

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG17346	ImageGroup:	I1KG17358
LCCN:	2003313731	ISBN:	n/a

Title:	ཤེས་རིག shes rig
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	dharamsala, h.p.
Publisher:	bod gzhung shes rig las khungs/
Date:	2002-2011
Volume:	11
Total Volumes:	15
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 5/2014

བཙན་བྱོལ་ཐོད་མིའི་རིག་གཞུང་དུས་དེབ།

D32473

ཉལ་རིམ།

ཉལ་རིམ།

ཞེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐྱུ་ན་དང་འབྲིམས་གྱི་ལ་བྱས།

ཐོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Class No.

Acc. No. D:32473

LTWA (Manuscript)

DHARAMSALA. H.P.

(11-96)

བཙན་ཕྱོད་ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དུས་དེབ། (ཁྱིའི་འདོན་ཐེངས་བརྒྱ་གཅིག་པ།) 2011 ལོ།

ཤེལ་རིག་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་པར་སྐྱུན་དང་འབྲེམས་སྟེལ་བྱས།

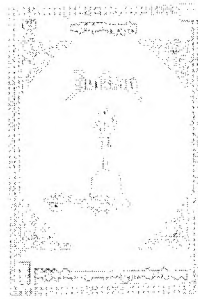

སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ།

ཤེས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་སྒོ་བཟང་སང་གེ
ཤེས་རིག་རྒྱུ་ཆེ་གཡུ་ཐོག་ཀམ་དགེ་ལེགས།

ཚུམ་ཐྱིག་འགན་འཁུར།

ཤེས་རིག་རྒྱུ་ཆེ་འཕར་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ།

ཚུམ་ཐྱིག་པ།

འཇམ་དབྱངས།

ཟུང་མ།

བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ།

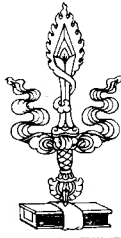
དགེ་འདུན་དོན་ཡོད།

རྒྱས་འགོད།

འཇམ་དབྱངས།

དབུས་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དཔར་འགྲེམས་བྱས།

ဂါရဒါနုပုပ္ဖိတပုပ္ဖိ

དཀར་ཆག

[illegible]

..... ལྷ་མོ་མཁའ་འགྲུ་ལྷ་མོ་མཁའ་འགྲུ། 1

མགོ་ཤིང་བྱི་ཤིང་ཡོན། བསྟན་པ་ལྷན་དུ་བཞུགས། 16

ཁ་སྐོར་གྱི་ མཆོད་ཀྱི་བླ་མ་གྲགས། 36

ཁྱི་བྲུང་པཅན་པོའི་སྐར་ལ་བསྒྱུར་ཞིབ་ཡན་ཙམ།

..... རྩམས་པར་ དེ་གི་དོན་དུ་བཞག་པར། 53

མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འཕུལ་རྒྱུ་ལྟར། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འཕུལ་རྒྱུ་ 58

ཀྱི་འཁོར་ལོར་པཱུ་པཱུ་ཙཱ་མིག་འཕྲི་ལྷུངས་རྒྱས་ཙཱ་པཱུ་པཱུ་

..... ཡུ་ཤུ་ཡུ་ཤུ་ཡུ་ཤུ་ 60

ཨ་པམ་གནང་བའི་ལྷ་ཁྱེད་གི་ཐབས་ལམ།

.....

[illegible]

..... 97

ཚེས་དང་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་བསྐྱེས་པའི་ འགལ་འབྲུལ་ལ་དོགས་པ་ཙམ་ སྒྲོང་བ།

ཚུ་སྐྱེས་དགེ་འདུན་བསམ་གཏན།

ཚེས་དང་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་ནའང་རང་རང་ཐད་ཀྱི་ལྟ་བ་རེ་ལ་བདེན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་
རྒྱུ་ལྡིང་ཆེ་བ་རེ་བཙལ་ནས་ཁྱེད་དག་དང་ཞིབ་སྒྲུར་གཏོང་བ་ནི་ཕྱག་སྐྱོལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ།
ལྷག་དུ་ཞན་ཆ་རྣམས་ཁ་གསལ་དང་མི་ལེགས་པ་བཙོས་སྒྲུར་བྱེད་རྒྱ་དེ་དུས་རབས་གསར་པའི་
ལམ་དུ་འབྱུག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གནད་དུ་བབྱང་བ་དོན་དང་
མཐུན། དེ་ཕྱིར་འདིར་ཡང་ཚེས་དང་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་བསྐྱེས་པའི་འགལ་འབྲུལ་
ལ་དོགས་སྒྲོང་ཚུ་ལ་གཏམ་འགའ་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །

དང་པོ། ཚེས་དང་འཛིག་རྟེན་ཐད་ཀྱི་གོ་རིག་སྒྲིར་སྐྱེད་བ།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྐྱེ་བོ་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས། རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ཐག་
བཅད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བྱབ་མཐའ་གངས་ཀྱིས་མི་ཟིན་པ་རྣམས་
འདྲ་འདྲ་འགྲིག་འགྲིག་ཅིག་གི་ལམ་དུ་བསྐྱོན་པ་མང་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་དེ་དག་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་
འབྱུག་པའི་མཁས་དང་མི་མཁས་པའི་ཚེས་དང་འཛིག་རྟེན་པའང་ནམ་མཁའ་སྐྱར་མའི་ཚོགས་
ལ་འབྱ། ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱིས་གསལ་འདོན་
བྱེད་ཐུབ་མིན་གྱིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་བསམ་པའི་འབྱེར་སོ་ལ་འཛིན་སྐྱབས་སྒྲིང་ཉིག་གེ་བ་རེ་

བཅོས་ཡོད་དོ། ཁྱེ་འདོད་ཅེས་པའང་ལ་ལས་གནད་ཤེས་ཏེ་སྐྱོང་ཞིང་། ལ་ལས་ཚོངས་ཏེ་སྐྱོང་བ་
 ལྷ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་པས་འགྲོ་བའི་རང་གཤིས་སུ་མཐོང་། སྤྱིར་ན་
 ཚོས་དང་འདི་ག་རྟེན་པའི་ཁ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་ཆེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་
 བྱེད་ཅེས་མོད། རྒྱལ་འཆོས་རང་འདི་གས་ཏེར་བའི་གཤིན་ཆེ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེར་བྱང་
 བདེན་སྐྱོང་བ་མཐའ་དག་སྒྲག་ཅིང་། སྤོན་སོང་བདེན་ལྷགས་སྤྱོད་པ་འགའ་རེར་ཡང་འདིས་སྒོ་པམ་
 བཅོས་ཤིང་མཐར་སོག་ཀྱང་ཁྱེར་བ་མང་། དཔེ་དེ་མཐུན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱན་
 བ་ཡོད་པས་བོད་ཁམས་གཅིག་ཤུའི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་མ་རེད། བོད་ཀྱི་དལ་འབྱོར་ཟེར་བ་འདི་ཡང་
 བྱང་བསམ་སྒོ་དང་བྱི་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀ་རྒྱན་མས་མ་ཁྱེར་བ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་སྤྱིང་པོ་ལེན་རྒྱུ་མ་
 གཏོགས་རང་མེས་རང་གིས་བཅོས་ན་དགའ་བོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིང་པོ་ཞིག་གི་སྤྱེ་ཡང་ཟིན་རྒྱུ་མ་
 རེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་རྒྱུན་པར་སྤྱོ། ཚོས་འདིའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་སྤོན་པ་པོ་ལ་ཚད་མར་
 གྱུར་པ། སངས་རྒྱུས། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱུ་མེད་གེ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དག་
 བཅོམ་པ། ཡང་དག་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ངོ་མཚར་བའི་དད་པ་ཙམ་མིན་པར་སྒོ་ཁ་མི་
 འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རིག་པའི་ལམ་ནས་རིམ་བཤགས་ཤུ་བསྟན་
 ཞིང་། གཞན་སྤེའི་སྟོན་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་གདོང་གཏུགས་ཏེ་སེམས་ལྡན་
 འདྲ་མཉམ་དང་། རིགས་རུས་འདྲ་མཉམ། སོ་མོ་འདྲ་མཉམ་སོགས་དང་། བྱང་སྒོས་སུ་ལུང་
 རིག་གཉིས་ལས་རིག་པ་གཙོ། ཡིད་ཆེས་དང་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས་དབྱེད་པ་གཙོ། མངོན་སུམ་
 དང་ཆེས་དཔག་གཉིས་ལས་ཆེས་དཔག་གཙོ་བའི་གོ་རིག་འདིའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་ཁ་བྲངས་པ་དེར་
 ཚོད་རིགས་མཁས་པའི་མི་གཉིས་འཕྲད་པའི་མཐར་གནས་ལྷགས་གང་མཁས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཤོར་བ་
 ལྷ་བུའི་ཚད་དུ་མ་མཐའ་ཡང་འདིན་དགོས་པ་ནི་གནས་ལྷགས་དཔྱེད་པའི་ཁ་སྟོབས་ཡིན། ཚོས་
 དང་འདི་ག་རྟེན་གང་ལ་མ་ཤོར་བའི་བྱང་གཏམ་ཡིན།

ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
 མཛད་ཅེ་ན། དེ་བས་འདོད་སྒོ་མི་བདེན་ཐང་ཡང་གནད་ཆེ་ས་ཞིག་མ་རེག་པའི་གོ་རིག་ལ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའི་དགོངས་འབྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་སོ་
 སོར་བཀྲལ་བའི་ལུང་བརྒྱ་སྟོང་བྲངས་ཀྱང་མི་ཕན་ལ་ཏ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མ་རེད། ཡིན་ཡང་ནང་བསྟན་
 པས་སྤྱིང་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་གཞིར་བཞག་ནས་གསུང་གང་ཡིན་གྱི་གསུང་པ་པོ་སུ་ཡིན་ལ་ཚད་

གཙོད་མེད་པར་གསེར་ལ་རི་ལྟར་བཅོ་སྒྲུངས་བྱེད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་དབྱེད་དེ་གང་ལ་བདེན་
 ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབས་སུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་སྤྱོད་མ་འཛོན་
 པའི་ནང་བསྟན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་རེད། དེ་ཕྱིར་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཟེར་བ་འདི་འང་རང་ཕན་དང་
 གཞན་ཕན། རང་བདེ་དང་གཞན་བདེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 གཞན་ཕན་དང་གཞན་བདེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་འདི་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། ནང་བསྟན་པས་བསྟན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བཀྲར་དོན་ཡང་ཙམ་བཤེས་པ་རང་ཡིན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན་འང་
 གཞན་དོན་ལ་སློ་དཀར་མིན་གྱིས་མི་ཡག་པོ་ཡ་རབས་ཤིག་ཡིན་མིན་བཤད་དགོས་པ་ལས་རང་
 ཁོ་ན་བསམ་མཁན་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་མི་འོང་བ་ཀྱན་གྱིས་ཤེས། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གང་ཞིག་
 ཡིན་ན་འང་དམངས་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་ཁྱུང་དུ་འབྱེད་མཁན་དག་ལ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་གཅིས་པ་
 དང་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་ཞེས་མཚན་གྱིས་བསྟོད་པ་དོན་ལ་གནས། ནང་བསྟན་པས་རྒྱལ་བའི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་སེམས་དཔལ། ཐེག་ཆེན་པ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱབས་
 ཆེན་པོ་ཁྱུང་དུ་ཐེག་པའི་ངོས་ནས་མཚན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། རང་དོན་ཙམ་ནས་འདོར་
 དགོས་པ་ཞིག་ནང་བསྟན་པས་ཀྱང་བཤད་གྱི་ཡི་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། རང་དོན་སེམས་སྦྱེད་
 དང་། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ་སོགས་དཔའི་སློ་ནས་སེམས་སྦྱེད་ཉེར་གཅིག་གསུངས་དོན་ལ་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས། གང་ཡང་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་རང་གཅིག་ལ་དབང་ན་སྟམ་པའི་ཉམ་
 སེམས་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བོ་དམན་པའི་ལས་སུ་ཤེས་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱན་ལ་ནམ་པ་གཅིག་དུ་མཆུངས།

དད་པ་ལ་འང་ཙམ་བའི་ངོས་ནས་སྤོངས་བྲལ་གྱི་དད་ལུགས་དང་སྤོངས་པའི་དད་ལུགས་
 གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། ཡུལ་གང་ལ་དད་ན་འང་དེའི་ཙམ་ཉམ་ཐམས་ཅད་ཁྱུངས་བཅོལ་ནས་
 སློ་འགྲོ་ས་ཞིག་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལ་དབང་ནོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་དང་། ཙམ་ཉམ་གང་ལ་རྒྱུ་མི་
 འཆོལ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཞེན་ལ། ཟེར་སློབ་ཙམ་གྱི་དབང་འབའ་ཞིག་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་
 དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཟེར། ཕྱི་མ་འདིའི་དབང་དུ་སོང་བའི་དད་ལུགས་ཀྱིས་བོད་
 པའི་མི་སེར་མང་པོ་ཞིག་རྒྱབ་འདུག།

འགོ་བྱེད་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་སྤྱི་དད་ལུགས་ཀྱན་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སློ་དཀར་སེམས་
 དཀར་ཞིག་འོང་རྒྱུའི་ཙམ་བའང་གཙོ་བོ་ཡིད་ཆེས་མི་ཆེས་ལ་རག་ལས་པས། འཛིག་རྟེན་འདིའི་

བདེ་དག་མཐའ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱུང། ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་གནང་བས་བཀའ་ངིན་
 ཆེ་སྒྲམ་པ་དེའང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཆེ། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་
 ཞིག་གི་སྤྱེ་བ་སྤངས། སྤྱེ་ཤིང་དོན་གོ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཅམ་གཏོང་ཤེས་པ་འདི་
 རིགས་པ་མ་བཀའ་ངིན་ཅན་དང་དག་ཚན་བཀའ་ངིན་ཅན་དག་གིས་གནང་བ་ཡིན་སྒྲམ་པའི་ཡིད་
 ཆེས་བརྟན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དད་པའི་བྱར་ཞིག་གི་ཡོང་སྒོ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཆེས་རང་
 ལས་ཉོན་གྱི་བསྐྱེད་ཁུངས་ཤིག་ཏུ་བཅོལ་ཆེ་བུ་ནར་སོན་པའི་བྱ་རྟགས་ཤིག་ཨེ་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་
 རྒྱལ་བྲུ། བོད་ཀྱི་སྟོན་པས་ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས་པར་ལུས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཐང་། ས་
 མའི་ཞལ་གྱི་འཇུག་དཀར་རྩོན་མོ་གསེར་ཁྱུ་འབྱུང་བའི་རིན་ཐང་དེའང་ཆོན་རིག་པ་ཞིག་གི་
 བཀའ་ངིན་ལས་ཐོབ་པ་ཆ་ནས་མི་འདོད།

བོད་ཀྱི་ཆོན་རིག་ རྒྱུ་ལུ་ཞལ། ཕྱི་སྤྱིང་གི་སན་ཡན་སེ་སོགས་གོ་བ་གཅིག་ཏུ་འབབ་
 དགོས་མོད། བོད་པ་འགའ་རེས་གོ་བ་ལྟར་འབྱུག་མེད་ནོར་མེད་མཁས་པ་འབྱམས་སྤྱད་མང་བོས་ལོ་
 རོ་སྟོང་སྤྱད་ཕྱེད་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་དབྱད་སྤྱད་གང་ལེགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོན་
 རིག་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བདེན་ན་དེ་ལྟར་གདོང་ཐུག་རྒྱག་འདོད་པའི་ནང་བསྟན་དེ་ཡང་ཞོར་གྱིས་
 ཕམ། དག་ཆོས་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་བཞིན་སན་ཡན་སེ་ལ་རིག་པ་གསར་པ་ཞེས་གོ་རིག་
 པད་མའི་སྤྱབས་སུ་འང་སྤང་མའི་སྤང་རྒྱག་ཅིག་བཏང་ཡོད་ལས་ཆེ། རིགས་པ་གསར་པ་འདི་
 སྐབས་དོན་ལ་སྟོན་ནས་འཇོག་རྒྱ་མ་གཏོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཅིག་ག་ལ་ཡིན་
 དགོས། སྟོན་གྱི་ཞིང་ལས་གསར་བཟེའི་སྐབས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ཞིག་ཏུ་གཏོང་
 འདོད་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་དེའང་དུས་དེར་ཆོན་རིག་དང་མི་མཐུན་ཞེས་སུས་ཀྱང་བཤད་མི་ཤོད་ལ།
 ཡིད་མི་ཆེས་པའང་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེར་དུས་རི་སྤང་ས་ཁམས་ཀྱན་ལ་སྤྱེ་དངོས་ཅི་རིགས་
 ཀྱིས་རྒྱན་གོས་གཏོང་བ་ཆོན་རིག་དང་མི་མཐུན་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད་སྒྲམ། དེ་དེ་བཞིན་དུ་
 ལོ་རྩ་ལའི་སྤྱུ་རྩེས་གཉིས་སུ་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་མིན་གྱི་ཚྭ་གཡུལ་བཤམས་ན་བཤམས་རྒྱ་
 གངས་ཀྱིས་མི་དཔོག་པས་སྐབས་དང་སྐབས་སུ་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་
 རེད། ནང་གཞུང་དུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་
 རང་བཞིན་དུ་སྟོན་ལུགས་ཤིག་གསུངས་པའང་ཐད་ཀའི་གོ་བ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་སྟོན་
 འདི་ཡང་རང་ཅག་གི་ལུས་ལྟར་གཅེས་དགོས་པའི་བཀའ་བཞག་དམ་བཞག་གི་ཆོག་དོན་བཀོལ་

ཤེས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་འཆལ།

ཁ་ཅིག་ཆོས་འདིས་བོད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟུན་ཁུང་དུ་བསྐྱར་འདུག་སྟུང་པའི་
དོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཡོད། ཆོས་མ་གོ་བས་ཁག་མི་འདུག་མེད་སྟེ་ཡང་ཆོས་དོན་ལ་བརྟེན་ཤིང་མ་
ཆོད་པའི་བོད་ཀྱི་སྟུག་གྲུང་རང་རེད། བླ་མ་བསྟན་ཀྱི་ཆོས་དངོས་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་འབྱོར་བས་
ཕན་ཐབས་ཤིག་རྩ་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཟུང་བྱེད་གི་ཆོས་ཞེས་ཐ་མལ་བའི་སྒྲོས་གར་
ཅམ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཆོས་པའི་གཏམ་དུའང་། ཆོས་ཟབ་མོར་མི་མཁས་ཟུང་བྱེད་མཁས་ཞེས་པ་
འདི་བདེན། གནད་འདི་ལ་དོགས་པ་ཅན་ནམས་ཀྱང་འབྱོར་མེད་སྟུག་སྤྱི་ངར་སྐད་ཅམ་ལས་
ཆོས་དོན་འཕྲོད་ཀྱི་གསུང་བྱར་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཨི་མ་མཛར།

སྟོན་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནམས་ཀྱིས། རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅིགས་པ་ལས། བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྒྲེས་བུ་གཅིག་བསྐྱབས་ན་རབ་ཀྱི་
གསུང་གནད་མང་པོ་བཞུགས་པར་མ་མཇུག་བའི་ལ་ཡིད་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བར་མཇུག་པ་
ཞིག་ལྟ་བར་མཐུན།

གཉིས་པ། ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་མཆམས་སྤྱིང་བ།

སྤྱིར་བྱུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་མིང་ཆོག་འདི་བཀོལ་ཡོད་ས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། མདོར་ན་
ཕྱགས་གཉིས་གཅིག་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་པས། མདོ་སྟགས་བྱུང་འབྲེལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། མདོ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སྟགས་ལ་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཞེས་བསྟན་
དོན་ཡང་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟགས་ཀྱི་ཐུར་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་
བ་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ། རང་ལམ་རྒྱུད་བས་འཆང་རྒྱ་ལུས་པར་ཡང་
འདོད། ཐུན་མོང་དུ་ཟབ་མོ་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་བས་སྟོན་པ་ཐེབས་ལུགས་དང་།
མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཟབ་མོ་སྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཐེབས་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས། གཅིག་གཅིག་
གི་ཤོགས་སུ་སོང་བའི་དོན་ནས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་གཞུང་གཉིས་ཀའི་
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཆང་མ་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ལུགས་

ཤིག་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་
སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྒྱུར་པའི་ཞི་གནས་དང་དེའི་རང་
ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་
ནམ་ཐོབ་པ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་འཛོག་པས། ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་བཏང་
བ་ཞིག་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་དཔྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བཏང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཞི་
ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་སོ། ། དེ་ཡང་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་ཟེན་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པ་ལས་རྩམ་ཉོག་ལྟར་རྒྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།

ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་ཞེས་པའང་སྤར་སྤུས་བཞིན་ཆོས་གྲོགས་ལ་སྲིད་དང་། སྲིད་
གྲོགས་ལ་ཆོས་སོང་བའི་ཆ་ནས་ཉ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིག་ཉེན་སྲིད་
ལུགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྟོབས་ཤུགས་བསྐྱུན་སྒྲུབ་པ་ཞིག་དང་། འཛིག་ཉེན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་སྟོབས་
ཤུགས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྒྲེལ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ད་གཞོན་ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་
ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པས་ཆོས་མིན་སྲིད་མིན་ཀྱི་ཕྱང་གསུམ་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ནམ་དག་ཅིག་མི་འོང་བ་དང་། ཆོས་སྤྱབ་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ན་སྲིད་དོན་མཐའ་འཁྱོལ་ཞིག་མི་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོད་འདིའི་ཆོས་
སྲིད་ལ་ཤུགས་གཞིགས་གནང་མཁན་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལས་
ཆོས་དབང་བཅན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་ནོར་འཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་
ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རེད། དེ་ཕྱིར་ལོ་རྒྱུས་གོང་མ་ནམས་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་རྒྱུས་གསལ་པོ་ཞིག་
མ་ལོན་པར་གང་བྱན་ཁ་ནས་ལབ་རྒྱ་དེ་འབྲིག་ལམ་མེད་པའི་ཉམས་ཀྱང་ཡིན་ལ། བཀུར་ས་དང་
རྒྱག་ས་མེད་པའི་མགོ་སྟོང་འབྲུམ་པོ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་འང་མཐོང་བས། ས་ངོ་དག་འཛིན་ཀྱི་
དཔའ་མྱོང་དེ་མི་རིགས་གཞན་གྱིས་འབྲུ་དམོད་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་མི་འཇུར་གང་།

ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་དོན་གཉེར་བ་འཛམ་གླིང་
ན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། སྟོན་སྟོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཤམ་ནང་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་ཆོས་
སུ་བཅེས་ནས་བཅེ་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། སྲིད་སྐྱོང་བ་དག་གིས་ཀྱང་སྲིད་འགན་དང་ལེན་བྱེད་
དུས་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་དམངས་ཀྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཁས་
ལེན་དམ་བཅའ་བཟན་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་མཛད་མང་དུ་ཡོད་པ་

དེ་རིགས་ཀྱང་ཆོས་སྲིད་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་རང་ཆོས་དེ་དུག་ལྟ་བུར་སྦྱས་ཀྱང་
བརྩེར་མ་མཐོང་ངོ། །

ཅ་བའི་གོ་རིག་མ་ཞོར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ནི་སྤྱུ་ལའང་གལ་ཆེ་མོད། བྱང་པར་དུ་
མང་མང་གི་མདུན་ས་ནས་ཀུན་པན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་སྤར་འདུ་བྱེད་བསམ་ན། ཅ་བའི་ཀུན་
སྒོང་ཡག་པོ་ཞིག་གཞིའི་གདན་དུ་བཞིང་ནས་རང་གིས་གཅིག་གཅོད་ཀྱི་ཐུ་ཚུགས་རིང་དུ་དོར་
ཏེ་ལྷ་རྒྱ་དང་ཐོས་རྒྱ་མང་དུ་བསགས། ལྷང་རིག་བྱང་གི་རྒྱབ་ཐྱོངས་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱས་སྒྲ་
བྱངས་ཏེ་སྐད་ཆ་གཅིག་བཤད་ནའང་བཤད་དོ་ཡོད་ཅིང་ཅ་ཆེ། དེ་མིན་ཕྱོགས་སྤྱང་དང་རྒྱལ་
ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་ཀྱིས་བསམ་སྒྱུར་ཡོངས་སུ་སྤགས་ཏེ་མགོ་སྒྲ་མི་ཆང་བའི་སྒྱུ་
ལབ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་རང་ཆོད་རང་གིས་མ་ཟེན་པའི་གཏམ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མེད་པས།
སྤུལ་བ་ན་བྱང་དུ་བསམ་པ་སྤིང་དཀར་སྟོད་ལ་གཡེང་སྟེ་སྒྲ་སྤངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །

ཆོས་ལ་འབྲིས་པ་ཅམ་པར་ཞོག་ཞེན་ཁ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་རིགས་ལ་ཆོས་འདིའི་
ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་མཐུ་ཞིག་རྒྱ་མེད་སྟོ་བྱར་དུ་བྱང་བ་ལ་དོན་གྱིས་ཆ་འཛིག་ཅི་ཡང་མི་
འདུག་ཀྱང་། བོང་རྒན་གསེར་སྒྲ་ཅན་དང་བྱི་ཕག་དངུལ་སོ་ཅན་ད་ལྟ་ཁ་དར་བས་རྟེན་འབྲེལ་
མི་ལེགས་པའི་ཐན་ལྟས་སུ་ཤེས་པའི་མཐོང་རྒྱ་ཅན་དག་གིས་ཁ་བྱང་གྲག་ཅིག་བྱེད་བསམ་པའི་
སྟོ་རྒྱ་འདྲ་ཡོད་ན་མི་རིགས་འདིར་པན་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་སྟོན་མེ་དེ་སྤར་ལས་ངེ་གསལ་དུ་གཏོང་
བའི་རྒྱན་མི་འདོར་བཞིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་འགྲིག་ལམ་དང་བར་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཞིག་གི་
ལམ་ན་རང་ལ་རང་གིས་འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ཆོས་བླ་མོ་བྱེད་ཁུལ་
བ། མྱོངས་པ་སྟོ་འབྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒྱུར་ཡ་མ་ཆ་དེ་རིགས་གོང་གི་དྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རུལ་
ཅི་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱབ་འདུག་པར་འདོད་པའང་ཁག་མི་འདུག ཆོས་སྲིད་བྱང་
དུ་འབྲེལ་བས་ལམ་ཡག་པོ་མ་བྱང་བསམ་པ་འམ་དྲགས་པ་དེ་ཡང་གཞི་རུལ་ཅི་དེ་ལ་ཐུག་འདུག་
པས། ཐར་འདོད་ཀྱི་འདུག་དྲགས་དེ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་འགྲིག་ལམ་དང་མི་མཐུན་པའི་རང་དབང་གང་
འདོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྱབ་ཅན་རྣམས་ནམ་ཡང་གནས་བཅའ་བར་མ་བྱས་ཆེ་ད་ལྟའི་ལོ་རྒྱུད་རྣམས་
ཀྱིས་ཤ་ཆའི་ནན་བཤད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁ་གཏོང་བ་དེ་ཡང་འོང་དོན་མེད་དོ་སྟུམ། དེའི་ཅ་བར་སྒྲ་
མར་སྒྲ་མ་མཐོང་། བཅུན་པར་བཅུན་པ་མ་འོང་། ཆོས་པར་ཆོས་པ་མ་འོང་བའི་འགག་མདོ་
དེར་བཞུས་ཅམ་གྱིས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཅམ་ཞོག་ལྟར་བསེས་འདུག་སྟུམ་པའི་ཡིད་གཉིས་སུ་འགོ་

བ་དེ་རེད། རྒྱལ་ལོ་འདི་དང་གཏམ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ནམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་ནས་སྤྱི་ལ་
སྤྱི་བྱང་བར་རགས་ཅམ་དབྱེད་པ་བདེན་གཏམ་འོ་མའི་ཚུ་རྒྱ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ། རང་བསྟན་གྱི་ཆ་བའི་གོ་རིག་ཅམ་སྤྱིར་བཤད་པ།

རང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པ། བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་། དབུ་མེས་གཉིས་
བཅས་བཞི་བྱང་བ་འདི་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། ལྷ་
པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བཙུག་ནས་ས་མཆམས་
གསལ་ཐག་གེ་བ་ཞིག་བཅོས་ཡོད། རྒྱ་མཆན་ཡང་རང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་འདི་སྐབས་འདི་དང་ཆ་
བ་འདི་འོ་སྤྱི་ནས་ངོས་འཛིན་དགོས་ཞེས་འདོགས་བྱེད་ཡང་དག་ཅིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འདོག་
བྱེད་རང་ཆོས་ཀྱི་ལ་ཡོད་དགོས་པས། གཏུགས་མེད་པའི་རྒྱ་ཡན་པ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཡིད་
ཆེས། དཔེར་ན་མི་སྤྱི་ཡིན་ཅུང་བསམ་སྤྱིར་གང་ལས་བཅུ་མས་པའི་ལས་ཀྱི་ལ་རབ་བྱང་ན་རྒྱ་
མཆན་ཡང་དག་ཅིག་ཡོད་རྒྱ་རེད། དེའི་ངོས་ནས་འཛིན་སའི་ལོང་བྱ་དང་འདོག་སའི་ཞབས་ར་
ཞིག་བཙུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། འགྲིག་ལ་མ་ཟེར་བའང་དོན་གྱིས་རང་ལ་གཏུགས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་
ཆེད་དུ་ལེགས་ཉེས་ལ་ས་མཆམས་ཤིག་བཅོས་པ་དེ་རེད། དེས་རང་དབང་བཀག་པ་དང་བསམ་
སྤྱིར་ལ་ཆད་བཀག་བྱས་པ་ལེ་ནས་མ་རེད།

རང་པའི་ལྷ་ཚུལ་ནི་གསར་གཏོད་གྱི་རྒྱལ་པ་དང་གསར་བཞེད་སྤྱི་བས་ལུགས་གཉིས་
འདོམས་ཤིག་ཡིན་ཞེ་ན་རྒྱལ་པ་ཞེས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་གཏམ་རེད་ཟེར་ན་ཐང་ཡང་། བདེན་
ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཁ་ལ་བཞག་སྟེ་ཆད་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་སྤྱི་རིག་ལ་འགྱུར་
སྤྱི་བྱང་བར་བཞེན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཇུག་པ་དང་། འོག་མ་འོག་མ་རྒྱལ་པ་གོང་
མ་གོང་མ་རྒྱལ་པ་གྱིས་རིག་པའི་ལམ་གྱིས་དགག་སྟེ་སྤྱི་དབྱང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་སྤྱི་མ་རྒྱལ་པ་
དོར་ནས་གོང་མའི་ལྷ་བ་གསར་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་འདོད་པ་ཞིག་དོར་ནས་
འདོད་ས་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་འདི་མའི་རང་གཤེས་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའི་དོན་དུ་འང་ལུང་རིག་
གང་ཅུང་ལ་བཞེན་ནས་ཁས་སྤྱིར་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་རོལ་ཡང་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཞིང་
མི་འདོར་བའི་རྒྱལ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ངོས་ནས་རང་ཚུགས་ཟེན་མིན་དང་སྤྱི་རིག་རྒྱ་མཆན་

གྱི་སྒྲོམ་ཆེག་འདོག་དགོས་པ་ཡིན། མི་རང་ག་བ་ཞིག་ལ་མཆོན་ནའང་གཏན་ཆེགས་ཤིག་ཡིན་ན་
ཀུན་གྱིས་བརྟེ་མཐོང་ཆེ་ཞིང་། གྲང་ཁའི་རྩ་ལྟར་སྤང་གར་གཡུག་གི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་མི་
མདོ་མེད་ཅིག་ལ་སུས་རེ་ཆེ། བར་གསེང་གི་རང་དབང་དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་མིན་
འཆོལ། གསེར་རི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་ཆེན་དག་གིས་གསུངས་པ་རྣམས་དོ་ལ་ཕུར་བུ་བཏབ་པ་བཞིན་
འབྱེང་ངེར་བཞུགས་འདུག་པ་དེའང་རང་ཚུགས་ཟིན་པའི་རྟགས་ཡིན། དབྱད་པོད་པ་དང་
དགག་པོད་པའི་སྐྱེས་བུ་བུ་ཆོད་འདྲ་བྱོན་ན་ལམ་དེར་ལྟ་དར་གྱི་བསུ་བ་དང་བཅས་ཏེ། ལེགས་
པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ཁྲང་བར་བྱ་ཡི་གྲས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་སྒྲུ་ལ་བྲངས་ཏེ་སྟོན་པ་འཁོར་
དང་བཅས་པས་སྒྲུག་འདུག

ཆོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་འདིན་པ་སྒྲོར་ཞིག་གི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལ་སྒྲོམ་ཆེག་མི་
གཏོང་བར་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་གོས་ཀྱིན་པ་རྣམས་ལ་དག་ཐེར་
གྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པ་འདི་སྦྱོང་བྱུང་པའི་ཆོས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་འོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་ཞེས་པའི་དགོངས་
པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་དུས་རབས་དང་འཆོམ་པའི་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ལམ་ཞིག་འཆོལ་
དགོས་པ་ཡིན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོངས་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཌ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་རློན་ལས། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བ་ནས་བཟུང་། རྒྱལ་སྟོན་མཁས་པ་རྣམས་དང་སྐད་གཉིས་སྐྱུ་བའི་
ལོ་རྒྱུ་བ་བཀའ་རློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་དང་འོངས་སྦྱོད་ལྟ་ཅི། ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བའི་
དཀའ་སྤྱད་དང་སྟུག་རུས། སྤྱིང་སྟོབས་དང་བཙོན་པ་བྲག་པོས་རྒྱ་བལ་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དུ་
མར་བྱོན་ཏེ་ཚོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་པ་རྩེ་ཏ་དང་། བྱུང་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དག་ལ་མཉེས་པ་
གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ཞིང་། བཀའ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་གདན་བྲངས་པ་རྣམས་ལ། མཁས་བྱུང་
གཉིས་འདོམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་དག་གིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཚུལ་
ལས་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་དགོངས་དོན་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱན་མ་
ཆད་པའི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ལྟར། རང་རང་གི་བུ་སྟོབ་རྣམས་ལ་ཇི་
ལྟར་གདམས་པའི་ཚུལ་ལས་ལྟ་བའི་གོ་བ་འཆོལ་ལུགས་དང་། སྦྱོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདམས་
ངག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས། གསང་སྟགས་གསར་རྟོང་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་སྟོམ་སྦྱོད་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་དང་། བ་སྟངས་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྟོན་ཆེགས་ཤིག་བྱུང་བ་ལ་

བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གྲང་རྟིང་མ་ལྟ་བུ་དུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དང་། བཀའ་གདམས་པ་དང་རྫོགས་ཆེན་པ། ཞི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གདམས་ངག་གི་སྒོ་ནས་དང་།
ཕག་གྲུ་པ་དང་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་སློབ་དཔོན་གྱི་མིང་དང་། ས་སྐྱ་བ་དང་དགེ་ལུན་པ་ལྟ་
བུ་གནས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་ལུགས་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱུང་
ནའང་། གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་གི་ནང་དུ། སྐབས་འགོ་དང་། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི་
ལས་མི་ལེན་པ་གཅིག་གྲང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་སྟོན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཅི་རིགས་
པ་དེ་དག་གྲང་། རང་སྡེ་ཙ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ལུགས་ལས་མི་འདྲ་འཁོར་།
ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་དང་། རྗེ་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་སོགས་རང་རང་གི་
རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱི་མའི་མན་ངག་དང་ཉམས་སྦྱང་། གདུལ་
བུའི་དགོས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། མན་ངག་ཟབ་མོའི་གཏེར་དུ་མ་གྱུར་པ་
གཅིག་གྲང་མེད་ཅེས་སྤྱན་པོར་ལྟ་བུས་ཀྱང་མགྱིན་པ་གཟེངས་སུ་བཏེགས་ཏེ་སྐྱ་བར་སློབས་ཀྱང་།
འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་བཅོས་སྦྱར་ཅིག་བྱེད་དགོས་ཆེ་མན་ངག་ཟེར་བ་འབྲམ་པོའི་
སྟུག་སྐྱད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། ལྟ་དང་སྤྱི་མའི་བྱིན་སྐབས་འདྲ་ལས་མི་ལེན་ནའང་
དུས་ཆོད་སྐར་ཆ་གཅིག་གྲང་ཆུད་ཐོས་སུ་མ་བཏང་བར་ལག་དཔེ་ཆ་དང་མ་བྲལ་བ། མིག་དཔེ་རོ་
དང་མ་བྲལ་བ། ཡིད་དཔེ་དོན་དང་མ་བྲལ་བར་མི་ཆེ་གང་པོར་བསྐྱབས་པའི་ལག་རྒྱུས་ཟབ་མོ་ཉིད་
ལོ་འགའི་རྣ་ཐོས་རྒྱུ་འབྲུ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ཏུ་སོང་བ། སུམ་རྟགས་ཀྱི་མགོ་མཚུག་གཙང་མ་ཞིག་
ཀྱང་མི་འགོ་བའི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱེད་གཏོང་འདོད་པ་ནི་དགོད་བྲོ་བ་དང་སྤྱི་རྗེ་བ་ཞིག་གྲང་རེད།
ཡིན་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་པའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་ལྟ་མོ་བའི་མིག་ཏུ་སྤྲང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱི་གོས་
ཀྱོན་པའི་སྐྱ་འབྲུལ་མཁན་པོའི་རྣམ་ཐར་རོ། །

ཆོས་རྒྱུས་སུ་ཙམ་མེད་པའི་ཆོས་གཏམ་དང་། །

གཞན་རྒྱུས་ཏེ་ལ་ཙམ་མེད་པའི་ཤུ་ཚུགས་གཉིས། །

གཏད་མེད་སྟུག་སྤྱིའི་གར་ལ་འཆམ་མོད་ཀྱང་། །

དབྱུང་བ་དོན་དུ་འབྲིལ་རྣམས་སུ་ཡིས་བཟླ། ། ཞེས་ཀྱང་སྤྱོད། །

ཡིན་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་ཆགས་སྤང་ཚུགས་ལྷུང་གི་གཏམ་ངན་
དང་སྒོ་འདོགས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱ་བ་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་ཆ་བས་པོ་ཆེ་བསགས་པ་ལས་གཞན་མེད་པས།

ཆོས་ལ་འབྲིས་ཆ་ཅམ་ཡོད་ན། རྒྱུད་སླ་མ་ལས། ཞོན་མོངས་སྤོངས་དག་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱར་
 བ་དང་། ཇེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟམས་གང་དེ་ཀྱན་ཞེན་ལྟས་བྱས། ཞེས་པ་ནས། གང་ཞིག་ཆོས་ལ་
 ལྷང་བ་དེ་ལ་ཐར་བ་ག་ལ་ཡོད། ། ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། རྩྱགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་
 གཏུང་བས། ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། རང་གི་
 ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཕྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། ཅེས་དང་། བུ་སྟོན་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་མེད་དག མི་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་པ་
 རྒྱ་བཞི་ཡིས། རྣམ་དབྱེ་སྤྱི་བའི་ཁ་ནི་བདུད་ཀྱིས་བྱེ། ཆོས་ལ་བརྟམས་སྤོང་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལས་
 བཀག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩྱགས་སུ་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རི་རྒྱུད་དུ། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། འདི་
 འབྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། འདི་ལས་བསྐྱེས་པ་གཞན་
 མེད་དེ། འདི་ལས་སྤོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤོང་བ་ལས། འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། ཇེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་
 རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ལན་གཅིག་ཅམ་སྟབས་ལེགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་སྐབས་
 འདིར། ཆགས་སྤང་དང་རྩྱགས་སུ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་སྐྱབ་
 པར། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དག་ལ་རྩྱགས་སུ་འབྱུང་དང་བྲལ་བའི་དག་སྤང་སྤྱིང་བ་དང་། གཟུ་
 བོར་གནས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱུང་དེ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དང་། གསུང་
 རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་རྒྱ་འཆར་བའི་ཉམས་ལེན་འདྲ་མེད་ནའང་། སྟོན་གྱི་མེས་པོ་བཀའ་བློན་
 ཅན་དག་གིས་བོད་འདིའི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་འདི་འདྲ་བརྒྱབ་པས་རང་གིས་མི་ཤེས་རུང་དགའ་བ་
 དང་ཡི་རང་བྱེད་དགོས་སྟམ་པ་ཞིག་མ་མཐའ་ཡང་མི་སྦྱེའམ། དེ་ལྟར་དུ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་བྱག་ཆེན་ཙ་བའི་གཞུང་ལམ་དུ། ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་སྦྲིར་གཏུ་མ། ལྷ་ལྷན་རོ་སྟོམས་ཡི་
 གེ་བཞི། ཞི་བྱེད་གཙོང་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ། སོ་སོར་མིང་
 འདོགས་མང་ན་ཡང་། ཇེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཉམས་སྤྱིང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 པས། དབྱུང་ན་དགོངས་པ་གཅིག་རྒྱ་འབབ། ཅེས་དང་། གོང་ས་ཆེན་པོས། རིས་མེད་གྲུབ་
 མཐའི་བྱར་ཤིང་འོ་མ་སོགས། འདྲ་མིན་མངར་བའི་བྱུང་པར་ཤིན་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྩ་བའི་མཁན་པོ་རང་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱིང་གི་སྟེང་ནས་གང་གི་ཆེད་དུ་

བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆམ་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཆད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་རེ་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཀྱང་། གཟུར་གནས་མཁས་པས་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་མིང་
འདོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པའི་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་
གསུངས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཅང་ཆེ་བས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་
དང་འདྲིག་རྟེན། ཆོས་དང་ཆོས་པའི་རྣམ་འགྲུར་སོགས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞུག་
གཏམ་ལུང་བ་གང་སྟེ་བདེ་རིགས་མི་འོས་སོ། །

སྤྱིར་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཁྱབ་
མཐའ་སོ་སོར་མ་ཟད་ཁྱབ་མཐའ་གཅིག་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་
པས། དེ་ཅམ་གྱིས་བྱ་རྒྱུ་དང་ལུག་པའི་དཔེར་འགྲོ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་ཡོད་པ་རྒྱལ་བ་རང་གིས་གསུངས་པ་
དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་དང་། རང་སྟེ་ཅ་བའི་ཁྱབ་
མཐའ་བཞི་ཡང་། རང་རང་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་
མཆོག་དམན་དང་གོང་འོག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པས། གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱབ་
མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཁས་མི་ལེན་པར་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བུ་དེ་གོང་མ་གོང་
མའི་ལྟ་བུ་གོ་བའི་ཐབས་སམ་སྟེགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་དགོས། འོན་ཀྱང་། འཇམ་
མགོན་ས་པཌ་གྱིས། བསྟན་བཅོས་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་བ། སྟེ་བ་གཏན་གྱི་གྲོས་ཡིན་པས། འདི་ཡི་
ལེགས་ཉེས་དཔྱད་པ་ལ། སྤང་ཞེས་སྟེན་ན་རང་སྟོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟུན་པོ་ཚུ་སྟུག་
ཤིད་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་ཙམ་ལྟེ་ཤེས་འདེད་ཀྱི་དཔེར་མ་སོང་བར། ཁྱབ་མཐའ་སོ་སོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དོན་ལའང་། སྤ་ཞིབ་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་། རྒྱབ་བརྟེན་གྱི་ལུང་གང་ལ་གཏུགས་
པ། དེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། དགོངས་པ་ལྟར་དུ་སོང་མ་སོང་། རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་
ཡང་དག་ཏུ་སོང་མ་སོང་བའི་ཚུལ་སོགས་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཞུགས་པར་ཡང་ཡང་དབྱེད་
ནས་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་
རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱེད་ཀྱི་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། ཞེས་དང་། མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོས། ཁྲུ་སྟུབ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་
གཉེས་བཀོད་པ་འདི། གསེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྩོམ་ནི་བྱས་འདི་ལ། གལ་ཏེ་དེང་སང་སྟེ་བོད་དང་རྒྱ་

ཀྱང་། །ཡིགས་པར་བརྟགས་ལ་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན། །དད་པ་ཙམ་དང་གུས་པ་ཙམ་གྱིས་མིན། །ཞེས་
དང་། །རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲུར་བ་ལས། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ངེས་
པ་རྟེན་ཀྱང་སྐྱབ་དང་སུན་འབྲེན་གྱི། །ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་བྱེད། །འདམ་ལ་བཏབ་
པའི་སྤར་བ་བཞིན་འཁྱུར་བས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། །གཞན་ཡང་། །བཤེས་གཞིན་
ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་
ཐབས་གཅིག་ཤུ་ཡིན་གཤེས་ལེགས་ཉེས་དང་། །འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ཞིབ་མོར་དབྱད་ནས་མ་ལོར་བ་ལ་
འདུག་དགོས་ཀྱི། །མི་ཟབ་དགྲ་ཟབ་མི་སྟན་དགྲ་སྟན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་ཁ་པོ་ན་བར་ལྷུང་བས་
མགོ་འཁོར་ཏེ། །ཐུན་མོང་ལམ་སྤྱང་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར། །ད་ལྟ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
སྟག་མཆོང་བས་ན་སྟམ་དུ་རེ་བའི་སྒོ་ཅན་དང་། །མིག་བརྩམ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་སྤང་གིས་
ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་ཁ་འཛིན་བྱེད་པ་མང་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ནམས་ཁོང་རུལ་ཡིན་པས་རང་གིས་རང་
ལ་གཅེས་པ་མ་ལོར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྤྱར་ནས་ཁུའོ། །ཞེས་གཟུར་གནས་
མཁས་པའི་ཞལ་ཆེམས་འོ་མའི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་འདི་རིས་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་དག་གི་སྟིང་དབུས་
སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་བར་ནས་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་གོ་རིག་ འགའ་སྒྲུང་བ།

རིག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་རབས་པ་དང་ཆོས་ལ་ཞེན་ཆེ་བའི་བྱང་གཏམ་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་
འདུས་ཏེ་སྒྲིང་བཞིན་པའི་བོད་དོན་ཉིད་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱུང་དགོས་ན་རང་རང་ས་ནས་གང་བབ་
ཀྱི་འགན་གཙང་མ་གཙང་རྒྱུར་ཏུ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱུང་། །དེའི་སྟེང་ཆང་མ་གྲོས་འཆམ་གྱི་སྟོབས་
ཤུགས་གཅིག་དུ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གི་གང་མཁོའི་ཆོན་རིག་གམ་རིག་གསར་གྱི་ལྟ་བ་
དང་ལག་འབྲེལ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་པ་བྱུང་གར་འཛིན་གྱི་ཆག་སྟོ་སྟོ་པམ་དེ་ཡང་རང་གིས་ཞི་
འགོ་ཞིང་། །དུས་རབས་དང་འཆམ་པའི་ཡར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དེར་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བཟུང་བ་ཞིག་
སྟོན་ངེས་པས། །ཀུན་ལ་འཇིག་རྟེན་བཟང་པོ་དང་། །ཟབ་མོ་ཆོས་ཡག་པོ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བྱུང་
རེད་སྟམ། །ལོ་རྒྱུས་སྟོན་མ་དག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བོད་འདི་བཙོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་གཞུང་རྒྱུད་

བྱང་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་བསྟོན་ཆེ་བ་མང་ཡང་། འོན་ཀྱིས་སྦྱིད་ལྷག་གི་བཟོ་ཞིག་ཡོད་
 པ་འདྲ། རྒྱ་མཚན་མང་མང་ཞིག་ལས་ལ་ཁ་འཕངས་ཏེ་སྟོ་རྒྱབ་ཅམ་ཡང་རང་དང་འབྲེལ་མེད་
 གྱི་ལས་གྱིས་བྱིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་དངོས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད། ལས་ཟེར་
 བ་ནི་རང་གིས་ལས་ཀ་ལས་མ་ལས་ཞེས་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པས། ཆོས་སྐབ་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། ཞིང་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། དུགས་འཆོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱ་
 ལས་ཀ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ལས་ན་གཞན་གྱིས་ལས་པ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཅི་
 ལྟར་དབང་། རང་ཉིད་སྦྱིད་ལྷག་ཏུ་སོང་བ་མི་བཤད་པར་ལས་གྱིས་མནར་བ་གང་ནས་ཡིན། རང་
 དང་འབྲེལ་མེད་གྱི་གནམ་རྩོམ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བའི་ལས་ཤིག་གཞུང་ལྷགས་གང་ནས་ཀྱང་མཇུག་ཏུ་
 མེད་ལ། བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་ཡོད་རྒྱ་མ་རེད། དེ་ལྟའི་མྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ཆེན་པོར་སྦྱིད་ལྷག་གི་རྒྱང་
 གིས་བསྟོན་པ་སྐར་གྲོང་ཀུན་ན་རིག་རྒྱ་མང་། རང་སྤྱག་རང་གིས་ཉོས་པའི་རྟགས་ཆད་མ་ཉིད་
 ཏུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་ཆེན་པོའི་གཞི་ཚའི་ནམ་བཤད་དུ་ནན་གྱིས་སྦྱང་བ་དེ་ཡིན།
 ཡིད་བཞིན་གསུང་ལས་སྤྱག་གྲོང་རེད་ཅེས་པ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དད་པ་མེད་ནའང་
 བདེན་ལྷགས་དེ་དབྱེད་བཟོད་པའི་སྤྱིང་གཏམ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཁ་འཕངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་རང་
 ཉིད་རང་གི་མགོན་ཡིན་པ་སོགས་གྱི་དོན་ལ་འབབ་པས། ལམ་རིམ་དུ་འང་། འགྲེལ་བས་འགྲེལ་བ་
 ལ་བརྟེན་པས་ཅི་ཡང་མི་འོང་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་གང་བྱེད་རང་གིས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་ན་
 འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་མི་སྲིད་པའི་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡར་སླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡིད་
 གཏོད་ནའང་གཏོད་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་པས་རང་གིས་གང་ཡང་མ་གཉེར་གང་ཡང་མ་བསགས་
 པར་སྦྱིད་ལྷག་ནམ་གཡེང་ལ་བསྐྱར། མཐར་བུང་རྩེ་ཐམ་བྱས་ནའང་དགོན་མཆོག་གིས་ཀྱང་
 སྦྱོབ་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྟོན་ནས་ཆོགས་གཉིས་གྱི་འགན་འཁམ་པ་རེ་གནད་ཡོད་པས་དེ་དེ་
 ལྟར་དུ་བཅིས་ན་ཡིད་གཏོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་མེད།
 འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་མེད་པར་ལག་སྟོང་སེམས་སྟོང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དངོས་
 སུ་མཇུག་ཡང་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཏག་རྒྱ་ནི་ཆོགས་བསགས་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རང་གཞན་གཉིས་
 ཀར་པན་པའི་དོན་ལྟན་གྱི་ལས་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་གོས་གྱིས་གཟབ་མཆོར་ལྟ་མི་
 རོམས་པ་ཞིག་འོང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའང་དོན་དུ་སོང་དོ། །དཔེར་ན། བ་མས་བུ་ལ་རེ་བཅའ་
 བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱང་ན་པ་མས་བསྐྱངས་པའང་

རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་། བྱ་ཡང་འདྲོན་ཐང་ཆེ་བས་དོན་མགོ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་རེད།

མཇུག་བསྐྱེད་གཏམ།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཏམ་དུ། རྡོ་རྗེ་གོད་ཁ་ལྷུང་ན། བྱ་རྒྱུད་གི་ཅིང་ཆས། ཟེར་བ་ལྟར་བོད་འདི་རུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རབས་ནས་ལོ་རབས་མང་པོར་ལུས་སྟོག་གང་ལ་མ་འདྲིམ་པར་དཀའ་བ་མང་དུ་བསགས་ཏེ་ཡང་ཡང་དཔུང་པ་དང་ཞིབ་སྒྲུར་ཟབ་མོ་གནང་བའི་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་རིག་གནས་འདི་ད་ལྟ་བསམ་མ་ཤེས་པའི་བྱ་རྒྱུད་གི་སྒྲིགས་ལུལ་ལྟ་བུར་གྱུར་འདུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་མོད། རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་དུས་རབས་གསར་པའི་དཔྱོད་ལྡན་དམིགས་རྒྱུད་རིང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གང་ཐད་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་བའི་རུས་པ་ལྟན་ཞིང་། རྩོམ་མའི་རྩོམ་ཁྲངས་འདི་དཔེ་ཤེས་པའི་རིག་པ་ཀུན་ལ་མི་དམན་པས་བྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱི་གོས་ཀྱོན་པ་སྒྲ་གཟུགས་བཙུན་གཟུགས་འགའ་རེར་གཞི་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་སྒྲིམ་ཆེག་མི་འདྲོག་པར་བརྟག་ཅིང་དཔུང་ནས་ཁ་ངང་གྲག་ཅིག་གི་ལམ་དུ་འདུག་པ་གལ་ཆེ། དགེ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེའི་སྟོན་པའི་ཆོས་ལྷགས་འདི་ལ་གཞིའི་གནས་ལྷགས། ལམ་གྱི་བཀོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བཤད་པའི་ཆ་གང་ནས་ས་ཡན་སིའི་རིག་པ་ལ་ངོ་གཞོང་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ངས་པར་མེད། དེར་མ་ཟད་གནད་གང་ཡིན་ལ་ས་ཡན་སིའི་རིག་པ་ཅིག་མང་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད། ཅས་པ་ནི་གཟུ་བོའི་ངང་གཏམ་ཡིན་པས། གོ་འདྲོལ་གྱི་ཟུ་ཚུགས་ལ་མི་རེ་བར་ངས་པ་དོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་གི་ནང་རུས་མི་སྟོང་བ་གནས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན། དེའི་ངོས་ནས་ཀུན་སྒོར་གཙང་ཞིང་མི་རིགས་འདིར་ཕན་ཁེ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པར་མི་རབས་འདིའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམ་པར་རེ་ཆེ་བ་ང་འདྲས་བྱུ་མ་དགོས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཞི་རིམ་གྱི་ཞེས་པའོ། (བུ་ནི་ཡད་ཤིག་ཤ།)

བསོད་ནམས་བཟང་པོས་བསྐྱར།

གནའ་པོའི་ལེགས་བཤད་དུ་“བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་ཡོན་ནོ།”ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་དེང་གི་དུས་སུ་འདྲ་བའི་པར་སྤྲང་། ‘ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལོ་ན་ཅམ་གྱི་དོན་མིན་ལ། ‘བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་’ཞེས་པའང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་མིན། ཤེས་ཡོན་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བར་སྦྱོང་མཁོ་ཡོད་པའི་སྦྱོང་བརྟུན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཞིང་། བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པའང་བྲན་གཡོག་གི་ངང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་དབང་ཐོབ་པར་གོ་དགོས། དེ་འདྲའི་བྲན་གཡོག་གི་ངང་ཚུལ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་སྐྱར་འོག་ཚུད་པའི་བྲན་གཡོག་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་རང་གི་དགོས་མཁོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སྐྱར་བའི་བྲན་གཡོག་གོ། །བྲན་གཡོག་གི་ནམ་པ་འདི་དག་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཕྱིར་ཐོས་པ་བཅའ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་གྱི་སློབ་གཉེར་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་བྱ་གང་འདྲ་ཞིག་སློབ་ཀྱང་འགོག་ཆེན་ལ་ངེ་མི་སྦྱམ་པར་ངེ་བ་ཡང་ཡང་འདོན་པ་དང་། བྲན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་འདྲི་ཞིབ་བྱེད་ཆུ་ནི་མེད་དུ་མི་བྱང་བའི་ཆ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ངེ་བ་འདོན་སྐབས་དགེ་ཆན་ལ་བག་ཡོད་ཚུལ་ལྟར་དང་གྲས་ཞབས་ཞུ་བ་ལས། ཞངས་དེགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་གལ་ཆེ། ཞངས་དེགས་ནི་སློབ་གཉེར་གྱི་དག་བོ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་དང་བག་མེད་ཚུལ་འཆལ་གྱི་རིགས་ལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་མི་སྲིད།

འདིག་ཉེན་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱར་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་ནི་དེའི་ལག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འདོན་བྱ་དགོས།

འུ་ཅག་ཆང་མའི་ཆུད་དུ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་རང་གཤིས་བཟང་པོ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་རང་གཤིས་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་འཐུར་བར་དགེ་ཆན་ལ་བསྟེན་དགོས། དེ་འདྲའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་སྐབས་མཁན་དགེ་ཆན་དེ་ཡང་། ཀུན་སྦྱོང་དུ་ལ་ཞིང་གཅོད་བ་དང་། ཆུན་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་འདུན་པ་ཡོད་པ་དང་སློབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཐབས་དང་ལྟན་པའི་ལུས་པོའི་ངལ་ཚུལ་ནི་སློབ་

རིག་འཕེལ་བར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་། ལུས་དང་སེམས། རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཚུགས་
ཡོངས་ནས་འཆར་ཡོངས་ཡོང་བར་ངེས་པར་དུ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་གྲོས་ལ་བརྟེན་དགོས།
སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ལས་དོན་སྐབས་སྐབས་ཉམས་སྤྱོད་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་ནི་སྤྱི་
བསྐྱབ་པའི་ལག་ཆ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལས་སྤྱོད་པོར་ལོག་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད།

ལག་ཤེས་དང་། སྤྱི་ཚུལ། འཕྲོད་བསྟེན། རིག་གནས་བཅས་པ་མུ་ཚུན་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་
པས། རིག་ཆན་དེ་དག་སྒྲོམ་གཞི་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་བྱེད་དགོས། (ཁྱི་ཏ་ལིམ་)ཤེས་ཡོན་སྲིད་
རྒྱས་གསར་པ་ནི་གོང་འཁོད་རིག་ཆན་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཚུགས་བསྐྱས་རང་བཞིན་གྱི་
ཤེས་ཡོན་ལམ་སྒོལ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ནི་ཤེས་ཡོན་ལས་ལོགས་སུ་མི་དགར་བ་མ་
ཟད། དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་དེ་བས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ང་ཚོའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་རྒྱས་ཀྱིས་ལུས་དང་། སེམས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅས་
ཚུགས་ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་གལ་ཆེར་བཟུང་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་ཡོན་སྲིད་རྒྱས་རང་ག་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཁོ་ན་གལ་ཆེན་འདྲིན་ནོ། །

དགེ་ཆན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་སྦྱེལ་བཞིན་ཡོད་པས།
དེ་ནི་དོན་སྣང་ལྡན་པའི་འཆོ་ཐབས་ཤིག་རེད་སྟེ། དེར་བརྟེན་དགེ་ཆན་དང་སྒོམ་མ་བྱུང་འབྲེལ་
གྱིས་སྒོམ་བྲིད་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རུས་པ་འདོན་པ་དེས། ལོ་ན་གཞོན་དུས་ནས་མི་ཆེ་དོན་ལྡན་
ངང་སྦྱེལ་རྒྱུ་གཞོགས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལས་བྱེད་པ་དགོས་ཤིང་མཁོ་བའི་
དཀའ་ངལ་ཡང་སེལ་ཐུབ།

ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཡོན་སྒྲོད་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་འདི་རྒྱ་ཆེར་
བྱུང་ཡོད་ལ། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་གིན་ཡོད། བདག་གི་བསམ་ཚུལ་ལའང་དེ་ལྟར་
འདོད་པས། ཤེས་ཡོན་སྲིད་རྒྱས་གསར་པའི་ནང་ང་ཚོས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་ཡོན་
སྒྲོད་རྒྱ་གཙོ་འདོན་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་ཁེལ་མིན་ནི། མི་སྐྱེར་རམ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་
ལས་དོན་གང་འདྲ་ཡིན་ཡང་། འགྲོ་བ་མིའི་བྱེད་སྒོ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་ལ་ང་ཚོས་ངོས་འདྲིན་དང་
དགའ་ཞེན་བྱེད་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་ཡོན་སྒྲོད་ཐབས་བྱེད་
པའི་ལྟ་ཚུལ་འདི་ནི། འཆོ་བའི་བྱེད་སྒོ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་ངེས་ཤེས་དང་དགའ་ཞེན་ཟམ་མི་ཆད་པར་
བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནན་ཏན་དུ་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དགའ་ཞེན་དེ་འདྲ་ཞིག་སྤེབས་

པར་ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་ནི་སྒྲེ་བོ་ཆང་མར་ཐོབ་ཅུང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། ཁྱོད་གསེབ་པ་ནམས་
 གྱི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་སྦྱོད་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་འདྲའི་ཤེས་ཡོན་ནི་དཔེ་དཔ་ལས་
 ཐོབ་མི་ཐུབ་ཅིང་། དཔེ་དཔ་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་དགོས། དེ་བས་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྲག་པ་ཞིག་
 ལ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་འདྲའང་གཏན་ནས་མིན། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 བཏང་ན། ཆོས་ལུགས་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྲག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་འདིག་ཉིན་ཀྱན་
 སྟབ་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་དགོས། དེར་བརྟེན་དེ་འདྲའི་ཤེས་ཡོན་ནི་རིན་མེད་ཀྱི་"མི་ཆེའི་སྒྲེགས་བམ་
 "ལས་སྦྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་བས་ཤུགས་གང་གིས་ཀྱང་འཕྲོག་མི་ཐུབ།

ང་རང་ཆོའི་དུས་ཆོད་པལ་ཆེ་བ་འཆོ་བའི་ངལ་ཚུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་གཏོང་བ་ཞིན་ཡོད་པས།
 དེད་ཅག་གི་བྱ་སྤྱུག་ཆོར་ལོ་ན་གཞོན་དུས་ནས་ངལ་ཚུལ་གྱི་རིན་ཐང་ལ་བརྩེ་མཐོང་སྤེབས་སུ་
 འདུག་པ་ལས། ཁོང་ཆོར་ངལ་ཚུལ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ཆོར་སྤང་དེ་འདྲ་མི་སྦྱོད་པར་འབད་བཅོན་
 གྱིད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་ཞིང་པའི་བྱ་སྤྱུག་ཅིག་སྒྲོ་བ་གྲུར་སོང་ནས་བེད་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཐ་
 ན་ཞིང་ལས་གཉེར་སྤངས་ཀྱང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཏུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད་ཅེས་བཤད་ཆོག

འབྲི་སྒྲོག་གི་ཤེས་ཡོན་དེ་ལུས་པོའི་ངལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བ་གསོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་བྱུང་ན་གཞི་ནས་མི་དང་དུད་འགྲོ་གཉིས་ནམ་པ་སོ་སོར་དཁྱེ་ཐུབ། འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡར་
 རྒྱས་ཆད་མཐོ་ཤོས་སུ་སྤེབས་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་འབྲི་སྒྲོག་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་བརྟེན་དགོས་བསམ་པ་
 བྱི་ཆོངས་དང་ཅམ་ལས་མ་འདས། འབྲི་སྒྲོག་གི་ཤེས་ཡོན་དེ་ཉིད་མི་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་ཞིག་ཏུ་བརྩེ་ཆོག་
 མོད། འོན་ཀྱང་མིའི་ཀྱན་སྦྱོད་ཡར་རྒྱས་དང་ལུས་པོའི་འཆར་ལོངས། ཕྱི་དངོས་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་
 སོགས་ལ་ངེས་པར་དུ་མཁོ་བའམ་མེད་ན་མི་ཅུང་བ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན།

འགྲོ་བ་མི་ནི་ཤེས་པ་རྒྱུད་པ་ལས་གྲུབ་པའམ། གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ། ཡང་
 ན་སྒོག་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་མིན། མིའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་གཞུགས་ཤེས་སྒོག་
 གསུམ་ཆང་བའི་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་གོང་བུ་ཞིག་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེར་ད་གཞོན་སྒྲོ་བ་གསོ་སྦྱོད་པའི་ཆ་
 རྒྱུན་ཆང་ཡོད།

ནང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་གསོ་ཡང་དག་ཅིག་སྦྱོད་དགོས་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནམས་ལ་སྦྱོང་
 བརྟར་མཐེལ་ཕྱིན་པ་ཞིག་སྦྱོང་དགོས། དཔེར་ན་རྒྱུང་ལག་དང་། མིག་དབང་། རྩ་དབང་། ལྷ་
 ཡི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་པ་ཞིག་གི་ལུས་པོའི་ཡན་ལག་ནམས་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་ངང་བེད་སྦྱོད་

གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཆོ། དེས་ཁོའི་སྒྲོ་རིག་འབེལ་བར་ཕན་ཐོགས་མཚུགས་ཤོས་དང་བཟང་ཤོས་བྱེད་
 ཐུབ། གལ་ཏེ་སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་འཆར་ལོངས་དེ་སྒྲོ་རིག་གི་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་བྱང་དུ་འབེལ་
 བས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཀྱི་འགོ་མ་ཐུབ་ཆོ། སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཁོ་ན་གཙོར་བཟུང་
 བྱས་ན་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཐོབ་དགའ། བདག་གིས་ནང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཞེས་པ་ནི་
 བསམ་སྒྲུབ་སྒྲོའི་སྒྲོབ་གསོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སེམས་དེ་ཉིད་ཚུགས་ཡོངས་ནས་
 འཆར་ལོངས་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ན། དེས་པར་དུ་བྱིས་པ་ཆོའི་གཟུགས་ཐུང་དང་སྒྲོ་རིག་གི་སྒྲོབ་
 གསོ་བྱང་འབེལ་བྱས་ཆོ་དག་ཟོད་གཞི་ནས་སྒྲོབ་གསོ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཐོབ་དེས། ཕྱིའི་གཟུགས་
 དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པས་སྒྲོབ་གསོ་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱང་གནད་
 དོན་འདི་ཡིད་ལ་འཛིག་དགོས་པ་ལས། ནང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་སྒྲེལ་བ་དེ་ཕྱིའི་གཟུགས་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པར་རང་རྒྱ་བའི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་པ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་རེད།

སྒྲོབ་གསོ་ནི་མི་ཞིག་གི་ལུས་དང་སེམས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བཙོ་སྦྱང་བྱས་པའི་
 ཐུབ་དོན་ཞིག་རེད། འབྲི་སྒྲོག་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐུབ་དོན་མིན་ལ། ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བའི་གཞི་རྒྱུ་འདྲ་
 བས་མིན། དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཅམ་རེད། དེར་བརྟེན་འབྲི་སྒྲོག་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཤེས་ཡོན་ཤེས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདག་གིས་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲོབ་གསོ་སྦྱང་ན།
 ཆེས་ཐོག་མར་ཁོ་པར་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་སྦྱོང་མཁོ་ཡོད་པའི་ལག་ཤེས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱབས་ཏེ།
 སྦྱོང་བརྒྱུད་བྱེད་དུས་ནས་རང་གི་སྦྱངས་པའི་ལག་ཤེས་དེ་དག་བེད་སྦྱོང་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་བཙོ་
 དེས་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྒྲོབ་གྲུ་ཡོད་ཆད་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སྒྲོབ་གྲུའི་ཐོན་སྐྱེད་
 དེ་དག་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྦངས་འཛིན་ཡང་བྱས་ཆོག།

བདག་གི་བསམ་པར་ཤེས་ཡོན་སྲིད་རྒྱས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སེམས་དང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཡར་རྒྱས་བཟང་ཤོས་ཡོང་ཐུབ་དེས་སྟེ། ལག་ཤེས་བཙོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲོབ་གསོ་
 སྦྱོང་པ་ནི་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོབ་གསོ་སྦྱོང་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོབ་གྲུ་ཆོས་བྱ་བའི་
 བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ངོ་འཕྲོད་ཐུབ་པས། དེང་གི་འབྲུལ་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་སྦྱོང་
 སྦངས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད། བདག་གིས་སྐྱོད་ཆ་འདི་དག་རང་ཉིད་ལ་གདོང་ཆོད་གང་
 ཡང་མེད་པར་བཤད་པ་མིན་པར་རང་གི་ཉམས་ཚུང་དངོས་ལ་གཞིགས་ནས་སྒྲུས་པ་ཡིན། ངས་
 དུས་རྒྱུན་བཙོ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུལ་མ་འཁེལ་སྦངས་སྒྲོབ་སྐབས་ཐབས་ལམ་འདི་དག་དངོས་ཀྱགས་

བརྒྱད་གསུམ་ནས་བེད་སྤྱོད་གྱི་ཡང་། ང་རང་ཉིད་ལ་མཚོན་ན་ངང་འདྲད་ལྷན་བཞེས་སྤངས་དང་
སྤུལ་མ་འཁེལ་སྤངས་དེ་ཐབས་ཤེས་འདི་དག་བརྒྱད་ནས་སྤངས་པས། ད་ལྟ་བདག་ལ་བྱུང་འབྲས
ཀྱང་མི་དཔལ་པ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་། ཐབས་ལམ་འདི་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་ཁམས་རིག་པ་སོགས་རིག་
ཀནས་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པར་བེད་སྤྱོད་བྱུང་པ་ཞིག་རེད་ལ། ཏུས་རྒྱན་དག་ནས་བརྗེ་འཕྲིན་སྦྱེལ་
ཐབས་ཅན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་བྱ་ཐབས་དེ། རོན་དངོས་ལག་ལེན་གྱི་ཁྲོད་ཏུ་འབབ་བྱུང་པའི་སློབ་ཁྲིད་
བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་བྱས། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་
འབྲི་སྟོག་བརྒྱ་བྲངས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ བྱིས་པ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་དང་སྤྱན་པ་གཉིས་ལོགས་སུ་
དབྱེ་བྱས་ཆོ། ད་གཞོན་གཞི་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་འདྲ་རིས་དག་དོ་སྤྱོད་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་
མེད། འདི་ལྟ་བུའི་འཁྲིད་ཐབས་ནི་སྤར་མེད་ཀྱི་གསར་བཞེ་ཞིག་ཡིན་མོད། སྤུ་གས་སློབ་གཉེར་
བྱེད་སྐབས་ནུས་ཤུགས་དང་ཏུས་ཚོད་གཉིས་ཀ་འཕྲོ་བརྒྱུག་མི་འགྲོ་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེར་བརྟེན་སློབ་སྤྲུལ་ཆོས་ལག་ཤེས་བཞེ་ལས་སྤྱོད་བ་དང་ལྷན་དུ། ཅིས་རིག་སོགས་རིག་གནས་
ལག་ཀྱང་སྤྱོད་བྱུང་པ་དེ་ནི་གཅིག་གོ་ཉིས་ཚོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན།

ང་ཆོས་ཚད་ལྷན་གྱི་དགེ་ཆན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ནས་ང་ཆོའི་བྱ་སྤྲུལ་ཆོར་ངལ་ཚོལ་གྱི་
རིན་ཐང་སློབ་ཏུ་འདྲུག་པ་དང་། བྱིས་པ་ཆོས་ངལ་ཚོལ་ནི་རིག་སྟོབས་རྒྱས་པར་ཁ་བྲལ་ཐབས་
མེད་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་བྱས་ནས། ཁོང་ཆོའི་ཤེས་རིག་གོང་འཕེལ་ཡོང་
ཆེད་ངལ་ཚོལ་བྱེད་པར་སློ་སྤྲོད་ལྷན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐབས་བྱ་དགོས། བདག་གི་བསམ་འཆར་གྱི་
སྤྱིང་པོ་ནི་ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་བྱིས་པར་ལག་ཤེས་བཞེ་ལས་སློབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོན་སྐྱེད་
གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར། སློབ་སྤྲུལ་ཆོའི་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་
ཆེད་དུ་བསྐྱབ་སྐྱེལ་བྱ་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་མིད་གཞུང་ནས་འགན་འཁུར་བཞིས་ཏེ། ལོ་བདུན་ནས་
བརྒྱ་བཞི་བར་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ལག་ཤེས་བཞེ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྗེར་སྤྱོད་ཞོར་རིག་གནས་སློབ་
འཁྲིད་བྱས་ཆོ། ཁོང་ཆོར་སྤྱི་འཕེར་བའི་སློབ་སྤྲུལ་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་མ་བྱུང་ན། ད་གཞོན་ཁྱེད་ཆོས་
དཔངས་ཀྱི་སློབ་བྱ་དེ་དག་བེད་སྤྱོད་མེད་ཐོག་པོ་དང་དགེ་ཆན་རྣམས་སྟེན་སྤྲུལ་སུ་བཅིས་ན་ངང་
ཆོག

དེ་ལྟར་བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས་ཤེས་ཡོན་སློབ་པའི་དགོས་པ་ཐོག་མ་ནི་སློབ་མའི་
གཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སློམ་གཞི་རིམ་བརྟན་དུ་བཏང་སྟེ། ཁོང་ཆོའི་དགེ་ཆན་ཆོ་ལྷན་འཛིགས་པ་མེད་པའི་

སྤྱིར་སྟོབས་སྒྲེ་བྱ་འདུག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོབ་ཆུང་སྟོབ་མར་ཡང་མཐོ་རིམ་སྟོབ་མ་
 ཆོ་ལྷ་རོལ་དབྱངས་དང་། རི་མོ། ལུས་སྦྱོང་། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་སོགས་སྟོབ་པ་དང་། ཡིན་ཡིག་
 ཉུང་ཙམ་བསྐབ་དགོས་པར་ནན་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན།

རྒྱ་གར་ནང་“རིན་མེད་དང་རྒྱས་བཅད་ཤེས་ཡོན་སྟོན་དགོས་”པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་བདག་
 གིས་མོས་མཐུན་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་དེ་འདྲ་ཞིག་སྟོན་སྐབས་ངས་པར་དུ་
 དགོས་མཐོ་ཡོད་པའི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གྱི་སྦྱོང་བརྟན་སྤྲད་ནས། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་དེ་སྟོབ་
 མའི་ལུས་སེམས་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་མཐའ་དག་ལ་གསོན་ཤུགས་སྟོན་པའི་ཐབས་ལས་
 ཞིག་ཡིན་པར་ངས་ཤེས་རྟོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུ་འདི་ངས་པར་དུ་སེམས་ལ་འཛིན་དགོས། དེ་ལྷ་རོལ་“ཆོང་ལས་
 གྱི་འཆར་ཅིས་ལྷན་པའི་སྟོབ་གསོ་སྟོན་སྤངས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོ་ཆུང་དང་། དུས་དང་མི་འཚམས་པ་
 ཞིག་མིན་”པར་གྲོས་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཆོང་ལས་གྱི་འཆར་ཅིས་ལ་སྟོ་ཆུང་གི་འདོད་ཚུལ་འཛིན་
 སྤངས་མེད་ཅིས་གསལ་འདེབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཆོས་ངས་པར་དུ་གྲོང་གསེབ་པར་དགོས་མཐོ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་སྟོན་དགོས་ན།
 གཙུག་ལག་སྟོབ་གྲུ་དག་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་གཉིས་བྱུང་པ་དགོས། ང་ཆོས་གཙུག་ལག་སྟོབ་གྲུ་
 དེ་དག་ལག་ཤེས་སྟོན་བརྟན་སྟོབ་གྲུར་བསྐྱར་ནས། གྲོང་གསེབ་པ་ཆོང་དགོས་མཐོ་དང་བསྐྱར་ཏེ་
 དགོ་ཆུན་འོས་སྦྱོང་སྤྲད་ཆོག གྲོང་གསེབ་གྱི་དགོས་མཐོར་འཚམས་པའི་དགོ་ཆུན་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་
 ནང་སྦྱོང་བརྟན་སྤྲད་ན་འཚམ་པོ་གཏན་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་ལ། དགོ་ཆུན་དེ་གྲོང་གསེབ་གྱི་འཆོ་
 བར་མི་གོམས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་འབྱུང་ངས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཆོ་བར་གོམས་འདྲིས་ཐེབས་པའི་
 མི་ཞིག་གྲོང་གསེབ་དུ་སྟོན་བརྟག་པ་དང་། གྲོང་གསེབ་གྱི་འཆོ་བར་གོམས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་ལས་སྤྲོ་
 པོ་ཞིག་མིན། གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་བདག་གིས་ཉིན་ལྷ་ས་སི་ཕྱོན་(མ་རྟེ་ཡ་མང་འབྲེའི་ས་ཁུལ་
 ཞིག)ནས་བསམ་གཞིགས་དང་ཆོད་ལྟ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ང་ཆོས་ལོ་འཁོར་མོའི་རིང་སི་ཕྱོན་དུ་བསྟན་
 ཅུང་སི་ཕྱོན་གྱི་གྲོང་མི་ལྟ་བུར་འགྱུར་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། ཁོང་ཆོང་འཆོ་བ་སྟེལ་སྤངས་ལའང་གོམས་འདྲིས་
 ཆགས་དཀའ་བ་ཞིག་བྱུང་།

དེར་བརྟེན་བདག་གིས་ཆོད་ལྟ་བུས་པའི་ཐུབ་དོན་ཐོག་མར། དམའ་རིམ་སྟོབ་གྲུའི་
 སྐབས་སུ་བྱིས་པར་དབྱངས་གསལ་སོགས་འབྲི་སྟོག་སྟོབ་ཆུན་བཀོད་སྒྲིག་དང་། སྦྱོང་བརྟན་སྟོན་
 འགོ་བརྟགས་པ་དེས་བྱིས་པའི་སྟོ་རིག་རྒྱས་པར་འགོག་སྒྲིབ་བཟོ་བའི་ར་སྟོན་བྱུང་། རི་མིད་དུ་

བྱིས་པ་ཚོར་ཐོན་འགྲོའི་ཤེས་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ས་ཁམས། དགྲ་ལྷ། ལྷལ་མ་འཁེལ་
 ལྷངས་ཀྱི་ལག་ཤེས་སོགས་ལ་གོ་རྟོགས་ཕན་བྱ་ཞིག་མ་སྤེལས་བར། དེ་སྤྱིད་དུ་བདག་གིས་ཁོང་
 ཚོར་དབྱངས་གསལ་སོགས་འབྲི་སྟོག་སྟོབ་ཚན་འགོ་འཇུགས་མི་བྱེད། དེས་ན་ངེ་ལྟར་བྱས་ནས་
 ཁོང་ཚོའི་སྟོ་རིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དང་ཐོག་བདག་གིས་ལྷལ་མ་འཁེལ་བྱེད་
 ཀྱི་འཕང་གི་བྱ་ལས་བརྒྱད་ནས་བྱིས་པ་ཚོའི་སྟོ་རིག་རྒྱས་ཐབས་སྐོར་ལ་ངེ་བ་འདོན་ངེས་ཡིན།
 གལ་ཏེ་འཕང་གི་བྱ་ལས་སོགས་ངོ་སྟོན་བཅས་མིན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་དེས་གྲུབ་འབྲས་ངོ་མཚར་
 ཅན་ཞིག་འདོན་ཐུབ། བྱིས་པ་ཚོར་འཕང་བཟོ་སྤངས་དང་དེའི་བྱ་ལས་ངོ་སྟོན་བྱེད་པ། སྤྱིང་བལ་
 རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་འབྲེལ་བརྟེན་བྱེད་པ། བྱིས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ཞིང་ནང་དུ་འཁྲིད་ནས་སྤྱིང་བལ་སྤྱི་
 ལྷངས་ལ་བལྟ་བུ་འཇུག་པ། ལྷལ་སྤྱད་འཁེལ་འཇུག་པ། རང་གིས་འཁེལ་བའི་ལྷལ་སྤྱད་དག་གྲུ་
 ལུར་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྤྱད་པ་ངེ་ཅམ་ཡོད་མེད་བཅི་བུ་འཇུག་པ་སོགས་བྱས་ནས་ལྷལ་སྤྱད་འཁེལ་
 ལྷངས་ལ་དོ་སྤངས་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱི་དག་པ་དང་། མིག་བསམ་སྟོ་སོགས་ལ་སྦྱོང་བརྒྱུ་
 སྦྱོང་དགོས། ཉུང་མཐར་ལྷ་བ་དུག་རིང་སྦྱོང་བརྒྱུ་འདོན་འདྲ་ཞིག་སྤྱད་རྒྱུ་གཞི་ནས་ཁོང་ཚོར་
 དབྱངས་གསལ་སོགས་འབྲི་སྟོག་གི་སྟོབ་སྦྱོང་འགོ་འཇུགས་བྱ་སེམས་ཡོད། དབྱངས་གསལ་ངོ་
 འཕྲོད་བྱང་སྐབས་དག་ཐོན་ཁོང་ཚོར་རི་མོ་འབྲི་འདོད་སྤྱི་བས། ཁོང་ཚོས་དབྱིབས་རྩིས་ཀྱི་རི་
 མོ་དང་བྱ་བྱེད་སོགས་འབྲི་བ་ལས། ལྷ་རྒྱུགས་ཀྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱག་ཀྱིག་དེ་ཚོ་
 འབྲི་མི་སྤྱིད། ངས་ད་དུང་ཡང་ང་རང་ཁྱུང་དུས་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་འབྲི་སྟོག་སྤྱངས་པའི་སྤྱང་བ་
 དེ་ཡིད་ལ་ལྷང་ངར་འཆར་ཡོང་། དེ་ནི་ཅི་འདྲའི་ཉོབ་སྤང་ཅན་ཞིག་ཡིན་མོད། ལྷ་གང་གིས་ཀྱང་
 བདག་གི་རྩོད་པར་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་དེར་བཅའ་རྒྱག་པའི་ཚོར་སྤང་སྤྱིས་མ་ཐུབ། དོན་
 དངོས་སུ་སྐབས་དེར་བདག་གིས་མཛེས་རིས་འབྲི་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད། བྱིས་པ་ཚོས་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་
 རོལ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ཚོར་སྤང་དེ་དབྱངས་གསལ་འབྲི་སྟོག་གིས་ཆེག་མེད་དུ་བཏང་བ་དང་། དེ་
 བས་ཡིད་སྤྱན་པ་ཞིག་ལ་དབྱངས་གསལ་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྟོ་མོ་ལྟ་བུར་ངོས་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་
 ཚོས་རི་མོའི་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་བཅན་ཆོལ་བྱས་པ་དང་། བྱིས་པའི་སྤྱིས་སྟོབས་ལ་འགོག་རྒྱུ་བཟོས་ནས་
 བྱར་མ་སོན་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ལ་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་འབྲི་སྟོག་སྟོབ་ཀྱི་ཡོད།

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱིས་པ་ཚོར་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གང་ཞིག་བསྐྱབ་ན་བཟང་ངམ་ཞེ་ན། དེར་
 འགྱུར་མེད་ངེས་གཏན་གྱི་སྤྱིག་གཞི་གཏན་ཁེལ་ཞིག་མེད་དུང་བདག་གིས་ཐོན་ཁྱུང་ནས་གནད་

དོན་འདིའི་སྐོར་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཟིན། ད་ལྟ་ངས་ཀྱང་གར་གྱི་གྲང་གསལ་ཁག་ལ་སྒྲར་གསོ་
 ཞིག་བྱས་ན་སྟེ། དེང་སྐབས་ང་རང་ཆོའི་གྲང་གསལ་ནམས་གྲང་ཁྱེར་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
 ལྟ་བུར་བྱར་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་མ་བསྟད་པར་གྲང་ཁྱེར་གྱི་བཟུ་གཞོག་འོག་ནས་ཆ་འཁོར་དུ་སོང་
 བའམ། ཡང་ན་གྲང་ཁྱེར་གྱི་གཞོན་ཤུགས་འོག་འཆོ་དགོས་པས། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་མཐུན་
 པའི་གནད་དོན་ཞིག་རེད། གྲང་ཁྱེར་གྱིས་གྲང་གསལ་ལ་བཟུ་གཞོག་གཏང་རྒྱུའི་བསམ་སྟོན་དོར་
 བས། ཁོང་ཆོའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་འཆོ་གནས་ནི་གྲང་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་པས།
 དེས་པར་དུ་གྲང་གསལ་ལ་ལེགས་སྐྱེས་གང་ཐུབ་རེ་འབྱུལ་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་དེ་ངོས་ཟིན་
 ཏེ། སན་ཚུན་གཅིག་སན་གཅིག་གྲོགས་ངང་ཞི་མཐུན་གྱི་འཆོ་བར་རོལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཆོད་གཞོན་
 རྒྱུགས་གཉིས་ཀར་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐུབ། གལ་ཏེ་གྲང་ཁྱེར་གྱི་བྱིས་པ་ཆོས་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་སྤྱི་
 ཆོགས་བསྐྱར་གསོའི་ལས་དོན་བཟང་པོ་འདིའི་ནང་ཆ་ཤས་སྒྲངས་ན། ཁོང་ཆོས་གྲང་གསལ་གྱི་
 དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་ལག་ཤེས་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྱ་དགོས། དུས་
 ད་ལྟའི་བར་སྤྱིང་བལ་འབྲུ་བ་དང་གཙང་བཟོ་བྱེད་པ། ལྷལ་མ་འཁེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་འགོ་
 མཐུག་བར་གསུམ་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྐབས། གོང་གི་དྲི་བར་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ལན་ཞིག་མི་
 དགོས་སྟེ། དེང་གི་དུས་སུ་ཡང་གྲང་གསལ་དུ་སྤྱིང་བལ་བཏབ་ནས། མཐར་གཙང་བཟོ་དང་གྲོན་
 གོས་འཆོམ་བཟོའི་ལས་ཀ་ཁག་གྲང་ཁྱེར་དུ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས། རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་བྱ་བའི་བརྒྱད་
 རིམ་འདིའི་ནང་མི་དང་། རྒྱ་ཆ། འབྲུལ་ཆས་ཀྱི་ནུས་པ་སོགས་མེད་མེད་ངང་འཕྲོ་བརྒྱག་སོན་ཆེན་
 གཏོང་གི་ཡོད།

བདག་གིས་བལ་གསེད་སྒངས་དང་སྤལ་མ་འཁེལ་སྒངས་སོགས་གྲང་གསལ་གྱི་ལག་ཤེས་
 བཟོ་ལས་བརྒྱད་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོན་པའི་འཆར་གཞི་འདི་ནི། སྤྱིར་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་
 ཆོགས་གསར་བརྗེ་ཞིག་གི་དུ་འདེན་ལྟ་བུར་སྟེ། རྟེན་དཀའ་བའི་མཐུག་འབྲས་
 ཤིག་ཐོབ་པར་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད། ཐབས་ལམ་འདི་བརྒྱད་ནས་གྲང་ཁྱེར་དང་གྲང་
 གསལ་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་བཟང་དུ་བཏང་སྟེ། དེང་གི་བདེ་འཇགས་མེད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་
 དང་གལ་རིམ་འཐབ་ཆོད་ཀྱི་དཀའ་རྟོག་མཐའ་དག་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདིས་གྲང་
 གསལ་ཉམས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བའི་དཀའ་ངལ་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། དབུལ་བྱུག་འདྲ་མཉམ་མེད་
 པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཏེ། སྤྱི་བོ་ཆང་མར་སྤྲོ་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀ་རིག་པ་དང་རང་དབང་

བེད་སྤྱོད་ཚུལ་བཞེན་གཏོང་བྱ་བ་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བཅོས་སྦྱར་དེ་ཡང་དམག་
འཁྲུག་གི་འཛིགས་སྒྲག་དང་རྒྱ་དངོས་ལོན་ཆེན་གྱི་འགྲོ་སོང་སོགས་གང་ཡང་མེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་
ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འབྲུལ་ཆས་དང་བཟོ་རིག་ལག་ཤེས་ནང་འདྲེན་བྱ་མི་དགོས་པར་བདེ་སྒྲག་ངང་ལེགས་
འབྲུབ་བྱ་བ། གཤམ་ཡང་ཆེད་ལས་པ་དང་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་པ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་དཀའ་
ངལ་དེ་སེལ་ནས། མང་ཆོགས་གྱི་དབང་ཐང་དོན་ཆོག་པ་དང་། སོ་སོའི་ལག་བྱང་ལ་བཞེན་ནས་
ལས་དོན་བསྐྱབ་སའི་གནས་ཤིག་བསྐྱར་ཐབས་བྱ་རྒྱ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཡེར་ཁ་དེ་ཞི་མིའི་སྐྱེ་ལ་སྤྱོད་
འདོགས་སམ། ཁོ་བོས་བཏོན་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་གྲོང་ཁྱེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་བྱེད་དམ། ཡང་
ན་བདག་གི་བསམ་འཆར་འདི་མི་མེད་ལྟར་སྤྱོད་བྱ་བ་ཅ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རམ། འདི་དང་
འདི་ལྟ་བུའི་དྲི་བའི་ལན་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤེས་ཡོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདེབས་དགོས་པ་ལས་བདག་གིས་
འདེབས་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད།

ཤེས་ཡོན་སློབ་སྤྱིད་བྱེད་སྐབས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་དེ་ཉིད་ལྟེ་བར་འདྲིན་
པའི་དགོས་མཁོ་དང་རིན་ཐང་ཐད་བདག་ལ་ཐེ་ཆོས་སྤྱོད་ཅམ་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་
ལྟེ་གནས་ཁག་གིས་ལག་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱིན་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་“ཤེས་ཡོན་
”ཞེས་བརྗོད་འདོད་མེད། རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོང་ཆོས་མིའི་རྣམས་པ་གོང་མཐོར་མི་གཏོང་བར་མ་རབས་
ཐ་ཤལ་གྱི་མི་སྣ་ཁྱེད་གཅིག་སྐྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཆོའི་ཐབས་ལམ་གྱིས་སློབ་མའི་སེམས་ལ་
བརྟེན་ཅམ་སྐྱེལ་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་བརྒྱད་ནས་སློབ་
གསོ་སྤྱོད་པ་དེས་ཐོག་མ་ནས་བྱིས་པའི་བསམ་སྒྲོར་སྤྱོད་བརྟེན་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུག་འཇུགས་ལྡན་
པའི་སློ་ཞིག་སྐྱོད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་རྣམས་པར་བརྟེན་ཤ་བཅད་ནས་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་ཀྱི་སློ་
ཞིག་བསྐྱར་གྱི་ཡོད།

བདག་གི་འཆར་གཞི་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལག་པས་ཡོ་ཆས་འདུ་བཟུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་
ལས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རི་མོ་དང་ཡི་གེ་སོགས་འབྲི་བྱ་མི་འཇུག། དེ་བཞིན་མིག་གིས་ཡི་གེའི་འདྲ་
རིས་སྒྲིག་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྣམས་དངོས་པོའི་མིང་དང་། དེའི་དོན་དང་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆིག་
བྱ་བ་ལ་ཉན་དུ་འཇུག་དགོས། སྤྱོད་བརྟེན་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱི་དོ་བོར་གནས་པ་དང་། སློབ་མའི་
རྣམ་འགྱུར་སྐྱེན་པོ་བཟོ་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བས། སློབ་སྤྱོད་ཤེས་སྤྱོད་པ་དང་འབྲིད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་
མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཡོད། དེ་ལྟའི་སློབ་མ་ཆོས་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལས་སྒྲིག་བཟང་བ་ཡོད།

གཤམ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་ཡི་གེ་བྲིས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འབྲི་བ་ལས། ཁོ་ཤོ་དང་འབྲ་བར་ཡི་གེ་འབྲི་
སྐབས་དག་ཆ་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ཐེ་ཚོམ་ངང་གནས་མི་དགོས། རྒྱ་མཆན་ནི་ཁོང་
ཚོས་ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་ཡི་གེ་འདི་གཟུགས་རིས་ནམས་ཡིད་ལ་ཁ་ལྷམ་མེར་འཆར་སྐབ་པ་མ་ཟད།
མིང་དེ་འདྲོགས་སའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡང་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་བས་དེའི་འབྲ་རིས་དག་ཡིད་
ལ་གསལ་པོར་འཆར་ངེས་ཡིན། གཤམ་ཏེ་བདག་གི་འཆར་སྣང་གི་སློབ་གྲུ་དེ་འབྲ་ཞིག་ད་ལྟ་དངོས་
སུ་ཡོད་ཀྱང་ན། ངས་འདྲེ་མ་ཐོན་གཏན་ནས་མེད་པར་སློབ་གྲུ་དེས་ལས་སྒྲ་པོའི་ངང་སྟོན་སྟོན་གྱི་
སློབ་གྲུ་ལག་དང་འབྲན་པོད་ཅེས་ཁུ་སྐབ་ལ། ཁོང་ཚོས་ཡི་གེ་མཁྱོགས་པོར་སློག་སྐབ་ལ་ཡི་གེ་དག་
པོར་འབྲི་སྐབ་ཅེས་ཁུ་བྱས།

གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱིས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་བུ་སྐྱུག་དཔེ་སྟོན་གྲོང་གསེབ་པར་སྐྱར་ཐབས་བྱ་
རྒྱ་ཡིན་ལ། སློམ་གཞི་འདི་ཐོག་མར་ཁོང་ཚོར་དམིགས་ནས་འཆར་འགོད་བྱས། དེ་འབྲའི་སློམ་གཞི་
ཞིག་དགོས་པའི་ཐོག་མའི་སྐུ་ལྷག་ཀྱང་གྲོང་གསེབ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ཀོང་རེ་མེའི་མཛད་
གཙུ་ནམ་པས་རང་དབང་གི་ཆ་དང་གཞི་འདིང་སྐབས་བྱིས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལ་སྐྱགས་འཁུར་བཞེས་
རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཚོས་སྣང་མེད་དང་ཡང་ན་ཏ་མི་གོ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྣང་བྱེད། རང་
རེའི་སྐྱ་གྲའི་ཤེས་ཡོན་ལ་བྱི་རྒྱལ་གྱི་བཅན་གཞོན་སྟེབས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སློམ་གཞི་དེ་
རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ནས་བཟོས་མེད་ལ། གྲོང་ཁྱེར་ལའང་ཕན་ཐོགས་
གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་རྒྱས་གསར་པ་འདི་
བཟོས་ནས་གྲོང་གསེབ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱད་པར་བྱ་སྐྱུག་ཀྱན་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
ཞིག་དང་། སྲིད་རྒྱས་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་དགོས་མཁོར་འཆམས་ལ་ཡུན་གནས་སྐབ་པར་དགེ་མཆན་
ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད། དེས་བྱིས་པ་ཚོའི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀའི་འཆར་ལོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་
མ་ཟད། སློབ་གྲུའི་ནང་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་བྱ་བ་ཞུགས་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་དུས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ར་
འཕྲོད་བྱུང་ནས། མཛེས་སྐྱུག་ལྡན་པའི་སྐྱགས་བསམ་གྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོར་འཇུགས་སྐབ།

“དཔེ་དེབ་ཁོན་ལྷོག་ནས་རིག་སྟོབས་རྒྱས་ཐབས་བྱེད་པའི་”ལྟ་ཚུལ་ལོར་བ་འདི་རྒྱབ་
ཏུ་བསྐྱར་ནས། “སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་མཁྱོགས་ཤོས་ནི་ཆན་རིག་དང་མཐུན་པའི་བཟོའི་ལས་རིགས་
ལས་བྱུང་”པའི་འདྲོད་ཚུལ་འདྲིན་དགོས། ང་ཚོས་བྱ་བ་མི་འབྲ་རེ་སྐྱབ་སྐབས་ལག་པའི་འགྲུལ་
སྣངས་ཁྱད་པར་བ་རེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་དང་འཆམས་པའི་ལག་ཆ་སྣ་ཚོགས་བེད་སྟུང་ནས་བྱེད་

ལས་ཀྱི་ནམ་འགྲུ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པས། བྱ་བའི་བརྒྱད་རིམ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་
གཞིགས་འདེགས་ཆད་མེད་བྱེད་ཐུབ། གཞན་ཡང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཤེས་པའི་སྟོབ་ཕྱག་དེ་དག་
བཟོ་བ་དཀྱིས་མ་ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་སུ་བབྱུང་ན། ལས་མེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡང་ལས་སྒྲུ་པོར་སེལ་
ཐུབ།

དུས་ད་ལྟ་བར་ང་ཚོས་བྱིས་པའི་བསམ་སྟོན་ནང་བརྟེན་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱབ་པ་ལས།
སེམས་ལ་ཚར་སྤང་སྟོང་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་སྟོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དོ་སྤང་ཅམ་
ཡང་སྤང་མེད། ད་ནི་ང་ཚོས་སྟོབ་གསེའི་ནམ་པ་གསུམ་པ་ཞིག་གི་འགོ་བཅའ་སྟོན་ནས་བྱིས་པ་
ཚོར་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཡོན་སྟོང་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱར་སྟོང་བྱེད་སྟོ་ཅམ་མིན་
པར་ཤེས་རིག་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་བབྱུང་ཤོས་སུ་རོས་བབྱུང་ནས་སྟོང་བརྟེན་སྟོང་
དགོས། བྱེད་ཀྱིས་ལས་རིགས་གཅིག་གམ་དུ་མའི་ཐོག་སྟོང་བརྟེན་སྟོང་པ་དང་། ལས་རིགས་བྱེ་
བྲག་པ་དེར་སྟོང་བརྟེན་སྟོང་སྐབས། བྱིས་པའི་སེམས་དང་། ལུས་ལོ། ཡིག་གཟུགས་འདི་ཐབས། རྒྱ་
ཅལ་གྱི་ཚོར་ཤེས་སོགས་ལའང་ཞོར་ནས་སྟོང་བརྟེན་སྟོང་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་བརྟེན་ཞིག་སྤྱད་
ཆེ་ཁོའི་ལག་ཤེས་དེ་བྱང་རྒྱུ་པར་འགྱུར་ངེས།

འདི་སྟོག་གི་སྟོང་བརྟེན་རྒྱུ་པས་མའི་ཀྱན་སྟོང་མཐོར་འདེགས་བྱེད་པར་བྱགས་ཆེན་
ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་ཐོན་མི་ཐུབ། རྒྱ་མཚན་ནི་མའི་གཤིས་རྒྱུད་ནི་འདི་སྟོག་གི་སྟོབ་སྟོང་དང་ནམ་
པ་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་དུ་གནས་པས་སོ།

སྟོབ་ཕྱག་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སེམས་ལ་འཇིན་དགོས་པར་སྟོང་སྟོབས་མེད་པར་སྟོབ་
གཉེར་བྱེད་པ་ནི་ཞག་སྟོན་བྱིས་འདྲ་སྒྲུབ་ཞེངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། མཐོང་སྤང་ལ་མཛོལ་སྒྲུག་ལྟ་
པ་ཞིག་དུ་སྤང་མོད་ཆ་རྫོང་རྒྱུ་ཞིག་འཕྲད་ཆེ་དེ་ཉིད་ཁྱུར་འགོ་བལྟ་བུ་བྱ་རེད།

གཞི་རིམ་སྟོབ་ཚན་ནང་ངེས་པར་དུ་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་སྟོབ་ཚན་འགོད་པར་ངས་སེམས་
གཏོང་ནས་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དག་གི་འགྱུར་ཁྱུག་ལ་སྟོང་བརྟེན་སྟོང་པ་ནི་ལག་པར་
སྟོང་བརྟེན་སྟོང་པ་བཞིན་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྟོབ་ཕྱག་ཚོས་སྟོབ་སྟོང་ལ་སྟོ་སྤང་མང་ཅམ་
བསྟེན་བྱིར། ལུས་ཅལ་དང་། ལག་ཤེས། རི་མོ། རོལ་དབྱངས་སོགས་ལ་གོ་ཐོབ་གཅིག་མཚུངས་སུ་
སྟོང་དགོས།

པ་མ་ནམ་དཔྱད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱི་འདོན་འབྲུལ་ཤོར་དུ་འཇུག་གི་ཡོད། མཐུ་བ་མོ་

ལན་གཅིག་མེར་གཏུགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཆོར་ཤེས་སྐྱེ་རུ་བརྟུག་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་བཟང་པོ་
ཞིག་རེད།

བདག་གིས་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་གལ་ཆེན་འདིན་པ་བཞིན་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་སློབ་འཇུག་
བྱེད་དུས་ཀྱང་ཨིན་ཡིག་ཏུང་ཙམ་སྟོང་པར་ཤུགས་སྒོན་རྒྱག་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་བཙོ་
སྟོ་བྱར་དུ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་གྱི་སྒྲིན་སྒྱུགས་སུ་གྱུར་སོང་ནའང་། སློབ་སྤྱུག་འབྲུམ་སྤྱུག་འགའ་
ཤས་གྱི་དྲན་ཤེས་ཉམས་པའི་ཁྱེད་གྲུང་ཙམ་ལཡ་མེད། འོན་ཀྱང་མི་མང་ས་ཡ་སྤུམ་བརྒྱ་ལྷག་ལས་
གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལྷན་པའི་མཆོ་གཏིང་དུ་ཐིམ་ས་ནས་སློབ་མ་སྤྱུབ་ཆོ། ཁྱེད་གྲུང་ཆེན་པོ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཁ་གསལ་བའི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ།

འདི་འདྲའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་སྤྲད་ཐུབ་ཆོ་མ་མཐར་ཡང་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་ཐུབ། འོན་
ཀྱང་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་ཐུབ་ཙམ་གྱི་ཆད་ལ་མི་འདྲིག་
པར། ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ལག་ཤེས་སྟོང་བརྟན་སྤྲད་ནས་སྐྱེ་བོ་ཆང་མའི་འདོན་ཐང་དང་
ནམ་དཔྱོད་མཐའ་དག་སྟོང་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཅི་སྟེ་དག་ཀྱན་ཞིག་གིས་
“གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་འདྲ་སློབ་སྤྱུག་ནམས་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུ་
ཡིན་”ཞེས་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཆོར་བདག་གིས་ངོས་ལེན་མི་བྱེད། རྒྱ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་སློབ་
སྤྱུག་ཅིག་གིས་རང་གི་ནམ་དཔྱོད་ཡོད་ཆད་ངོམ་ཐུབ་པའི་ཆད་ཅིག་ཏུ་སླེབས་ཆོ། རང་ཁ་རང་
གསོ་ཐུབ་རྒྱ་ནི་རྩེ་དཔག་ཆད་མས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་སློབ་མ་ཞིག་གིས་བཟོ་ལས་
ཁང་ཞིག་ཏུ་ཉིན་ལྷུར་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་རིང་ལས་ཀ་བྱས་ན་ཁོས་སྤྱོད་གསུམ་གང་འཆམ་ཞིག་གསོག་
ཐུབ། དེ་ལས་ལྷག་པར་ཁོས་རང་གི་སེམས་དང་ནམ་ཤེས་ལ་སྟོང་བརྟན་བྱས་ནས་ཡར་རྒྱས་འདི་
ཙམ་འགྲོ་ངེས་རེད་ཨང་།

ཨིན་ཡིག་ནི་དེར་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་ངོས་འདིན་གྱི་ཡོད་ཡོད། གཞི་རིམ་
སློབ་གྲྭའི་ནང་ཨིན་ཡིག་གཏན་ནས་སློབ་ངེས་མིན། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཨིན་ཡིག་དེ་སྐད་
ཡིག་གཉིས་པའམ་གསུམ་པ་གང་རུང་དུ་འདྲིག་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ནི་སློབ་སྤྱུག་རེ་བྱུང་གིས་འདེམས་
ཀ་བྱེད་སྲིད་པ་ལས་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོས་ཨིན་ཡིག་སྟོང་དགོས་དོན་མེད། ཨིན་ཡིག་མ་ཤེས་ན་
ང་ཆོས་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་སྐྱུམ་པ་ནི། ང་ཆོར་བློ་གཏོག་གི་བག་ཆགས་མཐུག་དྲགས་པའི་
རྒྱུ་ཁྱིམ་རེད། བམ་ཉེས་རིང་ལུགས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་འདྲར་བདག་གིས་ངོས་ལེན་གཏན་ནས་མི་
རྒྱུན་གྱིས་རེད།

ཕྱིད།

ངས་ཨིན་ཡིག་དང་ཨིན་ཇིའི་ཚུམ་རིག་ལ་དམའ་འབེབས་གཏོང་དགོས་དོན་གང་ཡང་
མེད། ཁོ་བོས་ཨིན་ཡིག་ལ་དགའ་ཞེན་ཇི་ཙམ་བྱེད་མིན་དེ་བདག་གིས་བྲིས་པའི་ < < ༥ རི་རྩུན་
> > བསྐྱགས་ན་ཤེས་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ཨིན་ཇིའི་ཚུམ་རིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མངོས་ཉམས་བཟང་པོ་
དེ་དག་ཨིན་ཡུལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་དང་གནམ་གཤིས་ལ་འཆམས་པོ་ཡོད་པ་ལས། དེས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་བློ་བར་རོལ་ཁྱོད་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཐུབ། རྒྱ་གར་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཁོར་ཡུག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་
མངོས་ཆོས། རྒྱ་གར་གྱི་ཚུམ་རིག་དང་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཨིན་ཡིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་གཏན་ནས་
མི་འདྲ་བའང་ཡོང་ཆོག ང་ཆོས་ང་ཆོའི་བྱ་སྤྱག་ཆོར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཅེས་ནོར་ཞིག་བསྐྱན་དགོས་
པ་ལས། རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ང་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཅེས་ནོར་ཉམས་ཉེས་སུ་གཏོང་གི་ཡོད།
ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འཆོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོ་ནམ་ཡང་འཆར་ཡོངས་བྱེད་ཐུབ་ངེས་མིན། བདག་གི་
རེ་བར་ང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤེས་རིག་གི་བང་མངོན་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་
ཐོག་ཡོད་པའི་ཤེས་རིག་མཐའ་དག་ང་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་སྐད་ཐོག་ནང་འདེན་བྱེད་ཐུབ་ན་སྙམ།
ཐེ་གོར་གྱི་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་བཅམས་ཆོས་དེ་དག་ལྷོག་པར་ངས་ངེས་པར་ཏུ་ལྷེད་ལྷོ་ལ་(བརྒྱལ་)
གྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་དགོས་དོན་མེད། ཁོང་གི་བཅམས་ཆོས་དེ་དག་ཉིན་རྒྱུད་སྐད་ཡིག་ཐོག་པལ་
སྐྱར་བྱས་ཡོད་པས་བདག་གིས་དོན་འབྲུལ་བ་མེད་པར་ལྟ་སྟོག་བྱེད་ཐུབ། དེ་བཞིན་གུང་ར་ཉིའི་
བྲིས་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཞབས་ཤོལ་སེ་ཤོལ་བཅམས་སྐྱར་སྟོག་ཆེད་ངེས་པར་ཏུ་ལྷ་ཏུ་སུའི་སྐད་ཡིག་སྐྱོང་
དགོས་དོན་མེད་པར། ཁོང་གི་བཅམས་ཆོས་ཡིག་སྐྱར་བྱས་པ་དག་བསྐྱག་ན་ཆོག "འཛམ་གླིང་
ནང་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་བཅམས་ཆོས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཏུང་། དཔེ་དཔ་དེ་ཉིད་པར་སྐྱན་ཟིན་
ནས་བདུན་པུག་གཅིག་མ་འགོར་གོང་ཨིན་སྐད་ཐོག་པལ་སྐྱར་བྱས་ནས་ལས་སྤྱོད་སྟོག་ཐུབ་གྱི་
ཡོད་"ཅེས་ཨིན་ཇི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངོམ་ངོམ་བྱེད་པས། ཤེག་སེ་མེར་དང་མིལ་ཤོན་གྱི་བཅམས་ཆོས་
སྟོག་པར་ངས་ཅིའི་ཕྱིར་ཨིན་ཡིག་སྐྱོང་དགོས་སམ།

བདག་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་སྟོང་པར་སྲིད་གཞུང་གིས་འགན་འཁུར་
དེ་ཙམ་བྲངས་ཐུབ་ངེས་མིན་པས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་ནི་ཆོས་ལྡེ་ཁག་སོ་སོས་འགན་འཁུར་
བྱས་ན་བཟང་། ང་ཆོས་ཆོས་ལུགས་དང་བྲང་དོར་རིག་པ་གཉིས་མཉམ་བསྐྱེས་བྱ་མི་ཏུང་། བཟང་
སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་བྲང་དོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་

ཡིན་ལ། སྒང་དོར་གྱི་གཞི་ཅན་ཆམས་སྲིད་གཞུང་གིས་ངེས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་ཞེས་བཤད་སྐབས་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་མཆན་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟ་གྲུབ་ཅིག་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་བ་ལས། སྒང་དོར་གྱི་གཞི་ཅན་མནོ་བསམ་གཏོང་མཁན་ཏ་ལམ་མེད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱགས་འཁུར་བཞེས་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེ་ཁག་གིས་ང་ཆོར་དཀའ་ངལ་ཏ་ཅང་མང་པོ་སྤྱད་ཐུང་། སྤྱི་ཆོག་གསལ་གསལ་ཡང་ན་ཆོག་སྡེ་ཞིག་གིས་སྲིད་གཞུང་གི་རོགས་སྐྱོར་ལ་ཆ་ཤས་ཅམ་མཁ། ཡང་ན་སྤྱགས་ཡོངས་ནས་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་ག་གེ་མོ་ཞིག་གནས་ཐབས་བྱེད་པ་ནི་འོས་བབ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མིང་ཅམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མེད་ན་བཟང་།

“སྲིད་གཞུང་གིས་ཆོག་མཆན་གནང་བ་ལྟར་སློབ་གྲུའི་བསྐྱབ་གཞི་ཁག་གི་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་ཆན་འདྲིག་དགོས་སམ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་ཆན་དེ་དག་འབྲིད་ཆེད་ཆོས་བརྒྱད་མི་འདྲ་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་སློབ་གྲུ་མི་འདྲ་བར་གཏོང་རྒྱུར་མོས་མཐུན་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་རྣམས་ཆོས་སྡེ་ཁག་གིས་བསྐྱབ་དུ་འདུག་གམ། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ན་སྲིད་གཞུང་གིས་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་ལ་རོགས་དཔུལ་སྤྱོད་པ་དེ་འོས་འཆམ་ཞིག་རེད་དམ”

གལ་ཏེ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལས་མེད་ན་འང་“སྲིད་གཞུང་གི་ཆོས་ལུགས་”ལ་ངོས་ལེན་གཏན་ནས་མེད། སྲིད་གཞུང་གིས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཐེ་རྩས་བྱེད་པ་ནི་འོས་འཆམ་མིན་ལ། ཆོས་ལུགས་ནི་སྤྱི་བོ་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་དོན་འབའ་ཞིག་རེད། མིའི་བསམ་སྒྲོམ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་ལ་འདྲུ་ཤེས་འདྲིན་སྤངས་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་དད་སེམས་འདྲིན་སྤངས་ཀྱང་གུང་ས་ལས་འདས་པ་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་སྤྱགས་ཡོངས་ནས་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པའམ། རོགས་དཔུལ་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་སྤྱད་པར་ཡང་བདག་ལ་མོས་མཐུན་ཡེ་ནས་མེད། བདག་གིས་བསམ་ཆོད་བྱས་ན་ཆོས་བརྒྱད་དམ་ཆོག་སྡེ་ཞིག་གིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་སྟེལ་བྱེད་པའི་དཔལ་འབྱོར་འདྲུ་འགོད་ཅམ་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་དང་འགལ་གྱི་མེད་དམ་སྟམ། འོན་ཀྱང་དོན་གནད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་བཙུགས་སློབ་གྲུའི་ནང་སྒང་དོར་གྱི་རིག་པ་སློབ་མི་རུང་ཞེས་བརྗོད་ན་འང་མི་འགྲིག། ལེགས་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒང་དོར་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ཆོས་ལུགས་སྤྱན་རྟེན་ལ་བྱུང་པ་ཞིག་རེད།

སློབ་གྲུ་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གཏན་འབེབས་བྱེད་ན་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ཁོ་
ན་གཙོ་བབ་མི་བྱེད་པར། ཆོས་བརྒྱད་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་
ཆོ་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་བརྒྱད་དང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ལེགས་ཆ་ནམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། ཆོས་
ལུགས་གཞན་ལ་གྲུས་བཅི་དང་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་སློབ་སྦྱོང་བྱུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རང་གི་
ཆོས་ལུགས་ལ་འང་ངེས་ཤེས་ཟབ་དུ་རྟེན་ནས་ནང་སེམས་ཀྱི་འབྱེད་སྲོལ་ལ་ཐོགས་འབྱུང་ངེས།
འོན་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་སེམས་ལ་འདྲིན་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་
སློབ་གཉེར་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་དེའི་སྒྲ་མ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྷགས་ཚུལ་གནང་བའི་ཕྱག་
དཔེ་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་ན་བཟང་།

ང་ཚོའི་བྱ་སྤྱུག་ནམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་དགོས་དོན་ནི་ཁོང་ཚོའི་ནུས་པ་ཡོད་ཚད་ཕྱིར་
འདོན་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས། བྱིས་པའི་བསམ་སློབ་བདེ་ཐང་མིན་པ་དང་དགོས་མེད་ཀྱི་བརྒྱུ་འཕྲིན་
གསལ་འདོག་བྱ་མི་ཉན། ཁོང་ཚོའི་ལྷན་པར་བརྒྱུ་འཕྲིན་གྱི་ཕུང་པོས་རབ་དུ་མནན་ཏེ་ཡོད་ཚད་
འབྲུལ་ཆས་ལྟ་བུར་བསྐྱུན་པ་ནི་དེ་བས་མི་འོས།

རྒྱས་བཅད་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དུས་ཚྭ་གསལ་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའམ། མ་མཐར་ཡང་
སློབ་གྲུ་འགོ་འདོད་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་ཚོར་སློབ་གསའི་གོ་སྐབས་ཆ་ཆར་ཞིག་འཐོབ་ཆེད། སློབ་གྲུ་
དང་མཐོ་སློབ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་རྟགས་དཔུལ་ཞལ་འདེབས་དང་། སྤྱི་གཞུང་གི་རྟགས་སྦྱོར།
སློབ་ཡོན་བརྒྱ་ལེན་སྟགས་ལ་ཆ་ཤས་ཅིམ་ཡང་མ་བརྟེན་པར། སློབ་མས་སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་
ཏེ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱ་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་གིན་ཡོད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་དོན་
འབྲེལ་ཡོང་བར་ངེས་པར་དུ་བཟོ་ལས་སྦྱོང་བརྒྱུད་སྤྱོད་དགོས། སློབ་སྤྱུག་ཆོས་རིག་གནས་སྦྱོང་
བ་དང་ལྟན་བཟོ་ལས་སྦྱོང་བརྒྱུད་ནང་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་དེ་རིམ་གྱིས་ངོ་
འཕྲོད་སྐབས། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་སེམས་ལ་ཡང་རང་ཁ་རང་གསོ་ཡོང་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་ཤེས་
ཡོན་སྦྱོང་དགོས་སྐམ་པའི་སློབ་ཞིག་སྦྱོང་ནས། བཟོ་ལས་སྦྱོང་བརྒྱུད་ནང་འདྲེལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་མཁན་
ལྟར་བས་མང་དུ་འགོ་ངེས་ཡིན། གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་དུ་སྤེལ་བར་ང་ཚོའི་བྱ་སྤྱུག་ཆོས་
ངལ་ཚུལ་གྱི་རིན་ཐང་རྟོགས་པ་དང་། ལུས་པོའི་ངལ་ཚུལ་ལ་མཐོང་ཆུང་གི་འདུ་ཤེས་འདྲིན་པའི་
ཅིལ་ཆུང་གི་བག་ཆགས་ངན་པ་དེ་གསེད་བཀོལ་བྱ་དགོས། འཛམ་གླིང་ནང་འཕྱོར་བ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་
རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་ལྟ་བུར་མཆོད་ན། སློབ་གྲུ་ནམས་རང་ཁ་རང་གསོ་དགོས་པའི་དགོས་མཁོ་ཏེ་ལམ་

མེད། ལྷ་མཆན་ནི་ཁོང་ཆོད་སློབ་སྤྲུག་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་གྲོལ་ཆ་ཆང་ངམ་ཆ་ཤས་ཤིག་གཏོང་
དགོས་པ་ནི་གོམས་གཤིས་ལྟ་བུར་ཆགས་ཡོད།

ཨ་རིའི་སློབ་ཟུང་ལག་གིས་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་གི་འགྲོ་གྲོལ་ནམས་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངལ་
ཚུལ་བྱས་ནས་གསོག་བསྐྱབ་བྱེད་འཇུག་ན། ལྷ་གར་གྱི་སློབ་ཟུང་མཐོ་སློབ་ལག་གིས་སྤྲུག་
འདི་འདྲ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་ལྟ་ནི་དེ་བས་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ང་ཆོས་ཞིང་
པ་དབུལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་ཆོར་སློབ་ཡོན་གྱི་ཡངས་གནང་བ་ལས། ཁོང་ཆོད་ལྷས་པར་དཔག་པའི་
ལས་ཀ་གོ་སྤྲིག་བྱས་ན་མི་ལེགས་སམ། ང་ཆོས་ལྷ་གར་གྱི་གཞོན་སྤྲུག་ཆོད་བསམ་སློབ་ནང་རང་ཉིད་
ཀྱི་ལག་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོགས་དང་། སློབ་ཡོན་སོགས་འཆོལ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་
མི་ཞིག་གི་བྱེད་སྤྲུག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ངན་པ་འཛོལ་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བག་
ཆགས་ངན་པ་དེས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་ཤུགས་སྤྲུག་ངན་པ་བཅོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་གཞོན་སྤྲུག་
ཆོད་ཀྱི་ལྷ་སྦྱོང་ལ་ཤུགས་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། རྣམ་དཔྱད་ལྟར་པའི་གསར་བྱ་ཆོད་སེམས་
ནང་རིན་མེད་ཀྱི་སློབ་གསོ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་རྟོག་ཁྲིམ་སྤྲུག་ཆོར་བ་ལས། གྲུ་ཡངས་ཤིག་ཏུ་
ཆོར་ངེས་མིན། སྤྲུག་བོ་སྤྲུག་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དེ་རོགས་ཆོགས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པའི་སྐྱོར་ཡང་ཡང་དཔག་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡེ་ནས་མེད། དེ་ལས་སྤྲུག་པར་སྤྲུག་བོ་ག་གོ་མོ་ཞིག་གིས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ངལ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སློབ་ཡོན་གསོག་སྐྱབ་བྱས་ཏེ། སྤྲུག་བོ་གཞན་དང་དཔུང་
པ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བྱུང་བ་དེ་སློབས་པ་སྤྲུག་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་ཅིས་མི་སེམས།

གཙུག་ལག་སློབ་ཟུང་ལག་གི་སློབ་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་སྤྲུག་སྤྲུབ་
མཁན་གྱི་མི་སྣ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས། ལྷུ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་ཆེད་འཆོ་བ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་
དབང་ཆེད་འཆོ་ཡོད་པའི་སྤྲིང་སྤྲོས་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་པས། གཙུག་ལག་སློབ་ཟུང་སློབ་
གསོ་ཡང་གཞི་རིམ་སློབ་གསོ་དང་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ལྟ་གལ་
ཆེ།

བདག་གིས་མཐོ་རིམ་སློབ་ཟུང་སློབ་གསོར་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
དགོས་མཁོར་འཆམ་པ་ཞིག་བཅོ་འཆར་ཡོད། བཅོ་སྤྲུག་དང་འཕུལ་ལས་རིག་པའི་ལག་འཁྱར་
ལེན་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས། བཅོ་སྤྲུག་ཆོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཅོ་
སྤྲུག་ལག་གིས་ཀྱང་རང་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་བཅོ་ལས་རིག་པ་བ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་ཆེད་ཁོང་ཆོད་

ཆེད་དུ་མ་དཔུལ་གཏོང་བ་དང་། སྤྱོད་བཅས་སྐབས་སློབ་མར་སོགས་དཔུལ་སྤྱོད་པའི་ལམ་སློབ་
བཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཏ་ཏ་ལྟ་བུའི་ཁེ་ལས་ཆོགས་པ་ཆོས་ཀྱང་སྤྱིད་གཞུང་གི་ལམ་སློབ་
འོག་འཕུལ་ལས་པ་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་སའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གསུམ་འཇུགས་བྱ་ངེས་རེད། རས་
བཟོའི་མཐུན་ཆོགས་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཆོར་མཐོ་བའི་བཟོ་བ་སྤྱོད་སྤྱིད་བྱ་ཆེད་མཐོ་རིམ་སློབ་གསུམ་
འཇུགས་ངེས། དེ་བཞིན་ཆོང་ལས་དང་། སྤྱན་ལས། སོ་ནམ་ལས་རིགས་སོགས་རིག་ཆ་ན་སོ་སོའི་
དགོས་མཁོར་དབག་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གསུམ་འཇུགས་བྱ་ངེས། དཔེར་ན་སྒྲེར་གཉེར་རྒྱ་རྩལ་
སློབ་གསུམ་ཆེན་མོ་མང་པོ་ཞིག་དེར་གི་དུས་སྟུ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱིད་
ཡོད། དེར་བཞིན་སྤྱིད་གཞུང་གིས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསུམ་རྒྱ་འདི་རིམ་པས་མཆོམས་འདྲིལ་
བྱ་དགོས། སྤྱན་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཁག་ནི་ངོས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་སྤྱན་ཁང་ཆེ་ཁག་གིས་ངོས་འདྲིལ་བྱ་
དགོས་ཤིང་། མིང་གཤགས་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བདག་ཁག་གིས་ཀྱང་རང་འབྲུལ་རང་སྤྱན་ཅིས་མཐོ་
སློབ་གསུམ་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཆ་གས་ལེན་ངེས་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁྱིང་འབྲོག་ལས་རིགས་ཀྱི་སློབ་གསུམ་
ནམས་ངེས་པར་དུ་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱུང་བ་དགོས་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་ཡིན། བདག་གིས་མཐོང་ཐོས་
བྱུང་བའི་ཁྱིང་འབྲོག་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རིག་གནས་རྒྱ་ཆད་ཏེ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། ཁོང་ཆོའི་ལག་འབྲེལ་དང་སྤྱོད་སོགས་མཐོ་དམན་ལ་བསམ་ཆེ་ཁོང་ཆོར་ཉམས་སྤྱོད་ཡེ་ནས་
ཐོབ་མི་འདུག་ཅེས་ཞུས་ཆོག།

རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ཁག་ནང་དེར་སྐབས་གཅུག་ལག་སློབ་གསུམ་འཇུགས་བྱེད་
རྒྱར་འགོས་ནད་ཁབ་པ་ལྟར་དར་སློབ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། གུང་རྒྱ་མངའ་སྡེའི་ནང་གུང་རྟི་
གཅུག་ལག་སློབ་གསུམ་འཇུགས་པ་དང་། མ་རྒྱ་རྒྱ་མངའ་སྡེའི་ནང་མ་རྒྱ་ཐིའི་གཅུག་ལག་སློབ་གསུམ་
འཇུགས་པ། དེ་བཞིན་ལྷ་རི་སར་ལྷ་རི་ཡའི་གཅུག་ལག་སློབ་གསུམ་འཇུགས་པ་སོགས། དེ་དེ་བཞིན་
གྱི་གཅུག་ལག་སློབ་གསུམ་མང་པོ་ཞིག་གསུམ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་
སྤྱོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་ཆོའི་སྤྱོད་ཡིག་གི་བཀོལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་དགོས་ན། གཅུག་
ལག་སློབ་གསུམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་འཇུགས་དགོས་ངེས་རེད་སྟེ།

འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་རེ་ཞགས་འཕེན་སའི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་དེ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགོ་
བའི་ཉེན་ཁའང་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་ན་ཆེས་ཐོག་མར་ང་ཆོས་སྤྱོད་རིགས་མི་འདྲ་བར་
བཞིན་ནས་མངའ་སྡེ་མི་འདྲ་བར་བགོ་བཟེམས་བྱས་པའི་སྤྱིད་རྩལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་དགོས། དེ་

ལྟར་མ་བྱས་ཆེ་གཞུང་གིས་འདིན་སྤྱོད་གི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཁག་ཅིག་གི་ཆེད་དུ་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་པ་ལས། གཞུང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡུལ་སྐད་སྤྱོད་ས་མང་
པོར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་གཏན་ནས་མི་འཇུགས་པའི་ཉེན་ཁའང་ཡོད།

གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གསར་འཇུགས་བྱ་དགོས་ན་རེས་པར་དུ་དམིགས་ཡུལ་གསལ་
པོ་དང་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་དེ་རྒྱ་སྐད་དང་རྒྱ་གནས་ཡོང་ཆེད་ཡུལ་སྐད་
ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་སློབ་འཁྲིད་བྱ་སའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱུད་འབྲིང་དང་མཐོ་སློབ་གང་མང་གི་རྒྱབ་རྟེན་
དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ཆ་ཆར་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྱེད་ཐུབ། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ནི་
རིམ་པ་ཆེས་མཐོས་ན་ཡོད་པས། གཟེ་བཟིང་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མཐོས་ཞིག་ནས་གནས་དགོས་ན་
རེས་པར་དུ་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་འཇུགས་དགོས།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་། གནད་དོན་མང་
པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ང་ཚོ་ད་དུང་ཡང་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་བཅན་གཞོན་འོག་གནས་ཡོད། སྲིད་དོན་པའི་
སློབ་གྲྭ་མང་པོས་ཡོན་ཏན་ནི་རྒྱབ་ཕྱོགས་པ་ཁོ་ནའི་ས་ནས་ཐོབ་སྐྱེམ་པའི་ལྷ་རྩལ་དེར་བདག་
གིས་བསམ་ཆར་གང་ཡང་མི་འདོན་ལ། རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ས་ནས་ལེགས་ཆ་གང་ཡང་ལེན་རྒྱ་
མེད་ཅེས་བདག་གིས་དེ་བས་ཀྱང་ཁྱེད་མཁས་མེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ད་དུང་ཡང་ང་ཚོས་གནད་དོན་
འདིའི་ཐོག་ཐག་གཅོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་འདིའི་སྤྱི་ནས་འགྲུལ་སྐྱོད་པ་བྱུང་ནས་སྤྱོད་པ་
དེར་འདིགས་སྤྱང་སྒྲེ་བཞིན་འདུག ང་ཚོ་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་དབང་སྒྱུར་འོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་
དབང་ཐོབ་བྱུང་སྐྱེམ་ནས་འདོད་སྤོང་ཁོངས་ཏེ་མ་བསྐྱད་པར་རེ་བ་ནན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཆན་
ནི་ང་ཚོ་ད་དུང་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བསམ་སློབ་ཀྱི་གཞོན་ཕྱོགས་འོག་ནས་རང་
དབང་ཐོབ་མེད། དེར་བརྟེན་སྲིད་གཞུང་གིས་ཐོག་མར་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་གཉེར་རྒྱ་མཆན་ས་
བཞག་ནས། ང་ཚོར་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རང་དབང་གི་མཁའ་དབུགས་འདིས་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སློ་
སྤྱོད་འདི་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ནི། བཟང་སྤྱོད་དང་མཐུན་པ་མ་བཟང་སྲིད་གཞུང་གི་འོས་འགན་
ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནམ། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཞིག་འཇུགས་དགོས་ན་ཁང་ཆེན་མཐོན་པོ་དེ་འདྲ་
དགོས་དོན་མེད་ལ་གསེར་དབུལ་གྱི་བང་མཛོད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དགོས་དོན་མེད། གཙུག་ལག་སློབ་
གྲྭ་ཞིག་ལ་དགོས་རེས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཐོག་མ་ནི་མི་མང་གི་བསམ་སློབ་རྒྱུ་རྒྱུར་རེད། དེར་བསྐྱབ་ལ་
མཁས་པའི་དགོ་རྒྱུན་མང་པོ་དགོས་ལ། འགན་འདིན་རྣམས་སྤྱི་བར་ཕྱི་གསུམ་ལ་དགོངས་བཞེས་

ཐུབ་པའི་མིག་རྒྱུ་རིང་པོ་དགས།

གཙུག་ལག་སློབ་གྲུ་འགྲོ་གྲོན་རྣམས་སྲིད་གཞུང་གིས་འཆོལ་སྒྲུབ་བྱ་དགོས་པ་དེ་ནི་
མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གི་འོས་འགན་ཞིག་མིན། གལ་ཏེ་མི་མང་ལ་སློབ་གྲུ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་
ན་ཁོང་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་ནས་སློབ་གྲུ་གསར་འཛུགས་བྱ་རེས། མི་མང་གིས་
བཅུ་གས་པའི་སློབ་གྲུ་དེ་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་དང་འཆམས་པས། སློབ་གྲུ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མངོས་རྒྱུན་མཆོར་ཤོས་སུ་འཁྱུར་རེས་ཡིན། གཙུག་ལག་སློབ་གྲུ་འདི་ནི་སློབ་གྲུ་དབང་ཆ་དེ་ཕྱི་
རྒྱལ་ཀྱི་ལག་དྲུ་ཤོར་སྐབས། གནད་དོན་ཐམས་ཅད་གོང་རིམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ། མི་མང་
གིས་དེར་གཞན་དབང་སྐབས་བསྐྱུན་མ་བྱེད་ཀ་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་སློབ་གྲུ་དེ་མི་མང་
གིས་བཅུ་གས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གནད་དོན་ཐམས་ཅད་མི་མང་གིས་སོ་སོའི་དགོས་མཐོང་དང་བསྐྱུན་
ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པས། གོང་རིམ་གྱིས་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་པས་སློབ་གྲུ་རྒྱུན་གནས་
ཐུབ་པར་དགོ་མཆན་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་མ་ཟད། དེས་མི་མང་ལ་ངོས་འཛིན་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་མི་
མང་ལ་སྐྱབས་ཀྱིས་སློབ་ཀྱི་ཡོད། མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསའི་ཐོག་མ་དངུལ་བཏང་
བའི་མང་གཙོའི་ལས་འཆར་འདིས། མི་མང་རང་ཉིད་ལ་ཁེ་སན་ལྡན་གྲངས་མང་པོ་སློབ་དེས་ཡིན་
པ་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། དེ་ནི་ཞིང་ས་གཤེན་པོའི་སྤྲོད་ས་པོན་བཏབ་ནས་ལོ་རྟོག་འཛད་མེད་བསྐྱུ་
རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་དབང་ཀྱིས་འོག་བཅུ་གས་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུ་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཀྱི་དགོས་མཐོང་འཆམས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་འདོན་པ་ལས། ས་གནས་མི་མང་ལ་ཁེ་སན་ཐོབ་
རྒྱུ་ལ་ཆེར་སྲིད་མཐའ་ཅམ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ལ་རང་བཙན་ཐོབ་ཅམ་གྱི་གནས་སྐབས་
འདིར་སྲིད་གཞུང་གིས་འགན་འཁུར་སྒངས་ནས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུ་འཛུགས་རྒྱུ་མཆམས་འདྲི་
བྱ་རོགས་ཞེས་ཡང་ཡང་གྲེང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཆན་དེ་འདྲ་ཡིན།

ང་ཆོའི་བྱ་ཐུག་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་བདག་གིས་ལམ་སྟོན་
གཏན་ནས་བྱ་རྒྱུ་མེད། ང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ཚུང་ལ་གཞིགས་ནས་སྤེལ་ན། ང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཁུང་བྱ་སྟོར་མོའི་ནང་ཐུར་པ་གྲུ་བཞི་ཞིག་གདབ་ཐབས་བྱེད་པ་ལྟ་
བུར་མཐོང་། རང་ཡུལ་དུ་ཆོས་སྐྱེས་སུ་ཆོགས་པའི་ཉམས་ཚུང་བསགས་ནས་རང་ཡུལ་ལ་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་བ་འདི་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ལྷག་གོ།

འདི་སློག་རྒྱུ་པའི་སློབ་སྦྱོང་དེ་གྲོང་གསེབ་པ་ཞིག་གི་འཆོ་བར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་དགོས་

མཁོ་མེད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་ཆགས་མི་སྲིད། ཁོང་ཚོར་
རང་རང་གི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་བེད་སྟོང་ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱང་ཞིག་སྟོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
བཅན་དབང་ངང་མི་སྟོང་པར། ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ལ་དང་བ་སླེབས་སྐབས་གཞི་ནས་སྟོང་དགོས།
ད་ལྟ་ཁོང་ཚོར་སློབ་བཞིན་པའི་སློབ་སྦྱང་དེ་ནི་ཁོང་ཚོས་སྦྱང་འདོད་མི་བྱེད་ལ། དེར་དགའ་ཞེན་
ནི་དེ་བས་ཀྱང་བྱ་མི་སྲིད། ཁྱོད་གསེབ་པར་ཁྱོད་གསེབ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྱོད་གསེབ་གྱི་ས་ཁམས།
ཁྱོད་གསེབ་གྱི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་སྟོང་མཁོ་ཡོད་པའི་ཡིག་རྩིས་སོགས་སློབ་དགོས། དེ་ལྟར་
བསྐྱབས་ཆེ་ཁོང་ཚོས་སློབ་སྦྱང་ལ་རིན་ཐང་བཅི་བ་དང་སློབ་གཉེར་མ་མཐུད་བྱེད་པའི་དགའ་
ཞེན་སླེབས་པ་ལས། ཁོང་ཚོའི་འཆོ་བའི་ནང་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་སྦྱང་
ཆེ་རིན་ཐང་ཉིལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱན་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རྩིས་ཐོད་དྲུག་པ་ལས་བྱུང་འདོན་གྱིས་བོད་རྒྱུར་ཁྱེད་ཀྱིས་

གེས་ཡོན།

ཆོས་འཕེལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ།

ཁྱོད་ཆོས་དོ་སྣང་བྱུང་ངམ། ཁྱོད་ཆོའི་གནས་ལུལ་འདི་ནི་ཏ་ཅང་གིས་མངོས་སྤྱད་ལྷན་
པ་ཞིག་འདུག འདི་འདྲའི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ངས་ད་བར་དུ་མཐོང་མ་ཁྱོད་། ལྷག་
པར་དུ་སྤང་གོང་གཉིས་སུ་ཁྱ་སེམ་མེར་གནས་ཤིང་ཅི་འདྲའི་ཞི་བདེ་དང་ལྷིང་འཇགས་ཤིག་རེད་
ཡང་། འདི་ནི་འཇམ་གླིང་ཐོག་གི་གནའ་བོའི་རི་ཁྲལ་གཅིག་སུ་དེ་ཡིན་གྱི་རེད། ལུལ་ལུང་གཞན་
གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་བཅོམ་བཏང་བཞིན་པ་ཤ་སྟག་ལས་མི་འདུག ལྷག་པར་གྲོང་
ཁྱེར་ཆེ་ཁག་དང་གྲོང་རྡལ་ནང་དུ་སླེབས་ཆེ། བཟོ་གྲུ་དང་རྒྱངས་འཁོར་གྱིས་ཁ་དབུགས་འབག་
བཅོག་གཏོར་བའམ། ཡང་ན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་ནགས་གཅོད་འབྲེག་སྟགས་བྱས་ནས་རང་བྱུང་
གི་ཁོར་ཡུག་པལ་ཆེ་བ་གཏོར་བཅོམ་བྱས་ཟིན། དེར་མ་ཟད། མི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྟོག་
ཆགས་དང་ཅི་ཤིང་ལ་སྟགས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཁོར་ཡུག་ཡོད་ཆད་ལ་གཏོར་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། འདི་ནི་ཆད་ལས་བརྒལ་བའི་མི་འབོར་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པས་ཡིན། མི་འབོར་རི་ཙམ་མང་
དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྡོད་བྱེད་སའི་དཀའ་ངལ་མང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན། མི་རྣམས་ཀྱིས་
གཏོར་བཅོམ་བྱེད་པའི་བྱ་སྡོད་ལ་བཀག་འགོག་དང་། ཆོད་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ཡིན་
ནའང་། རི་ཁྲལ་འདིར་རང་བྱུང་གི་བཀོད་པ་སྤར་བས་ཉམས་དགའ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་ལ། ཞི་
འཇམ་དང་། ལྷིང་འཇགས་ཀྱིས་འབྱུང་པའི་མངོས་སྤྱད་ཅིག་འདི་ལྷར་འཆོ་ཞིང་འགྲལ་བ་ནི་ངོ་
མཆར་སྟེ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་རང་འདི་གར་ག་དུས་སླེབས་ཀྱང་ཡ་མཚན་གྱི་ཆོར་སྣང་གསར་
པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག པལ་ཆེར་ཁྱོད་ཆོ་འདི་གར་གོམས་ལོབས་སུ་ཕྱིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་དོ་སྣང་

ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁྱོད་ཚོས་གཡས་གཡོན་གྱི་རི་རྒྱུད་ཚོར་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལ། བྱ་
བྱེད་ཚོའི་སྐད་དག་དང་། ལོ་མའི་བར་གསེང་དུ་གཡོ་བཞིན་པའི་རྒྱུད་བུའི་སྐད་སྒྲུ་ལ་དེ་བས་ཉན་
གྱི་མེད། དེར་བརྟེན། ཁྱོད་ཚོར་རིམ་པས་སྤང་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་དོན་ཕྱོགས་རེ་བ་ཁག་ཅིག་སྒོ་འདྲིན་ཐན་ཐུན་རེ་བྱེད་པའམ། ཡང་
ན། སློབ་དེབ་ནང་གི་དོན་གནད་འགའ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་
བཞིན། ཡིག་རྒྱུགས་འཕྲོད་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། ལས་ཀ་རེག་ནས་བྱིས་ཐབ་བབྱུང་སྟེ། མི་ཆེའི་གཞི་
ཆགས་ཐུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་དོན་ཆང་མེད། ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་རི་ལྷོ་ལྷོ་བ་དང་།
རི་ལྷོ་ཉན་པ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཟད། གང་ལ་བལྟ་བ་དང་། གང་ལ་ཉན་པ་དེ་དག་ལ་ལེགས་ཉེས་
སྒྲུང་དོར་རི་ལྷོ་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཆོག དེས་ན། ང་ཚོས་རི་ཚོགས་ཀྱི་བཀོད་པར་
བལྟ་ཐུབ་དགོས་ལ། བས་མཁའ་དང་ས་གཞི། ཅི་ཤིང་དང་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བྱུང་
གི་མངོས་སྒྱུག་དེ་དག་མཐོང་ཐུབ་པ་དགོས། དེར་མ་ཟད། བྱ་བྱེད་ཡི་གེ་འགྱུར་དང་འབབ་ཚུའི་
བཞུར་དབྱངས་བཅས་ལ་ཉན་ནས་དེ་དག་གི་ངོ་མཆར་ཁྱོད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་སྤང་སེམས་ཐུབ་པ་
དགོས། སེམས་པམ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོ་ལོ་ན་རི་ཙམ་རྒྱ་དུ་བྱིན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོའི་ན་
ཤེས་དང་མིག་ཤེས་འདི་དག་རེ་ཞེན་ནས་རེ་ཞེན་དུ་བྱིན་ཏེ། མཐར་རབ་རིབ་ཙམ་མམ། ཡང་ན།
ཡོངས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ནི་ང་ཚོའི་སེམས་ཁམས་སུ་རེ་དོགས་དང་སེམས་ཁལ་
གྱི་ཁུར་པོ་རེ་ལྷེ་ནས་རེ་ལྷེ་དུ་བྱིན་པས་ཡིན། ང་ཚོས་དདུལ་མང་པོ་གསོག་པའི་བྱིར་དངངས་སྒྲུག་
དང་སེམས་ཁལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱུངས་འཁོར་ཡག་པོ་ཞིག་དང་རྒྱག་པོ་ཞིག་ཉོ་བའི་བྱིར་
འབད་ཚོལ་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་ང་ཚོས་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་དང་མཐོ་གཞོན་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཞེ་སྤང་དང་འཁོན་འདྲིན་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ལ་སྟོས་ནས་
ང་ཚོས་རང་བྱུང་གི་མངོས་སྒྱུག་ལ་འདྲིན་པའི་དྲངས་གཙང་གི་ཆོར་སྤང་དེ་མག་མོག་ཙམ་ཞིག་
ལས་མེད་པར་གྱུར་བ་ཡིན།

ཁྱོད་ཚོས་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་དོན་རྒྱུན་གང་དང་གང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད་ཤེས་རེད། དམག་འཁྲུག་དང་རྩོད་ལ། འཐབ་འདྲིང་དང་གཏོར་བཙོམ་སོགས་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་འདྲིའི་ནང་ལ་ཆ་མཆོན་ནའང་། དབྱེ་འབྱེད་དང་ཁ་
བྲལ། ཉམ་ཐག་དང་དབུལ་ཕོངས། བཙན་ཤེད་དང་གསོད་རྒྱུ་སོགས་ཟམ་མི་ཆད་པའི་དཀའ་

ངལ་གངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་དང་འབྱུང་མཉམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། མི་རྒྱལ་གྱིས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
མ་གཏོགས་མགོན་དང་བྲལ་བའི་ཉམ་ཐག་དེ་དག་ལ་དོ་འཁུར་ཕན་བྱ་ཅམ་ཡང་བྱེད་བཞིན་མེད།
དེ་བཞིན་ཁྱོད་ཆོ་ཡང་འདི་གར་བག་ཆགས་དང་འགྲོ་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟུན་གཤེབ་བྱེད་
ཕྱིར་ཤེས་ཡོན་སྦྱང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། གོ་ལ་ཉིལ་པོ་འདི་སྦྱོར་མཆོངས་བྱེད་བཞིན་པའི་
ཆོར་སྒང་ཞིག་ཁྱོད་ཆོར་མི་འདུག་གམ། བན་ཚུན་འཐབ་ཅོད་དང་གསོད་བཅོམ་བྱེད་སྒྲངས་འདི་
ཆོ་ཆང་མ་སྦྱོན་པའི་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ནམ་ལྟར། ཁྱོད་ཆོ་ཆང་མ་བྱེད་སྒྲངས་བྱེད་
ལུགས་འདི་ཆོ་ལ་བརྟུན་གཤེབ་དང་གོམས་འདིས་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་རེད། དེ་འདྲ་
ཞིག་མ་རེད་དམ། བྱེད་སྒྲངས་བྱེད་ལུགས་སྦྱོན་པ་ཞིག་ལ་བརྟུན་ནས་གོམས་འདིས་ཆགས་སྒྲུབ་པ་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱ་ནི་ཁྱོད་ཆོས་སྦྱང་བཞིན་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་སྣོད་མ་ཡིན་ནམ།

ད་ལྟ་ཁྱོད་ཆོ་ཆང་མ་བསམ་མེད་ལོ་ཚུང་དང་། སོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཆེན། སའི་གོ་ལའི་
རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་གི་མངོས་སྟག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས། བྱམས་བཅེ་ལྟན་པའི་གཤིས་
རྒྱུད་ཅིག་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་དགོས། གལ་སྲིད་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ལ་བྱེད་མ་སྒྲུབ་པར་འབྲས་ཤོར་
ཕྱིན་ཆེ། ཁྱོད་ཆོས་ནམ་ཡང་འགྲུབ་མི་སྲུབ། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁྱོད་ཉིད་ལོན་ངེ་ཅམ་ཆན་དུ་ཕྱིན་
པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བརྟུན་མཁས་ཆེ་རུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟུན་མཁས་
བྱེད་པ་ནི་འགོག་ཆོལ་བྱེད་པ་ལས་ཏ་ཅང་གིས་སྦྱ་བ་ཡོད། ཁྱོད་ཆོ་ཁག་གཅིག་གིས་ལོན་ཆས་
དུས་འགོག་ཆོལ་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ངེས་ཀྱང་། དེས་དཀའ་ངལ་བྱེ་བྲག་པ་དེའི་གདོང་ལེན་གནད་
ལ་སྦྱོན་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བྱ་མི་སྲུབ། ཡང་ཁྱོད་ཆོ་ཁག་ཅིག་གིས་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་འཆིང་རྒྱ་འདི་ནས་
འགྲོ་ཐབས་བྱ་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དེས་ཕན་ཅི་ལ་ཐོགས་ཏེ་ནམ་ཡང་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་མི་སྲིད།
འོན་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་འཆིང་རྒྱ་དེ་གཏོར་དགོས། འདིར་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་
འཆིང་རྒྱ་གཏོར་དགོས་ཞེས་པ་ནི། མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱོར་དང་རྒྱ་མོར་གཏོར་བཅོམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
པའི་དོན་མིན། འདིར་འཆིང་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་སྒྲངས་བྱེད་ལུགས་ལས་
སྟོག་སྟེ་ཁ་སྟོགས་གསར་པ་ཞིག་གི་ལམ་ཁ་ཞིག་བཏོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། རེད་ཆོ་འཆོ་
སྤྱད་བྱེད་སའི་སྤྱི་ཆོགས་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་ངས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེན། ཁྱོད་དང་ངས་སྤྱི་ཆོགས་
གྱི་སྒྲོལ་རྟེང་དེར་འགྱུར་བ་ལོས་གཏོང་སྲུབ། འདི་ནི་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་གི་སྒྲོལ་
རྟེང་ལ་བརྟུན་གོམས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་སྒྲུང་དུ་ཡིན་ལ། ཟད་དུ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་གི་

རྒྱན་གཙོང་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཡིན།

ཁྱོད་ཆོ་འདི་ལྟའི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་རི་ཁྲུལ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་
འཛམ་གླིང་གི་ཡ་མ་བསྐྱེད་རི་དོགས་དང་དཔག་འཐབ། ཞེ་འཁོན་དང་རྟོག་བྱིང་གི་ཁྱོད་དུ་བསྐྱེད་
རྒྱ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་རྟེན་དེ་དང་དུ་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་ཐབས་
དང་གོམས་འདྲིས་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནམ། ཁྱོད་ཆོས་དདུལ་དང་གོ་ས། དབང་དང་གྲགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རིན་ཐང་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ངེས་རེད། འདི་དག་ནི་མི་ཆང་མས་འདོད་
པའི་རིན་ཐང་དེ་ཡིན་ལ། རིན་ཐང་འདིའི་ལྷགས་སྟོག་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་པའི་སྟོ་ཀྱན་ནས་
བཅིངས་པ་མ་ཟད། ཟད་དུ་མེད་པའི་འགལ་ཁྲ་དང་དངངས་འཆབ་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ལས་ཐར་དུ་
བརྟུག་མེད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་དེབ་རྒྱུང་པའི་གནད་དོན་ལ་སྦྱོང་བརྟུག་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་འཁོར་དུ་གང་དང་གང་འབྱུང་བཞིན་པ་དེ་དག་ཆང་མ་ལ་ནན་བཞུ་
དང་། གཟབ་ཉན་ཀྱི་སྦྱོང་བརྟུག་གསར་པ་ཞིག་གམ། ཡང་ན། རྣམ་འབྱེད་གསར་པ་ཞིག་ ཡང་ན།
བསམ་སྟོག་གསར་པ་ཞིག་གི་འགོ་བརྒྱུ་མཆོ། ཀྱན་ལ་བྱམས་བཅེ་དང་དོ་འཁྱར་ལྷན་པའི་སྤྱན་མིན་
ཀྱི་སྟེ་བོ་ཞིག་དུ་འཆར་ཡོངས་ཡོང་བྱུང་ངེས། མ་མཐར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མཐུན་ཆོས་པ་ཞིག་གི་
མི་ཆེའི་བོ་བརྟེན་བྱུང་ངེས།

གལ་ཡང་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་སྐར་ཆོམ། མངོས་སྤྱག་གི་ས་གཞི་དང་བརྟེན་ཆགས་
ཀྱི་རི་བོ། འོད་ཟེར་དང་ཆོན་མདོག་གི་བཟླ་མདངས་འབར་བའི་མེ་འོག་དང་ཅི་ཤིང་། ལྷན་
ཆགས་ཀྱི་རི་ཆེ་ནས་འཆར་བྱུང་བའི་གསེར་མདོག་གི་ཉི་མ་དང་། དཀར་གསལ་ཀྱི་ཁྲ་བ། ད་
དུང་ཤང་ཤང་དུ་རྒྱག་བཞིན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་དང་བེམ་བེམ་དུ་འབབ་བཞིན་པའི་སྤང་ཆར། འདི་དག་
ཆང་མར་ལེགས་པར་སྟོས་དང་། ད་དུང་། འབབ་རྒྱུའི་བཟུར་དབྱངས་དང་འདབ་ཆགས་ཀྱི་གྲེ་
འཁྱར། ལྷག་རྒྱུང་གི་འུར་སྐྱ་དང་དག་ཆར་ཀྱི་ཤག་སྐྱ་འདི་དག་ལའང་ལེགས་པར་ཉོན་དང་། ཁྱོད་
ཀྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཞེ་བདེ་དང་ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ངང་གིས་སྟེ་ངེས་ཡིན།
དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། གདུག་རྩུབ་དང་དག་སྦྱོང་། གཞོད་རྩུས་དང་སྟོག་ཟ་
སོགས་སྟིང་ལ་ཏ་ཅང་གཟན་པའི་གནས་རྒྱལ་འདི་དག་ལ་གཅིག་སྟོས་དང་། ཁྱོད་ལ་ཆོར་སྤང་ཅི་
ཞིག་འདུག་གམ། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྟེ་བཞིན་འདུག་གམ།

དཔྱགས་པ་གཏད་པ་ཞེས་པ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁྱོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་དམ། ཁྱོད་

ཀྱིས་དམིགས་པ་གཏང་ཆོ། རྒྱུ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ངེ་མ་ངེ་བཞིན་དེ་མཐོང་ཐུབ་ལ།
 རྒྱུ་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་ཡི་གེ་འགྱུར་གསལ་པོར་ཐོས་ཐུབ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤིང་སྤོང་ཞིག་ལ་དམིགས་
 པ་ལྷག་པར་གཏང་ནས། ཤིང་སྤོང་དེར་ཞིབ་ལྷ་བྱས་ཆོ། རྒྱུ་ཀྱིས་ཤིང་སྤོང་དེའི་མངོས་སྤྱག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རྒྱུ་ཀྱིས་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའི་བར་གསེང་
 བ་ཆེད་འཛོར་རོལ་བཞིན་པའི་རྒྱུ་བྱའི་བྱེད་ཚལ་ཡང་མཐོང་ཐུབ། དེས་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཀྱིས་
 དམིགས་པ་གཏང་ཆོ། བྱ་དངོས་མཐའ་དག་གི་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་མངོས་སྤྱག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 དེ་དག་མཐོང་ཐུབ་ངེས། རྒྱུ་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དམིགས་པ་གཏང་སྤོང་ངམ། དམིགས་པ་གཏང་པ་ནི་
 དམིགས་པ་སྦྱིམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྦྱིམ་ཆོ། རྒྱུ་ཀྱིས་
 གང་ཡང་མཐོང་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་། རྒྱུ་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཏང་ཆོ། རང་ག་བ་མ་ཡིན་པའི་མངོས་
 སྤྱག་ཅིག་རྒྱུ་ཀྱིས་མཐོང་ཐུབ། ད་ལྟ་རྒྱུ་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཏང་ནས། ཤིང་སྤོང་དེ་ཆོའི་བཙོ་
 དབྱིབས་དང་གིབ་མ། ལོ་མའི་བར་གསེང་ནས་འཕྲོས་ཏེ་སྤོང་པོ་དང་། ཡལ་གའི་སྤོང་པོག་པའི་
 ཉི་འོད། ད་དུང་། ལོ་མའི་བར་གསེང་དུ་རྒྱ་བཞིན་པའི་བསེར་བྱ། དེ་བཞིན་ཤིང་སྤོང་པན་ཚུན་
 དབར་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་བཙོ་ལྷ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ལྷ་ཞིག་གིས་དང་། ངས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་
 རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་དང་། ངས་རྒྱུ་ཆོར་དམིགས་པ་གཏང་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ལ་འགྲེལ་
 བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དམིགས་པ་གཏང་རྒྱ་ནི་འདྲིན་ཁང་ནང་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་
 སོ་སོའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཆང་མ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ངས་རྒྱུ་ཆོར་གནད་དོན་ཞིག་འདྲི། རྒྱུ་ཆོས་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་དམ།
 ངའི་བྱི་བ་འདི་ཏ་གོ་སོང་ངམ། རྒྱུ་ཆོའི་པ་མས་རྒྱུ་ཆོ་སྤྱོད་གྲར་བཏང་ཡོད། རྒྱུ་ཆོ་འདྲིན་གྲར་
 ཕྱིན་ནས་ཨང་ཆེས་དང་ས་ཁམས། ལོ་རྒྱས་དང་ཆོན་རིག་སོགས་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཆན་
 གང་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་ཆོས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཡིག་
 ཆད་ལོན་ནས་ཤེས་ཆད་ལག་འཁྱར་ཞིག་དགོས་པའི་གནད་དོན་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བྱེད་
 དགོས་པ་ནི་ལས་ཀ་ཞིག་རིག་ནས་བྱིས་ཐབ་འདྲིན་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ། བྱེད་ལྟངས་འདི་
 ནི་ད་བར་ལ་མི་ས་ཡ་མང་པོས་བྱས་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཡང་མི་ས་ཡ་མང་པོས་དེ་ལྟར་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱུ་ཆོས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱེད་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་ཆོས་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པའི་
 གོ་དོན་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། ངས་གནད་དོན་གང་ཞིག་གི་སྒྲོར་ལ་

སྤྱི་བཞིན་པ་ཁྱོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འདུག་གམ། འདི་ཆོ་ནི་ཉ་ཅང་གིས་གནད་འགགས་ཆེ་བའི་དྲི་བ་
ཤ་སྟག་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་གཞི་རྩ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་འཆོལ་བཞིན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་། ད་བར་དུ་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་དེ་བེད་སྤྱོད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱས་ཡོད་པ་ང་ཆོས་གསལ་
པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ལུ་རུ་སྟུ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱ་ནག་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། གང་ལྟར་འཛམ་གླིང་ཁྱོད་དུ་གནས་པའི་མི་ཆང་མར་བསྐྱུན་མཁས་བྱེད་ཐབས་ཅན་གྱི་སྟོབ་
སྟོང་ཞིག་སྟོད་བཞིན་ཡོད། དེ་ག་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས། དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱེད་སྟོན་བཅས་
ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་ཚུ་སྤྱང་བཞིན་འབབ་པའི་བྱེད་སྟོལ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོར་བསྐྱུན་མཁས་དང་
གོམས་འདིས་བྱེད་ཐབས་པ་ཅན་གྱི་སྟོབ་སྟོང་ཞིག་སྟོད་བཞིན་ཡོད། འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཤེས་ཡོན་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ།

ཡང་ན། ཤེས་ཡོན་གྱི་བྱེད་ཐབས་འདི་ལས་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་དམ། ལྷགས་
སྟོག་གིས་བཅིངས་པའི་སྟོལ་རྒྱུ་དེ་གི་སྟོང་ཆེན་པོར་མི་རྣམས་འཕུད་རྒྱག་བྱས་ཆོ། མི་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་རུས་པ་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་བ་འདི་མཐོང་ཐབས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་
ཡོད་དམ། ཡང་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སྟོལ་རྒྱུ་དེ་གི་ཚུ་སྤྱང་ཆེན་པོའི་སྟོང་དུ་
གཞོམ་དུ་མི་བརྟག་པར། འདི་ལྟའི་འཆིང་རྒྱ་ལས་དགོལ་ནས། ཁྱད་ཆོས་དང་རུས་མཐུ་ཡོད་དགུ་
སྟར་ལས་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་སྟོན་པོ་ཞིག་དུ་སྟོད་མིང་བྱེད་ཐབས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་
ཡོད་དམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱོགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བགོད་ཐབས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་སྟོང་འདོད་དམ།
ཡང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་པ་མ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མགོ་བརྟགས་ནས་དེ་དག་གི་དབང་སྐྱར་འོག་སྟོལ་རྒྱུ་
གི་ཚུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་དེའི་བཞུར་ཡུར་ཞིག་དུ་འགྱུར་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི།
ཨང་ཅིས་སམ། ཡང་ན། ས་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་བྱེད་ཐབས་པ་ཞིག་ལ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པར། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྟེབས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
ཚུ་སྟོང་ཆེན་པོ་དེའི་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཤེ་ན།
འདིར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་ཟེར་དང་གདུག་རྩུབ། ཚུལ་མིན་དང་ཉམ་སེམས་
བཅས་ཀྱིས་འཆང་བའི་འདིགས་རུང་གི་གནས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནི་ང་ཆོས་འབོད་པའི་ང་ཆོའི་དེ་ག་
གཞུང་དེ་ཡིན། ད་ལོ་ན། ང་ཆོས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུན་དང་སྟེ་ཐབས་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཁ་གཏད་
དུ་འགྲོང་ཐབས་པའི་རུས་ལྟན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་ཇི་ལྟར་སྟོབ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། བཟོ་ལས་ཐོན་

སྤྱི་དང་ཉེར་སྤྱི་རིང་ལུགས་གཞི་རྩ་མི་འདིན་པའི་རིག་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་སྟེ། ད་ལྟ་རྒྱ་བྱ་བ་
 ཏུ་གནས་བཞུགས་པ་འདི་ལས་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་གི་སྒོལ་གཏོད་དགོས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་མཚམས་ཤིག་ལ་སྟེབས་ཡོད། དེས་ན། རི་ལྟར་བྱས་ན་ང་ཚོས་ཐུག་དོག་དང་ཉམ་
 སེམས་མེད་པའི་བསམ་སྒྲོགས་གསར་པ་ཞིག་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་བཅ། ཚོས་ལུགས་ཀྱན་གྱིས་མཁྱིན་
 གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་བཞུགས། ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་པ་དངོས་དེ་མཐོང་ཐུབ་པའི་བསམ་
 སྒྲོགས་པོ་དང་རར་ཤུགས་ལྡན་པ་གང་འདོད་རུ་ཅམ་དང་རེ་དོགས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་རི་ལྟར་གསོ་སྦྱོང་
 བྱེད་ཐུབ་བཅ།

ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ལུལ་དང་དགོས་དོན་ངོ་མ་དེ་འཆོལ་ཐུབ་པ་བྱེད་
 རྒྱུ་ཡིན། ཁྱོད་ཉིད་གནས་ལུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རིག་གཞུང་ཞེས་པས་སྒོ་ཀྱན་ནས་བཅིངས་པའི་
 ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོགས་འཆིང་བ་དགོལ་ཐུབ་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་ཡོད་དམ། ད་བར་དུ་རྒྱུན་འཇགས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ཕྱགས་དེ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ཐབས་ཤིག་ཡོད་དམ། ཤེས་
 ཡོན་ཞེས་པའི་ཆིག་ཁོ་ནར་བསམ་ཆོ། ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་དགེ་ཆུན་གྱིས་སློབ་མ་ཚོར་ཆེས་རིག་
 དང་ས་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ཆུན་བྱེ་བྲག་པ་ཁག་ཅིག་གི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ཁོ་ན་
 མ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ། དེས་ན། ཤེས་ཡོན་ཞེས་པའི་སློབ་ཆུན་འདིའི་སློབ་འབྲིང་གྱིས་
 སློབ་མ་སྟེར་སོ་སོའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་འཕོ་འཁྱར་གཏོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། དེ་
 བློ། ཁྱོད་ཉིད་ངེས་པར་དུ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྱར་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཁྱོད་གྱིས་གསལ་པོར་མ་མཐོང་བ་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་གྱིས་གང་བཤད་བློན་པ་ཞིག་བསྐྱར་སྒྲོས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས།

དེ་བའདི་དག་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་དུས་རྒྱུ་ཏུ་འདི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འདིན་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡོད་ཆད་ལ་ཉན་ཞིབ་དང་ལྟ་ཞིབ་བྱས་ནས་འཆོལ་སྤྱད་བྱེད་དགོས། དེ་མཚུངས་
 སུ། ཁྱོད་གྱིས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཞིབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་ཉིད་
 གྱིས་རང་ཉིད་ངོ་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་མི་གཉིས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་འཁྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེར་བརྟེན།
 ཁྱོད་ཚོས་སྤར་གྱི་བྱེད་ལུགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་སྣངས་ཤིག་འཆོལ་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུའི་
 བསམ་ཚུལ་རྗོད་བཞུགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་ནི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན།
 ཁྱོད་ཚོ་ནི་གང་ལས་སྤར་བའི་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྤར་གྱི་བྱེད་སྒོལ་རྟིང་པ་དེ་ལ་བསྐྱར་

མཁས་བྱེད་པ་འཕམ། ཡང་ན། མི་གཞན་གྱིས་གང་བཟོད་ཟིན་པ་དང་གང་བྱས་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་ད་
མོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་ལས་སྤོས་ཤིག་ཡིན་ཆེན། ང་ཆོས་བསྐྱར་སྒྲོས་དང་བསྐྱུན་ཐབས་ཁོན་བྱེད་པ་ཡིན།
ང་ཆོས་ཁེད་སྤང་མེད་པ་དང་། བསྐྱུན་མཁས་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་ཐུབ་
པ་དགོས། དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་སོ་སོའི་མི་ཆེ་དངོས་དེ་ཡིན་ཆེན། སློབ་དཔེ་དང་དགེ་ཆན་གང་གིས་
ཀྱང་གནད་དོན་དེ་སློབ་མི་ཐུབ། སོ་སོས་སོ་སོ་འཆར་སྐྱེས་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་
གྱིས་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཞིབ་སློང་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་དེ་ཡིན། སོ་སོས་སོ་སོའི་སྒྲོར་ལ་སློང་བ་ནི།
ཆེས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཆེས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱད་གྱི་
རྩལ་ཡང་བྱེད་ཐབས་འདི་ཁོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཐུབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ཉིད་གྱི་མི་ཆེ་བདེ་
སྲིད་དང་ལྡན་ལ་མངོས་སྤྱད་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས། རྒྱ་གར་གྱི་བླ་མ་དབང་ཀུན་ཤིན་ལྷུ་རྟེན་མཆོག་གིས་
སློབ་མ་ཆོར་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཡང་དག་པའི་ཤེས་ཡོན།

སྒྲོ་ཕྱགས་གྱི་རི་ཤིའི་(Rishi)ལུང་གཤོང་དང་བྱང་ཕྱགས་གྱི་རྩ་རྩེ་རྩེ་(Rajghat)
གཉིས་སུ་ཡུལ་ཁམས་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞིག་བཏོད་ནས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གསར་པ་ཞིག་གསོ་
སློང་བྱེད་རྒྱ་ནི་ངེད་ཆོའི་དགོས་དམིགས་ཡིན། ཁྱེད་ཆོས་གནས་འདི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སློབ་
བྲལ་དེ་གཉིས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་དམ། སློབ་བྲལ་འདི་གཉིས་ལ་ལོ་ངོ་སྐུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་ཡོད། སློབ་བྲལ་འདི་གཉིས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་སློང་དང་། མདུན་སློང་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདུན་པ།
ཐུགས་རེ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཆོས་ཤེས་སམ། དེ་ནི། འོས་ཤིང་འཆམ་པའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་གི་གཙོ་
སློང་འོག་སློབ་ཐུག་རྣམས་ལ་སྐུལ་བྱུང་བའོ་ལས་གྱི་ལག་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱེད་རྒྱ་ཙམ་མ་
ཟད། གཞན་ངོང་མི་འཛོག་པའི་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་འཛོན་རྩུང་སྒྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེང་
རབས་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོད་ཏུ་ཞུགས་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱ་དེ་ཡིན། ཡང་གཅིག་བཟོད་ན། འདི་ནི་སློབ་ཐུག་
མི་རེའི་རྒྱུད་གྱི་བཟང་པོའི་ཆ་ཤས་དེ་དག་གི་འདབ་ལོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཏུ་
འགྱུར་ཐུབ་པ་བྱས་ནས། མི་དང་སྤྱི་ཆོགས། ལྷ་སློང་དང་བྱ་བཞག་གང་ལ་འང་འབྲེལ་འདྲིས་བཟང་
པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་མི་སྤྲེལ་སློང་སློང་བྱེད་ཐུབ་ཕྱིར་ཡིན། དེ་ལྟའི་རྒྱ་མཆན་གང་ལགས་ཤེ།
འཆོ་ཞིང་སྤོང་པ་ནི་འབྲེལ་ཞིང་འདྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། གལ་ཏེ། རང་བྱུང་གི་མངོས་སྤྱད་ལ་

སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་པའི་མཛེས་ཚོར་ཞིག་རང་གི་གཤེས་རྒྱུ་དུ་མ་སྤྲིན་ཆོ། ཕྱི་ནང་དང་རང་གཞན་གང་ལའང་མཛེས་སྟོན་གི་འབྲེལ་འདྲིས་ཞིག་བྱེད་དགའ།

ངས་ཉག་ཏུ་འགྲན་ཚོད་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་དང་། དེ་ལྟའི་མཁའ་དབུགས་སྤོང་སྟོབ་ཕྱག་གསོ་སྤྱིའི་བྱེད་པ་ནི། ལྷན་སྟེས་ཀྱི་གཤེས་སྤྱོད་བཟང་པོར་གཏོར་ཚོལ་ཇི་ལྟར་ཐེབས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་ཆོས་གནད་དོན་འདི་གཅིག་ཆེན་བྱེད་མིན་མི་ཞེས་ཀྱང་། ད་སྐབས་ཞེས་ཡོན་དུ་འབོད་པ་དེར་སྤངས་བཅོམ་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ་འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་དབང་རྒྱུ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འདུར་རྒྱུ་གྲས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞུ། སྟོབ་མ་ཆོའི་སེམས་ཁམས་སུ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་དོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་འདིགས་ལུམ་གྱི་སུན་གཙུག་རྒྱུ་ཆོག་མེད་ཅིག་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་སྟོབ་ལུལ་འདས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་གྱིས་བཟང་པོའི་གཤེས་སྤྱོད་ལ་འདིགས་སུ་རུང་བའི་གཏོར་ཚོལ་ཐེབས་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། ལུབ་ཕྱོགས་པ་དང་ཤར་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ཐབས་འདི་རིག་གཞུང་དུ་ངོས་འདྲིན་པ་ནི་གཤེས་ཐབས་མེད་པའི་སྟོན་བསྟུལ་གྱི་གཡལ་མོ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་གནད་དོན་འདིའི་དོན་དངོས་ལ་ངས་པ་རྟེན་ནས། སྤྱིའི་ཆུན་ལས་སྤྱིའི་ལོ་བསྐྱར་བ་ཇི་བཞིན་བྱེད་ཐབས་འདི་རིང་དུ་སྤྱིའི་བར་བྱེད་ཆོ། ཡང་དག་པའི་སྟོབ་ཁྲིད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་གསར་པ་ཞིག་ལ་ཁ་ཕྱོགས་སྟབ་བཟ། བྱེད་ཆོས་སྟོབ་མ་ཆོར་ལམ་ལུགས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ལ་བསྟན་གོམས་དང་། འདུར་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོབ་ཁྲིད་བྱེད་དམ། ཡང་ན། བྱེད་ཆོས་སྟོབ་མ་ཆོའི་རྣམ་རིག་སྤྱོད་དེ། ལེགས་ཉེས་རྣམ་འབྱེད་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་ཁྲིད་བྱེད། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་འགྲན་ཚོད་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་སྤངས་ཆོ། ཞེས་ཡོན་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ཞེས་མ་ཐེད་པ་ཞིག་རྟེན་མི་སྤྱོད་པ་ཞེ་ཡིན། ཡང་ན། འགྲན་ཚོད་ཀྱི་འཆིང་རྒྱས་སྟོ་ཀུན་ནས་བཅིངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཆ་དེའི་རྗེས་སུ་འདུར་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྟོན་ཉག་ཤེས་དེ་རིང་དུ་དོར་ཆོ། སྟོབ་མ་ཆོར་ཅིས་རིག་དང་། དངོས་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱའི་གནས་ལ་བསྐུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་གཞན་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ཡང་། དག་ཆུན་དང་སྟོབ་མ་ཆོས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འགོད་འདྲེ་དེ་སྤྱོད་དུ་རྫོང་སྟབ་ཆོ། དོན་དངོས་ཀྱི་ཞེས་ཡོན་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་ལ་འབོད་མིན་རྟོགས་སྟབ་ངས།

ཞེས་ཡོན་གྱི་བྱེད་ལས་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་ཡོན་ལ་སུན་མིན་གྱི་དམིགས་སྟོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྟོབ་མ་ཆོར་སྟབ་བྱུང་གི་ལག་ཞེས་དོ་སྒྲ་བཤུལ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་ནས་ཆེ་འདོད་ཀྱི་ཆོར་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཞེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་སྟོ་ཞེ་ཡིན། ཆེ་འདོད་ཀྱི་ཆོར་སྤྱོད་པའི་ལག་ཞེས་སྟོབ་པ་ནི་རྒྱལ་པམ་

གྱི་ཆོར་རྟོགས་སྐྱེན་པོའི་རྒྱ་རྩི་ལས་འགོང་དུ་མི་འདུག་པ་ཡིན་ཆེན། འཐབ་ཚེད་དང་འགལ་ལྔའི་
 སེམས་འཆབ་གྱི་ན་བྱུག་ལས་དུས་ནམ་ཡང་བརྟལ་མི་ཐུབ། དེའི་དབང་གིས། སློབ་མ་སྒྲེར་སོ་
 སོའི་སེམས་ཁམས་ནང་འགྲན་ཚེད་བྱེད་འདུན་གྱི་ངར་ཤུགས་དང་། ཞི་འཇམ་ངང་འཆོ་འདུན་གྱི་
 རེ་སེམས་གཉིས་དུས་ནམ་ཡང་འགལ་ལྔར་གནས་པ་ཡིན། འགལ་ལྔའི་འཐབ་ཚེད་དེ་རི་ཅམ་གྱི་
 ཡུན་རིང་བ་དང་རྩ་བུ་ག་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་དངངས་སྒྲག་དང་སུན་སྒྲང་གི་གཞོན་ཤུགས་དེ་ཅམ་གྱིས་
 ཆེ་བ་ཡོད། རོན་དངོས་ཐོག་སློབ་མ་ཆོའི་ལག་ཤེས་གྱི་ཆལ་ལག་རི་ཅམ་གྱི་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་
 ཅམ་གྱིས་ཆེ་འདོད་གྱི་ཤུགས་རེ་རྒྱས་ནས། ཟད་དུ་མེད་པའི་དངངས་སྒྲག་དང་སུན་སྒྲང་རི་ཆེར་
 རྒྱས་པ་ཡིན། མདོར་ན། བྱེད་ཐབས་འདིས་སློབ་མ་རྣམས་རེ་ཟད་ཡིད་སྦྱུག་གི་གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་
 ཡིན། དེས་ན། རྟོད་ཆོས་སློབ་མ་ཆོའི་སེམས་ཁམས་ནང་འགལ་ལྔའི་སེར་ཀ་མི་ཤོར་བའི་སློབ་ཁྲིད་
 གྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་སྟོན་ཐུབ་བཅ། གལ་ཏེ་རྟོད་ཆོས་སློབ་མ་ཆོས་གང་བྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་ལས་དེ་
 ལ་དགའ་སྒྲང་དང་སློབ་འཕེལ་བའི་རམ་འདེགས་མ་བྱས་ཆོ། སློབ་མ་ཆོ་འགལ་ལྔའི་ཆོར་སྒྲང་གི་
 རྒྱ་ལས་ནམ་ཡང་བརྟལ་མི་ཐུབ།

གལ་ཏེ་སློབ་མ་ཞིག་དབྱིབས་རྩིས་རིག་པར་ཏ་ཅང་དགའ་བ་སྟེ། དབྱིབས་རྩིས་རིག་
 པས་ཟད་དུ་མེད་པའི་སྟོ་སྒྲང་སྦྱིན་པའི་ཐུང་བ་བྱུང་ཆོ། ཁོས་དབྱིབས་རྩིས་རིག་པ་ཁོ་ན་བསམ་པ་
 ཡིན་ཆེན། དབྱིབས་རྩིས་རིག་པས་སློབ་མ་གང་དེའི་བསམ་པའི་འཆར་སྟོ་ཡོངས་རྫོགས་བབྱུང་བ་
 ཡིན། དེ་དུས་སློབ་མ་དེའི་ཆོར་འདུན་ཁྲིད་ཆེ་འདོད་གྱི་རེ་དོགས་མེད་ལ། འགལ་ལྔའི་ཆོར་རྟོག་
 གི་འཐབ་མོ་ཡང་མེད། ཁོས་དབྱིབས་རྩིས་རིག་པར་དགའ་བ་དེ་ནི་ཁོ་པའི་སྤྲ་ལྷག་གི་སྟོ་སྒྲང་དེ་
 ཡིན་ཆེན། ཁོ་པའི་རྣམ་རིག་གི་འདབ་ལོ་དེ་གནས་དུས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ལྷག་པར་གྲོལ་ཐུབ། དེས་
 ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་ཕྱོགས་ད་དུང་ཡང་གསལ་རྟོགས་མ་བྱུང་བའི་སློབ་མ་ཞིག་ལ་འདི་ལྟའི་སྟོ་
 བ་སྟེ་ཐབས་རི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་བཅ།

བྱེད་རྣམས་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སློབ་བྲུ་ཞིག་འདི་ལྟར་འདུགས་སྟོང་བྱེད་
 པའི་དགོས་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པའི་རི་བ་ཞིག་བྱུང་ཆོ། ལན་འདེབས་རི་ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ནམ། བྱེད་
 ཆོས་སློབ་ཤུག་རྣམས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེད་སྲིད་བྱེད་རྩིས་ཡོད་དམ། བྱེད་ཆོས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་
 དམིགས་སྟོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བབྱུང་ནས་འབད་བཅོན་རི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་འདོད་
 ཡོད། བྱེད་ཆོས་སློབ་ཤུག་རྣམས་ཁ་ཕྱོགས་ངས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་བཅོན་འདེད་བྱས་ཏེ། ཆ་ཆེན་

ངེས་ཅན་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་འཁྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། བྱེད་ཆོས་སློབ་མ་ཆོར་དངོས་
ལམས་དང་ཅེས་རིག་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ཆན་ལག་ཅིག་གི་དོན་གནད་ནམས་བརྟུན་བྱིད་བྱས་
ཏེ། མ་འོངས་པར་ཕུལ་བྱུང་ཆེད་ལས་ཀྱི་ཚལ་རྫོགས་པའི་མི་སྣ་ཞིག་སྤྱིད་སྤྱིད་བྱེད་ཐབས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་དམ། གང་ལྟར་ཡང་། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་སློབ་གྲྭ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་རེ་བ་དང་
དམིགས་སྒོ་འདི་ཁོ་ན་བཅངས་ཏེ་རྒྱན་མཐུད་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཆོས་སློབ་མ་
ནམས་ཆན་རིག་པ་དང་། དངོས་ལམས་རིག་པ་བ། བཅོམ་ལས་འཆར་འགོད་པ་སོགས་ཡོང་ཐབས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། བྱེད་ཆོས་འདི་ལས་མང་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་མྱོང་ངམ། ཡང་
ན། བྱེད་ཐབས་འདི་ཆད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་དེ་ཡིན་ནམ།

ང་ཆོས་རང་ཉིད་ལ་གང་དགོས་པ་དེ་གསལ་པོ་རྟོགས་ཐུབ་དགོས། ང་ཆོ་ལ་འཕུལ་ལས་
མཁན་ཙམ་གྱི་མི་ཞིག་དགོས་སམ། ཡང་ན། མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་མི་ཞིག་དགོས། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་
ཡིག་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱངས་འབྲས་དང་། འཕུལ་ལས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་ཏ་ཅང་གཅིགས་སུ་བབྱང་
ནས་ཕྱོགས་གཞན་དེ་སྤང་མེད་དུ་བཞག་ཆོ། སློབ་མ་དེ་གཤོག་པ་ཡ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་མི་
ཞིག་ཏུ་འཆར་ལོངས་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་སློབ་མེད་ཡིན། འདིར་ང་ཆོས་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་མི་ཞེས་
བརྗོད་པ་ནི། སྤྱི་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་གཅིག་ཕྱས་མི་ཆོག་ལ། དེ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་
དབྱེད་འཆོལ་རྟོགས་གསུམ་གྱི་རྩས་པ་ཕྱུག་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་ཆོག དེས་ན། འདིར་མཆན་ཉིད་
ཆང་བ་ཞེས་པ་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་རྩས་པ་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་དགོས་ཁར་བྱིའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱང་
ལེགས་པའི་བྱི་ནང་འགལ་མེད་ཅིག་ཡིན་དགོས། བྱི་ནང་གཉིས་སྒྲིན་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཤེས་
ཡོན་སློབ་པའི་དམིགས་སྒོ་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།

ང་ཆོས་འཕུལ་ལས་ལག་ཚུལ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་མིའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་མོ་དེའི་
གསང་བ་བརྟོལ་ནས་ཟབ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་འགོ་འཇུགས་སའི་མཆམས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་
ཡོད་དགོས། ངས་གནད་དོན་འདི་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་སློབ་མ་
ཞིག་འཕུལ་ལས་ལག་ཚུལ་ཡང་ཅེར་སོན་ཐབས་ཁོ་ནར་རིག་པ་སྒྲིམ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་ཆང་མ་
སྤང་མེད་དུ་བཞག་ཆོ། འདི་འདྲའི་སློབ་མ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྤྱོད་དམ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཆོས་སློབ་
མ་ཞིག་ཞབས་བྲོ་མཁས་ཅན་ནམ། ཡང་ན། ཅེས་རིག་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་སློ་ཅེ་གཅིག་
སྒྲིམ་གྱིས་གཞིན་སྐུལ་བྱས་ཆོ། མཐུག་འབྲས་གང་འབྱུང་སྤྱོད་དམ། ཁོ་མཁས་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྱུར་

མིན་བཤད་དགའ་ཡང་། བྱང་ཆོས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་མ་སྐྱར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་འདགས་ཡོད་
 པ་སྟེ། སྤག་དོག་དང་སྤུན་སྒྲུབ་གིས་བརྟམས་པའི་རེ་དོགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདྲ་སྤྲོད་། དེ་ལྟར་
 བྱས་ཆེ། བྱང་ཆོས་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་འདྲུགས་སྐྱུན་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ལགས་ཤེ་ན། བྱང་ཆོས་ཕྱོགས་གཞན་ཆང་མ་སྐྱར་མེད་དུ་བཏང་ནས་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་
 ལག་རྩལ་བྱང་རྒྱལ་བའི་སློབ་གཞི་གཅིག་ལ་ལག་ཅིགས་འདྲིན་བྱས་པས་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་
 མི་ཞིག་གི་འཕྲུལ་ལས་ལག་རྩལ་དེ་མཐོ་པོ་ཇི་ཅམ་ཡིན་ཡང་ཁོ་པའི་སེམས་ཁམས་དང་སྤྱི་ཆོགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་འདྲིས་བར་འགལ་སྒྲུབ་ཁེངས་ཡོད། ཁོ་པས་དུས་དྲག་ཏུ་གྲོང་མི་བྱིས་མཆོས་དང་། ལས་
 གོགས་མཐོ་དམན་ཀྱན་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གང་དུང་ནས་འཐབ་ཚྩོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་
 བྱང་ཆོས་སློབ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེ་གང་པོ་འགལ་སྒྲུབ་དང་འཐབ་ཚྩོད་ཁྱོད་གཡུགས་པ་རེད།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་ལས་ལག་རྩལ་གྱིས་དབུལ་པོངས་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་ཆེན་
 ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་བསྐྱུན་གྲུབ་ངེས་ཀྱང་། ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ནམ་ཡང་
 བསྐྱུན་གྲུབ་ཐབས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐབས་ཆེན་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་ན་ཆ་ལག་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་གཏན་ནས་ཡིན་མི་སྲིད། ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་
 ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་སྒྲིག་སྲོལ་ངེས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་དགོས། འདིར་སྒྲིག་སྲོལ་ངེས་པ་ཞེས་པ་
 བློ་མེ་འཁོར་དུས་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་སྐྱོད་བྱེད་པའམ། ཡང་ན། འཕྲིན་ཡིག་དུས་ཐོག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་
 ལ་བརྗོད་པ་མིན། འདིར་དོན་བྱེད་བྱག་པ་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་ནི། མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྒྲིག་སྲོལ་ནི་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པ་དེ་ཡིན། སྒྲིག་སྲོལ་ཡིད་ལ་ངེས་ན་དགའོད། ཆ་ལག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ངང་གིས་འབྲུབ་པ་ཡིན།

བྱང་ཆོས་འདི་དྲི་བ་དེ་མགོ་ཆོས་སོང་ངམ། གལ་ཏེ་ངས་ང་རང་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་
 ཐང་དེ་དོག་རོལ་དུ་བཏང་ནས་འཕྲུལ་ལས་ལག་རྩལ་ཁོ་ན་ལ་སློ་ཆེ་གཅིག་སྒྲིམ་བྱས་ཆེ། ང་རང་
 ལ་གཤོག་པ་ཡ་གཅིག་མ་གཏོགས་སྟེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས། བཅ་ཡང་འཕྱར་ཐབས་མེད། དེར་
 བརྟེན། ངས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འཆར་ལོངས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་འཆོལ་དགོས་
 པ་ཡིན། ད་བར་ལ་ངེད་ཆོས་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཁ་ཕྲལ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱུད་པ་ལ་གཅིགས་
 འདྲིན་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཞན་དེ་སྤང་མེད་ངང་བསྐྱར་བཞག་ཡོད། ད་ལྟ་ངེད་ཆོས་ཕྱོགས་གཉིས་
 པོ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སློབ་མ་ཆོས་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ངོས་འདྲིན་གྲུབ་པ་

བཅོད་གོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོ། སློབ་མ་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཕྱུལ་ལས་ལག་རྩལ་གྱི་གནས་ཆད་གོང་
མཐོར་གཏོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ཏུ་འཇུག་སྐབས་པའི་འབད་བཅོན་ཡང་
དུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ངེས་ཡིན། འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་གས། དཔེར་ན། རྒྱག་རྒྱ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་
ན། རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོགས་མི་འདྲ་བ་དང་། བེད་སྟོད་བྱེད་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
ཆུའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་དགར་སྐབས་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་ང་ཆོས་འཕྱུལ་ལས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་གཞན་ཞེས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ང་ཆོས་རྒྱལ་དུ་སློབ་ཞིན་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ང་ཆོའི་འཕྱུལ་ལས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་ག་རྒྱས་སྐྱུ་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་ན། ཟས་གོས་གནས་
མལ་གྱིས་ཐོངས་པའི་དཀའ་ངལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་པ་ཡིན་པས། འཕྱུལ་ལས་ལག་རྩལ་ལ་ངོ་འཇུག་
དང་སྟོང་བཟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ན། བྱང་བསམ་སློ་ཁོན་
གཅིགས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོ་ཆོས་བྱང་བསམ་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཞེས་པ་ཞིག་ལ་གལ་ཆེན་དུ་བརྩུང་ནས་དབེན་གནས་སུ་ཁེར་སྟོད་བྱེད་པ་དང་། འཕྱུལ་སྒྲུང་དང་
མོངས་དད་ཀྱི་རང་ལྟའི་རྗེས་འབྲངས་ཁོན་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་མི་པན་ཚུན་དབར་ལ་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ལྟ་སྟོད་ཀྱི་འགལ་སྒྲ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ང་ཆོ་མི་རེ་ངོ་རེའི་རྒྱུད་ལའང་བྱི་དང་
ནང་གི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་སྒྲ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། ངའི་བསམ་པར་འགལ་
སྒྲ་འདི་ནི་ཚིད་རྟོག་དང་དཀའ་རྟོག་འབྱུང་གཞི་དེ་ཡིན་པར་བསམས། གལ་ཏེ་ང་ཆོས་དོགས་སྒྲུང་
གིས་བསྐྱུན་པའི་འགལ་སྒྲ་དེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྒྲེལ་ནས་བྱི་ནང་གི་དབྱེ་བྱང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་
སྐབས་ཆོ། ང་ཆོའི་འགྲུལ་སྟོད་དེ་བྱང་འཕགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུལ་སྟོད་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཆོག་ལ།
ང་ཆོའི་འདུག་སློ་ཡང་ནོར་མེད་པར་ངོས་བརྩུང་ཆོག།

བྱང་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུལ་སྟོད་ཅེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་
དགོས་སམ། ངས་འདིར་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་བེད་སྟུང་ཡོད། ཆོག་འདི་ནི་སྟུང་བྱང་ལ་གོ་
བཅིན་ལ། གོ་རྟོགས་སྟེན་པོ་འམ། ཡང་ན། ཉམས་ཐྱོང་དང་ཤེས་བྱ་བྱེ་བྱག་པ་ཞིག་རྣམ་པར་དཔྱད་
པའི་རྣམ་མཐུ་ཞིག་ལ་ཡེ་ནས་གོ་བཅིན། འདི་ནི་ད་བར་དུ་ནད་གཅོང་དུ་ལྷག་པའི་འགལ་སྒྲ་
དང་། ཚིད་རྟོག་དེ་ངོ་ཤེས་སྐབས་པའི་རིག་མཐུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། འདི་ལྟའི་རིག་མཐུ་འམ་ཤེས་
རབ་དེས་ནད་གཅོང་ལས་གྲོལ་བའི་འགྲུལ་སྟོད་གསར་པ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བསྐྱོར་སྐབས།

འཇམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་འགྲུལ་སྟོད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ང་ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་

ཡོད། འགྲུལ་སྐྱོད་ཚུགས་གཅིག་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་འཆོལ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་
 དེ་ཡིན། འགྲུལ་སྐྱོད་དེ་ལ་སྟོན་ནས་ཡེ་ཤུའི་ནམ་དག་ཆོས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤུའི་གསར་མའི་ཆོས་
 ལུགས། དེ་བཞིན་ཉིན་རྒྱུའི་ཆོས་ལུགས་གཅོས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཆེ་ལག་དེ་དག་གྲུབ་ཡོད། འགྲུལ་
 སྐྱོད་གཞན་དེ་ནི་འཕྲུལ་ལས་ལག་རྩལ་འཆོལ་བའི་བྱིད་ངོས་པོའི་འགྲུལ་སྐྱོད་དེ་ཡིན། འགྲུལ་
 སྐྱོད་དེས་སྟོག་མྱོད་དང་། རང་འགྲུལ་འཕྲུལ་འཁོར་གསར་གཏོད་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྩལ་ཇི་
 ཉུང་དུ་བཏང་སྟེ་དལ་ཁོམ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་
 དེའི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཉུང་བ་མ་ཟད་ཉ་ཅང་ཉམ་རྒྱུད་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག གང་ལགས་ཤེ་ན།
 འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་ལས་རྩལ་དེ་ཉ་ཅང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བ་མ་ཟད། སྟོབས་ཤུགས་དེས་མི་རྣམས་ཀྱི་
 སེམས་པའི་འཆར་སྟོལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་སོ་སོའི་
 ཁ་ཚུགས་ཡང་འཆོལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་བསྐྱོད་ནས་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱི་
 ཉིན་རེའི་འཆོ་བ་དེའང་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བྱེད་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
 པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་ཁོམ་དང་དྲན་ཁོམ་མེད་པར་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྐྱར་ནས་འཕྲུལ་
 འཁོར་གྱི་བྲག་གཡོག་ལྟ་བུར་སྐྱར་ཡོད། དེར་བརྟེན། མི་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟའི་གནས་སྐབས་དེ་ནས་
 ཐར་ཐབས་སུ་རི་མོ་དང་། རོལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྩལ་ནང་སེམས་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་པ་ཆོས་འདི་ལྟའི་བྱེད་ལུགས་དེ་ནོར་འཁྲུལ་དུ་བབྱང་ནས། གཅིག་ཕྱར་དཔེན་
 གནས་འགྲིམས་པ་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་ཆོས་ལུགས་པ་ཆོས་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་མ་འདང་
 བ་དང་། མ་སྒྲིན་པ་དེ་དག་མཐོང་མི་ཐུབ། ད་ལྟ་ང་ཆོས་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་དུས་ཚུགས་གཉིས་ཀ་ལ་
 མ་འདང་བའི་ཆ་ཡོད་པ་ཆོར་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་གས། གལ་སྲིད་ང་ཆོས་གནད་དོན་འདི་ལ་ངེས་ཤེས་
 རྟེན་ཆེ། ཚུགས་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་འགོ་འཇུགས་ཤིག་ང་ཆོའི་ཡིད་ལ་འཆར་སྲིད།

གལ་སྲིད་ང་ལ་སྤྱུ་གུ་ཞིག་ལ་སྟོབ་སྟོབ་སྟོབ་དགོས་པའི་འགན་འཁུལ་ཞིག་ཡོད་ཆེ། ངས་
 ཐོག་མར་སྤྱུ་གུ་དེ་ལ་འགལ་ཁྲའི་ངང་གནས་པའི་འགྲུལ་སྐྱོད་མི་འདྲ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་
 རིམ་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ངེས་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་སྤྱུ་གུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་དེ་སྟེན་ནས། འགལ་ཁྲའི་ངང་གནས་པའི་འགྲུལ་སྐྱོད་མི་འདྲ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འདང་
 བའི་ཆ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཐུབ་ངེས་ཡིན།

བཀྲར་འོས་ཀྱི་དགོ་ཚད་རྣམས་ལ། བྱེད་ཆོས་མཛེས་སྤྱད་གི་བཀྲག་མདངས་འབར་བའི་མེ་

རྟོག་དེ་དག་ལ་གཟིགས་དང་། གལ་ཏེ་ར་རང་སློབ་ཕྱག་ནམས་ལ་ཅིས་རིག་སློབ་མཁན་དང་། མེ་
 རྟོག་གི་བྱང་ཆོས་ནམས་རྩིས་ཕྱེད་མཁན་གྱི་དག་ཆན་ཞིག་ཡིན་ཆོ། ར་རང་གིས་མེ་རྟོག་གི་བྱང་
 ཆོས་ནམས་རི་མ་རི་བཞིན་སློབ་སྟོན་ཕྱེད་ཐུབ་ཀྱང་། ཅིས་རིག་ལ་དེ་ཙམ་དོན་ཕྱེད་མ་ཐུབ་ཆོ།
 ར་རང་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་སྟེན་ཆང་མེད་པས་དེ་ལྟར་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་གལ་ཏེ་ར་
 རང་གིས་ཅིས་རིག་གི་སློབ་ཆན་སྟོན་མེད་རང་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཡང་། མེ་རྟོག་དོ་སྟོད་པའི་ཐད་
 དེ་ཙམ་གྱིས་དོ་འཁུར་མེད་པར་བཞག་ཆོ། སྐར་ཡང་ཆ་ཆང་ཐུབ་མེད་པས་དེ་ལྟར་འགྲིག་ཐབས་
 མེད། བྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཕུལ་ལས་ཀྱི་ལག་རྩལ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅོས། དེ་རྗེས་གཞན་ནམས་
 ལ་སྦྱངས་བཅོན་ཕྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཁེངས་ཆོག་ཉག་
 གཅིག་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། བྱོད་ཀྱིས་ལོ་ནས་ལོར་བསྐྱེད་དེ་སེམས་རྩས་ཡོད་དགུས་ཤེས་བྱ་
 ཕྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱངས་བཅོན་བྱས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་གཞན་ལ་འདྲིན་པའི་ཆོར་སྤང་དང་
 རིག་སྟོབས་ཡོད་དགུར་མདོན་མེད་ཀྱི་གཏོར་ཆོལ་ཐེབས་ཡོད། གཞན་ཞིག་ནས་བཞེད་ན། བྱོད་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོར་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡུར་ནས་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་རིག་སྟོབས་སྟེན་པོ་དེར་དོ་ཐོག་
 ཐེབས་ཡོད།

ར་ཆོའི་དམིགས་ལུལ་ནི་སློབ་མ་དེ་དག་རིག་སྟོབས་སྟེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་ཡིན།
 གང་ལགས་ཤེ་ན། རིག་སྟོབས་རི་ཙམ་གྱིས་སྟེན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཕྱར་བ་ཡིན། འདི་ནི་
 སློབ་དེབ་ནང་ནས་རྟེན་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན། སློབ་མ་དེ་ཉིད་རིག་སྟོབས་སྟེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཁུར་
 དགོས་ཆོ། སློབ་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་དབང་དགོས། གལ་ཏེ་སློབ་མ་ཞིག་གིས་ཅིས་རིག་སྟོང་བ་ལ་སློ་
 བ་སྟེས་ཐུབ་པའི་རང་དབང་ཞིག་མེད་ཆོ། ཁོ་པས་གནད་ལ་སློན་པའི་ཅིས་རིག་ཅིག་སྟོང་མི་ཐུབ།
 དེ་བཞིན་མེ་རྟོག་ཅིག་ལ་བལྟས་ནས་མེ་རྟོག་དེའི་མངོས་སྤྱག་སྟོང་བ་ལའང་ཁོ་པར་རང་དབང་
 དགོས། དེས་ན། རང་དབང་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་རྒྱས་པར་ཕྱེད་པའི་གོ་མ་སྤབས་དང་པོ་དེ་ཡིན་པས། ར་
 ཆོས་སློབ་མ་དེ་ཉིད་རང་དབང་ཐོབ་ཐབས་ལ་རོགས་སྟོར་ཕྱེད་དགོས། འདིར་རང་དབང་ཞེས་པ་
 ནི་སྤྱི་གསུམ་མེད་པར་རང་འདོད་ལྟར་ཕྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ལ་བཞེད་པ་མིན། འདིར་རང་དབང་ཞེས་
 པ་ནི་གོ་རིམ་སྤྱི་གསུམ་ངེས་པ་ཞིག་ལ་བཞེད་པ་ཡིན།

ལས་ཀ་དང་སློབ་སྟོང་གང་ཡིན་ཡང་མཐིལ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པར་ཕྱེད་པའི་ཆོར་དབང་
 དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་ཟེར། འདི་ལྟའི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་རང་དབང་ཉག་གཅིག་ལས་ཐུང་བ་ཡིན། འོན་

ཀྱང་སློབ་མའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྟའི་ཤེས་རབ་ཅིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཆོ། ང་རང་ཆོ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཞིན་དུ་ཁས་འཆེ་བའི་གང་ཟག་གྱེ་བྱག་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལ་འང་འདི་ལྟའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་
མི་རྒྱུ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། དེ་ནི་ལུགས་སློབ་གྱེ་བྱག་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་གོམས་བྱེད་མི་
དགོས་པར་སླིག་སློབ་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རང་དབང་ཞིག་སློབ་མ་ཆོའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་སྐྱབ་པ་
བཟོ་དགོས་པས་ཡིན། རང་དབང་ཡང་ཡིན་ལ་སླིག་སློབ་ཡང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཆོ། ཆོས་རྒྱལ་ས་
རྒྱལ་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ། འདིར་སླིག་སློབ་ཞེས་པ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་བཀོད་འདོམས་གྱེ་བྱག་པ་ཞིག་ལྟ་
སླིག་ནས་སློབ་མ་ཆོར་བཅན་འགའ་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་ཆོས་དེ་ལ་བསྐྱེད་གོམས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
ལ་བརྟུན་པ་མིན། འདིར་སླིག་སློབ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་
ནང་སློ་ཆེ་གཅིག་དུ་ཕབ་པའི་རང་རྒྱལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། དུས་རྒྱུན་དུ་
སློབ་མས་གང་ལ་འང་འདི་གས་སྤང་དང་བསྐྱེད་གོམས་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སླིག་
སློབ་ངེས་པའི་རང་དབང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ང་ཆོས་དྲི་བ་ཡང་ཡང་འདོན་
པ་ཡིན། ང་ཆོས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་སྐྱབ་བམ། ང་ཆོས་རང་དབང་ནི་ཉ་ཅང་གི་དགོས་གནད་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བཞིན་འདུག་གམ། འདིར་རང་དབང་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་གང་འདོད་
བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟུན་པ་མིན་ལ། གང་འདོད་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོང་མི་སྲིད། གང་ལགས་
ཤེ་ན། མི་ཆོ་ནི་གཞན་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། རྒྱུད་ཆོས་
བསྐྱེད་གོམས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་གཙང་མ་དེའི་དགོས་དོན་ངེས་པར་དུ་མཐོང་སྐྱབ་པ་
དགོས། རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྐྱབ་དང་དད་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་རིང་དུ་བཞག་ནས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་
ལ་སློབ་མེད་ཀྱི་རང་དབང་དེ་རྟོག་སྐྱབ་པ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཆོ། རྒྱུད་ཀྱིས་མི་ཞིག་གི་མཆོན་
ཉིད་ཆང་བའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ལས་དོན་འགྲུབ་མི་ཐུབ།

ངས་གང་བརྟུན་བཞིན་པ་འདི་དག་རང་ལྟ་ཅམ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
དམ། ཡང་ན། དོན་ཐོག་དུ་སྤང་བའི་སྤྲུག་བུམ་འདི་བཞིན་དངོས་ཡོད་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་བཞིན་
ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་། སློབ་མ་རྒྱལ་ལ་སློབ་མེད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་གོ་རིམ་དང་
སླིག་སློབ་ངེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་འདི་གལ་ཆེན་ཞིག་དུ་མཐོང་ཆོ། རྒྱུད་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སློབ་
མ་དེ་དག་ལ་རང་དབང་ལྡན་ལ་གོ་རིམ་སླིག་སློབ་ཡང་ངེས་པ་ཞིག་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་སྲིད་བྱེད་
དམ། རྒྱུད་ཀྱིས་བཀའ་བཀྲོན་གནང་བའམ། ཡང་ན། ཉེས་རྒྱུང་བྱང་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡོང་སྐྱབ་བམ།

ཡང་ན། སློབ་མ་ནང་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་དེ་ལྟར་ཡོང་བྱུང་བཅ། འདི་ལྟའི་བཅན་སྐྱུལ་དང་།
གཞོན་ལྷགས་ཀྱིས་ལས་དོན་འདི་ནམ་ཡང་འགྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་བརྒྱ་ཆ་མཐོ་དམན་
ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཙུ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཐུབ། བྱེད་ཀྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རང་
དབང་ལྡན་ལ་སྤྱི་གསུམ་སློབ་ཤེས་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེན་མཐོང་བའི་ཁར་དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་བཅན་
སྐྱུལ་དང་། འཇམ་བསྐྱུ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་གནད་དོན་རྟོགས་ཆོ། བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཏུ་ཡོད་པའི་ལྟ་རྟོག་དེ་དག་འདོར་བྱུང་བའི་ཡིན། ད་བར་ཏུ་སྤྱད་ཟིན་པའི་བྱ་ཐབས་དེ་ཆོས་ང་
ཆོར་འདོད་པའི་དོན་དག་དེ་འགྲུབ་ཐུབ་མེད་ལ། ད་ཏུང་ནན་ཀྱིས་སྤྱད་ཀྱང་འགྲུབ་ཐུབ་ཐབས་
མེད། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ། བྱ་ཐབས་རྟོག་པ་དེས་མི་རྣམས་ལ་བསྐྱུན་གོམས་དང་། འདུར་རྒྱུག་གི་རང་
བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན། དུས་རབས་མང་པོར་སྤྱད་པའི་བྱ་ཐབས་རྟོག་པ་
དེ་དོར་དགོས་པའི་མཆོམས་ལ་སླེབས་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་འདུན་དབང་གི་རྩི་ལྷན་ཁྲི་མཆོག་གིས་དགོ་ཀླན་
ཆོར་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཅིག

རྒྱ་གར་གྱི་འདུན་དབང་གི་རྩི་ལྷན་ཁྲི་མཆོག་གི་ < <ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲིབ།> > ཞེས་པའི་དེབ་ལས་བདམས་ཏེ་བསྐྱུར།

འུ་འུ་ལ་འཛུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་པའི་ཅམ་།

ཨ་ཆོག་མ་བསྐྱར་འདྲིན་འཇམ་དབྱངས།

དུམ་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུན་ནས་བྱིས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་པལ་ཆེ་བར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བཅན་པོ་འུ་དུམ་བཅན་ནི། སྤེན་མོངས་དང་ཤེས་རྒྱུད་རྩལ་པས་སྤང་གོག་དང་།
 ཆོས་ལ་མི་དགའ་བས་ཐེ་རང་དང་བདུད་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་སོགས་རན་དགུ་གཅིག་ཏུ་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་
 ཅེ་མཐུན་དུ་གསུངས་ཡོད་ཅུང་། ཏུན་ཏོང་གནའ་ཡིག་གིས་གཙོ་བོའི་ཡིག་ཆ་དང་ཁག་ལ་བསྐྱར་དུ་
 བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས། གོང་སྒྲོས་ཀྱི་ངོས་འདྲིན་གནང་བ་དེ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཆོར་སྤང་གསར་
 པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་ཡིད་ངོར་ངང་གིས་འདྲིན་པར་མ་ཟད། ལྷག་དོན་དུ་འང་ཁོང་གིས་རྒྱལ་བསྐྱར་
 བསྐྱབས་པའི་(རྒྱབས་གནས་དག་ལ་དམིགས་བསལ་བདག་དབང་ཐོབ་ཐང་སྤུལ་བའི་ཁྱེ་མས་ལྷགས་ཕྱིར་བསྐྱབས་པ་
 དེ་ལ་ཟེར།)ལས་འགྲུལ་བཅུ་མས་པ་དེ་ནི། སྤྱགས་རྒྱུད་རིང་བའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དང་།
 སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འདོད་བབ་དགོས་མཁོ་བཅས་ལ་གཙོར་དམིགས་ལས་རང་ཉིད་ཆོས་
 ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མོངས་ཞེན་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་བྱས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པ་
 གསལ་པོར་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་རྒྱལ་སྤྱི་དར་མ་འུ་དུམ་བཅན་རྒྱལ་པོའི་ཁྱིམ་བཞུགས་ཆེས།
 ཁོང་གིས་ནང་པའི་ལྟ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་པ་ནི། བེ་འུ་པ་ཆེན་ཏེ་འགས་པ་སྤོན་
 ལམ་གྱིས། དར་མ་ཁྱི་(འུ་དུམ་བཅན་(བཅན)གྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ནས་ཆེ་སྟོང་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ལྟ་
 ཁང་བཞེངས། ཞེས་དང་། ཀ་ཐོག་རིག་འདྲིན་པས། དར་མས་ཀྱང་འབྲི་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་
 བཞེངས་ཞེས་སོགས་ལས་གསལ་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་། དུས་སྐབས་དེར་པ་ཆེན་ཏེ་འུ་
 སྤེན་ལས། དམེ་རུར་མཆོམས་བཅད་ནས་འཇམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་པས་བྱུང་ནས། ཅན་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ལོ་དོ་ཆེས་

བརྒྱབ་པས་ནི་འཁོར་ཁ་ནས་གསེར་གྱི་བྱང་བ་དེར་རྒྱ་བྱས་ནས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་
 བ་དང་། རྟེན་གནས་ཁ་ཆེས་ཤུགས་ལས། དདུལ་གྱི་བྱམས་པ་བཞེངས་པ་ནས་དགུན་དུས་ཀྱི་མཆོད་
 བ་ཡང་བཙུགས་པར་སྤྲོ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ་དང་སྟོན་གྱི་གཏམ་མེ་རྟོག་ཕྱིང་བ་བཅས་སུ་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་ཡབ་མེས་གོང་མ་བཞིན་སྦྱོང་ཞིང་དར་བར་མཛད་
 སྟོབས། ཏུན་རྟོང་གཏེར་ཡིག་ལས། ཡུལ་མཐོས་གཙང་བོད་ཀྱི་ཡུལ། གངས་རི་མཐོ་ཆང་(གཙང་)
 ཀུན་གྱི་གཏེར། རྒྱ་བོ་སྤང་ཡས་ཀུན་གྱི་མགོ། ལྷ་གཏན་ཡུལ་དབྱིངས་དཀྱིལ་འདིན། རྒྱལ་པོ་ཅ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ། ལྷ་འོ་རིགས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་(རྒྱུད།) ལྷ་སྤྲུལ་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས། དམ་
 ཆོས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་གར་ཡུལ་ནས་སྤུན་བྲངས་ཏེ། སུན་ནག་དཀྱིལ་དུ་སྟོན་བཏེགས་བཞིན། རྒྱལ་
 ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱང་སྟོད་པར་གནང་། བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་བཀོད། ལྷ་སྤྲུལ་ལྷ་འོ་རིག་རེ་ཆེ།
 བཀའ་ལླང་གཞུང་དང་འཐུན་(མཐུན)པའི་ཆེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དང་། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་
 མཁས་པ་གསུམ། མ་འདྲེས་སྟོད་ལམ་འདི་ལྷ་བྲ། མཁས་བཙུན་སྟོད་ལ་འཇུག་པ་མེད། བོད་ཁམས་
 ཀུན་ཀྱང་བདེ་ཞིང་སྦྱིད། ལྷ་སྤྲུལ་དར་མ་མན་ཅད་(ཆད)དང་། འོད་སྤྲུལ་(སྤྲུངས)དབོད་སྤྲུལ་མན་
 (ཡན)ཆད་དུ། སྤྱི་ནི་དར་ཅིང་རྒྱས་ཅེས་(ཆེས)པས། སྤྱིར་སྤྱིས་ཀུན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བཞེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་དེས་ག་ལ་ཆད་དེ། མངའ་རིས་འབངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྤྲུལ་དར་མའི་
 ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཉི་ཟླ་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་བསྟོན་བདེ་སྟོན་
 ལམ་བཏབ་ཚུལ་ནི། ཏུན་རྟོང་གཏེར་ཡིག་ཏུ། བཙན་པོ་ལྷ་འོ་རིག་བརྟན་(ལྷ་དུམ་བཙན)ཀྱི་ཞལ་ལྷ་
 བས་ཀྱང་། ཆེའི་བར་ཆད་ཀྱི་བཞེགས་དང་བྲལ་ཏེ། ཆེ་ལ་དབང་སྟོབ་པར་སྟོན་ནོ། །གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེགས་ཤིང་རྟེན་བཙེས་པ་ཡང་ལྷ་དང་ཕྱི་འོ་མཆོད་པའི་རྟེན་ནམ་
 ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱི་འཛིན་ཅིང་གནས་པར་ཅེས་གྱུར་ལ་འགོ་བ་མང་
 པོའི་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིག ཅེས་དང་། ཡང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྤུང་བ་དང་། རྒྱལ་
 ཁམས་ཕྱིར་ཆེན་པོའི་སྲིད་བཅའ་པའི་དོན་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་དང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་
 དགར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གཞན། སྟོག་སྲིད་ལ་སྐབ་པ་མན་ཅད། གནོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་ཏེ།
 ཕྱོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཀའ་འོག་ཏུ་འདུས་པ་དང་། ད་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྐྱ་
 འདི་ལ་ལྷས་ངན་པར་སྟོན་པ་དང་། བཞེགས་དང་པས་ཀྱི་སྐོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱི་ཚུགས་ཤིང་
 སྐྱ་ཆེ་གཡུང་དུང་དུ་བཞུགས་པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་བྱང་དོ།

མཐའ་དོན་གནའ་རབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་སྤྱི་འདུན་འདི་དག་གིས། ལྷ་སྤྱི་དར་མ་ནི་དམ་
པའི་ཆོས་ལ་དགའ་མིན་དང་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་ཁོང་ལ་ཆེས་མཐོང་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པའང་རོབ་ཙམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་དེ་ལགས།

འོ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཆེ་བྱི་དར་མས་རྒྱལ་བསྐྱར་བསྐྱབས་པའི་ལས་འགུལ་བཅུ་མས་པ་
ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱི་སྤྱི་ལྷེ་བཅན་གྱི་རིང་ལ་
མཆོད་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་རེ་ལ་དུད་ཆང་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ། ལྷ་བ་རེར་དུད་ཆང་གསུམ་རེ་
བསྐྱལ་བའི་རྒྱན་འཇགས་ཐོག་ མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་བས་ལྷ་བ་རེར་མི་ཆང་བཞི་བསྐྱར་ཏེ་བདུན་
བཅོས། དེ་དག་གི་བདག་དབང་ཡང་སྤྱལ། ད་དུང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་
པོའི་མཛོད་ནས་འཆོ་བའི་ཕྱགས་ཐོབ་སྤྲད་པ་མ་ཟད། འབྲོག་ས་དང་ཞིང་སའི་མཆོད་གཞིས་ཀྱང་
གཏན་འབེབས་བྱས། ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་དང་དེ་དག་གི་ལྷ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་བཅན་པོའི་
སྤྱི་གཞུང་ལ་དབྱ་ཁལ་སྤུལ་མི་དགོས་པ་དང་དཔག་ཁལ་ལ་རྒྱགས་མི་དགོས་པའི་ཐོབ་ཐང་
བསྐྱལ།

གནས་བབ་དེའི་འོག་ཕྱི་ལོ་༡༧༡༧།༡༠ ལོ་བཅས་སུ་བོད་རྒྱའི་མཐའ་མཚམས་སུ་དཔག་
འཇུག་བྱུང་བར་བོད་དཔག་ལ་ཕམ་ཉེས་བསྐྱེད་མར་བྱུང་བ་དང་། བོད་མཁར་དུ་མ་རྒྱ་ལག་ཏུ་ཤོར་
བའི་གོ་རིམ་ཁོང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་ཐོག་མར་འདུམ་འགྲིག་གི་རེ་བ་བཏོན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཅིན་
ཀྱིག་ཡོན་ཀྱིག་ ཨན་ལོ་ཀྱིག་(ཀྱིག་འདི་གསུམ་ཁྱི་སྤྱི་ལྷེ་བཅན་སྐབས་ནས་བོད་ཀྱི་མངའ་འོག་
ཏུ་བརྟུག་པ་ཞིག་ཡིན།) གསུམ་ཕྱིར་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་པ་བཅས་ཁས་ལེན་གྱིས་ཕམ་
ཉེས་ཀྱི་དཔོན་ཞང་རྩོམ་བཅུ་གས་པ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཆབ་སྤྱི་དུ་དགོས་མཁོ་ཙམ་ལས་
ཡིད་གཏན་ཁེལ་བ་མེད་སྐབས། ཁྱི་དར་མས་སྤྱོད་པས་ཕྱགས་ཉམས་རྒྱུ་དུ་སོང་བའི་མཐོང་བྱུང་བྱི་
ལྷེ་ལྷའི་དཔག་དཔུང་མདོ་ཁམས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པས་ཕྱགས་སྤྲོད་གསོ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས།
ཁྱི་རལ་བའི་སྐབས་བོད་ས་དུ་མ་རྒྱ་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་དག་སྤྲོད་ཡང་མངའ་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་དང་། བོད་
ཆེན་པོའི་མངའ་ཐང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཁོ་ནའི་སྤྱི་དུ། ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་དང་། མཆོད་གནས་དག་
གི་ལྷ་འབངས་རྣམས་ནི་དཔག་ཁལ་ལ་རྒྱགས་མི་དགོས་པ་དང་། དབྱ་ཁལ་སྤུལ་མི་དགོས་པ། རྒྱལ་
པོའི་མཛོད་ནས་འཆོ་བའི་ཕྱགས་ཐོབ་སྤྲད་པའི་བྲིམས་ལུགས་སོགས་བསྐྱར་བཅས་བྱས་ཏེ་མེད་པ་
བཅོས་པ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ། རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ནི། མངའ་བདག་ཁྱིམ་ལ་བས་མཆོད་གནས་ནམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྤང་པར་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་གཏད་པ་དེར་ཞང་སློན་དང་འབངས་མི་སེར་བཅས་ནས་ངོ་ཚྏ་དང་མི་འདོད་པའི་ནམ་འགྱུར་བསྟན་ཀྱང་། ཅི་མི་སྟམ་པར་མིག་འདོན་པ་དང་། མཛུབ་མོ་གཙོད་པ། མཚུའོ་བྲེགས་པ། མཆོད་གནས་ཀྱི་ནོར་བུས་སྒྱེན་ཆབ་ལྷབ་བརྒྱད་ཅུ་འཇལ་བརྒྱག་པ་སོགས་ཆོད་ལས་བཀལ་བའི་སྤྱི་མས་ལྷགས་བཅས་པར་བརྟེན། འབངས་མི་དང་ཞང་སློན་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་མངའ་བདག་ཁྱིམ་དང་ཁོང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་བཅས་ལས་སྤྱི་བའི་ངང་རྩ་མེད་བཅོས་ནས་གཅེན་པོ་ཁྱིམ་མ་བཅན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་མཐོང་སྟབས་པ་ཞིག་ནི། མི་དམངས་དང་ཞང་སློན་གྱི་མཛོན་འདོད་བསམ་སྒྲུབ་ཆ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་བསྟུབས་པའི་མང་གཞི་གྲབ་ཡོད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་དང་ཁག་ནང་གསལ་བ་ལྟར་དུས་སྐབས་དེར་ཆབས་ཆེས་ནད་ཡམས་དང་། སད་སེར་སྤྱི་ལོ་སོགས་བྱུང་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཐད་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་སྟབས། ལྟ་འབངས་མི་སེར་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་གནས་ཆོར་དཔྱ་ཁལ་རི་བཞིན་སྤུལ་མ་སྟབས་པར་བརྟེན། མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་གནས་ཐད་ཁྱིམ་དར་མའི་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤར་ཡང་བསམ་གཞིགས་དང་འགན་ལེན་གྱི་ལུ་གསར་པ་ཞིག་མི་གཏོད་རང་གཏོད་ཆགས་པ་རེད་སྟམ་པ་བཅས་ཡིན།

མདོར་ན། ཁྱིམ་མས། རྒྱ་བཟས་ཁྱེར་ཡོང་བའི་རྩོམ་འདྲ་སྤྱི་དུ་ཁྱེར་ལྟེ་ལྟ་སྤྱི་པ་དང་། སྤྱི་དེ་ཐོག་མར་ལྟ་ལུ་འདྲ་སྤྱི་སྐབས་ལྟའི་དམག་པམ་པ། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཁྱེར་བས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། ཀོང་ཨོ་དེ་ནི་འདྲེ་མོ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ལུ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཁལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཟང་བའི་ས་ཀྱན་བརྒྱགས་པར་བྱས། བོད་ཀྱི་སྲིད་རྒྱ་ནག་གིས་འཕྲོག་འདོད་པ་རེད། དེ་མིན་རྒྱ་དཀར་ནག་གིས་མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཞི་བོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། ཁོང་སྤྱི་བཀྲོངས་ཁར་མདའ་ལ་འཇུས་ནས། ང་ལོ་གསུམ་གྱི་གསང་སྟམ་པ། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་གསང་བྱིས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བབ་ལྷགས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཆེ་བཅན་པོ་དར་མ་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྤང་རྒྱ་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་སྤྱི་པར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐད་ནས་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་རེ་མངའ་བའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ཐང་སྲིད་གཞུང་ལ་འཁོན་སེམས་དགྲར་འཛིན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཆེ་མཆོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་

མི་རིགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དང་། འཆོ་གནས་དཔལ་འབྱོར་ཚྭ་གས་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་སྒྲོག་ཐབས་ཁོ་ནའི་སྤྱད་དུ། སྐབས་འཕལ་རིང་འདི་བཞིན་ལམ་ལུགས་
 བཅོས་བསྐྱར་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་ལས། གཞན་དབང་ཚོངས་ཞེན་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་
 མོས་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་ངོས་ནས་མིན་པར། ངས་འདི་ལྟར་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་བ་མི་
 ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ནས་གྲུབ་འབྲས་རི་དགེ་སྒྲོར་གསལ་ཐོན་ངེས་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན། རེད་རང་ལོ་
 གསུམ་གྱི་སྡོན་ནས་བསད་ན་རྟོག་གཞི་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཁ་སྒྲིག་མེད་སྟབས།
 དགོས་ངེས་ལས་འགུལ་གྱི་མགོ་བཅུམས་ནས་མཐུག་སྒྲེལ་མ་ཐུབ་པར་ངེད་ཀྱི་ཆེ་སྟོག་འགག་
 དགོས་བྱུང་བ་འདིས། བོད་བཅན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་ཆེས་ཉམས་རྒྱད་དང་
 ཅ་འཐོར་དུ་འགོ་བའི་གཞི་རྒྱགས་པར་ངེས་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་ཤིང་འབྱུང་དོ། །ཞེས་པའི་
 ལུགས་བསྟན་གྱི་གོ་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཕྱན་གྱི་སྒོ་ངོར་དབང་མེད་དུ་འཆར་འོང་བ་ལགས། །

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས།

སྟོན་པ་ཤུག་ལུ་བཅུ་

མངའ་བཤེས་ཀྱི་ཆོམས།

དད་པ་མེད་ཅིང་འབྱུངས་པ་དང་། དབྱེན་བྱེད་པ་མ་ཅན་དག་དང་། མཁའ་པ་སྤེལ་པར་མི་
བྱ་ཞིང་། རྟོག་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། དད་ལྡན་སྟོན་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྟོག་མང་ཚུལ་བྱིས་ལྡན་
པ་དང་། མཁའ་པ་ཡིས་ནི་མངའ་བྱ་ཞིང་། མི་མཆོག་དག་དང་འགྲོགས་པར་བྱ། རྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་
མི་བསྟེན་ཅིང་། རྟོག་བྱ་དཔར་པ་བསྟེན་མི་བྱ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། རྟོག་བྱ་དཔར་པ་
བསྟེན་པར་བྱ། དེ་ལྟ་བུ་དག་བསྟེན་བྱས་ན། རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ལེགས་པར་འགྱུར། ། གང་དག་ཐོས་
མང་གནས་མང་སེམས་པ་དང་། དད་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་དེ་མི་ཡིས་བསྟེན། འདིར་ནི་དེ་ཡིས་ལེགས་
སྤུས་མཉན་བྱས་ན། ཁྱིམ་པོ་ནས་ཀྱང་བྱང་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། དཔེན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་
འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོན་གནས། གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དཔེ་པ་འཛོལ་འགྱུར་པས།
དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོ་བོ་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱ། ཚུལ་བྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་
ལྡན་པ་ཡི། གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཙོ་བོར་འགྱུར། མི་ཡིས་འདི་ན་ཉེ་
རུལ་ལ། ཀྱུ་ཤེད་གཙང་བྱེད་བཅིངས་པ་དང་། ཀྱུ་ཤེད་ཀྱང་རུལ་འགྱུར་བ། རྟོག་པ་བསྟེན་པའང་
དེ་བཞིན་འགྱུར། མི་ཡིས་རྒྱ་སྟོང་པ་ལ་ཤེད། ལོ་མར་ཕུར་མ་བྱས་པ་གང་། ལོ་མ་ཉིད་ཀྱང་བྱི་ཞིས་
པ། དཔེན་པ་བསྟེན་པའང་དེ་བཞིན་འགྱུར། གཤམ་ཉེ་རྟོག་པ་བྱེད་པ་དག རྟོག་མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་
ཡང་། རྟོག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྟེ་ཞིང་། མི་སྟོན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར། བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་
པའི་མི། དེ་ཡི་སྟོན་གྱིས་སྟོན་ཅན་འགྱུར། ཁྱོད་པར་དུག་བསྐྱས་མངའ་བཅུག་པས། དུག་མ་བསྐྱས་

པའང་གོས་པ་བཞིན། །བརྟེན་པ་སྟོན་གོས་འཛིགས་པར་དག། སྤྱིག་པ་ཅན་དང་བཤེས་མི་བྱ། ཇི་ལྟར་
 གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟེན་བྱས་པ། །བསྟེན་བྱ་དེ་ནི་ཅི་འདྲ་བར། རིང་པོར་མི་
 ཐོགས་དེ་འདྲར་འཁྱུར། ཇི་བས་འབྲས་བྱའི་སྟོང་བཞིན་དུ། །བདག་གིས་བསྟེན་པ་ཤེས་པ་ཡིས། ཇམ་པ་
 མ་ཡིན་མི་བསྟེན་ཅིང་། །མཁས་པས་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ། ཇག་སྟོང་དེའི་ལམ་རྩེས་འབྲང་ན། །སྤྱག་
 བསྐལ་ཟད་པ་ཐོབ་པར་འཁྱུར། བྱིས་པས་ཇི་སྲིད་གསོན་བར་དུ། །གལ་ཏེ་མཁས་པ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་།
 དེ་ཡིས་ཆོས་ཤེས་མི་འཁྱུར་ཏེ། །གཟར་བྱས་ཆོད་མའི་རོ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཡུད་ཅམ་
 ཞིག །མཁས་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་པས་ཀྱང་། ཇི་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་འཁྱུར་ཏེ། །སྟེ་ཡིས་ཆོད་མའི་
 རོ་བཞིན་ནོ། བྱིས་པས་ཇི་སྲིད་གསོན་བར་དུ། །གལ་ཏེ་མཁས་པ་བསྟེན་བྱས་ན། ཇི་ལ་མིག་ནི་མེད་
 པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་མི་འཁྱུར་རོ། ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཡུད་ཅམ་ཞིག །མཁས་པ་ཉེ་བར་
 བསྟེན་པས་ཀྱང་། ཇི་ལ་མིག་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་རབ་དུ་ཤེས་པར་འཁྱུར། བྱིས་པས་ཇི་
 སྲིད་གསོན་བར་དུ། །གལ་ཏེ་མཁས་པ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡི། །ཆོས་
 རྣམས་དེ་ཡིས་ཤེས་མི་འཁྱུར། །ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཡུད་ཅམ་ཞིག །མཁས་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་པས་
 ཀྱང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་དེ་ཡིས་ཤེས་པར་འཁྱུར། ཇོན་ལྡན་ཆོག་ནི་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་། །མཁས་པ་ཡི་ནི་བྱ་བ་བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་གིས་ཀྱང་། བྱིས་པའི་བྱ་
 བ་བྱེད་མི་འཁྱུར། །སྟོང་དམ་པ་ཆོག་གཅིག་གིས། །ཆོག་བརྒྱ་དག་ནི་ཤེས་པར་འཁྱུར། བྱིས་པ་ལ་
 ནི་ཆོག་སྟོང་གིས། །གཅིག་ཤེས་པར་ཡང་མི་འཁྱུར་རོ། །གཉིས་ན་མཁས་དང་མི་མཛའ་སྦྲའི། བྱིས་
 པ་རྣམས་དང་མཛའ་མི་རུང་། བྱིས་པ་རྣམས་དང་མཛའ་བྱེད་པ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་བྲིད་པར་
 བྱེད། བྱིས་པ་གང་ཞིག་བྱིས་པའོ་ཞེས། ཤེས་པས་དེ་འདིར་མཁས་པ་ཡིན། བྱིས་པ་གང་ཞིག་མཁས་
 སེམས་པ། ཇི་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། བྱིས་པས་བསྟོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མཁས་པས་སྦྱད་པ་གང་
 ཡིན་ལས། །མཁས་པས་སྦྱད་པ་ཆེས་རུང་གིས། བྱིས་པས་བསྟོད་པ་མི་རུང་དོ། བྱིས་པ་བསྟེན་པ་སྤྱག་
 བསྐལ་ཞིང་། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དག་འདྲ་བས། བྱིས་པ་མི་ཐོས་མི་མཐོང་ཞིང་། །མ་བསྟེན་གྱུར་པ་ཉིད་
 རུང་དོ། །གཉེན་དང་ཕྱད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །བརྟེན་པ་བསྟེན་ན་བདེ་བར་འཁྱུར། ཇི་བས་རྒྱ་སྐར་ལམ་
 དུ་ཟླ་བ་ལྟར། །བརྟན་ཞིང་ཐོས་མང་མཆོག་འདེན་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་དང་འཕགས་པའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། །མི་མཆོག་བརྟེན་ལྡན་སྟོ་བཟང་བསྟེན་པར་གྱིས། །མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉེ་ཉི་ཤུ་
 ཅུ་ལྟ་བུའོ། །

རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུམ་ཡིག་གི་འབྲི་སྐད་ས་རགས་ ཅམ་བཤད་པ། (འདོན་ཐེངས་སྔོན་མའི་འགྲོ།)

རིན་ཆེན་བཟའ་ཤིས།

བཞི་པ། ཚུམ་ཡིག་གི་སློབ་བསྐྱེད་དང་སྒྲིག་གཞི།

ང་ཚོས་ཚུམ་ཡིག་གི་རྒྱ་ཆ་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་ཤིང་བསམ་སློབ་སྤྱིང་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་རྗེས།
ད་གཞོན་ཚུམ་ཡིག་གི་སློབ་བསྐྱེད་དང་སྒྲིག་གཞི་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས།

སློབ་བསྐྱེད་ནི་ཚུམ་ཡིག་འབྲི་སྐད་ས་རགས་སློབ་སྤྱིང་པོར་རམ་འདེགས་བྱེད་པ་ལ་
དམིགས་ནས་རྒྱ་ཆ་ནམས་གོ་རིམ་ལྡན་ཞིང་འབྲེལ་ཆགས་ལ་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་སྒྲེལ་བའི་བསམ་
གཞིགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་བྱེད་བྱ་ཏུ་དབེར་ན། མགོ་རིམ་ལྡན་འཇུགས་པ་དང་མཇུག་
རིམ་བསྟུ་བ། རིམ་ལྡན་ཆོད་དབྱེ་བ་དང་རིམ་ལྡན་མཆམས་སྦྱོར་བྱེད་པ། སྐབས་གང་ནས་བར་
བཀལ་བྱེད་པ་དང་སྐབས་གང་ཏུ་རམ་འདེགས་བྱེད་པ། མཆམས་གང་ནས་ཆང་འདིང་བ་དང་
མཆམས་གང་ཏུ་ང་འག་ཏུ་གཏོང་བ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་རྗེས་ད་གཞོན་སྒྲིག་གཞི་
བྱུང་བ་ཡིན།

ང་ཚོས་འདི་ལྟར་བཤད་ཅུང་སྟེ། ཐོག་མར་སློབ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲིག་
གཞི་བྱུང་དགོས། སློབ་བསྐྱེད་ནི་སྒྲིག་གཞི་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་(ཚུམ་སྐད་འབྲེལ་བ)ཆང་གཞི་ཡིན་
ཞིང་སྒྲིག་གཞི་ནི་སློབ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ནམ་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཞིག་
ཡོད་པས་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་འབྱེད་དགོས།

དེས་ན་ང་ཚོས་གཤམ་དུ་ཚུམ་ཡིག་གི་སྒྲིག་གཞི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོས་བསྐང་ཡང་དེ་དུ་
འདུ་བ་ཡིན། ཚུམ་ཡིག་ནི་ནང་དོན་དང་ནམ་པའི་གཅིག་འདུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆ་དང་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་
པོ་ནི་ཚུམ་ཡིག་གི་ནང་དོན་ཡིན་ལ། ཚུམ་ཡིག་གི་ནམ་པ་ནི་སྐད་ཆ་དང་སྒྲིག་གཞི་ཡིན། ང་ཚོས་
བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པོ་ནི་ཚུམ་ཡིག་གི་ "སྒྲ་སྟོན་" ཉུ་དཔེ་སྐངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆ་ནི་ཚུམ་ཡིག་གི་ཤ་
ཁྲག་ལ་དཔེ་སྐངས་པ་ཇི་བཞིན། སྒྲིག་གཞི་ནི་ཚུམ་ཡིག་གི་རྩ་སྒྲིམ་ལ་དཔེ་སྐངས་ན་འགྲིག

སྒྲིག་གཞི་བཤོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་ལ་ཅ་དོན་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ། སྒྲིག་གཞི་བཤོད་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་བྱ་དངོས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
དང་ནང་གི་འབྲེལ་བར་བསྟན་དགོས། དཔེར་ན་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུམ་ཡིག་ནང་མི་དང་
དོན་རྒྱུན་འབྲི་བ་ཡིན་པས། ཚུམ་ཁོག་འབྲུབ་སྐབས་མི་སྣའི་རང་བཞིན་(གཤིས་ཀ)ལྟ་བུ་དང་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ། དོན་རྒྱུན་འཁྱར་ལྟོག་འགྲོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་བཅས་ལ་ཡིད་འཛོག་
བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་གྱིས་རྩ་སྐུ་པ་གལ་ཆེན་འདོན་སྤྲུལ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། སྒྲིག་གཞི་བཤོད་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པོ་འདོན་པ་ལ་
དམིགས་དགོས། བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པོ་ནི་ཚུམ་ཡིག་གི་སྒྲ་སྟོན་ཡིན་པས། དོན་ཆ་ནང་ཆ་ན་པ་མང་
ཉུང་ངམ། ཚུམ་ཡིག་གི་སྒྲ་གཞུག་གི་གོ་རིམ་དང་མགོ་འཛུགས་པ་དང་། མཛུགས་བསྟར་བའི་བཤོད་
སྒྲིག་སྟེན་གས་གང་ཡིན་རུང་དེ་དག་གིས་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པོ་འབྱར་དུ་ཐོན་པར་རམ་འདེགས་བྱེད་
དགོས།

གསུམ་པ། སྒྲིག་གཞི་བཤོད་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་ལད་མོ་དང་གསར་གཏོད་
གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱ་དེ་གསར་སྒྲོབ་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ཁུས་ན་ལྷག་པར་དུ་གལ་ཆེ། དེས་ན་
རྒྱ་དུ་ཚུམ་ཡིག་བསྐྲགས་པ་དང་ནང་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བ། ཚུམ་འབྲི་ལ་སྐྱེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་
བཅས་བྱ་དགོས་ལ། ལྷག་པར་དུ་གྲགས་ཅན་གྱི་ཚུམ་ཡིག་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཚུམ་ཡིག་དེ་ཚོའི་
ཚུམ་ཁོག་འབྲུབ་སྐབས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ་རང་གིས་ལད་མོ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་དགོས།
འོན་ཀྱང་ལད་མོ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཆེན་མི་རུང་བར་ལད་མོའི་ཆ་དག་ཞིབ་ཐོག་གསར་གཏོད་
བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་ལམ་ཞིག་གཏོད་རྒྱ་གལ་ཆེ། གཞན་ཡང་ང་ཚོས་
ཚུམ་ཡིག་གི་སྒྲ་ཁོག་འབྲུབ་སྐབས་སྒྲོ་བ་དགོས་ཏེ། ཚུམ་ཡིག་མ་བྲིས་གོང་དུ་སྒྲོས་བསྐང་བྱས་ཏེ་སྒྲ་
གཞུག་གི་གོ་རིམ་དང་། ཇི་ལྟར་མགོ་འཛུགས་པ། ཇི་ལྟར་མཛུགས་བསྟར་བ་སྟེན་ཚུམ་ཡིག་གི་སྒྲ་

ཁོག་ཅིག་སྒྲིབ་ཏུ་ཡིག་སྒྲིག་ནས་བསྟན་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དག་ཚེད་མགོ་མཛུག་ཆ་ཆང་བ་ལ་
ཕན་པ་ཡོད།

གཤམ་དུ་ང་ཆོས་རྩོམ་ཡིག་གི་སྒྲིག་གཞིའི་རྩ་བའི་ནང་དོན་འགའ་རགས་ཅམ་སྒྲིམ་ན།

༡༽དོན་ཆན་དང་ཆན་པ།

དོན་ཆན་དང་ཆན་པ་ནི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་དོན་གཅི་བོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པ་པོས་རྒྱ་ཆ་
ནམས་ཕྱོགས་འགར་དབྱེ་ནས་སྒྲིག་གི་ལོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཏེ་ནང་དོན་ཆ་ཆང་ཞིག་སྒྲིབ་པ་ལ་དོན་
ཆན་ཟེར། དོན་ཆན་གྱིས་རྩོམ་ཡིག་གི་ནང་དོན་དང་རྩོམ་པ་པོའི་རིག་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དང་
འགོ་ལུགས་མཆོན་ཞིང་། ཆན་པ་(གོ་མས་གཤིས་ལ་"རང་བྱུང་ཆན་པ་"ཟེར)ནི་རྩོམ་ཡིག་གི་ལེའུ་གཅིག་
མིན་ལ་ས་བཅད་ཅིག་ཀྱང་མིན་པར་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་རྫོགས་པ་ལ་ཟེར། ཆགས་པར་དང་
དུས་དེབ་སྟེང་བཀོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལྟར་ན་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་རྫོགས་པ་ལ་ཟེར། ཆགས་
པར་དང་དུས་དེབ་སྟེང་བཀོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལྟར་ན་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་རྫོགས་པའི་མཛུག་
ཏུ་ཐིག་སྟེང་གཅིག་པལ་ནས་ཆན་པ་གཞན་ཞིག་མགོ་འཛུགས་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱ་བཏོན་ཡོད། དེ་
ལ་ནམ་པའི་སྟེང་ནས་བལྟས་ན། དོན་ཆན་ནི་རྩོམ་གྱི་ལོ་རིམ་པོ་ཞིག་གམ་ལེའུ་ཞིག་དང་བསྟར་ན་ཆུང་
ཡང་ཆན་པ་ལས་ཆེ། ཡིན་ནའང་སྐབས་རེར་དོན་ཆན་གཅིག་ནི་ཆན་པ་གཅིག་ཡིན་ལ། སྐབས་
རེར་དོན་ཆན་གཅིག་ལ་ཆན་པ་འགའ་ཡང་ཡོད། ཆན་པའི་མཆོན་རྟགས་ནི་ཐིག་སྟེང་གཅིག་པལ་
ནས་སྒྲུབ་ཡང་མགོ་འཛུགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དོན་ཆན་ལ་མཆོན་རྟགས་ངེས་ཅན་ཞིག་མེད་མོད།
འོན་ཀྱང་རྩོམ་ཡིག་འགར་དོན་ཆན་གཞིས་གྱི་བར་ན་ཐིག་སྟེང་འགའ་སྟོང་པར་བཞག་པའམ་
ཡང་ན་དང་པོ། གཞིས་པ། གསུམ་པ་ཞེས་འགོད་པ་དེ་ནམས་མཆོན་རྟགས་སུ་བྱེད།

དོན་ཆན་བགོ་བ་ལ་གཞི་འཛིན་ས་དགོས་ཏེ་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ལའང་གཅི་པལ་གྱི་བྱུང་
པར་ཡོད། གཞི་འཛིན་སའི་གཅི་པལ་མི་འདྲ་བར་བརྟེན་ནས་དོན་ཆན་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་སྒྲུབ་
ཀྱང་མི་འདྲ། ང་ཆོས་རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལ་དཔེ་སྒྲུབ་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་ཆ་མཐོང་གི་
དོན་ཆན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་སྒྲུབ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད།

1. དུས་ཚོད་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལྟར་དོན་ཆན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ།
2. ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལྟར་དོན་ཆན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ།
3. རྩོམ་པ་པོའི་ངོས་ཟེན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་དོན་ཆན་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་བཅས་སོ།

དོན་ཚན་དང་ཚན་པ་ནམས་སྤྱི་འབྲེལ་ཆགས་ལ། འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་ཆེ་བསམ་
སྒྲིལ་སྒྲིལ་པོ་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་འབྱུང་དུ་ཐོན་སྟབས། ཚུམ་ཡིག་ལ་ལ་མགོ་མཐུག་ཞིག་པ་དང་
འབྲེལ་མི་ཆགས་པ་སོགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མང་མོད། དོན་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་གསལ་བ་ནི་གནད་འགག་
གཙོ་བོ་རེད།

༡༽མཆམས་སྦྱར་དང་རམ་འདེགས།

ཚུམ་ཡིག་གི་དོན་ཚན་དང་དོན་ཚན་གྱི་བར་ལ་གོང་འོག་འབྲེལ་མཐུན་བྱེད་པའི་ཚན་པ་
དང་ཆེག་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། དེས་སྤྱི་འབྲེལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མཆམས་སྦྱར་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཚུམ་ཡིག་གི་ནང་དོན་སྤྲུལ་ཆེས་འབྲེལ་མཐུན་བྱེད་པའི་རུས་པ་འདོན་སྟབས། ཇི་བཞིན་བཞུང་པའི་
ཚུམ་ཡིག་ལ་སྐབས་གང་ནས་མཆམས་སྦྱར་བྱ་དགོས་ཤི་ན། སྦྱར་བཏང་དུ་དོན་རྒྱུན་ཞིག་བྲིས་ཆར་
ཆེས་དོན་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་འབྲི་བ་དང་། ཁོར་ལུག་ཅིག་བྲིས་ཆར་ཆེས་ཁོར་ལུག་གཞན་ཞིག་འབྲི་
སྐབས་མཆམས་སྦྱར་བྱེད་དགོས་ལ། རིམ་བཞུང་དང་ཞོག་བཞུང་། སྟབས་བཞུང་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་
ཡང་མཆམས་སྦྱར་དགོས་པར་མ་ཟད། ལྷག་བཞུང་དང་གཏམ་སྦྱང་གི་བར་དུ་ཡང་མཆམས་སྦྱར་
བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། <<ཆེས་གཅེས་སུ་རུང་བའི་མི་སུ་ཡིན།>>ཞེས་པའི་ཚུམ་ཡིག་ལས། ཐོག་
མར་བཅེ་རུང་བསྟན་པ་དང་དབྱེད་གཏམ་བཞུང་པ་ནས་སྦྱར་བཞུང་དང་ཞིབ་འབྲི་བྱེད་པའི་
ཚུགས་སུ་བར་བཀལ་བྱེད་དུས་“ངས་འདི་ནས་གཏམ་རྒྱུད་ཚན་པ་གཅིག་བཤད་”ཅས་པའི་ཆེག་
གིས་མཆམས་སྦྱར་བྱས་ཏེ། སུའུ་ཀུང་རི་བོའི་གཡུལ་འཕྲུག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་མོར་བྲིས་ཡོད།
ཡང་<<དབུལ་ཕོངས་>>ཞེས་པའི་ཚུམ་ཡིག་ནང་སྟོན་ལ་གསུང་བཞུང་ཆེད་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་
ངོ་བཅུ་ཕྱག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་དཀའ་སྤྱད་འབད་འཐབ་བྱས་སྐོར་མདོར་བསྟུས་བཤད་ཆེས་“གལ་ཏེ་
གཞན་གྱིས་ངའི་ལག་རྒྱ་བསགས་པའི་རྒྱ་མོར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲིས་བྱུང་ན། ངས་ཁྱེད་ལ་སྟོ་བ་
ཅན་གྱི་གཏམ་ཞིག་བཤད་ཆོག་”ཅས་པའི་ཆེག་འདིས་མཆམས་སྦྱར་བྱས་ཏེ། གཤམ་གྱི་དོན་དག་
ཞིབ་བཞུང་བྱས་ཡོད། ཡང་ལ་ལས་དུས་ཆོད་སོགས་འཕོ་འཁྱར་བྱེད་སྐབས་“མིག་འཛུམ་ཙམ་གྱི་
རིང་ལ་ལོ་འགའ་འདས་སོང་” ཞེས་པའི་ཆེག་གིས་མཆམས་སྦྱར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལ་ལས་དེར་
བཞེན་དང་བྱས་ཐོག་ དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ ཡིན་ཕྱིར། སྦྱར་བཤད་ན། འོན་ཀྱང་། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལས་
ཞོག་སྟེ། དེར་མ་ཟད། ད་དུང་། དེ་ལས་མཐོང་སྟབས་ནི། དེ་མཚུངས་སུ་སོགས་ཆེག་སྤྱད་ལ་བཞེན་
ནས་བར་བཀལ་བྱེད་པའང་ཡོད།

རམ་འདེགས་ཞེས་པ་ནི། ཚཱ་ཡིག་ནང་ང་ཚོས་རྒྱ་དུ་འདི་ལྟར་མཐོང་བྱུང་པ་སྟེ། བར་
དོན་རིགས་འདྲ་བའམ་ཡང་ན་ནང་དོན་ཐག་ཉེ་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་བར་བཅད་རྗེས་སྤར་ཡང་བྱིས་
ཏེ་གཅིག་རམ་གཅིག་འདེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་པ་དེ་ལ་རམ་འདེགས་ཞེས་བེར་བ་ཡིན།

རྒྱ་མཐོང་གི་རམ་འདེགས་བྱེད་ཚུལ་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚཱ་ཡིག་གི་མགོ་མཇུག་
ཕན་ཚུན་རམ་འདེགས་བྱེད་པ་དང་། ལ་བྱང་དང་ནང་དོན་གྱི་བར་རམ་འདེགས་བྱེད་པ། ཚཱ་
ཡིག་གི་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ཕན་ཚུན་གཅིག་རམ་གཅིག་འདེགས་བྱེད་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དཔེར་
ན། <<མ་གཤམ་སྤོང་པོར་བསྐྱགས་པ།>>ཞེས་པའི་ཚཱ་ཡིག་གི་འགོ་མཇུགས་སྐབས་ "མ་གཤམ་གྱི་
སྤོང་པོ་དེ་དངོས་ནས་སྤྱིར་བཏང་ཞིག་མིན་པར། ངས་མ་གཤམ་གྱི་སྤོང་པོ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱའོ་
" ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ཚཱ་ཡིག་གི་མཇུག་བསྐྱས་སྐབས་ "མི་དམངས་མང་ཚོགས་མིག་ལམ་དུ་
མི་འཛོག་པ་དང་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པའི་མཁྱེགས་འཛིན་མཁན་དང་ཕྱིར་
བཤོལ་མཁན་དེ་དག་གིས་སྐྱེད་ལྗང་བྱའོ་ཐོན་པ་ལ་བསྟོད་བསྐྱགས་དང་། རྒྱ་དུ་མཐོང་ཞིང་སྐྱེ་
སྟོབས་ཆེ་བའི་མ་གཤམ་སྤོང་པོ་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདག་གིས་སྐད་གསང་མཐོན་
པའི་ངང་ནས་མ་གཤམ་གྱི་སྤོང་པོ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་བྱའོ། " ཞེས་མགོ་མཇུག་གི་ནང་དོན་ཕན་ཚུན་
རམ་འདེགས་བྱས་པས་སྒྲིག་གཞི་ཆགས་དམ་པ་དང་བསམ་སྟོའི་སྤྱིང་པོ་འབྱར་དུ་ཐོན་པ་བྱུང་
ཡོད། ཡང་<<ལམ་ཕན་སྤོང་གི་དོགས་གཞི>>ཞེས་པའི་ཚཱ་ཡིག་གི་འགོ་མཇུགས་སྐབས་"དེ་
རིང་ཡང་ཕྱད་བྱུང་། ཀྱག་ཀྱོག་གི་ལམ་ཕན་འདི་ནས་ཕྱད་བྱུང་།" ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ཚཱ་
གྱི་མཇུག་བསྐྱས་སྐབས་ "ཕྱིན་ཆད་འཕྲད་སྤིད་དམ། ཀྱག་ཀྱོག་གི་ལམ་ཕན་འདི་ནས།" ཞེས་མཇུག་
བསྐྱས་ཡོད་ལ། ཚཱ་གྱི་སྐབས་སྐབས་སུ་འང་ནང་དོན་འདྲ་བའམ་སལ་ཆེར་འདྲ་མཆུངས་ཡིན་པ་
རྣམས་རེ་ཞིག་བཅད་རྗེས་སྤར་ཡང་བྱིས་ཡོད་པས་སྒྲིག་གཞིའི་ཆགས་ཅི་དམ་དུ་སོང་ཡོད་དོ།

༡༽ མགོ་བརྒྱམས་པ་དང་མཇུག་བསྐྱས་པ།

བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་རུང་འགོ་ཚཱ་སྐབས་མིན་དུ་དཀའ་བ་རི་བཞིན་ཚཱ་ཡིག་ཀྱང་
དེ་ལས་མ་འདས། གཤམ་ཏེ་ཚཱ་འགོ་གསོན་ཉམས་ལྡན་ཞིང་དཔེ་གསར་ཞིག་འཇུགས་བྱུང་ན། རྫོག་
པ་པོ་རྣམས་ཡིད་འགྲགས་བྱུང་བའི་རྫོག་འདོད་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཡང་སྟེར་བྱས། ཚཱ་འགོ་ལེགས་པོ་ཞིག་
འཇུགས་པ་ལ་གཅིག་ནས་ཚཱ་ཡིག་ཉིལ་པོའི་རིག་ལམ་དང་བསྟན་དགོས་མིང་། གཉིས་ནས་
བསམ་སྟོའི་སྤྱིང་པོ་མཚོན་པ་ལ་བྱས་པ་འདོན་བྱུང་པ་དགོས། རི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚཱ་ཡིག་ལ་

མཆོན་ན། ཚུམ་འགོ་འཇུགས་ཚུལ་འགའ་ཡོད་པ་སྟེ།

1. ཐད་ཀར་དོན་དངོས་འབྲི་བ། དེ་ནི་ཚུམ་གྱི་འགོ་སྐྱོང་མ་ཐག་དུས་ཚོད་དང་མི་སྟོ། ཡུལ་དང་དོན་རྒྱུ་སྟགས་དེ་སྟོན་བྱས་ཏེ་གཏམ་རྒྱུད་དངོས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བབ་ཆགས་ལ་ཁ་གསལ་གྱི་ཆོར་སྤང་སྟེར་བྱེད།
2. ཐོག་མར་ཡུལ་སྤྱོད་སྟེན་ཞིབ་འབྲི་བྱས་ཤེས་དེ་ནས་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་སྟོག་པ་པོའི་སྟོན་བའདེན་པ་ལ་རྒྱས་པ་འདོན་བྱེད།
3. གཏམ་རྒྱུད་དམ། སྟན་པ་ག ཡང་ན་འདས་ཟིན་པའི་དོན་རྒྱུ་ཞིག་བྱིས་ཤེས་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ།
4. དོན་རྒྱུ་གྱི་མཇུག་འབྲས་སྟོན་དུ་བཀོད་ནས་བསྟགས་མ་ཐག་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ།
5. དོན་རྒྱུ་འབྱུང་སྐབས་ཀྱི་གནས་དུས་དང་རྒྱ་རྒྱུ་དོན་སྟོན་ཤེས་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོག་པའི་སྐབས་སུ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་མགོ་མཇུག་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་ཡིད་ལ་འཆར་བའི་རྒྱས་པ་འདོན་བྱེད།

ཚུམ་ཡིག་གི་མཇུག་བསྟུ་བའང་དེ་འདྲའི་སྟོན་མོ་ཞིག་མིན། མཇུག་བསྟུ་བ་ནི་རིག་ལམ་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བྱ་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚུམ་ཡིག་གི་མཇུག་ལེགས་པོ་ཞིག་བསྟུ་བྱས་ན། སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་བརྟེན་དཀའ་བའི་བག་ཆགས་འདྲིལ་བྱེད། རི་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཚུམ་ཡིག་གི་རྒྱན་མཐོང་གི་མཇུག་བསྟུ་ཚུལ་གཤམ་གསལ་སྟེ།

1. དོན་རྒྱུ་ཞིག་ཞིབ་བརྟེན་བྱས་ཆར་བ་དང་མཇུག་བསྟུ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ།
2. བསམ་སྟོན་སྟེང་པོ་དང་ཁ་མ་བལ་བར་ངོ་མཆར་གྱི་གཏམ་དང་ཡང་ན་བཟེ་དུང་བརྟེན་པའམ། གཏམ་སྐྱོང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ།
3. དོན་རྒྱུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་མཇུག་མ་རྟོགས་པའམ་ཡང་ན་ངོ་བོ་དག་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་མཇུག་བསྟུ་བ།
4. མཇུག་བསྟུ་སྐབས་འགོ་བརྩམས་པའི་ཆོན་པ་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་པ་བཅས་སོ། །

གང་ལྟར་ཚུམ་ཡིག་གི་འགོ་ཚུལ་དང་མཇུག་བསྟུ་ཚུལ་ལ་ཐབས་སྟོན་ཆོགས་ཡོད་པས། ང་ཆོས་བསམ་སྟོན་ཞིབ་མོར་བཏང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གསར་པ་ཞིག་གཏོང་།

པར་འབད་པ་བྱེད་དགོས།

ལྷ་པ། ཇི་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཚུམ་ཡིག་གི་མཆོན་ཐབས།

སྤྱིར་མཆོན་བྱེད་ཐབས་ཤེས་ལ་ལྷག་བརྟེན་དང་ཞིབ་འབྲི། བཅེ་དུང་ཕྱེད་པ། གཏམ་གྲིང་། གསལ་བྱེད་བཅས་ལྷ་ཡོད་མོད། ལྷ་པ་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་ཆེ་བ་ནི་ལྷག་བརྟེན་དང་ཞིབ་འབྲི། བཅེ་དུང་ཕྱེད་པ་གསུམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་འགར་གཏམ་གྲིང་བྱེད་པའང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། ང་ཆོས་གཤམ་དུ་ལྷག་བརྟེན་དང་ཞིབ་འབྲི་གཉིས་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་ཞུམས་དགོས་པ་ཚུང་བས་འདིར་མི་བཤད་དོ།

༡༽ ལྷག་བརྟེན་

ལྷག་བརྟེན་ནི་ཇི་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཚུམ་ཡིག་གི་ཆེས་ཆུང་བའི་མཆོན་ཐབས་ཤིག་ཡིན། དེའི་རྒྱལ་པ་ནི་མི་སྣ་ཞིག་གི་འཆོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ངོ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་སྣའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ངོ་སྤྱོད་པ། དོན་ཁྱེན་བྱུང་བའི་དུས་ཆོད་དང་ཡུལ། འབྲུང་ཁུངས་དང་འཕེལ་རིམ་སོགས་ངོ་སྤྱོད་པ་བཅས་ཡིན།

ལྷག་བརྟེན་བྱེད་སྐབས་ཐོག་མར་མི་སྣ་གཏན་ཁེལ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ས་པན་གྱི་ < <མཁས་འབྱུག> > ལས། “སྤྱི་བུ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་བུ་དང་པོ་ནི་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པའོ། སྤྱི་བུ་བར་བ་ནི་ཁྱོད་ལ་སོགས་པའོ། སྤྱི་བུ་མཆོག་ནི་བདག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པའོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དང་མང་པོའི་ཆོས་གིས་དགྲར་འགྱུར་རོ། ལྷས་བྱིན། ལྷས་བྱིན་དག ལྷས་བྱིན་ཞུམས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད། ཁྱེད། ཁྱེད་ཞུམས། ང། ངེད། ངེད་ཞུམས་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་པའོ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་དང་པོ་དང་། ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་བར་བ། ང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་མཆོག་ཅས་བརྟེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་སེམས་ལ་ངེས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། དོན་ཁྱེན་ཞིག་བརྟེན་པའི་ཆེ་ཚུམ་པ་པོ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའམ། ཚུམ་པ་པོས་བརྟེན་པའི་ནང་དོན་ཞུམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཞུམ་པ་ལྷར་འབྲི་བ་ལ་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་དང་པོ་(第一人称) ཞེས་འབོད། དེའང་ངའམ་ང་ཆོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཐོག་ནས་བྱིས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚུམ་པ་པོས་མི་གཞན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ཁྱོད་ཆོར་གྱི་ཞུམ་པའི་ཚུལ་ནས་བྱིས་པ་ཡིན་

ན་དེ་ལ་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་པ་(第三人称) ཟེར་དེ། དེའང་ཁོའམ་ཁོ་ཚོ་ཞེས་པའི་སྐྱེའི་ཐོག་ནས་བྲིས་
པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཚུམ་ཡིག་ཁ་ཤས་ནང་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་པ་(第二人称) ལྟེ་ "ཁྱོད་" དམ་ "ཁྱོད་
ཚོ་" ཞེས་པའི་སྐྱེའི་ཐོག་ནས་བྲིས་མོད། དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གང་རུང་གི་གཟུགས་
འགྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཚུམ་པ་པོ་དང་ཚུམ་ཡིག་ཁྱོད་ཀྱི་མི་སྐྱེའི་འབྲེལ་བ་རེ་
ཉེར་བཏང་སྟེ། སྟོག་པ་པོ་ནམས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་འབྲི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་ལེགས་ཆ་རེ་
ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱ་དང་པོའི་ནམ་པའི་ཚུལ་ནས་བྲིས་ན་"བདག་"གི་ནང་སེམས་ཀྱི་འགྲུབ་བཤེས་
རྟོགས་སྟོན་ནུས་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་གསུམ་པའི་ནམ་པའི་ཚུལ་ནས་བྲིས་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཆོད་འཛིན་
མེད་པར་རང་དབང་གིས་བྱ་དངོས་ཀྱི་ཚྭ་གས་སོ་སོའི་འགྲུབ་ཚྭ་གས་ཆོག་པ་ཡིན།

ཡང་སྐྱེས་བྱ་དང་པོའི་ནམ་པའི་ཚུལ་ནས་བྲིས་ན་"བདག་"གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐོས་
སུ་གྲུབ་བཞིན་པའི་དགོས་ལ། རང་ཉིད་ངོ་མའི་བྱེད་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་ཁོར་ཡུག་དང་བྱ་བ་
ནམས་རང་དགར་འབྲི་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། ང་ཐོག་ཁང་དུ་འགོ་སྐྱབས་དག་ཀན་གྱི་ཁང་པའི་སྒོ་
བརྒྱབ་འདུག ངས་སྒོ་ཡང་ཡང་རུང་རུང་དག་ཀན་གྱིས་སྒོ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་སྒྱུར་ཆེན་བཟོ་བཅོས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་སྒོ་རུང་བའི་སྒྲིམ་ཐོས། ངས་སྒྲིམ་ཡང་སྒོ་རུང་བ་ན། ད་གཟོད་དག་ཀན་གྱིས་སྒོ་
རུང་པའི་སྒྲིམ་ཐོས་ནས་སྒོ་བྱེས་བྱང་ལྟ་བུར་མཆོད་ན། "ངས་"དག་ཀན་གྱིས་སྒོ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་
སྒྱུར་ཆེན་བཟོ་བཅོས་བྱེད་པ་མཐོང་མི་སྲིད་དེ། ལྷ་མཆོད་ནི་དག་ཀན་གྱི་ཁང་པའི་སྒོ་བརྒྱབ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བྱ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྐྱེའི་ཐོག་ནས་བྲིས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
དང་བྱ་སྒྱུར་འབྲི་རུང་བ་ལས་ཐད་ཀར་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞིན་མདངས་དང་ནམ་པ་འབྲི་མི་ཆོག་ (མེ་མང་
དུ་བཞུགས་ནས་འབྲི་བ་མ་གཏོགས་) པ་དང་། མི་གཞན་པའི་ནམ་པ་དང་བཞིན་མདངས་འབྲི་རུང་བ་ལས་
སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ཐད་ཀར་དུ་འབྲི་མི་རུང་། ཡང་ "ང་" དང་ "བདག་" ཟེར་བ་དེ་ཚུམ་པ་པོ་རང་
ཉིད་ཡིན་སྲིད་ལ་མིན་ཡང་སྲིད་པས་གང་ལ་གང་བསྟན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

སྐྱེས་བྱ་གསུམ་པའི་སྐྱེའི་ཐོག་ནས་བྲིས་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་འགོག་སྟེན་མེད་པར་བཞུང་
འདོད་ཀྱི་དོན་སྤང་པོར་བཞུང་བྱུང་ལ། ཚུམ་པ་པོའི་བསམ་ཚུལ་དང་སྒོ་མོས་སོགས་བཞུང་པར་
འདོད་ཆེ། སྐྱེས་བྱ་ཕན་ཚུན་གྲེང་མོལ་དང་ཁ་བརྟེན་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཆོག

གཤམ་དུ་ང་ཆོས་ལུག་བཞུང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། ལུག་བཞུང་ལ་སྦྱིར་རིགས་

གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིའི་ལྷག་བརྗོད་དང་ཕྱེ་བྲག་གི་ལྷག་བརྗོད་དོ། སྤྱིའི་ལྷག་བརྗོད་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱི་ཁོག་ཙམ་མམ་ཡང་ན་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁོག་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱེད་ནུས། ཕྱེ་བྲག་གི་ལྷག་བརྗོད་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱི་ཁོག་གི་སྤྱོད་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་པས། སྤྱི་མཁན་ནམས་ལ་གསོན་ཉམས་ལྷན་པའི་སྤྱང་བ་སྟེར་བྱ།

ལྷག་བརྗོད་བྱེད་ཐབས་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་རིམ་བརྗོད་དང་སྤྱི་ལྷག་བརྗོད། མཉམ་བརྗོད་བཅས་བཞི་ཡོད། རིམ་བརྗོད་ནི་མི་སྣ་གང་རུང་ཞིག་གི་འཕེལ་ཆུས་དང་འགྱུར་སྤྱི་གི་གོ་རིམ་ནམས་ཇི་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་འགོ་རིམ་ལྷན་ཆུགས་པ་དང་བར་དུ་རིམ་ལྷན་འཕེལ་བ། མཐའ་མར་རིམ་ལྷན་མཐུག་རྗོད་པ་སོགས་གོ་རིམ་ལྷན་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྷན་བརྗོད་ཆེ་ཆོམ་ཡིག་གི་སྤྱི་གཞི་རིམ་དང་ཆོན་པ། ནང་དོན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ནམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་སྤྱི་མཁན་གྱི་སེམས་ལ་གསལ་ལྷང་ངར་འཆར་བྱ། སྤྱི་ལྷག་བརྗོད་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེའི་མཐུག་འབྲས་སམ་ཡང་ན་བརྗོད་བྱེད་དོན་གྱི་གནད་ཆེའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆོམ་ཡིག་གི་མགོ་དུ་བྲིས་ཏེ། སྤྱི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཆེན་དེ་རིམ་ལྷན་བྱུང་བའི་སྤྱི་འབྲི་བ་ཡིན། དེ་ལྷན་འབྲི་བའི་དགོས་པ་ནི་བརྗོད་དོན་ལ་དོ་སྤྱང་ཡོང་བ་དང་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་འབྱར་ཐོན་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རེད། སྤྱི་ལྷག་བརྗོད་དམ་གསལ་བརྗོད་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེའི་དགོས་དབང་གི་ཆེད་དུ་རྗོད་བཞིན་པའི་དོན་ཆེན་དེ་སྤྱི་མཐུད་དུ་མི་བརྗོད་པར། བརྗོད་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་སྤྱི་ལྷག་འཐུག་བྱས་ནས་བརྗོད་རྗེས་སྤྱི་དོན་དེ་སྤྱི་མཐུད་བརྗོད་པ་ཡིན། སྤྱི་ལྷག་བརྗོད་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་བརྗོད་བྱེད་ནང་དོན་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱི་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་གསལ་ཡང་ན་དོན་དེར་འབྲེལ་བཤད་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་དགོས། སྤྱི་ལྷག་བརྗོད་ཀྱིས་མ་ཡིག་གི་སྤྱི་གཞི་གཞི་གོ་རིམ་ལྷན་ཞིང་། ནང་དོན་སྤྱི་ལྷན་སྤྱི་ཆོགས་པ། བརྗོད་སྤྱི་འབྱར་དུ་ཐོན་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་ཀྱི་ཡོད། མཉམ་བརྗོད་ནི་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡན་ཆད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ལྷན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ཆུལ་རང་ངོས་ནས་བལྟས་ན་རིམ་བརྗོད་ཡིན་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དེའི་དུས་ཆེད་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་བལྟས་ན་མཉམ་བརྗོད་ཡིན།

༡༽ ཞིབ་འབྲི། (描‘པ་)

ཞིབ་འབྲི་ཞེས་པ་ནི་གསོན་ཉམས་ལྡན་པའི་ཚིག་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྣ་དང་
དོན་རྒྱུན། ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་དང་གཟུགས་སྤང་གི་སློན་ནས་འབྲི་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་
དི་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཚུམ་ཡིག་གི་མཚན་ཐབས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོས་ཞིབ་འབྲི་བྱས་པ་བརྒྱད་ནས་
བྲི་ཡུལ་དེ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཟད། རེག་ན་ཚོར་རྒྱ་
དང་ཉན་ན་ཐོས་རྒྱ། བྱངས་ན་ཤོ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྤང་ཞིག་ཀྱང་སྤེར་བྱེད་པ་དགོས།

ལྷག་བརྗོད་དང་ཞིབ་འབྲིའི་བྱང་པར་ནི། བྱ་བ་ཞིག་ཐོག་མར་བྱང་བ་དང་བར་དུ་འཕེལ་
བ། མཐུག་དུ་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པོ། ཏུས་ཚོད། བྱ་ཡུལ་
སོགས་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྷག་བརྗོད་ཡིན་ཞིང་། ཞིབ་འབྲི་ནི་བྱི་སྤྲོད་
ཀྱི་འདིག་རྟེན་དང་ནང་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོགས་གང་རུང་གི་ཉམས་འགྱུར་གསོན་ཉམས་ལྡན་
པར་བྲིས་ཏེ། རྟོག་མཁན་གྱི་ཡིད་ལ་བདེ་སྤྱད་གི་ཚོར་བ་ལྡང་ལྡང་བསྐྱེད་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཞིབ་འབྲི་ལ། དེ་བྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཞིབ་འབྲིའི་ལམ་སྟེན་དང་སྤྱ་རྒྱལ་གྱི་ཆད་
གཞིའི་སྤྲོད་ནས་དེ་བྱ་སྤྲོད་འབྲི་དང་རྒྱས་འབྲི་གཉིས་སུ་དེ་བྱེ་ཆོག་ལ། ཞིབ་འབྲི་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་
སྤྲོད་ནས་དེ་བྱ་ཐད་འབྲི་དང་བརྒྱད་འབྲི་གཉིས་ཡོད། ཡང་ཞིབ་འབྲི་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་དེ་བྱ་
ན་མི་སྣ་ཞིབ་འབྲི་དང་ཡུལ་ལྗོངས་ཞིབ་འབྲི་(གནས་ཡུལ་ཞིབ་འབྲི་ཡང་ཁོངས་སུ་གཏོགས།)གཉིས་ཡོད།

1. སྤྲོད་འབྲི་དང་རྒྱས་འབྲི།

སྤྲོད་འབྲི་ནི་བྱ་དངོས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གཙོ་བོ་བཟུང་སྟེ། ཚིག་རྒྱན་གྱིས་མ་སྤྲས་པར་བབ་
ཆགས་ཀྱི་ནམ་པ་འབྲི་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱས་འབྲི་ནི་མི་སྣ་དང་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་གི་བྱང་ཆོས་
གཙོ་བོ་བཟུང་སྟེ་སྤྲོད་ཞིབ་པའི་སློན་ནས་འབྲི་བ་ལ་ཟེར་ཏེ། ཞིབ་འབྲི་བྱེད་ཚུལ་འདི་ལ་དཔེ་
དང་གཟུགས་རྒྱན། རབ་བཏགས་དང་སྤུལ་བྱང་གི་རྒྱན་སོགས་ཤེད་སྤྲོད་དགོས།

2. ཐད་འབྲི་དང་བརྒྱད་འབྲི།

ཐད་འབྲི་(ཐད་འབྲི་ཡང་ཟེར།)ནི་མི་སྣ་དང་དོན་རྒྱུན། ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་སོགས་ཐད་
ཀར་རམ་དང་ཐོར་བརྗོད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། བརྒྱད་འབྲི་ནི་ཞིབ་འབྲི་བྱ་ཡུལ་དེ་ཐད་ཀར་དུ་མི་འབྲི་
བར་མི་སྣ་དང་བྱ་དངོས་གཞན་གྱིས་པ་བརྒྱད་ནས་འབྲུར་དུ་ཐོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། བརྒྱད་འབྲི་
བྱེད་སྐབས་གཞན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་གཏམ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་འབྲི་བྱ་ཡུལ་དེ་བརྒྱན་ནས་པ་

མ་ཟད། ཁོར་ཡུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཟེངས་སུ་ཐོན་པར་བྱེད་ཅུས། དཔེར་ན་ < <སྟན་ངག་མི་
ལོང་མ་> > ལས་བསྟན་པའི་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའོ། །

3. མི་སྣ་ཞིབ་འདི་དང་གཟུགས་རིས་ཞིབ་འདི།

མི་སྣ་ཞིབ་འདི་ནི་མི་སྣ་འདི་གཟུགས་དབྱིབས་དང་སྐད་ཆ། བསམ་སྟོན་གྱི་འགྱུར་བ་ལ་
སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ངེ་བཞིན་བརྟོག་པའི་ཚུལ་ཡིག་གི་
ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་མི་སྣ་འདི་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྒྱུན་གཙོ་བོར་བརྟོག་པའི་ཚུལ་ཡིག་ཀྱང་མི་སྣ་
དང་ཁ་འབྲལ་མི་རུང་། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་ནས་བཟུང་མི་སྣ་ཞིབ་འདི་བྱེད་པར་
མཐོང་ཆེན་བྱེད། མི་དང་མིའི་བར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གཟུགས་དབྱིབས་དང་སྐད་ཆའི་སྟངས་ནས་
མངོན་པ་ཅམ་མ་ཟད། གཙོ་བོ་མིའི་རང་བཞིན་དང་བསམ་པའི་སྟངས་ནས་མངོན་གྱི་ཡོད། ང་ཆོས་
མི་སྣ་འདི་སྐབས། གཙོ་བོ་མི་སྣ་འདི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དང་བསམ་པའི་དྲན་འཆར་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་ཆོས་རྣམས་འདི་དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་ན་གཟུགས་དབྱིབས་དང་སྐད་ཆ། བྱ་སྟོན། ཡིད་གྱི་འགྱུར་
བ་བཅས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཐོག་ནས་འདི་དགོས།

གཟུགས་དབྱིབས་ཞིབ་འདི་ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་ཡིག་ཏུ་གྲིས་པའི་མི་སྣ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་ཏེ། བྱད་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱོན་གོས་སོགས་ཞིབ་འདི་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། མི་སྣ་འདི་རང་
གཤིས་མཆོན་པའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཤིག་འདི་དགོས་ན། དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་གནས་དང་འཆོ་
བའི་ཆ་རྒྱུན། ཁོར་ཡུག་དང་སེམས་ཀྱི་ཆགས་སྤར་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས། དེ་དག་ངེ་ལྟ་
བྱ་ཞིག་འདི་བར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས། སྐད་ཆ་ཞིབ་འདི་ནི་མི་སྣ་གཏམ་སྟངས་བྱེད་
པ་མཐའ་དག་ཞིབ་འདི་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། མི་གཉིས་སམ་མང་པོ་སྟངས་མོལ་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་མི་
གཅིག་གིས་ཁེར་ལབ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་འདྲ་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱས་པ་ནི་ཐད་འདིའི་སྐབས་དགོས་
པ་མེད་པའི་བྱང་རིམ་དང་ཁོར་ཡུག་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟོག་ཆོག་ལ། མི་སྣ་འདི་རང་བཞིན་
དང་སེམས་ཁམས། མི་སྣ་འདི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་མཆོན་ཐུབ་པར་མ་ཟད། སྐབས་རེར་གཏམ་
རྒྱུད་བྱང་རིམ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱས་ལ་འདེད་གྱི་རྒྱས་པའང་འདོན་ཐུབ། བྱ་སྟོན་ཞིབ་འདི་ཞེས་པ་
ནི་མི་སྣ་འདི་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་རང་བཞིན་མཆོན་ཐུབ་པའི་བྱ་སྟོན་དང་འགྲལ་སྟོན་འདི་བ་ལ་
ཟེར། མི་ནི་འགྲལ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་དང་། དོན་རྒྱུན་ཡོད་ཆད་མིའི་འགྲལ་སྟོན་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་བ་ཡིན་པས། མི་སྣ་འདི་བྱ་སྟོན་ཞིབ་འདི་མ་བྱས་ན་མི་སྣ་ལེགས་པོ་ཞིག་འདི་མི་ཐུབ། དེ་ལ་

མཐོ་ཙེ་རྩུང་གིས་ “མི་སྣའི་རང་བཞིན་ནི་ངེས་པར་དུ་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་དགོས།” ཞེས་གསུངས་ཡོད། བྱང་མེས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཞིབ་འབྲི་ཞེས་པ་ནི། ཁོར་ཡུག་ངེས་ཅན་ཞིག་ནང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་མི་སྣ་དེའི་ལྟ་ཚུལ་དང་ཆོར་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་སེམས་ཀྱི་འགྲུར་བ་འབྲི་བ་ལ་ཟེར་རྟེ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མི་སྣའི་རང་བཞིན་གསལ་ཆེན་དུ་ཐོན་པ་དང་བྱ་ཚུལ་དུ་མཛོན་མི་ཐུབ་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་འགྲུར་བ་དེ་གཟུགས་ཅན་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

ཁོར་ཡུག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལ་བྱ་སྤྱོད། དབྱེ་ན་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ཡུག་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་སོ་སོའམ་ཐུན་མོང་ཐོག་མི་སྣའི་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་སའི་“རྒྱབ་ཡོལ་”དང་མི་སྣ་འགྲུལ་སྤྱོད་བྱེད་སའི་“གར་སྤྲེགས་”ཤིག་མཁོ་འདོན་བྱས་པ་དེ་ལ་གནས་དུས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། གནས་དུས་ཡག་པོ་ཞིག་འབྲི་ཐུབ་ཆེ། ད་གཞིན་ཚུམ་ཡིག་ལ་ཉམས་འགྲུར་ལྡན་ཞིང་། གང་མ་རྒྱུད་བྱང་རིམ་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་མི་སྣའི་རང་བཞིན་འབྲི་བ་ལ་རུས་པ་འདོན་ཐུབ། གཤམ་དུ་ང་ཚོས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ཡུག་གཉིས་རེ་རེ་བཞིན་འཆད་པར་བྱའོ།

ང་ཚོ་ནི་རང་བྱུང་ཁམས་དང་འབྲལ་ཐབས་མེད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོས་དྲིན་གྱིས་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་བྱུང་ཁམས་ལ་འཐབ་ཚིང་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་མཆིས། རང་བྱུང་ཁམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལ་དེ་སྤྱིང་གི་དངོས་པོ་ཡང་མཐའ་ཡས། དུས་བཞིའི་ཆ་གྲང་དང་ཉི་མའི་འཆར་རུབ་ཀྱི་འགྲུར་ལྡོག་སོགས་ལ་ཉམས་འགྲུར་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡིས་ང་ཚོའི་འཆོ་བ་དང་བསམ་སྒྲོལ་ཤན་སྤྲུགས་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེས་ན་དོན་རྒྱུན་གཙོ་བོར་འབྲི་བའི་ཚུམ་ཡིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། མི་སྣ་གཙོ་བོར་འབྲི་བའི་ཚུམ་ཡིག་ཡིན་ཀྱང་འདྲ། ཡོད་ཆད་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ཞིབ་འབྲི་བྱེད་པ་དང་འབྲལ་ཐབས་མེད། ང་ཚོས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ཞིབ་འབྲི་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུམ་ཡིག་ལ་ཉམས་འགྲུར་སྟོན་པ་དང་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དེ་མི་སྣ་འགྲུལ་སྤྱོད་བྱེད་སའི་གནས་ཡུལ་ཞིག་དང་རྒྱབ་སྤྱོད་སའི་ཤིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོག་ཉུང་ཞིང་དོན་གསལ་བ་དང་སྐབས་རེར་ཆོག་རེ་འགའི་ནང་དུ་བྲིས་ནའང་ཆོག། མཛེས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་སའི་གནས་ཡུལ་ཞིག་འབྲི་བ་ནི་དེ་འདྲའི་ཁག་པོ་ཞིག་མིན་ཏེ། མི་ལས་བཞིག་གིས་ཀྱང་ “ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ཅིང་ཉི་འོད་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་” ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་རྒྱུད་འགའ་བརྗོད་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དང་འཆམས་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་སའི་མཆར་ཅན་ཞིག་འབྲི་བ་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་སྤྱོད་སའི་ཡིན། དེས་ན་

ཡུལ་ལྗོངས་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་འབྲི་དགོས་ན་གཤམ་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་སྤྱངས་པ་བྱ་དགོས། དང་
པོ། ཡུལ་ལྗོངས་ཞིབ་ལྟ་བྱེད་པར་མཁས་པ། གཉིས་པ། སྤྱི་བུའི་ཡུལ་ལྗོངས་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཞིག་
འདེམས་གསེས་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ། གསུམ་པ། ཆོག་དོན་གྱི་ཉམས་འགྱུར་ལ་མཁས་པ་བཅས་སོ། །

ང་ཆོའི་འཆོ་བ་ནི་རང་བྱུང་ཁམས་དང་འབྲལ་མི་རུས་པ་མ་ཟད་སྤྱི་ཆོགས་དང་ཡང་
འབྲལ་ཐབས་མེད། ང་ཆོས་བཤད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅེས་པ་ནི་མི་སྣ་འགྲལ་སྤྱོད་བྱེད་
སའི་ཁོར་ཡུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་སྤྱེབས་
སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསམ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གསར་སྐྱབ་བྱས་པའི་སྤྱི་འདུས་ཤིག་
ལ་ཟེར། དེའི་ནང་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ། ཡུལ་སྒོལ་གོམས་གཤིས་དང་།
རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་སོགས་འདུས་ཡོད།

དཔེར་ན། < <ཆོས་མཛལ་དུ་འོངས་པ།> > ཞེས་པའི་ཆོ་མ་ཡིག་ནང་། སྒོལ་མ་རྩོམ་གྱི་
མདུན་དུ་ལངས་ནས་སོམ་ཉིའི་བྱ་བར་རྒྱུད་པའི་མིག་གཉིས་གང་སར་ལྟ་བའི་ཆོ་ཆོས་ལ་དང་
པ་ཆོ་བའི་ཕོ་ཕོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ཏུ་མར་མེ་དང་ཁ་བཏགས་ཁྱེར་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱ་འདོད་པ་ལྟར་
མཆོད་ཁང་གི་སྒོ་མོར་འཆངས་པས། སྒོ་མར་མདུན་གྱི་རྒྱ་ཁྱེར་པོ་དེའང་ལིང་ལིང་དུ་འགྲལ་
ཞིང་ལས་ལ་བྲེལ་བའི་རྒྱ་བོད་ལས་བཟོ་པས་ལྷགས་རྟའི་དྲིལ་བུ་འཁྲུལ་བཞིན་མི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་
དུ་ཉ་མོ་རྒྱ་ནང་དུ་འཁྲུག་པ་ལྟར་རྒྱ། གཟུགས་བོངས་ཆོ་བའི་ཕྱི་སྤྱིང་སྒྱུ་མགོན་གྱིས་པར་ཆས་
ཐོགས་ཏེ་ཡ་མཆར་ཆེན་པོས་གང་སར་ལྟ་བ་སོགས་མཐོང་བ་དང་། དུས་མཚུངས་སུ་རི་བོན་
(འཇར་པན)ནས་ཐོན་པའི་ཚོག་འདེན་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་མི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་མ་ཐར་བར་སྒོག་
དུང་འབྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱངས་འཁོར་གྱི་སྤུ་ཁྱུང་ནས་བོད་རིགས་ཁ་ལོ་བ་གཞོན་ནུ་ཞིག་
གིས། མགོ་བྱིར་བསྐྱངས་ཏེ་དམོད་པ་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་མི་ཡི་ལུས་སྒྲུབ་ཁེངས་པ་རྒྱ་བར་ཐོས་ལྟ་
བུའོ། །

གང་ལྟར་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཁོར་ཡུག་གང་ཞིག་འབྲི་སྐབས་སུ་རང་བྱུང་
རིམ་དང་གཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་བྱུང་རིམ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་ན་ངེས་པར་དུ་དོར་ན་རིགས་སོ། ། (ཆོགས་སོ།)

1994ལོའི་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་བུའི་གསོ་དཔེ་གཉིས་པ་ལས་བདུས།

ཨ་ཕས་གནང་བའི་སློབ་སྦྱང་གི་ཐབས་ལམ། (དབ་སྟོན་མའི་འཕྲོ)

གཅན་མུ་ཉིག་གིས་བསྐྱར།

དུག་པ། འཆོ་བའི་ཁྲོད་ནས་མཐོང་བྱ་བསྐྱེད།

བྱིས་པ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་དུས། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་པར་ལྷ་ཚྭ་གས་ངང་སློབ་དེབ་ཁོ་ནའི་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སློབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལམ། ཡང་ན། "ན་བའི་སློ་སྒྲགས་ཡོངས་བསྐྱམས་ནས། ཁྲོ་ཆེ་
 གཅིག་གིས་ཆོས་དཔེ་བསྐྱུགས། །"ཞེས་པ་བཞིན་བཅོན་མུན་དུ་བརྟུག་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་འོས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་བྱིས་པ་ནི་ "ཕྱོགས་བཞིའི་ལུས་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཆེ། ཁི་མང་བསྐྱམས་
 བས་གདོང་བྱེད་འགའ་" ཅེས་པའི་རིགས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པས་དེ་ནི་ངོ་ཆ་དང་། བག་
 འཁུམས། ཏ་ནེ་ཏོན་ནེར་ལུས་པའི་དཔེ་ཆ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ཕྱིར། སྤྲ་མེད་ཤེས་བྱའི་ཁང་བཟང་དུ་
 བཅ་ཡང་འཇུག་མི་རུས། དེའི་ཕྱིར། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་པར་སློབ་དེབ་རྟེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སློབ་ཏུ་
 འཇུག་རྒྱ་ལས་གཞན། ལྷག་པར་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཁྲོད་ནས་ཡོན་ཏན་རྩེ་ཆེ་དང་མིག་རྒྱ་
 ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ནི་བྱིས་པ་ཆོ་ཡུལ་དངོས་འདྲ་མིན་དུ་ཁྲིད་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལས་
 འགུལ་གང་མང་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་སུ་འཇུག་རྒྱ་དེ་རེད། འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་ཁོ་ཆོའི་མཐོང་བྱ་བྱེད་ཐུབ་པ་
 མ་ཟད། ད་དུང་སྦྱོང་བརྩམས་ཐོབ་སྟེ་བྱིས་པའི་རྒྱས་པ་འདྲ་མིན་བསྐྱེད་མིང་བྱེད་ཐུབ།

ཨ་ཕས་བདག་ལ་སློབ་དེབ་རྟེན་གྱི་ཤེས་ཡོན་བསྐྱུག་པར་མ་ཟད། ད་དུང་གོ་སྒྲུབས་ཡོད་
 དག་སྦྱང་དེ་བདག་གི་མཐོང་བྱ་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱེད། དཔེར་ན། འཇུགས་སྐྱེན་དངོས་པོ་ཞིག་མཐོང་
 བའི་ཆེ། ཨ་ཕས་བདག་ལ་དེའི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གང་དུ་གནས་པ། གནའ་མཁར་གྱི་
 རིགས་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡང་བདག་ལ་གནའ་མཁར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ངོ་མཆར་
 གྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་མང་པོ་བཤད།

ཨ་ཕས་སློབ་དཔ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པའི་མི་དེ་ནི་མིག་ཀྱང་ཁོང་གིས་ཀྱང་དོག་པ་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར་བ་ལས་ཁོང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་དཔྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་ཟེར། དེ་བས། ང་
 རང་སྟོན་ཉགས་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཕྱིར། ཁོས་རང་ནུས་ཅི་སྟོགས་ཀྱིས་ང་རང་སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་ནང་ཞུགས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཐ་ན་ཁོ་རང་སྤང་ལྷུལ་བྱེད་དུས་ཀྱང་ང་
 རང་བྱིད་ནས་འགྲོ། དེའི་ཕྱིར། རང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་སུ་ཨ་ཕ་གོགས་པོར་འཚམས་འདྲི་དང་དངོས་
 པོ་ཉི་མུག་བྱེད་དུ་འགོ་བཙམ། ཡང་ན། རོལ་དབྱངས་སློ་ཚོགས་སུ་ཞུགས་པ་དང་སློས་གར་ལ་བལྟ་
 ཏུ་འགོ་བ་སོགས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའམ་གང་ཞིག་ལ་འགོ་དུས་ཉག་ཏུ་བདག་ཀྱང་བྱིད་དེ་ཆུང་དུས་
 ནས་ཐོབ་དང་གོ་ས་མི་འདྲ་བའི་མི་ཚམས་ལ་འབྲེལ་བ་དང་སྤོང་ཚོལ་བྱེད་དུ་འཇུག འདི་ལྟར་
 བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བདག་ལ་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་འབྲེལ་འཇུགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་
 པ་དེ་རེད། དེ་བས་ཆུང་དུས་ནས་ད་བར་དུ་ང་རང་ཆ་མེད་ལ་བག་མི་ཆ་ཞིང་འདྲ་ཚོགས་ལ་མི་
 འཛིགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། མི་ཚོགས་འདུས་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་ངས་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱར་དུ་ཐོན་པར་
 བྱས། འདིས་ང་རང་ལ་མཚན་སྟན་བསྐྱབ་རྩིས། ཡུལ་ངོས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རུང་། འབྲེལ་
 བཅའ་འཇུགས་པའི་ནམ་འགྱུར་དེར་ཐ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱི་བྱུང་། སྤྱི་ཚོན་སོགས་སློ་ཡིད་ཆེན་པར་
 མ་ཟད། དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་ཀྱང་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཞག འདི་དག་ནི་སྐྱབས་དེར་ཨ་ཕས་
 བདག་ལ་སྤྱོད་བརྟེན་ལེགས་པོ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཟེར་རེད།

ང་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁྱེན་དཔྱད་ཡངས་པའི་སྐྱེས་བུ་འགར་ཐུག་ཐོང་། འོན་ཏེ་ཐོང་
 བས་དཔེན་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུལ་དུ་ཞུགས་ཆེ་ཁོ་ཆོ་བག་འཁྱམས་ཤིང་བསམ་སློ་སློང་སློང་
 པོར་གྱུར་པས་དངོས་ནས་མི་འོས་པ་ཞིག་རེད། མི་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་པ་ཐུད། ད་དུང་དངོས་
 པོར་ཡང་བལྟ་དགོས། གལ་ཏེ་ཁོས་ལོང་རེ་བྱུང་ཆེ་ཨ་ཕས་ང་རང་བྱིད་དེ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་
 དང་། མཛེས་རྒྱལ་ར་བ། རི་དྲགས་ཁང་། སྤྱི་དངོས་ལུམ་རྒྱ། བཟོ་བྱ། གཏེར་རི། ལྷན་ཁང་སོགས་
 སུ་གཟིགས་སྒྲོར་བྱས་ཏེ་བདག་གི་མཐོང་རྒྱ་དང་གེས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གཟིགས་སྒྲོར་དུ་མ་
 ཕྱིན་པའི་ཡར་སྟོན་དུ། ཨ་ཕས་བདག་ལ་ཐོག་མར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བརྒྱམས་ཚོས་གང་མང་ལྟ་སྟོག་
 བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། འདི་ལྟར་རྒྱས་མང་འཕགས་རིམ་ལོན་རྩིས་ལུལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དེ་དངོས་
 ཡོད་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟེན་འཕྲིན་དང་གེས་བྱ་འབྲེལ་པོ་ཞིག་ཆོར་གེས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཏེ་
 རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་བཞིན་ཡོད། དུས་སྐབས་འདིར་བདག་གི་ཁྱད་པའི་འཁོར་སྐྱོད་དེ་ལྟག་ཏུ་གྱུར་

ཞིང་མེམས་རྒྱུད་དུ་འདྲི་གཙོད་མཐིལ་བརྟེན་བྱ་བའི་དོགས་འདྲིས་ཁེངས་ཡོད། ཟམ་མི་ཆད་པའི་
བདག་གི་དྲི་བའི་མདུན་དུ་ཨ་ཕས་རང་ཅུས་ཡོད་དགུ་ཚལ་དུ་སྒྲུགས་ནས་བདག་ལ་ལན་འདེབས་
དང་གསལ་བཤད་གནང་། ཁོས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དང་རྟོགས་སྒྲུ་ཡང་ཉི་
མ་འབྱུང་ཐབས་ཅན་གཏན་ནས་མིན། རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོས་འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་བསྐབ་པ་ནི་ཆེས་བག་
སྟོད་དང་དེའི་ཕན་འབྲས་རྟོགས་པས་ཡིན།

གཟིགས་སྐྱོར་ནི་ད་དུང་སློབ་གསོའི་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་སྟེ། རྣམ་ཀུན་གཟིགས་
སྐྱོར་ནས་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་ཨ་ཕས་བདག་ལ་རང་གི་མཐོང་ཐོས་ཡོད་དགུ་ཡི་གེར་པབ་སྟེ་ཞིབ་འདྲི་
བྱེད་པའམ། ཡང་ན་བདག་གི་ཨ་མར་སྟན་ཞུ་བྱེད་དུ་འདུག་གིན་ཡོད། སྦྱོང་ཆན་འདི་ལེགས་པར་
འགྲུབ་ཕྱིར་གཟིགས་སྐྱོར་ཁྱོད་བདག་ལ་ལྟ་ཞིབ་ནན་མོ་དང་། གཟབ་ནན་རང་སྟེ་ཤན་པའམ། ཨ་
ཕའི་འགྲེལ་བཤེད་བཅས་ལ་ཉན་དུ་འདུག འདི་ལྟར་འོང་ཆེ་གྲུབ་འབྲས་ལྟག་དུ་བཟང་བར་མ་
ཟད། བདག་གིས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་གང་མང་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟུག་འདུག

ཨ་ཕས་བདག་ལ་ང་རང་ལོ་ན་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཁོ་རང་དུ་ལེ་ས་ཁུལ་ཁོ་ནར་སྐྱོར་འཆམ་
བྱས་ཏེ་མི་སྟོད་པར་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱུད་ལ་འགྲོ་བའི་མགོ་རྒྱུགས་ཟེར། རང་ལོ་ལྟར་ལོན་
དུས། ང་རང་ཨ་ཕ་དང་ལྟན་དུ་འཇར་མན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་གཙོ་ཁག་ཀུན་ལ་པལ་ཆེར་བྱིན་ཆར་བ་
དང་། རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་བའི་རིང་ལ་ང་ཆོ་མཐོན་པོའི་རི་ལ་འཛེགས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡུལ་ལ་
སོང་། ད་དུང་གནའ་ལྷུ་བཅའ་ཞིང་མིན་ཏེ་གོའི་གཡུལ་རར་བསྐྱོད། དེ་མིན་བགྲང་གིས་མི་
ལང་བའི་མཁར་རྫོང་དང་། པོ་བྲང་། སྐྱེད་མོས་ཆལ། ཆོས་ཁང་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐྱོར་བྱས། ཕྱིར་
མགོན་ཁང་དུ་ལོག་དུས་ཁོང་གིས་ངའི་མཐོང་ཐོས་ཐྱོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡིག་ཐོག་ནས་བདག་
གི་ཨ་མ་དང་ངོ་ཤེས་པའི་མི་ལ་བཤད་དུ་བརྟུག ཕྱིར་རང་བྱིམ་དུ་ལོག་དུས་ཁོས་ད་དུང་ལམ་བར་
གྱི་མཐོང་ཐོས་དང་ཐྱོང་བ་དངོས་རྣམས་གཉེན་ཉེ་དུ་རྣམས་ལ་བཤེད་དུ་འདུག

ལོ་ན་དྲུག་ཡིན་དུས། ལོ་དྲུག་ཉེ་འཁོར་དུ་མཐོང་རྒྱ་ཡངས་ལ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱིས་པ་ཞིག་
དུ་གྱུར་ལ། ངའི་ཤེས་རྒྱ་དེ་ཐ་ན་མི་དར་མ་མང་པོ་ལས་བརྒལ་ཡོད། མི་རྣམས་ས་ཁམས་དང་ལོ་
རྒྱུས་ཕྱོགས་སུ་མཆར་སྒྲུབ་སྟེ་ཆེ་གས་དུ་བཅར་ནས་འདྲི་བའམ། ཡང་ན་སྟོ་སྒྲུབ་ལྟན་པའི་གཞན་
ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ན་བ་ལྷགས་ཕྱིར་ཚུར་འབོད་མཁན་ཡང་ཡོད། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱོར་
བའི་མཐོང་ཐོས་ཐྱོང་གསུམ་རྣམས་ཆད་ལུས་མེད་པར་བཀོད་པའི་དེབ་ཅིག་ལེགས་བསྐྱིགས་བྱས་

པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་སྤོ་དགའི་ངང་ལྷ་སྟོན་བྱེད་ཀྱིན་འདུག།

སྒྲིབ་ཆད་མི་རེ་འགས་ཨ་པའི་བྱེད་ཐབས་འདི་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་པར་འདོད། ཐ་ན་མི་
 བློ་གཤིས་འདི་པ་མ་གཉིས་ཀར་འདི་ལྟར་སྒྲོར་མོ་ཡོད་ཆད་ཆུང་བོས་སུ་གཏོང་བ་ལས། དཔེ་ཆ་
 འགའ་ཉོས་ཆེ་པན་ཐོགས་དེ་བས་ཆེ་རྒྱ་རེད་ཅེས་སྒྲོན་བརྗོད་བྱས། ད་དུང་གཞན་བློ་གཤིས་ཨ་
 པར་ཁྱོད་ནི་ཆོས་དགེ་དབུལ་པོ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་ས་བསྐོར་བའི་འགྲོ་གྲོན་པོན་ཆེ་རྒྱམས་ཐོགས་
 དབུལ་སྒན་བྱ་དེས་འདང་ངས། ཁྱིམ་མིའི་འགྲོ་སྐོང་ལ་དམིགས་ནས་མགྲོན་ཁང་ཆེས་ཐ་ཤལ་དུ་
 འདུག་དགོས་པས། འདི་ལྟ་བུའི་ཆ་རྒྱུན་ཁྱོད་ནས་བྱིས་པར་པན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་སྟབ་བམ་
 ཟེར། ཨ་པས་འདི་དག་ལ་ཁ་ཡ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས། རྗེས་སུ་བདག་ལ་སྒན་སྤམ་ཆོགས་པའི་ཤེས་བྱ་
 མང་པོ་འཕྱོར་ཡོད་པ་ལག་ལེན་གྱིས་བདེན་དཔང་བྱས་བུང་། ཨ་པས་སྒྲ་བྱི་ཀྱན་ཏུ་ཁོས་འདི་ལྟར་
 བསྐྱབས་པ་ནི་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཏུ་བརྗེས་ཏེ་ནོངས་འཁྱོད་སྒན་ཙམ་ཡང་མ་སྟེ།

གལ་ཏེ་བདག་གི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་ཀྱི་མོས་པ་དང་དབྱེད་ཤེས་ཀྱི་འདུན་པ་བསྐྱོང་ལུས་ཆོ། ཨ་
པས་ལུས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་དདུལ་གྱི་འགྲོ་གྲོལ་བཅས་ལ་མེར་སྤྲོད་ལ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད། བདག་
གིས་སྒྲིབ་པའི་འཕྲུལ་གྱི་གསང་བ་བརྟོལ་ཕྱིར། སྤོལ་ཁོས་དདུལ་གྲོན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒྲིམ་མ་ལའན་
གདན་ཁུ་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་བསྐྱབས་ཤིང་། འདི་ལྟའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལངས། ང་རང་ནང་
ལོགས་སྒྲིམ་པའི་ཁུལ་དུ་སྒྲིབ་ཀྱང་དཔེ་ཆའི་ཁྲོད་མཆོ་དང་རྒྱ་མཆོ་འབྲི་བཞེངས་བྱས་པ་དེར་ལྟ་
རྒྱ་ནམ་ཀུན་དུ་མོས། ང་རང་འདི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཆར་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས། མད་གྲིག་ལོན་དང་གིག་
ལོན་བྱུ་སོགས་མཆོ་སྦྱོང་མཁན་པོའི་ནམ་ཐར་དང་ <མ་ཁུ་པོ་ལོའི་ཡུལ་སྐྱོར་ཟིན་ཐོ> > སོགས་
དཔེ་ཆ་འདི་དག་བསྐྱགས་རྗེས་ངས་རྒྱ་མཆོ་མཐོང་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བྱག་ཏུ་འཕྱར། དེ་བས་ཨ་
པས་ང་རང་ཁྲིད་དེ་ས་དབུས་རྒྱ་མཆོར་ལྟ་སྐྱོར་ལ་ཕྱིན། ཆེས་ཐོག་མར་རྒྱ་མཆོ་མཐོང་བས་ང་རང་
སྒྲིབ་ས་བརྟན་སོང་། ང་ཆོས་ངེ་དུ་ཉ་ཕྱིས་དང་མཆོ་རྩ། མཆོ་གདུགས། མཆོ་འཕྲུ་སྐར་མ་སོགས་
སྒྲིམ། ཨ་པས་མཆོ་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་རྒྱས་དང་། མཆོ་མཐེལ་གྱི་སྒྲི་དངོས་འབྲ་མིན་གྱི་ཤེས་བྱ་
འབྲ་མིན་བརྗོད་པས་ང་རང་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་མཆོ་མཐེལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡིད་སྦྱོན་ཤོར། དེ་
མིན་ཁྱེ་ཁྱག་ཏུ་རི་བཙེགས་པ་དང་། ཡུར་བུ་བཟོ་བ། མཁར་བཙེག་བ། འགག་བཟོ་བ། ལྷིང་བཟོ་ད་
པ་ལ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཆེད་འདོད་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་རོལ།

བྱིས་པར་ས་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྒྱན་པར་མཆོ་འགྲམ་ནི་ཆེས་དག་པན་ཅན་གྱི་ས་ཆ་

ཞིག་རེད། ཨ་ཕས་སའི་གོ་ལའི་དཔེ་རིལ་མཆོ་འགམ་དུ་བྱེད་འོང་སྟེ་ས་དབུས་རྒྱ་མཆོ་གང་དུ་ཡོད་
པ་བསྟན། ས་དབུས་རྒྱ་མཆོར་བཀལ་ཆེ་སྟེ་སྤྱིར་དུ་འབྱོར་ཞིང་། སྟེ་སྤྱིར་སྐྱམས་ཆེན་མོའི་གཞིགས་
གཉིས་ནི་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་མོ་དང་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་མོ་གཉིས་རེད། ཞི་བདེ་རྒྱ་མཆོར་བཀལ་
ཆེ་མ་ཁུ་པོ་ལོ་བཞིན་རྒྱ་ནག་དུ་འབྱོར་ཐུབ། ཡང་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་མོར་བཀལ་ཆེ་ཁུ་ལོན་གྱི་ལྷར་
མེ་སྤྱིར་ལ་འབྱོར་ངེས། འདི་ལྷར་ང་རང་གོ་ལའི་ཆགས་རིམ་ལ་རིམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་སྟེ་འདྲམ་
སྤྱིར་ས་ཁམས་ཆེགས་མེད་དུ་ཤེས་སོང་།

ང་སློབ་གསོས་སྦྱོང་དུས། ཨ་ཕས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཐོས་པ་བརྒྱ་ལས་མཐོང་བ་གཅིག་ལྟག་
ཅས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་སློབ་ཅོལ། ཨ་ཕས་སྦྱོང་བ་ལྷར་ན་བམ་པོ་ཁྲི་སྟག་བསྟགས་པ་དེ་ལེ་
དབར་ཁྲི་སྟག་དུ་བསྦྱོང་བ་དང་སྤྱར་ཐབས་བྲལ། དངོས་ཡོད་འཛིག་རྟེན་ལས་བསྐབ་པའི་ཤེས་བྱ་
དེ་དཔེ་ཆ་ལས་ལྟག་པར་སྤྲེལ་འདྲེམས་ལ་སྟེ་མང་གསོན་ཤུགས་ཀྱིས་ཁེངས་འདུག

བདུན། རྟེན་འདོའི་སྟོང་ནས་རྒྱས་པ་འདྲ་མིན་སྟོག་འདོན་བྱེད་དགོས།

རྟེན་འདོ་ལ་དུངས་པ་ནི་བྱིས་པའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་གཤིས་ཀ་རེད། མི་ཆང་མ་སྟེ་བ་ནས་ན་
སོ་ཀླས་པའི་བར་དུ་རྟེན་འདོར་མོས་ཤིང་རྟེན་འདོའི་སྟོང་ནས་ཡོན་ཏན་སྟོབ་ཅིང་བདེན་ལུགས་
རྟོགས་དགོས། འོན་ཏེ་དེ་ལྷར་སྟེབ་ཐུབ་མཁན་ནི་རེ་གཉིས་ཅམ་རེད། བྱིས་པ་གཞོར་མཁན་གྱི་པ་
མར་ཆ་བཞག་ཆེ་བྱིས་པ་རྟེན་འདོར་མོས་པའི་བྱེད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འདོའི་སྟོང་ནས་བྱིས་
པར་ལམ་སྟོན་དང་། སྟོ་འབྱེད། ད་དུང་བག་ལ་ཞབ་པའི་བྱིས་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་སྟོག་འདོན་བྱེད་
དགོས།

ང་རང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་བརྒྱད། ཨ་ཕས་རྟེན་འདོ་ནི་བྱིས་པར་མཆོན་ན་སྟོ་དགའ་ལས་
གཞན། དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ནི་རིག་སྟོབས་འབྱེད་ཐུབ་པར་རྟོགས་སོང་། དེ་བས། ཁོས་རྟེན་
འདོའི་སྟོང་ནས་བདག་གི་སྟོ་ཁ་འབྲུགས་པར་ཏ་ཅང་གཅིགས་ཆེན་བྱེད།

བདག་གི་སྟོ་སེམས་གཅིག་སྒྲིམ། ལྷ་ཞིབ། ཡིད་འཛིན། འཆར་རྟོག་ རང་གཙུན་བཅས་

ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཅེད་འཛོའི་ཁྱོད་ནས་བྱུང་བ་དང་། རིག་སྒྲེབས་ནི་ཅེད་འཛོའི་འདིའི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་
ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ང་རང་གསེས་སྤྱིང་བྱས་པའི་སྤྱིང་བའི་ཁྱོད། ཨ་པས་ཤེས་བྱ་དང་ཅེད་འཛོའི་གཉིས་འོ་ཚུ་
བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་སུ་བརྟུག་སྟེ་སློ་རིག་གོམས་འདྲིས་ཅན་གྱི་བྱ་དངོས་དང་། དེ་མིན་
གདམས་པ། མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་ཤེས་བྱ་བཅས་ཀྱི་སྟེང་སྒྲིམ་དུ་འཇུག ཅེད་འཛོའི་འདི་དག་
བརྒྱད། བྱ་དངོས་ལ་ངོས་ཟིན་དང་རྒྱས་ལོན་བྱེད་པ་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་རེ་ཟབ་དུ་བཏང་བ་མ་
ཟད། འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡིད་ལ་འཇགས་སུ་བརྟུག

ཨ་པས་ད་དུང་ཅེད་འཛོའི་ཁྱོད་ནས་ང་ལ་སྒྲ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འབྲིན་པའི་སྤྱིང་བརྟན་བྱས།
རྒྱན་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་མཐུན་མིང་ཆིག་དང་། རྟོག་ཆིག་ནམས་ཁ་སྟོན་སྟེ་སྟོན་དུ་སྒྲངས་ཏེ་སྟོན་དུ་
བརྟུག་པས་བདག་གི་ཆིག་མཛོད་ཀྱང་མཁྱོགས་སྤྱར་ངང་རེ་ཕྱག་དུ་བཏང་། སྟོན་ཆགས་ཀྱི་སྒྲ་
རི་ལྟར་འབྲིན་པའམ། ཡང་ན་ཁ་དོག་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་དངོས་ཟོག་འཆོལ་བ་དང་། དངོས་ལྟོག་
གཉིས་ཀྱི་ཆིག་འཆོལ་བ་སོགས་སྒྲ་ཡིག་སྤྱིང་བརྟན་བྱེད་པའི་ཅེད་མོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

དཔེར་ན། ཅེད་མོ་རིགས་འགའི་ནང་ཨ་པས་བདག་ལ་མདུན་ཅོག་སྟེང་ངམ་སྟེར་མའི་
ནང་དུ་བཞག་པའི་དངོས་པོར་ཞིབ་དུ་ལྟ་དུ་བརྟུག་ཇེས། བདག་ལ་མིག་བརྩམ་དུ་འཇུག་པའམ་
དངོས་སྒྲིབ་ཡོ་བྱང་གིས་བསྒྲིབས་ཏེ་སྟོན་ནས་ཅད་དངོས་ལེན་པའམ་བཞེ་འཛོག་བྱས་ཇེས། བསྐྱར་
དུ་བདག་ལ་ཞིབ་ལྟ་བྱེད་དུ་བརྟུག་སྟེ་སྒྲངས་ཟིན་པའམ་བཞེ་སྟོར་བྱས་པའི་ཅད་དངོས་ངོས་འཛིན་
བྱེད་དུ་འཇུག ཅད་དངོས་གང་ཞིག་མི་སྤྱང་བའམ་ཅི་ཞིག་འཇུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བ་འདི། འདི་
ལྟ་བུའི་ཅེད་འཛོའི་བདག་གི་ལྟ་ཞིབ་དང་། ཡིད་འཛིན། བསམ་སྟོབ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱིང་བརྟན་
དང་མཐོར་འདེགས་བྱེད་ཐུབ།

སྒྲུབས་འགར་ཁོས་བདག་ལ་མིག་བརྩམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཞིབ་དུ་ཁོའི་ཐལ་མོ་
རྟེན་པ་དང་། ཅོག་ཅེ་སོགས་རྒྱང་བའི་སྒྲར་ཉན་དུ་འཇུག བྱིས་སུ་ཡང་བདག་ལ་རྟེན་རྒྱང་བྱས་
པའི་གྲངས་ཆེས་སུ་འཇུག འདི་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སློ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ་
དང་། ཡིད་འཛིན། ཐོས་འཛིན་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱིང་བརྟན་བྱེད།

རེད་པ་བྱ་གཉིས་རིག་སྒྲེབས་བསྐྱེད་པའི་ཅེད་འཛོའི་འདི་དག་ཅེ་དུས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཁོང་
གིས་བདག་གི་བསམ་པའི་སྟོ་དང་བསྐྱེན་པ་ལས་བྲེལ་འཚུབ་དང་ཉོལ་རྒྱུགས་གཏན་ནས་མི་བྱེད།

དེ་ནི་ཁོས་བདག་ལ་དང་ལེན་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཆེ་ཐོབ་པ་ལས་ཤོར་བ་མང་བརྟོགས་པའི་སྐྱེན་ཡིན།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཆེད་འདྲི་ཁྲོད་ནས་ནུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་མངོན་པར་བྱས་ཆེ། ཁོང་གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གནད་དོན་རྗེ་དཀའ་དུ་བཏང་སྟེ་ང་རང་མགྲོགས་ལྷན་ངང་ཡར་སྐྱེད་ཡོང་དུ་འཇུག། འོན་ཏེ་དེ་ལས་ལྡོག་ཆེ་ཁོང་ལ་སེམས་འཆབ་མེད་པར་བདག་ལ་ཐུགས་འཁུར་དང་རོགས་རམ། སློང་བསྐྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ལས་ཁོ་ནར་བསམ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སློང་བྱངས་ཁྲོད་ནས་བདག་གི་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ཟབ་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་མཐུད་ཀྱིན་ཡོད།

བདག་གི་ཆེད་འདྲི་རྩལ་ཐབས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཨ་པས་ཐབས་བརྒྱ་རྩལ་སྟོང་གིས་རྟོགས་སླ་གོ་བདེ་དང་རྒྱས་ལོན་བདེ་བ། ཡང་ན་མིག་མཐོང་ལག་བྱིན་གྱི་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་དག་འདེམས་ཀྱི་ཡོད། ཁོས་གང་ནུས་ཅི་ལྷོགས་ཀྱིས་ཆེད་འདྲི་རྩལ་ཐབས་འདི་རྣམས་དངོས་ཡོད་དང་བྱང་ཐད། གསོན་ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་མ་ཟད། ད་དུང་བདག་ལ་ཆོད་ལྟ་ལྟན་ཆེགས་རེ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ནས་རང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གསར་རྟོགས་བྱེད་དུ་འཇུག།

བྱིས་པའི་རིག་སྒྲོལ་བྱེད་པའི་ཆེད་འདྲི་ཁྲོད། བ་མས་བྱིས་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་དངོས་ཡོད་རྒྱ་ཆད་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། བན་འབྲས་ལྡན་པའི་ངང་ཆེད་འདྲི་དག་གདམ་ག་དང་སྒྲིག་བཟོ་བྱེད་དགོས་སྟམ། ཆེད་འདྲིའི་ནང་དོན་དཀའ་མི་ཉན་ལ་སླ་ཡང་མི་ཉན། དེ་མིན་ཆེ་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་རུས་ཐོན། ང་རང་ལོ་ན་གསུམ་བཞི་ཅུ་ཀྱི་དུས་སུ་ཨ་པས་གཙོ་ཆེ་བ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཐབས་སྟོན། དེ་ནས་ལོ་ན་བཞི་ལ་ཅུ་ལ་སོན་དུས། དཀའ་ཁག་རྗེ་ཆེ་དང་དོན་སྟོང་རྗེ་ཟབ་ཏུ་བཏང་། འོན་ཏེ་དེ་དག་བདག་གི་བརྩོན་པ་བརྒྱད་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཨ་པས་མཐོང་དགོན་པ་དང་བྱུང་མཆར་བའི་གནད་དོན་རིགས་ཀྱིས་བདག་ལ་དཀའ་ལས་གཏན་ནས་མི་བཟོ།

ང་དང་མཉམ་དུ་ཆེད་མོ་ག་གེ་མོ་ཞིག་མགོ་འཇུགས་མ་བྱས་པའི་ཡར་སྟོན་དུ། ཐོག་མར་ཨ་པས་གོ་བདེ་ལ་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་སྐད་ཆས་བདག་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཚགས་རྒྱག་ལ། སྐབས་རེར་དཔེ་སྟོན་དང་དངོས་སྟོང་ཡང་བྱེད་པས་ཆེད་མོ་ཚུལ་མཐུན་ངང་ཆེ་བར་རམ་འདེགས་བྱེད།

ཨ་པས་བསམ་པར་བྱིས་པའི་རིག་སྟོབས་དང་སེམས་ཁམས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་འོ་

བརྒྱད་རིམ་ཁྲོད་ལྷ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱས་པར་དོན་སྤྲིང་གལ་ཆེན་ལྷན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱས་པའི་
བཟང་ངན་གྱིས་ཐད་ཀར་བྱིས་པའི་རིག་སྟོབས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པར་སྟུམ།

ང་རང་ནར་སོན་པའི་གོ་རིམ་ཁྲོད། ཨ་ཕས་དུས་ཅྱག་ཏུ་ང་རང་ཁྲིད་དེ་ལས་འགལ་འབྲ་
མིན་ནང་ཞུགས་སུ་བརྟུག་སྟེ། བདག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་མྱོང་རྟོགས་དང་། བདག་གི་ཆོར་
རྟོག་གི་མྱོང་བ་རྩལ་ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་བདག་ལ་ལྷ་ཉན་སྟུབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་
ཆེད་འཛོའི་ལས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་བསྐྱལ་ཅིང་ང་རང་ལ་ལྷ་ཞིབ་ཀྱི་གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་
འབྲགས་སུ་བརྟུག དེ་མིན་ཁོས་ཆེད་མོད་ཁྲོད་ནས་བདག་གི་སྐད་ཡིག་གི་མཚུབ་སྟོན་ལ་གཟབ་
ནན་བྱས་ཏེ་བདག་ལ་སྐད་ཡིག་སྟུང་དེ་ཆོར་རྟོག་བྱས་པའི་བྱ་དངོས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་
པས་རྒྱས་ལྷན་པའི་ངང་བདག་གི་ལྷ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་གོང་མཐོ་དང་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་
བསྐྱུན།

ཨ་ཕ་ང་དང་མཉམ་དུ་ཆེད་འཛོའི་རོལ་བ་དང་བསྟུན། རྒྱ་འཛོམས་སྟེ་མང་གི་དངོས་པོས་
བདག་གི་སྟོ་སེམས་འགྲུག་སྟེ་བ་དང་། དེ་ལས་དོན་སྤྲིང་དབེན་པའི་ཆེད་མོས་བདག་གི་སྟོ་ཆེ་
ཉིས་འགལ་དུ་གཏོང་བར་རྟོགས།

སྟོ་སེམས་ཆེ་གཅིག་ནི་ཆོར་རྟོགས་དང་། ཆོར་ཤེས། ཡིད་འཛིན། བསམ་སྟོ། འཆར་རྟོག་
སོགས་མཉམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བརྒྱད་རིམ་གྱི་སེམས་ཁམས་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་རེད། སྟོ་སེམས་
ཆེ་གཅིག་དང་ཉིས་འགལ་ནི་བྱིས་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཆུན་ཏུ་ཅང་ཆེ། གཟབ་ནན་མི་བྱེད་
ལ་སྟོ་ཆེ་མི་གཏོང་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་ལེན་པ་ནི་སྟོ་དོར་འཆར་ཐབས་བྲལ་
བཞིག་རེད་ལ། དེ་ནི་གཏན་ནས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག དེ་བྱིར་བདག་
ལ་མཆོད་ན། ཨ་ཕས་སྟོ་ཆེ་སྦྱིམ་པའི་རྒྱས་པ་སྦྱེད་སྲིད་བྱ་བར་དང་དོད་ཆེན་པོ་བྱེད། ཁོས་རྒྱས་
ཤུགས་ཡོད་དགུས་ཆེད་མོ་སྟོ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་བས་འདིས་ཆགས་མེད་ངང་བདག་གི་སྟོ་ཆེ་ཡོད་
དགུ་གཅིག་ཏུ་སྦྱིམ་དུ་བརྟུག།

ཆེད་འཛོའི་གོ་རིམ་ཁྲོད། ཨ་ཕས་ད་དུང་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་བདག་གི་ཡིད་འཛིན་གྱི་
རྒྱས་པ་གསོ། དེ་ནི་ཡིད་འཛིན་གྱི་རྒྱས་པར་བྱིས་པའི་སེམས་ཁམས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཁྲོད་རྒྱས་
པ་གལ་ཆེན་ལྷན་པའི་རྒྱུན་རེད། བྱིས་པ་ཡིད་འཛིན་བརྒྱད་ནས་འདས་ཟིན་གྱི་མྱོང་བ་ཆོར་རྟོགས་
བྱེད་ཅིང་ཁྲད་ཆེན་ལ་བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་ཐེབས་པས་དེ་ནས་བཟུང་སེམས་ཁམས་འཕེལ་བར་

སྒྲུལ་འདེད་བྱེད། ཡིད་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་གཙོ་ཆེར་ཡིད་འཛིན་གྱི་ལྷ་རྒྱུ་ཆད་དང་། ཡང་དག་
རང་བཞིན། རྒྱུ་མཐུན་རང་བཞིན། ལྷ་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་བཅས་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་མངོན། ཡིད་
འཛིན་རྣམས་པ་དེ་བྱིས་པའི་རང་གཤིས་དང་བཅེ་རུང་། སེམས་འདུན་ལ་སོགས་པར་དོན་སྤྲེང་ཆེན་
པོ་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན།

བདག་གི་ཡིད་འཛིན་གྱི་རྣམས་པ་གསོ་སྒྲིང་བྱ་བྱེད། ཨ་པས་བསམ་སྒོ་བཞི་གསུམ་བརྒྱ་
གཉིས་བཏང་སྟེ། བྱེད་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་རྟེན་པ་མ་ཟད། བན་འབྲས་ཀྱང་ཆེན་པོ་སྤངས།

ཨ་པས་སེམས་ཞིབ་མོའི་རང་བདག་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཅེད་མོའི་རྒྱ་འདོན་སྤྲོད་
བྱས། ཁོས་དངོས་ཡོད་དང་། མངོན་སུམ། གསོན་ཉམས་ཀྱི་རྣམ་པས་བདག་གི་འདས་ཟེན་གྱི་ཆོར་
རྟོགས་སད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱས་པ་བརྒྱད། ངའི་ཡིད་འཛིན་དེ་ཉ་
ཅང་འབྲས་ཆང་དང་ཡང་དག་པར་འཇུར་བ་བཅས་གསར་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གིས་དུས་རྒྱུ་
རྒྱད་ཡིག་སྤྲོད་དེ་བྱ་སྤྲོད་དང་དངོས་པོ་ཞིབ་འབྲི་བྱེད་བཞིན་བདག་གི་ཡིད་འཛིན་དཀྱོགས་ཀྱིན་
ཡོད་ལ་དེ་ནི་བྱིས་པའི་ལྷན་པར་ཉམས་འཇུར་དང་། རྒྱད་ཡིག་ ཐ་སྙད་རྣམས་འབྲེལ་བ་ཉ་ཅང་
དམ་པས་ཡིན།

བདག་དང་ལྷན་དུ་ཅེད་མོའི་ཁྲོད། ཨ་པས་བདག་གི་ལྷ་ཞིབ་དང་། སྒོ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ།
ཡིད་འཛིན་བཅས་ཀྱི་རྣམས་པ་གསོ་བར་ཡིད་འཛིན་བྱེད་ལ། དེ་བས་བདག་གི་འཆར་རྟོག་གི་རྣམ་
པ་དང་། གསར་གཏོད་རྣམས་པ་གསོ་སྒྲིང་བྱེད་པར་ལྷག་ཏུ་གཟབ་ནན་བྱེད།

རང་ཉིད་ཀྱི་ཆད་བཀག་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་འཆོ་བའི་ཉམས་སྤྲོད་བཅས་ལ་གཞིགས་ཆེ།
རང་ཉིད་དགའ་བའི་ཁ་བྱང་དང་བརྟེན་དོན་འདེམས་པ། རང་ཉིད་མོས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་ཆ་
འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་དགོས། བདག་གིས་དཔེ་འཛིན་དེ་མང་གཞི་བྱས་རུང་། འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
འཆར་རྟོག་རྣམས་པ་གང་དགར་སྤྲོད་ཆོག་སྟེ། གསར་གཏོད་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་རང་རང་ཉིད་ཀྱི་
འཆོ་བ་འཇུགས་སྒྲུན་བྱས་ཆོག

ཅེད་འཛོའི་ཁྲོད་དུ་ཨ་པས་བདག་ལ་རྒྱ་ཡན་དང་། རང་འགྲུལ། གསོན་ཉམས་ལྷན་པའི་
རང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོར་རྟོགས་བྱས་པའི་འཛིན་རྟེན་དེ་ལ་བཟོ་དང་བཟོ་སྒྲུན་བྱེད་དུ་འཇུག ད་
དུང་དུས་རྟག་ཏུ་བདག་ལ་གཙོ་དོན་བཟོ་བཞེངས། འཕེལ་རིམ་གོ་སྤྲིན། བྱེད་རྣམས་བགོ་འབྲེམས།
སྤྲིན་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱེད་དུ་འཇུག ཁོང་གིས་ང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཞིགས་དང་། ལུས་

འགོད། རྒྱུ་འདོན་གསལ། ལག་བསྟར་བཅས་བྱེད་པའི་རེ་སྐུལ་བྱེད། བརྒྱད་རིམ་ཕྱི་ལོའི་ཁྲོད་བདག་གི་གསར་སྐྱོན་དང་ནང་དོན་ཐག་གཅོད་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོ་ཀྱན་ནས་ཡར་རྒྱས་སུ་བྱིན། ཅེད་འཛིན་ཁྲོད་ཨ་པ་དང་དེད་གཉིས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་དང་། བན་ཚུན་སྐབས་བསྟུན། སྐབས་སྐབས་སུ་ཁོས་བདག་དང་མཉམ་དུ་ཐབས་འཐེན་ཞིང་རྣམས་འགོད། འདི་ལྟར་སྐབས་བསྟུན་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་དུ་བརྟུག

བྱིས་པའི་འཆོ་བའི་ནང་། དོན་དག་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོ་ཆོར་སྟོ་བ་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་ལ་ལས་འགྲུལ་གང་མང་ཞིག་ཁོ་ཆོ་ཆེས་དགའ་བའི་ཅེད་མོར་འཇུག། ཁ་བ་འབབ་དུས་སུ་བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་གངས་ཀྱིས་མི་གཞུགས་བསྐྱངས་ཤིང་ཆར་བ་འབབ་དུས་ཁོ་ཆོས་ཡུར་རྟ་འབྱུ་ལ། ད་དུང་ཁོ་ཆོས་བྱེ་འདམ་དང་དེའུ་ཡིས་གསང་བའི་མཁར་སོ་བཞེངས།

ཨ་པས་བཤད་ན། ང་རང་ཆུང་དུས་ཆེས་དགའ་བའི་ཅེད་མོ་ནི་ཁང་པ་རྒྱག་རྒྱ་རེད་ཟེར། ཅེད་འཛིན་ནང་དུ་ང་རིམ་བཞིན་མཐུན་རྒྱབ་དང་། གཡས་གཡོན། ལྷེང་འོག་དཀྱིལ་དབུས། ལྷགས་རྩུར་སྟགས་སྟོང་ཆ་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་མཐོ་དམའ་དང་། རིང་ལྡང་། སྒྲིམ་ཕྱ། ཡང་ལྷེ། ཆེ་ཆུང་སྟགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་གྲུབ། གོ་རིམ་འདིའི་ཁྲོད་ནས་ངས་འཆར་གཞི་ལྟན་པ་དང་གོ་རིམ་ཆང་བའི་ངང་རྣམས་འགོད་བྱེད་པའང་རྟོགས། ལྷགས་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་བྱུང་རྗེས། སྟོ་བའང་ཆད་མེད་ཅིག་འཕེལ་སོང་།

ཁང་པ་བརྟེན་པའི་གོ་རིམ་ནང་ངས་ངེས་པར་དུ་ལུས་སེམས་མཉམ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་འདིས་ཤག་ནད་ལ་སྟོང་བརྟེན་སྟོན་པ་ལས་གཞན། མིག་དང་ལག་གཉིས་ལའང་སྟོང་བ་ཐོབ། བདག་གི་ལག་པའི་འགྲུལ་སྟོན་རྣམས་པ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་རྟ་ལག་བདེ་ཞིང་རྣམ་རིག་གསལ་ལ་བག་ལ་ཞ རའི་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་འདོན་སྟབས་སོང་། ལག་མ་འགྲུལ་བའི་ཉེ་སྟོན་དུ་ལྷད་པའི་ནང་མོ མར་རྣང་བརྟན་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ཅེད་འཛིན་འདིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ངས་ཀྱང་སྣང་བརྟན་བསམ་སྟོའི་རྣམས་པ་སྐྱེད་མིང་བྱས།

རྣམ་ཀྱན་དང་རང་ཁང་པ་བརྟེན་པའི་ཅེད་མོ་འདི་རིགས་ཅེ་དུས། ཨ་པས་བདག་ལ་རྟོགས་རམ་མི་དམན་པ་མང་པོ་བྱེད། ངས་ཁང་པ་བརྟེན་པར་དུས་རྒྱུན་ཁོས་ང་ལ་འཆར་རྟོག་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་འཆར་རྟོག་བྱས་པ་རྗེ་ལྟར་འཐུས་ཆང་ན་དེ་ལྟར་ལྷགས་ཟེར། སྐབས་འགར་ཁོས་ད་དུང་དངོས་ཀྱི་འདྲ་དབྱིབས་དང་། རི་མོ་བཅས་སྟོན་

བཞིན་ངའི་སྐད་པའི་ནང་གི་འཆར་རྟོག་དེ་ཞིབ་ཚགས་སུ་གཏོང་། འདིས་ཆེད་འདྲོ་བདེ་ལེགས་
ངང་རོལ་བར་ཕན་ཐོགས་པ་མ་ཟད། བདག་གི་བསམ་སློབ་འཆར་རྟོག་ནུས་པ་དེ་བས་ཀྱང་གོང་དུ་
སྤེལ་ཐུབ།

ཨ་པས་འབད་འབྱུངས་བྱས་ཏེ་བདག་གི་ལས་ཀར་ཆ་སྟེན་བསྐྱུན་ཅིང་། ཁོང་གི་རམ་
འདེགས་དེ་སྟེན་གྱིས་ངས་དེ་ལས་ལེགས་པའི་ངང་བག་ལ་ཞ་བའི་ནུས་པ་ཕྱིར་འདོན་བྱས། ཨ་
པས་ད་དུང་བདག་ལ་བཟོ་སྐྱུན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་དང་ཅ་བའི་ཐབས་ལམ་བཤད་
གྱིན་ཡོད། བང་ལེབ་ཅི་ལྟར་འདིང་ཚུལ་དང་དེ་དག་ཅི་ལྟར་བྱ་སྟེང་ཚུལ། ཅི་ལྟར་བྱས་ན་ད་
གཞོན་ཆད་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་སར་སྤེབས་པ་སོགས་བདག་ལ་བཤོད།

ཨ་པས་བྱིས་པའི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུང་དུས་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་འོས་པར་འདོད། མི་ལ་
ལའི་བསམ་པར་གསར་གཏོད་གྱི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱིས་པ་ནར་སོན་རྗེས་ད་གཞོན་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན་པར་འདོད། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་འཆལ་གཏམ་རེད་སྟེ། འོན་ཏེ་ངོས་སུ་བྱིས་པ་ཞིག་ཆེད་མོ་
ཆེ་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་། ཁོ་ལ་གསར་གཏོད་གྱི་ནུས་པ་དེ་སྤེབས་ཟིན།

བརྒྱད། སློབ་སྦྱང་གི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་དེ་སློབ་སྦྱང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན།

ངའི་བུ་ཕྱག་འདིག་རྟེན་འདིར་སྤེབས་མ་ཐག རེད་ཚུ་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་ཁོ་རང་འི་ལྟར་
གཞོན་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་སློབ་སྦྱོང་འི་ལྟར་སྦྱོང་པའི་འཆར་གཞི་འདིང་པའི་མགོ་བཙུགས། ངའི་རེ་
བར་ཨ་པས་ང་རང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་སྦྱད་དེ་རང་གི་བུ་ཕྱག་གཞོན་ན་བསམ། དེ་
མིན་ཨ་པའི་བསམ་སློབ་དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ། ཁོང་གི་བསམ་སློབ་དེ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཆར་བའི་ཕན་
འབྲས་བསྐྱུན་ན་སྟེ། བདག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་ལམ་ཆེས་མང་ཡང་། བཅས་མ་ཐག་པའི་བྱིས་
པའི་ཐད་ལ་ང་ད་དུང་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཡིན་པར་སྣང་། ངས་ཨ་པར་ཐབས་ལམ་གང་ཞིག་བྱིས་
པར་འོས་ཤིང་འཆམ་པ་རེད་དམ་ཞེས་དྲིས། ཨ་པས་བདག་ལ་སློབ་སྦྱང་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ནི་ཆེས་
བཟང་བའི་ཐབས་ལམ་རེད་ཟེར། ཕྱི་ཚུལ་ནས་བལྟས་ཆོ། ཨ་པའི་ལན་ནི་ཏ་ཅང་སྤྲབས་བདེ་ཞིག་
རེད། ཡིན་ནའང་། གླུ་ཆ་འདིར་དཔག་དཀའ་བའི་རིག་པ་ཞིག་དང་ཕན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱིང་

པོ་ཞིག་འདུས་འདུག ཆེས་རྣམས་འདིར་ལྷན་ལ་གཏིང་དཔོག་མི་ལོན་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཨ་
པས་ཆོག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བྱས།

མཁུན་རྒྱ་དོག་ཅིང་ཤེས་རྒྱ་ཞན་པའི་མི་མང་པོའི་སྤྱན་མོང་གི་ནད་དེ། མི་རི་འགས་མི་ཆོ་
 སྤང་དུ། ཏུས་ལུན་སྤང་དུ། སྤྱིང་རུས་ཆད་ཡོད། མང་སྤངས་ཉུང་བཙོན་བཅས་ལ་ཁ་གཤམ་
 ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་ཁབ་མིག་ཅམ་པོ་འགེབས་ཀྱིན་ཡོད། ངས་བསམ་པར་ཤེས་བྱས་མི་ཞིག་གི་
 འཆོ་བ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་མ་ཟད། དེ་བས་ད་དུང་ཆེད་ལས་ཞིབ་འཇུག་གཏིང་
 ཟབ་བྱེད་པ་རོགས་སན་ཏེ་ཅང་ཆེ། དེ་ཕྱིར་རིན་མང་ལྷན་པའི་ཤེས་བྱ་དང་སན་ཐོགས་ཅན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ཆོ་ང་ཆོས་སློབ་སློང་བྱས་ཏེ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས་གཞན། ད་དུང་
 བཟང་ཐོག་ལེགས་བསྟེགས་བྱེད་དགོས།

ང་རང་རྒྱུ་ལྷན་སྐད་རིགས་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པོད། ཡོན་ཏན་གཞན་གང་
 མང་ཞིག་ཞོར་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུ། དེ་དག་ནི་སྒྲི་དངོས་དང་། རྟོག་ཆགས། དངོས་ལྷགས། རྟོག་ལྷགས།
 རྟོག་རིག་བཅས་རིག་པ་སོ་སོའི་བྱུང་ཁོངས་སུ་སྒྲིབ་བས་ཡོད། ངས་ཨ་པའི་སྒྲོབ་གསོའི་ཕན་འབྲས།
 རོ་མ་གསལ་བཤད་བྱེད་འདོད་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་རྟུམ་པ་རོམ་སོ་བྱེད་པ་
 མིན། ཨ་པས་ང་རང་ལོ་ན་གསུམ་བཞི་ནས་བཟུང་ང་ཆོར་གོམས་གཤིས་ཤིག་གྲུབ་སོང་བེད། དེ་
 བྱི་དུས་རྒྱན་ཞོགས་པར་ཁོང་གིས་ང་རང་འཆམ་འཆམ་དུ་བྱིད། འགྲོ་ཞོར་དུ་ང་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་
 གཏམ་རྒྱུད་གང་མང་བཤད་པ་དང་། གཏམ་རྒྱུད་འདི་དག་གི་ཁོད་ནས་བདག་ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་ས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གང་མང་འབྱོར། བདག་གི་ཨ་པཤེས་རྒྱ་ཡངས་པས་གཏམ་རྒྱུད་གཅིག་བསྐྱར་སྒྲོས་
 ཀྱིས་བཤད་སྒྲོང་མེད། རྒྱབས་ལན་རེར་འདྲར་མན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མཆོམས་ལན་རེར་རྒྱ་དཀར་
 ནག་གི་ལྟ་སྣང་། རྒྱབས་རྒྱབས་སུ་གསོན་ཉམས་དོད་པའི་ངང་བདག་ལ་སེ་པ་བྲིན་གྱི་མིས་ཐེ་ལི་
 དབྱའི་ཁྱང་ཁྱེར་ལ་ཆོལ་བའི་དམག་འཁྲུག་བཤད་ལ། ཡང་མཆོམས་མཆོམས་སུ་ངིང་གུར་རྒྱལ་
 རོས་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་བཅས་བཤད། ང་ཆོ་ནགས་འདབས་སུ་བྱིན་ཆོ། ཨ་
 པས་མེ་དོག་རེ་བྱུང་ལ་མཛུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ་བདག་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་འདྲི་བ་དང་། ལན་བཏབ་
 པའི་རྒྱུས་སུ་ཁོང་གིས་བདག་ལ་མིང་དེ་ངེ་ལྟར་ཐོགས་ཚུལ་དང་། ཟེའུ་འབྲུག་དང་། འདབ་མ་
 གང་ཡིན་པ། ད་དུང་དེ་དག་གི་བྱེད་རྟུམ། དེ་ལ་སན་རྟུམ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སོགས་བརྗོད། གལ་ཏེ་
 འབྲུ་མིན་ཞིག་མཐོང་ཆོ། ཨ་པས་ཡང་བདག་ལ་དེའི་འཆོ་བའི་གོམས་གཤིས་དང་ནར་སོན་གྱི་

སྒྲིག་གཞི་བཅས་འགྲེལ་བཤད་གནང་ངེས། འདི་ནི་དངོས་ནས་གང་དང་བསྐྱར་ནའང་ཕན་འབྲས་
 ཆེས་ཆེ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་དང་། ང་རང་སྤྱི་དངོས་ཁམས་ལ་སློབ་སྦྱང་བརྟམ་པའང་དུས་དེ་ནས་
 མགོ་ཚུགས་ཤིང་ཅི་ཞིག་ནི་སློབ་དང་ཅི་ཞིག་ནི་ཆོན་པ་ཡིན་པ་རྟོགས། རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོ་ནི་
 འདིག་ཉིན་ཉིང་གི་དགོ་ཆན་དམ་པ་སྟེ། མི་རྒྱུས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལས་འཛད་ཐབས་མེད་
 པའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཐུབ་ཅིང་། འོན་ཏེ་སློབ་ཡིད་ཆེན་པའི་ངང་དགོ་ཆན་འདི་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་
 ཐུབ་མཁན་གྱི་པ་མ་དང་བྱིས་པ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ་རེད། ཅས་པ་འདི་ནི་ཨ་ཕའི་ཉིན་མོའི་
 བྱང་གི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད། དུས་ཚོད་དང་སྤྱིང་རུས་གྱི་མ་འདད་བར་སྐྱམ་པའི་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་འདི་
 མཐོང་ཆེ་དེ་ནི་ཁོ་ཆོའི་བསམ་སློབ་སྟེང་གི་ལེ་ལོ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་པལ་ཆེར་ཁོ་ཆོས་རང་
 ཉིད་རིག་སྟོབས་ཡོངས་སུ་མ་བྱེ་བར། སློབ་གསོ་དང་སློབ་སྦྱང་གི་ཐབས་མཚོག་གཟབ་ནན་ངང་
 འཛུལ་གྱིན་འདུག

དགྲ། དགའ་སློབ་ཁྲིད་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ།

བདག་ལ་མཚོན་ན། དཔེ་ཆ་སྟོག་འདོན་བྱེད་པ་ནི་སློབ་སྦྱང་རིགས་ཤིག་སྟེ། ང་རང་བྱིས་པ་
 ཡིན་དུས་སམ། དེ་མིན་ན་སོ་ཕྱ་དུས་སོགས་སུ་ནམ་ཡང་ཅེད་མོ་ཅེ་བ་ལྟར་སློབ་སྦྱང་བྱེད། ད་ལྟ་
 མི་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་ངང་ཨ་ཕའི་སློབ་གསོའི་ལྟ་ཚུལ་འདི་དོས་ལེན་བྱེད་གྱིན་
 འདུག སློབ་སྦྱང་ནི་སྤྱི་པོ་ཀུན་གྱིས་དང་ལེན་བྱ་ཐུབ་པའི་དགའ་སྟོགས་ཤིག་སྟེ། དེ་ནི་འཛོལ་སྐྱར་
 ལས་མཛེས་སྟུག་ལྟར་པ་ཞིག་དུ་གཏོང་བྱེད་ཅིག་རེད། དེ་ནི་བྱིས་པའི་ལས་ཀ་མིན་ལ་འགན་འཁུ་
 ཡང་མིན། བྱིས་པ་ན་སོ་འཕེལ་བའི་ལོ་ཟླའི་ནང་སློབ་སྦྱང་གི་དོན་དུ་སྐྱོན་སྐྱར་མི་བཟོ།

ང་རང་ལོན་རྒྱུད་དུས། ཨ་ཕས་བདག་ལ་ཐབས་ཤེས་གང་མང་བཅའ་ཏེ་ངའི་སློབ་འབྲས་
 གཡུར་བྱེད་ཅེད་འཛོལ་ཆེན་པར་རོལ་དུ་བརྟུག གླུ་བས་དེར་ངས་བརྩམས་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་
 བརྒྱགས་པ་མ་བཟད། ཡོན་ཏན་ཡང་མི་དམན་པ་ཞིག་འབྱོར། ང་ལ་མཚོན་ན། སློབ་སྦྱང་བྱེད་དུས་
 བཅོན་ཚུགས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཉག་ཅམ་ཡང་མེད། ཨ་ཕས་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཏེ།
 ང་རང་སློབ་སྦྱང་ལ་མོས་སུ་བརྟུག ང་རང་སློབ་སྦྱང་ལ་དུངས་པས་སུ་ཞིག་གིས་བདག་གི་དགའ་
 ཕྱོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་འགོག་ཐུབ་བམ། ངའི་ཨ་ཕས་གཞན་གྱི་པ་ལྟར་ཉིན་རྒྱུས་པོར་དཔེ་ཆ་སྟོག་

ཏུ་མི་འཇུག་པར་དུས་ཅུག་ཏུ་བདག་གི་ལུས་སྤང་ལ་ལྟ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སློབ་སྤྱོད་ཁོ་ནར་མགོ་
འཁོར་ནས་མི་འདུག་པའི་སྐྱལ་མ་བྱེད། སློན་ཆད་ང་རང་སློབ་སྤྱོད་ནང་དུ་ཆད་དེ་འཐིམ་འགོ་དུས་
ཨ་པས་རྒྱན་དུ་བསྐྱུགས་པའི་སྐད་ཆ་ནི། ཁྱེད་ཨ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་སློབ་སྤྱོད་བྱས་སོང་།
ང་ལ་གསོ་རུང་ཅམ་རྒྱུ་བས་དང་། རུང་ཅམ་གྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་མཐུད་ཟེར་བ་དེ་རེད། བྱིས་
པ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་པར་མི་སློབ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་གིན་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཆན་ནི་
བཅན་ཚུགས་ཀྱིས་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བརྟུག་པས་ཡིན་པ་འདྲ། མི་ཆང་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་
འདོད་པའི་ལས་དེ་སྐྱབ་པར་སློ། གཤམ་ཏེ་སློབ་ལུན་ཆེ། དཀའ་ལག་ཅི་ཅམ་ཆེ་ཡང་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སེལ་ཐུབ། དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ། སློབ་བྲལ་ཆེ། ཇི་ལྟར་བཅན་ཚུགས་བྱས་ཀྱང་ཏུར་བཅོན་གྱི་རུས་
པ་གཏན་ནས་འདོན་ནི་ཐུབ། མིའི་རང་གཤིས་ནི་རང་དབང་ལ་སློ་ཉེ་བ་དེ་རེད། ཏུ་ཅག་ཆང་མ་
བཅན་དབང་དང་གཉམ་གཞོན་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ དེད་ཅག་གིས་གཞན་གྱིས་བཅན་གྱིས་ང་ཆོར་
སྤྱད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད། ཆེས་བསྟོན་མེད་གྱི་དོན་དངོས་ཤིག་ནི་བྱིས་
པ་ཆེས་ཞེ་མེར་བ་ནི་བཅན་ཚུགས་ངར་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་རེད།

གཤམ་སྤྱིད་པ་མ་དང་དགེ་ཆུན་གྱིས་ནམ་ཡང་བཅན་ཚུགས་ཀྱིས་བྱིས་པར་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་
དུ་བརྟུག་ཆེ། བྱིས་པས་ངོ་ཚྏ་འདྲ་པོ་བྱེད་ཁོ་ཐག་ཡིན། སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ཨ་པས་ང་ལ་
སློབ་གསོ་སྤྱོད་དུས། ཁོས་ནམ་ཡང་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་གོ་བ་དེ་རྟོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་བ་དང་།
ཡིད་འགྲུག་པའི་ཆེད་མོ་རེ་རེར་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སློ་སེམས་རྒྱས་སྤྱོད་བརྟུག་སྟེ། སློབ་གཉེར་
གྱི་ལས་ལ་སློབ་དཀའི་ངར་ཞུགས་སྤྱོད་འཇུག ངའི་བྲན་ངོས་སྤྱོད་བདག་གི་བྱིས་དུས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་ནི་
ཤིན་ཏུ་སློབ་ལུན་པའི་ལས་ཤིག་ཡིན། ད་ལྟའི་དུས་སྤང་སྤར་བཞིན་དུ་སློབ་སྤྱོད་ནི་དངོས་ནས་
སློ་ཡིད་སློབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་སྟེ། ངས་ནམ་ཡིན་ཡང་རང་འགྲུལ་ངར་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་
བདག་གིས་དང་ལེན་བྱས་པའི་སློབ་གསོ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྐྱལ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
མེད།

བདག་གི་སློབ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བྱ་ཞན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས། ཨ་པས་ང་ལ་གཏན་ནས་སྤྲིགས་མ་
སྤྱོད་ལ་རུང་ཡང་མ་སྤྱོད། ངས་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་སློབ་སྤྱོད་དེ་དཀའ་སྤྱུག་ཅན་གྱི་ལས་ཤིག་ཏུ་བརྟེན་
མ་སྤྱོད། ངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སློབ་སྤྱོད་དེ་སློབ་ཆེ་ལ་གཟི་བརྗེད་ལུན་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད།
འཛིག་རྟེན་སྟེང་སློབ་ཆེ་ལ་གཟི་བརྗེད་ལུན་པའི་ལས་སྐྱབ་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་ཡང་མེད། གཤམ་ཏེ་ཡོད་

ཆོ། དེ་ནི་སློབ་པ་ཁ་ནག་ཅིག་ཡིན་པར་གདོན་མི་བྱ། འོན་ཏེ་སློབ་པ་ཟེར་བ་ཚུ་ལ་མིན་གྱི་སློབ་གསོར་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ལས། མ་གཞི་འདིག་ནིན་ན་སློབ་པ་ཟེར་བ་མེད།

དོན་དངོས་སུ། རློས་ཆེན་ལྷོ་མེ(Goath)ཡང་རློས་མ་ཐག་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་རློས་ཆེན་ཞིག་མིན། ལྷོ་མེ་ལོ་ན་ཕྱ་དུས་སུ་བར་སྐབས་ཤིག་ལ་དཔེ་དེབ་སློག་པར་རབ་ཏུ་ཞེ་ལོག་ཅིང་། དེ་དུས་ཁོ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པར་མི་དགའ་མོད། ལོ་མང་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོང་གི་ཡོན་ཆ་ད་སླེ་པོ་ཕལ་བ་ཡོངས་ལས་བཟུལ་ཏེ་སྐྱེན་གྲགས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་རློས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཁོ་རྗེ་ལྷུར་འགྱུར་སོང་ངམ། གཤམ་གསལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་བསྟགས་རྗེས་དེའི་ནང་གི་གསང་བ་རྟོགས་ཐུབ། ན་གཞོན་ལྷོ་མེ་ནི་ཉིན་གང་པོར་ཅེ་རྒྱ་མ་གདོགས་མི་ཤེས་པས་གཅར་རྩུང་སྐོར་གསུམ་གང་མང་བྱངས། འོན་ཏེ། ཨ་ཕས་ཁོང་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སློབ་དེ་བག་པེ་བས་ངང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དུ་འདུག་མ་ཐུབ། སྐབས་ཤིག་ལ་ལྷོ་མེའི་ཨ་ཕ་སྐྱེན་གྲགས་འབར་བའི་མི་རིགས་ཞིབ་འདུག་པ་སྐྱེལ་བས་སློབ་པའི་ཕྱི་ལོ་དང་མངལ། ཁོང་ནི་བྱིས་པའི་སློབ་གསོ་ལ་སློབ་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པས་རློས་ཆེན་མང་པོའི་སློབ་སྦྱང་གི་བརྒྱུད་རིམ་ལྷོ་མེའི་ཨ་ཕར་བཤད། རྒྱང་མོ་ལ་དེའི་ཁྱོད་ནས་ལྷོ་མེའི་ཨ་ཕར་སློབ་སྦྱང་མང་པོ་བྱུང་། བྱིས་དུ་ལོག་རྗེས། རྩམ་འགྱུར་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་ལྷོ་མེར་སློབ་གསོའི་བྱེད་ཐབས་གསར་པ་སྦྱད་པ་སྟེ། ཁོས་ན་གཞོན་ལྷོ་མེར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྱི་རློས་ཆེན་མང་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་པ་དང་། དེ་མིན་རློས་ཆེན་དེ་ནམས་རྒྱུད་དུས་ནས་སློབ་ལ་བཅོན་པའི་བྱིས་པ་མིན་པར་བཤད། ཁོང་གི་ཨ་ཕས་ཀྱང་ན་གཞོན་ལྷོ་མེར་ཅི་གསུངས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཞུགས་བསྐྱབ་ཏུ་མི་འདུག་པར། ཁོང་གིས་བག་ལ་ཞབ་པའི་འདུ་ཤེས་ཁྱོད་ནས་དཔེ་སློག་དང་། སློབ་སྦྱང་། རློས་ཆེན་བཅས་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྟེལ་ཏེ་སློབ་སྦྱང་ལ་ངེས་ཤེས་གསར་པ་ཞིག་རློས་སུ་བཅུག་ཉིན་ཞིག་ཁོང་གི་ཨ་ཕ་དང་བྲགས་པོ་ཞིག་གིས་འབྲམས་པོ་ཞིག་གི་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་ཀྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷོ་མེས་གཤམ་དུ་ཉན་གྱིན་པ་ཐོས་པས་ཁོང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐད་གསང་མཐོན་པོའི་ངང་གོ་ཐོས་ལ་ཁོ་རྒྱུད་དུས་སུ་སློབ་སྦྱང་མི་བྱེད་པར་ཅེད་འཛོར་གཡོང་སྟེ་སྟོད་ཟེར། ཁོས་བསམ་པར་ཡོན་ཏན་མ་སྒྱུར་ཡང་འཆོ་བ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་སྟེལ་ཐུབ་པར་སྐྱེ། འོན་ཏེ་ལོ་ན་སོན་དུས། ཁོས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ལ་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པས། ལས་ཀ་བཅའ་འདོད་ཀྱང་མ་རྟོད་པས་སྤང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅས་བརྗོད། ཨ་ཕའི་སྤང་གིས་ན་གཞོན་ལྷོ་མེར་འདིགས་ཡེར་བའི་སྤང་བ་ཞིག་སྤྲད། ཁོང་གི་བསམ་པར་ང་རང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མི་ཞིག་བྱེད་དམ། ཡང་ན་སྟོགས་གང་སར་ཟས་སློང་བའི་

སྤང་པོ་ཞིག་བྱེད་མིན་འཁོར། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ན་གཞོན་སྟོ་ཐེས་རང་འགྲུལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པས་
མི་ནམས་ཏ་ལས། ཁོས་ད་དུང་སྟོག་དང་བསྟོན་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པས་མི་ནམས་གྱིས་ཁོང་གིས་
ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མི་ཞིག་བྱེད་པའི་ལམ་བུ་བདམས་ཟིན་ཞེས་བརྗོད། མཐུག་མཐར། བཞུགས་
སྟོ་ཐེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་བུར་སྐྱེས་པའི་དོན་གོ་འབྱེད་ས་པ་རེད།

ངའི་བསམ་པར་ཡང་བྱིས་པ་སུ་ཡིན་ཅུང་དོན་དངོས་སུ་ན་གཞོན་སྟོ་ཐེ་བཞིན་འདི་ལྟ་
བུའི་འཕོ་འགྱུར་ཞིག་རྟེན་བྱུག། ངའི་བྱིས་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་སྤང་ལ་དུས་
ཡུན་ཏ་ཅང་སྤང་ནའང་སྟོ་རིག་བཟླ་བའི་ཨ་པས་སྟེ་ཐེའི་ས་ལགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་
དེ་ང་རང་འགྱུར་ཏུ་བརྟུག།

བརྒྱུ་རྩལ་དབྱངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས།

སྟོན་ལ་ངས་ས་ལགས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྩལ་དབྱངས་ཁྲིད་པའི་དོན་དེ་སྤང་ལྟོང་། དོན་
དངོས་སུ་བྱིས་དུས་སུ་ང་རང་རྩལ་དབྱངས་དང་མཉམ་གཤིབ་བྱས་ཏེ་ནར་སོན། དེང་སྐབས་ཀྱི་
བྱིས་ཆང་དུ་རྩལ་ཆས་ཡོད་པར་མ་ཟད། བྱིས་པར་རྩལ་དབྱངས་ཁྲིད་པ་ནི་ཆེས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་
གནས་ཚུལ་རེད། བདག་གི་ཤེས་ཚད་ལ་ཆ་རྒྱུན་ཅུང་ལེགས་པའི་བྱིས་ཆང་དུ་ནོ་སྤང་དང་འོག་
འཇུག་ཅུང་བ་སློབ་པ་ནི་སལ་ཆེར་བྱིས་པ་ཆང་མ་ངེས་པར་དུ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་གོ་རིམ་ཞིག་
རེད།

མི་ནམས་མ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་འཛོལ་བའི་ཁྲོད་དུ་རྩལ་དབྱངས་ལ་བེད་སྤྱོད་གྱི་རང་
བཞིན་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད་པར་སྟམ། ཡིན་ནའང་། ས་མ་འདི་དག་གིས་ཏུར་བཙོན་ཆེན་པོས་ངང་
བྱིས་པར་རྩལ་དབྱངས་སློབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དགོས་དམིགས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། ས་མ་ལ་ལས་རང་
ཉིད་ཀྱི་བྱིས་པར་དགའ་ཕྱོགས་གཅིག་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་རེ་འགས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་པ་
ནམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་སྟམ། དེ་མིན་ད་དུང་ས་མ་ལ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་པ་རིག་སྟོབས་
འབར་བའི་རྩལ་དབྱངས་མཁས་ཅན་པའོ་སྟེ་ནི་ནི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཅིང་། བྱིས་
སུ་སྤྲུགས་འདུན་མདོན་འགྱུར་བུང་ཆེ་ས་མ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ནོར་འཁོར་ཆེན་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ས་མ་
འདི་དག་གི་ཀྱན་སྦྱོང་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གནས་སྐབས་སུ་ང་ཆོས་སྤང་སྦྱོང་མི་བྱེད་མོད། འོན་
ཏེ་སུས་ཀྱང་བསྟོན་ཐབས་བྲལ་བ་ནི་རྩལ་དབྱངས་བསྐྱེད་ཐབས་རྟེན་པོ་ཞིག་སྟོབས་དར་ཞིང་སྟོ་སྤང་

རྒྱས་སྤྱོད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་མིན་སེམས་ཁམས་གསེབ་ཅན་དང་སྤྱོད་ཅུལ་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་
 རྒྱས་པ་སྦྱོང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཡོད་རེད། ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རྒྱས་པ་དབྱངས་ནི་བསམ་
 བཅོམ་ལས་འདས་པའི་སྒྲིག་གུར་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་མཐོང་རིག་བྱལ་ཞིང་དེ་ནི་སྒྲིག་གི་བརྒྱུ་བཞིན་དུ་
 ཉན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་འཆོ་བའི་ཁྲིད་ཀྱི་འཛད་མེད་ཀྱི་ནམ་དུའདྲ་དང་
 རྟོགས་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ནམས་སྒྲིག་ཀྱི་ལྟར་བའི་རྒྱས་པ་དབྱངས་ཁྲིད་བག་ལ་ཉལ་ཡོད། གོམ་པ་དང་
 སོ་ནམ་ཐོག་མར་ཐབས་ཅུལ་སློབ་པ་ནི་བྱིས་པ་མང་པོས་རྒྱས་པ་དབྱངས་སློབ་ཐབས་ཤིག་རེད། ཡིན་
 བ་ཡང་དུས་རྒྱུན་རྒྱས་ཅུལ་སློབ་ཐབས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གྱིས་ཁོ་ཆོ་རྒྱས་པ་དབྱངས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྦྱང་སྦྱང་
 འདུག འདི་ལྟ་བུའི་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་རིམ་ཁྲིད་དུ་རྒྱས་པ་དབྱངས་སློབ་པའི་དགའ་བདེ་དེ་ལྟར་མི་
 ཐུབ། དངོས་ཡོད་ཐོག་རྒྱས་ཅུལ་གྱིས་རྒྱས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོད་ཆད་མཛོན་མི་ཐུབ། རྒྱས་ཅུལ་དེ་རྒྱས་
 མོ་དགོས་རྒྱུ་བྱེད་སྒྲུབས་སུ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེ་ཡང་ཕྱོགས་གཤམ་མོ་ནས་བཅོམ་དུས། སེམས་ཁམས་
 དང་བསམ་སྒྲོ་ནི་དག་ཤོད་རྒྱས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་རྒྱས་ཅུལ་ནི་རྒྱས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཉིང་ལག་
 ཁོན་རེད། མི་ཆང་མང་ལ་གོ་ལོག་འདུག ཁོ་ཆོས་ངས་རྒྱས་པ་དབྱངས་སློབ་པ་ནི་བྱ་བ་དང་ལས་
 ཀའི་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་ཐབས་བྱེད་པར་སྒྲུབ། དོན་དམ་དུ་ང་ལ་རྒྱས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་འབྱོར་
 བའི་ཤེས་ཡོན་དེ་དུས་འདྲ་བྱེད་ཅིང་མོའི་བྱུང་ཁོངས་ནས་ཡོངས་སུ་བཀྲལ་བས་ངས་དེ་ཉིད་
 བཅུ་ཡང་བདག་གི་དགའ་བ་ཆེས་འཕེལ་ས་ཞིག་ཀྱི་ཅི་བཞིན་ཡོད།

ཆུང་དུས་སུ་རྒྱས་པ་དབྱངས་དག་ཆུན་ཀྱི་རེ་འདོད་བཞིན་རྒྱས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཆང་གཞི་ཤེས་བྱ་
 ནམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཕྱིར་ཉིན་རྒྱུན་རོ་སྒོ་དབེན་པའི་གདངས་དབྱངས་ནམས་ནན་གྱིས་རྒྱུང་། འདི་
 ནི་ངེས་པར་མཁོ་ནའང་ངས་སློབ་ཐབས་དེ་ལས་ཅི་ཡང་སྦྱང་མ་ཐུབ་ལ་སློབ་པ་ཉག་ཙམ་ཡང་ཆོར་
 མ་རྒྱས་པས་འདིས་རྒྱས་པ་དབྱངས་ལ་བཅངས་པའི་སྤར་ཡོད་ཀྱི་སློབ་ནམས་བོར་དུ་བཅུག ཉིན་
 ཞིག་ངས་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་བསྦྱོང་དེ་ཨ་མར་ངས་རྒྱས་པ་དབྱངས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོར་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱང་
 འདོད་མེད་པའི་འཆར་གཞི་ནམས་བཅོམ་དུ། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ "རྒྱས་པ་དབྱངས་ནི་སྤྱོད་འཛེབས་མིན་
 པའི་གདངས་དབྱངས་ཤིག་རེད་དམ། དེ་ཉིད་ན་དབང་འགྲུགས་པ་ཞིག་མིན་ནམ།" ཞེས་པའི་སྒྲིག་
 ཆ་འདི་འདྲི་བ་ལས་ཅི་ཡང་བཅོམ་མ་བྱུང་། ངས་ "མ་རེད། སློབ་དཔོན་མང་པོའི་རྒྱས་པ་དབྱངས་
 བཅུམས་ཆོས་ཀྱིས་བདག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱུང་། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་བསམ་བཅོམ་ལས་འདས་མོད། འོན་ཀྱང་
 དངོས་སུ་ཕྱིར་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ཞིག་སློབ་ཀྱི་མི་འདུག "

ང་རང་པོ་ཉོ་ཆེན་དང་མོ་ཟ་ཁྱི། པ་རྒྱ། པོ་ཁྱི་ནི་ནི། ལེ་ལ་ཨར་སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་
དག་གི་བརྩམས་ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཨ་པས་ " དེ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ཆེ། ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་དབྱངས་
སྒྱུང་མ་འདོད་པ་རེད་ " ཅེས་དེས་བྱུང་།

" ངས་གདངས་དབྱངས་འདི་དག་དགོལ་དུས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པས་སྒྲན་ཆའང་བྲལ། དེ་ནི་
སློབ་དཔོན་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་རྟོག་དབྱངས་སྒྲན་ཞིང་འདེབས་པ་ཞིག་མ་རེད། "

" ལྷ་ཨར། རྟོག་དབྱངས་ཅི་ཞིག་གིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་པར་
ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་སྒོ་བྱང་ཕྱིར་ངམ་ "

" སྒྲ་ཡིན་པ་སློས་ག་ལ་དགོས། བྲང་གིས་མི་ལང་བའི་དབྱངས་འགྲོས་དང་གདངས་
རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་དབྱངས་གྲུབ་པ་རེད། "

" དེ་རེད། སྒྲན་འདེབས་ཀྱི་རྟོག་དབྱངས་ནི་གདངས་དབྱངས་ཀྱིས་གྲུབ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་
ཀྱིས་གདངས་དབྱངས་སྒྱུང་བརྟེན་གྱི་འདོད་དམ། " ཨ་པའི་སྐད་ཆར་ཉན་ནས་ཅི་ཞིག་བརྟོག་
དགོས་པ་ཆ་མ་འཆའ་བར་ལྟ་ཞིབ་ངང་ " གལ་ཏེ་དངོས་ནས་སྒྱུང་དགོས་ཆེ། ངས་སློབ་དཔོན་
ནམས་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་སྒྱུང་རྒྱ་ཡིན།" ཞེས་བཤད།

" གདངས་དབྱངས་ནི་དངོས་ནས་སྒྲན་དབང་གསོ་བའི་བདུད་རྩི་རེད། ཡིན་ནའང་
གདངས་དབྱངས་ནི་རྟོག་དབྱངས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་རྩུབ་རེད། གལ་ཏེ་གདངས་དབྱངས་ནམས་བྱང་
རྩུབ་པར་མ་སྒྱུང་ཆེ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཐབས་བྲལ། གདངས་དབྱངས་ནི་མ་ཡོད་ཐབས་
མེད་དུ་གྱུར་བའི་རྟོག་དབྱངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་སྟེ། དེ་ལའང་འགྲུག་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་དང་ཆོར་བ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གཟབ་ནན་ངང་དོས་ཟིན་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་རེད། ལུལ་དུ་
བྱུང་བའི་རྟོག་མོ་བ་གང་མང་ཞིག་གིས་ཆེས་སྐབས་བདེ་བའི་གདངས་དབྱངས་ཀྱིས་ཡིད་དབང་
རབ་དུ་འགྲུག་པའི་རྟོག་དབྱངས་དགོལ་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཞེ་གཉིས་ནས་རྟོག་དབྱངས་ཀྱི་ལྷིང་
ལང་དུ་བསྐྱོད་འདོད་ཆེ། ཁྱོད་རང་སྟོ་གཅིག་མེམས་གཅིག་གིས་རྟོག་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
འབྲས་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྟོག་དབྱངས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་ཆ་གདངས་དབྱངས་ནས་མགོ་ཚུམ་དགོས་"
ཞེས་བརྟོག་བྱུང་། ངས་ "ཁྱེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡང་དག་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད། འོན་ཀྱང་གདངས་དབྱངས་
སྒྱུང་རྒྱ་དེ་དངོས་ནས་དཀའ་ཁག་ཅན་ཞིག་རེད་" ཅེས་ལན་བཏབ། "ས་སྟེང་གི་དོན་དག་ཆེ་མ་
རྒྱུ་གསུམ་ཀུན་ལ་དཀའ་ཁག་ཡོད། རྟོག་དབྱངས་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་དཀའ་བའི་དཀའ་

ངལ་མཐུག་ན་ཡོད། གལ་ཏེ་ཆེས་མ་མཐའི་གདངས་དབྱངས་ཀྱང་དཀའ་ཆོག་ས་ཆེ་བར་བསམ་ནས་སྤང་འདོད་མེད་ན། ཆེས་ལེགས་པ་ནི་མཚམས་འདྲིའི་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ང་ལ་ཨ་ལན་མེད་པ་མཐོང་ཆེ་ཨ་པས་ངང་རྒྱུད་རིང་པོས་བདག་ལ་ "ངས་དུས་རྒྱུན་ཁྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་རང་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དེ་ཡིན། མམ་དཔྱོད་བཟ་བའི་སྐྱེ་བྱས་དོན་ཚུང་ནས་མགོ་ཚུམ་ལ། འཚོ་བའི་གྲབ་སྐྱེ་པ་མོ་རེ་རེའི་ཁྱོད་མཛེས་སྟུག་རྒྱལ། དཀའ་སྟུག་ཡོད་ཆད་རྩེ་ཐག་གིས་སེལ་" ཞེས་ཞལ་ཏེ་གནང་བྱུང་།

དེ་ནས་བརྒྱུད། ང་རོལ་དབྱངས་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཟབ་ཅིག་སྐྱེས་ཤིང་གདངས་དབྱངས་ཀྱང་གཟབ་ནན་ངང་སློབ་མགོ་ཚུགས། རོལ་དབྱངས་སློབ་དུས་བདག་ལ་འཛད་མེད་ཀྱི་སློབ་དང་ནམ་དཔྱོད་ཅིག་རྒྱས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་ཅན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ལ་འབད་ཅིང་བཙོན་ཆེ་ད་གཞོད་ལེགས་གྲབ་བྱ་བྱུང་།

བརྒྱ་གཅིག་ སློབ་སྦྱང་གི་ངེས་མཁོ་རང་བཞིན་དང་འཕྲས་ཤོར་རང་བཞིན།

ཨ་པས་བསམ་པར་གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་སློབ་པ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ཆོ། སེས་དལ་བག་ཐེབས་སུ་བསྐྱད་པ་ལས་ཀྱང་ངན་ཟེར། ཁོང་ཉིད་ཆེས་མི་དཀའ་བ་ནི་དཔེ་ཆ་གཅིག་ཕྱར་འཐམ་པའི་དཔེ་ཆ་བསྐྱར་པོ་རེད། སྐབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། བདག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ངས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་རྒྱུ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་བྱེད།

བདག་གི་བྱིས་དུས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར་སྟུག་ལྡན་པ་ནི་ཨ་པས་བདག་གིས་དང་ལེན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་དེ་བདག་ལ་སློབ་གསོ་དང་། བདག་གི་བསམ་སློབ་སྦྱང་བཟར་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱང་གི་ཁྱོད་ནས་ནམ་དཔྱོད་རྒྱས་སུ་བརྒྱག་པ་རེད། ཁོང་ནི་པ་མ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པར་བྱིས་པར་བཙན་ཚུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་སྒྲ་མང་སློབ་པའམ། ཡང་ན་ཡོ་བྱད་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་གིས་དུ་མི་འཇུག་

ད་ལྟ་ཏེ་ལམ་ས་མ་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྟུག་གི་ཆེད་དུ་ཟས་བཟུང་ཅིང་གཉིད་ཆག་གི་ཡོད། ཁོ་ཆོས་བསམ་པར་བྱིས་པ་གསོ་སྦྱང་གིས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་དེ་རེད་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་གིས་མི་ཆེད་དེ་མིག་ས་འདུན་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་མང་འཕྱོར་རྒྱུ་དེ་རེད་འདོད། གནས་

ཚུལ་འདི་འདྲའི་ཁྲོད་དུ་བྱིས་པས་ཚྲོངས་པའི་ངང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁྲོད་ནས་
 རྣམ་དཔྱད་རྟེན་མི་ཐུབ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ནའང་
 ཁོ་ཚོས་ཤེས་བྱ་རྣམས་དངོས་ཡོད་སྟེང་བཀོལ་མི་རུས་པས་ཁོ་ཚོ་ནི་ཤེས་ཡོན་སློབ་པའི་ཡོ་བྱད་ཁོ་
 བ་ཅམ་རེད། ཁོ་ཚོས་ཤེས་ཡོན་ལས་རང་ཉིད་ལ་མཁོ་ཆེ་བ་རྣམས་སྦྱད་ལེན་བྱེད་མི་ཤེས་པས། ཁོ་
 ཚོ་ནར་སོན་པའི་རྗེས་སུ་འང་སྤར་བཞིན་ཤེས་འདོན་དབེན་པའི་མི་ལྷག་རེད། འདི་ནི་ད་གཞི་
 དཔེ་ཆ་ཁོ་ན་བསྒྲགས་སྟེ། ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་ཉེན་ཆ་བས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་མི་ལ་ཤེས་
 འདོན་དགོན་པས་དྲན་ཐོ་ལེགས་པོ་ཅམ་ལས་དཔེ་འདོག་མེད། ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རིག་
 པའི་གནས་གང་ཞིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེ་ལ་ལོ་ལྷན་སྟེ་འབད་འབྱངས་བྱེད་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་
 སྟོན་གཅིག་ལྟ་ལས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་དེས་དོན་དངོས་སུ་མི་ཆེ་དང་ལོ་ལྷན་དགོན་མཚོག་གིས་
 གནང་བའི་རྒྱ་ཁྱོར་རྒྱ་ཐོས་སུ་གཏོང་གིན་འདུག།

མི་ཞིག་གིས་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཏ་ཅང་དངོས་ཡོད་དང་། བྱིས་པས་ཡོན་ཏན་སློབ་
 པར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ནི་ཐོབ་ཤོར་ལ་དང་དོད་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་མིན་ང་ཚོས་མ་གཞི་
 རྣམ་ཡོན་ཏན་སློབ་དགོས། ཞེས་བརྗོད་དེས། ངས་སྤང་ཚུལ་འདི་རིགས་ལ་མགོ་བོ་གཡུག་བཞིན་
 རྟགས་རིང་འཐེན་པ་ལས་ཅི་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མིན། ངས་ཤེས་བྱ་སྤྲོ་མང་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་དེའི་འཇུག་
 ལམ་ལེགས་པོར་ཞུགས་ཆེ་དཀའ་ཆེགས་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་འཇུག་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་སྟེང་།
 དགོད་བྱོ་བ་ཞིག་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློ་སློ་འབྱེད་མི་ཤེས་པར་བྱིས་པར་འཕྱལ་འཁོར་བཞིན་
 སློབ་གསོ་གཏོང་། འདི་ལྟར་འཆར་ཡན་དབེན་ཞིང་བཅའ་པོ་ལྟ་བུའི་སློབ་གསོས་བྱིས་པའི་རིན་
 ཐང་བྲལ་བའི་ལོ་ལྷན་རྒྱ་ཐོས་སུ་གཏོང་། འོན་ཀྱང་ཕན་འབྲས་ཞན་པའི་སློབ་གསོའི་བྱེད་ཐབས་
 འདི་ལྟ་བུ་ནི་ད་ལྟ་དུང་མི་མང་ཆེ་བས་བཅད་སྟོད་བྱེད་པས་འདི་ནི་དངོས་ནས་ཡིད་མེས་སྟོ་
 བ་ཞིག་རེད། དེ་ལས་ཀྱང་བཟོད་དཀའ་བ་ནི་མི་མང་པོས་བྱེད་ཐབས་འདི་ནོར་འཁྲལ་ཡིན་པ་ད་
 ངུང་ཡང་ངོས་ཟིན་མི་འདུག།

ང་རང་སྟེས་པའི་སྐབས་སུ་རུས་མེད་ཅིག་སྟེ། འོན་ཏེ་དགོན་མཚོག་གིས་དྲང་བདེན་དང་།
 དུམས་བཅེ་ངང་བདག་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་ཨ་པ་ཞིག་དང་། སུལ་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་
 གསོའི་ལྗེ་མིག་ཅིག་གནང་། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ས་སྟངས་འདིའི་སྟེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་
 དབང་བའི་ལོངས་སྟོད་རེད། ཨ་པའི་བསམ་པར་ཤེས་བྱ་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་གལ་ཆེ་མོད། དེ་

དག་ནི་ཡོད་ཚད་ག་ལ་ཡིན། རིག་པ་དང་ནམ་དཔྱད་ནི་ད་གཞི་མི་བྱ་ཞིག་གི་ཅ་ལག་ག་ལ་ཆེན་
 རེད། ཨ་ཕས་སློབ་ཆད་གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་སྒྱུན་པོས་ད་གཞི་དམའ་པ་ནི་འདོན་ཐང་ཅན་དང་
 རྒྱུ་དཔྱད་ཅན་ལས་ལྷག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་ཆེ་བར་འདོད། འོན་ཏེ་སྒྱུན་པོ་དོ་མ་ནི་ཤེས་བྱ་དང་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྲོད་ནས་རྒྱུ་དཔྱད་དང་སློབ་སྦྱང་འབྱེད་པའི་ལྗེ་མིག་མི་རྙེད་མཁན་དེ་རེད། རབ་ཡིན་
 བ་འདིའི་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སྤྱད་རྒྱ་མཐེད་དེ། ཁོ་ཆོས་བསྐབ་པ་རི་ལྷར་མང་ཆེ་དེ་ལས་
 གྱང་སྒྱུན་པོར་འཁྱུར་ཞེས་བརྗོད་ཆུང་།

ཨ་ཕས་མི་རྒྱུས་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དུས་བྱེད་ཐབས་ལེགས་པོ་བསྟེན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་
 མ་སློབ་ཟེར་གྱིན་མེད་ཅེས་ལམ་སྟོན་གནང་འདོད་པ་མཛོན་གསལ་རེད། ཁོང་དུ་ང་ལོ་ན་གསུམ་
 བཞིའི་སྐབས་ཤེས་ཡོན་གང་མང་འབྱོར་བ་སྟེང་ཟིན། ངས་ཐོག་མར་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དུས་རྒྱུ་
 དཔྱད་ལྡན་པའི་ས་ལགས་ཀྱིས་ངའི་ལྷན་པའི་ནང་ལྟ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གྲུབ་ཏུ་བརྟུག་ སློབ་
 སྦྱང་ནི་ངས་མཁོའི་བྱེད་ཐབས་ལས་དམིགས་ལུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མིན་ཞེས་ངའི་ད་ལྟའི་ཤེས་
 ཡོན་ཞིབ་འདུག་དང་སློབ་བྱིད་བྱིད། ལྟ་ཚུལ་འདི་དམིགས་འབེན་ཉག་གཅིག་ཏུ་བབྱུང་ཡོད།
 ངས་བརྟུམས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་བཟླགས་པས་ཡོན་ཏན་གང་མང་འབྱོར་བྱུང་ལ་ཞིབ་འདུག་གྱང་
 ཐེངས་མང་བྱས། སློབ་སྦྱང་དང་ཞིབ་འདུག་འདི་དག་གི་ཁྲོད་ང་རང་དཔེ་ཆ་བསྟེན་པ་ཞིག་ཏུ་མ་
 བྱུང་། བསྟེན་པ་བཅད་བརྟུན་གསུམ་བྱས་པའི་དོན་དངོས་འདིས་ཨ་ཕའི་ལྟ་ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 བདེན་དཔང་བྱས།

ངས་ཏན་ཀེན་ཞིབ་འདུག་ཁྲོད་དུ་སྟེང་སློབ་ཅན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་མང་པོ་བཏོན། དེ་ནི་བདག་
 རང་ལོ་ན་ཉེར་གསུམ་སྐབས་འདོན་སྤེལ་བྱས་པའི་ < <ཏན་ཀེན་གྱི་ལོག་འགྲེལ> > ཞེས་པ་དེ་རེད།
 འདི་ལས་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི་ང་རང་དཔེ་ཆ་བསྟེན་པ་ཞིག་མ་རེད། སློབ་སྦྱང་གི་ཁྲོད་ནས་བདག་
 ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་ཡོན་ལས་ད་དུང་གཞན་གང་མང་ཞིག་མཆིས་ལ། དེ་མིན་ཆེ་ལྟ་ཚུལ་འདི་དག་
 གང་ནས་འོང་། འདི་དག་ཚང་མས་ངས་ས་ལགས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བར་འདོད།

བརྟུག་གཉིས། སློབ་ཐབས་སྤེལ་མ།

མི་ཚང་མས་ང་རང་རྒྱུ་དཔྱད་ནས་ཏ་ཅང་གཟབ་ནན་ཅན་ཞིག་རེད་སྟེ་སྒྱུ་འདུག་ ང་

དངོས་ནས་གཟབ་ནན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ངོ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བདག་དང་ཨ་ཕའི་གཟབ་ནན་
 གྱི་གོ་དོན་དེ་གཞན་དག་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ། བ་ལགས་ཀྱི་ཉིན་ཐོའི་ནང་དེ་རིང་སྐྱེ་ཞབས་
 ལྷ་ཤེས་ལེ་ཤེས་བདག་ལ་སྐྱེ་ཞབས་མེ་མེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པ་ཁྲ་ཨར་ལ་འདི་འདྲའི་སྐལ་བྱུང་གི་གྲུབ་
 འབྲས་ཐོབ་པས། ཁོས་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ཁོ་ཐག་རེད་ཟེར། ངས་འབད་པ་མེད་ན་གྲུབ་འབྲས་ག་
 ལ་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད།

སྐྱེ་ཞབས་ལྷ་ཤེས་ལེ་ཤེས་ངས་དཔོག་ཐུབ་ཀྱིན་འདུག ཁྱོད་ཀྱི་བྱིས་པར་ཅེད་མོ་ཅེ་ཁོམ་
 མེད་པར། ཏུས་རྒྱན་གཉིད་ཆག་ཟས་བཟེད་ངང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཨེ་རེད་ཅེས་དེས་
 བྱུང་། ངས་ཁོ་ལ་མ་རེད། ཁྲ་ཨར་ལ་ཅེད་འདྲིའི་ཏུས་ཆོད་འདྲང་རན་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་ཁོ་བཙོན་པ་
 ཆེ་ཡང་། བྱིས་པ་གཞན་དག་དང་མཚུངས་པར་ཅེད་འདྲིའི་ཡང་དགའ་ཞེས་ལན་བཏུལ།

སྐྱེ་ཞབས་ལྷ་ཤེས་ལེ་ཤེས་ངས་ཁོ་ལ་དྲང་མོར་བཤད་ཀྱིན་མེད་སྟེ་ནས་གཏན་ནས་ཡིད་
 ཆེས་བྱེད་ཀྱིན་མི་འདུག ང་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པས་དགོན་མཆོག་གིས་དཔང་པོ་བྱས་ཆོག་
 ལ། ངས་གཏན་ནས་རྒྱན་བཤད་མེད། གལ་ཏེ་ངའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་ཐབས་འདིས་པ་མ་དང་བྱིས་པ་
 གཞན་ལ་པན་ཐོགས་ཏེ་གཞན་གྱིས་དང་ལེན་བྱས་ཆེ་དེ་ནི་འགྲུབ་དགའ་བའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
 པས། ངས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གསང་བྱེད།”

ངས་ཨ་ཕས་བརྗོད་པའི་སྐད་ཆ་ནམས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད། ཁོང་ཏུ་ངས་
 ཡང་དང་བསྐྱར་ཏུ་ངས་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་མ་ཟད། ད་ཏུང་བསྐྱབ་བྱ་རེ་
 རེར་སྐྱངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྐལ་བྱུང་བ་ནི་ཨ་ཕས་བདག་ལ་སློབ་གསོ་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་
 ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཐོང་།

བདག་གི་བྱིས་ཏུས་ནི་སློང་དགས་གཏམས་ཤིང་མཚར་སྒྲུག་བཟ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཉིན་
 གང་བོར་དཔེ་ཁང་ཏུ་བརྒྱུག་ནས་གོ་མ་གང་མི་སློབ་རྗོད་པ་ཞིག་མིན།

ཁོང་ཏུ་སྤྱིང་བའི་ཐབས་ལམ་ལས་གཞན། སྤྱིང་ཐབས་སྤེལ་མའི་ལུགས་ནི་ཨ་ཕའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་ཁྱོད་སློབ་
 སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱར་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་ཅི་དགར་བཟེ་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཞིག་རེད།
 ཆེས་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་རུང་། གལ་ཏེ་ཉིན་གང་བོར་ངོ་གཏད་དེ་སྤྱོད་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱར་
 སྐྱང་སྤྱི་བ་ཁོས་རྟོགས་ཡོད། འདི་ནི་མི་ནམས་གསར་འགྲོགས་ཆེ་ལ་རྟེན་པར་སྐྱར་པའི་མེམས་

ལམས་རེད། སློབ་སྦྱང་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཉིན་ཟླ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྦྱང་ནས་སྤྱོད་ཆོ། སྤྱང་
ཆེན་ཡང་ངལ་ཁིང་དུ་བ་པར་འགྱུར་ངེས། དེ་ནི་ངེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་
བ་བྱེད་དགོས་སམ། འོས་འཚམ་ངང་སྦྱང་བཞིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཆེ་བའམ་མཚམས་མི་ཆད་པར་
སྦྱང་བྱར་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་ནི་བྱ་ཐབས་ལེགས་ཤོས་ཤིག་སྟེ། འདི་ནི་སྒྲིལ་སྒྲེལ་སློབ་སྦྱང་གི་བྱེད་
ཐབས་རེད།

ཉིན་ཞིག་ང་རང་དབྱིབས་ཅིས་ཀྱི་འདྲི་གཞི་རུང་དཀའ་ལག་ཅན་ཞིག་ལ་འཕྲད། དཀའ་
མཐུད་གྲོལ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་སྤྱོད་ལན་མང་པོར་ངལ་གསོ་བྱས་ཀྱང་བདག་སྨར་བཞིན་མགོ་ཚིངས་
ནས་དཀའ་བ་གྲོལ་མ་ཐུབ། ས་ལགས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇགས་མིན་པའི་ནམ་འགྱུར་མཐོང་སྟེ་ང་ལ་

“ཁྱ་ཨྱར། དེ་རིང་ཅི་བྱུང་སོང་། ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མི་ཚུགས་སམ་”

“དཀའ་གནད་འདི་གྲོལ་ཤིང་ཀྱིན་མི་འདུག སལ་ཆེར་དཀའ་དྲགས་པ་འདྲ་”

“སྤྱོད་རང་ཐང་ཆད་འདུག་གམ་”

“རེད། ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆད་བྱུང་། མགོ་བོ་འང་ན་སོང་།”

“འབད་པ་བྱས་རུང་ངལ་མ་གསོས་ན་ག་ལ་འགྲིག སྤྱོད་ངལ་གསོས་”

“སན་ཐོགས་མི་འདུག ང་ཐེངས་འགར་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ཟིན་”ཞེས་སྒྲུས། ས་ལགས་ཀྱིས་
འདྲི་གཞི་དེར་ཞིབ་ཏུ་ཞིག་བྱས་ཆེས་འདྲི་གཞི་འདིར་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཚོད་ཅི་ཅམ་བཏང་ཟེར། རྒྱ་
ཚོད་གཉིས་ཡིན་རྒྱ་རེད་ཅེས་བཞེད་པར་ཁྱ་ཨྱར། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོད་ལ་གཞིགས་ཆེ་འདྲི་གཞི་འདིའི་
དཀའ་མཐུད་གྲོལ་ཐུབ་ན་འོས་ཞེས་གསུངས། ཕྱིས་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་མོད། འོན་ཀྱང་
དཀའ་མཐུད་གྲོལ་མ་ཐུབ། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་མ་ཐུབ་ཅེས་སྒྲུས། དེ་ནས་ཨ་མས་སྟོན་
ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་བྱ་གཞན་ནམས་མཐུག་སྒྲིལ་བར་བྱོས་ལ་འདྲི་གཞི་འདི་རུང་ཅམ་ཞོག་དང་ཟེར།
འདི་ནི་ནམ་ལངས་ཁའི་འོག་གཅིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འོས་འཚམ་ཞེ་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་སྨར་བཞིན་
ནམ་འགྱུར་ཞིག་རེད་སྟེས། དེ་ནས་ཨ་མས་ད་ལྟ་གལ་ཏེ་སློབ་མཚམས་བཞག་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་
གི་འཆར་གཞིར་ཤུགས་ཞེན་ཐེབས།

གལ་ཏེ་མཐུད་དེ་སོང་ན། སྤྱོད་རང་དེ་བས་ཀྱང་ངལ་ཁིང་དུ་བ་ངེས། གལ་ཏེ་སྟོན་ལ་
དཀའ་མཐུད་འདི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱར་ཏེ། སྤྱང་ཆན་གཞན་ནམས་འབྲུབ་ཆེས་བསྐྱར་དུ་བསྐྱབ་
ན། ཐུབ་འབྲས་ཀྱང་ཐེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་ངེས། གནས་སྐབས་སུ་འཛོག་པ་ནི། དཀའ་ངལ་གྱི་མཐུན་

ནས་དཔལ་ཁུམ་པ་མ་རེད། དེ་ནི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་སྟེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཆོད་སེམས་མེད་པ་མཆོག་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་སོང་ངམ་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་།

ཨ་པས་གནས་སྐབས་སུ་འདྲོག་པ་ནི་སྤར་མའི་ནམ་འགྲུར་མིན་ལ། དེས་སློབ་སྦྱང་གི་འཆར་གཞིར་ཡང་ཤུགས་ཀྱི་མི་ཐེབས་པ་བརྗོད་པས་ངས་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་སྦྱང་བའི་མགོ་ཚུགས་ཏེ་དབྱིབས་ཅིས་ཀྱི་དཀའ་འདི་དེ་བྱུང་ལ་བཞག། སྐབས་ཐོག་དེར་ངས་སློབ་ཀྱིན་པ་ནི་ས་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་འགའ་སྟེ། ངས་ས་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་མ་ཐག་དོན་དག་ཡ་མཚར་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། དེ་ནི་ད་སོ་མ་ཆོངས་ཤིང་འཐིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དྲུངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། ས་ཁམས་སློབ་ཆན་དེ་ཐོགས་མེད་ངང་ལེགས་པར་གྲུབ། ཡང་བསྐྱར་སྐར་མ་བཅུར་ངལ་གསོ་བྱས་ཆེས་དབྱིབས་ཅིས་འདི་གཞི་དེ་སྐར་ཡང་གྲོལ། ཐེངས་འདིར་ངས་འདི་གཞི་དེ་དེ་འདྲའི་དཀའ་མོ་ཞིག་མིན་པ་རྟོགས་སོང་། དཀའ་མཐུད་དེ་ལྷས་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་བཞིན་བག་ཐེབས་ངང་གྲོལ་བ་མ་ཟད། གྲོལ་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་རིགས་གཉིས་ཆེད་བྱུང་། སྦྱང་ཆན་གྲུབ་ཆེས། ངས་དགའ་སྟོན་ངང་ཨ་པར་པ་ལགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་པ་ལོར་མི་འདུག། འདི་གཞི་དེ་དངོས་ནས་ཁག་པོ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད། བ་ལགས་འདྲུམ་བཞིན་དུ་ཐབས་ལམ་ཡང་དག་ཅིག་ཆེད་མ་ཐུབ་པ་ལས། ས་སྟོང་འདིར་གྲོལ་དཀའ་བའི་དཀའ་མཐུད་ཅིག་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་སྐྱས་བྱུང་།

ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་ལྔའི་ནང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲེལ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཐབས་ནི་ངས་རྒྱན་དུ་སྦྱང་བྱིན་ཡོད། བྱེད་ཐབས་འདི་ལྟ་བུ་སློབ་སྦྱང་ཁོ་ན་ཙམ་མིན་པར་ང་རང་ཏ་མ་ཁེ་སློབ་ཆེན་མཐར་ཕྱིན་ཆེས་སུ་ད་དུང་བྱ་བ་དང་འཆོ་བའི་ཁྱོད་དུ་སྦྱང་པས་བྱེད་ཐབས་འདིས་བདག་ལ་ཕན་འབྲས་འཛད་མེད་ཅིག་གནང་།

ཨ་པའི་ལམ་སྟོན་འོག ངས་ནམ་རྒྱུན་བྱེད་ཐབས་ལེགས་པོར་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་ཐག་གཅོད་བྱེད། ང་རང་སློབ་སྦྱང་དང་བྱ་བའི་ཁྱོད་ནས་དཀའ་ཁག་ལ་ཐུག་ཆེ། སྟོན་ལ་ངས་ནམ་ཡང་བར་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་སུ་འདྲོག་པ་ལས་ཨུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱེད་བྱིན་མེད། ངས་ལས་ཀ་གཞན་ནམས་གྲུབ་ཆེས་ཕྱིར་དཀའ་ངལ་འདི་དག་གི་སྟོང་འཁོར་དུས་ཐོག་མའི་དཀའ་མཐུད་དེ་གྲོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མིན་པ་དང་། འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆོད་ཡུད་ཙམ་ཕྱིན་དུས་དང་ཐོག་གི་དཀའ་མཐུད་ཉོག་པོ་དེ་ནམས་རུང་སྐབས་བདེ་ངང་སེལ་ཐུབ་པ་རྟོགས་སོང་།

《卡爾·威特的教育》 ཞེས་པའི་རྒྱ་འགྲུར་མའི་དེབ་ལས་ཆན་བཤུས་ཀྱིས་བོད་བསྐྱར་བྱས།

༢༡། རྩི་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྟག་ཏུ་རྟོགས་བརྟུན་གྱི་ ཚུམ་གཤིས་དང་སྒྲུ་རྩལ་གྱི་རིན་ཐང་ངི་ལྟར་ འཇལ་ཐབས་དབྱེ་ཞིབ།

(དེ་བཞིན་མའི་འཕྲོ་ལ།)

སེར་ཁྱུང་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་

སྒྲོ་བཟང་ལྷ་ན་གཤམ།

དེ་ཡང་བྱད་ཆོས་འདི་བཞི་ནི། རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་^(༡༠)དང་། སྒྲེས་རབས་
སོ་བཞི་པ་ལྷ་བྱའི་སྟན་དངགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དག་ལ་ལྷན་པའི་བྱད་ཆོས་སོ། །ཚུམ་
གཤིས་ལས་ཚུམ་པ་པོའི་དགའ་ཁ་འཁྱེར་ཕྱོགས་གྱི་བཤིས་ཀ་དང་། ལྷ་བ། ཀུན་སྟོང་བཅས་མཆོན་
ཐུབ་མེན་དང་། ཚུམ་པ་པོའི་གཤིས་ཀ་ཚུམ་ཡིག་ལ་ཐད་ཀར་ཞུགས་ཡོད་མེད་ཐད། སྒྱིར་བཏང་
ནམ་རྒྱན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལས་སྟོན་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཐོགས་མེད་གྱི་ཚུམ་
ཡིག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལས་ཐོགས་མེད་གྱི་ལྷ་བའི་འཁྱེར་སོ་མཆོན་མི་རུས་པ་དང་། ཚུམ་པ་
པོའི་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་ལ་རུང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། ཚུམ་ཡིག་ལས་ཚུམ་
པ་པོའི་གཤིས་ཀ་གང་ཡང་མཆོན་མི་རུས་པ་ཡིན་ནམ་ཁེ་ན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་ཏུ་རྟོགས་
བརྟུན་འདིས། རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་དགའ་ཁ་འཁྱེར་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་ཞིག་མཆོན་རུས་ཏེ། རྟག་ཏུ་རྩལ་
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྩལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་གདམས་པ་དང་རྩིས་སུ་བསྟན་པ་ཆོལ་བ་ལ་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོང་དང་།

བཅས་པ་སློས་གཏོང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བས་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་རྟོགས་བརྗོད་འདི་བཅུ་མས་པ་བཞིན།
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་ཀྱང་བཅས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཞིང་། དབྱུང་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་
 སྐྱེ་ལ་ཆད་མེད་བསྟོན་པར་མ་བཟད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རིན་ལས་རི་ལྟར་ཐོབ་པའི་
 ལྟ་བུའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་མཛད་ཚུལ་ནི། རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུང་རྩིས་ལག་ལ་རྒྱས་ཡོད་པ་དག་ལ་མགོ་སློས་པ་ཙམ་གྱིས་བརྟ་
 འཕྲོད་རྣམས་པ་ཞིག་ཡིན། རྩིས་ཡིག་གིས་རྩིས་པ་པོའི་གཤེས་ཀ་མཆོན་པ་དང་། རྩིས་པ་པོའི་གཤེས་
 ཀ་རྩིས་ཡིག་གི་མེ་ལོང་དུ་གསལ་བར་ཤར་བཞིན་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་
 བྱལ་པ་འཆའ་རྣམས་པ་ཞིག་མིན་ནོ།

ང་། སྐྱེ་ཆུལ་གྱི་རིན་ཐང་ལ་ལྟ་བུ།

སྤྱིར་རྩིས་ཡིག་གི་སྐྱེ་ཆུལ་རིན་ཐང་དང་། མངོས་དབྱེད་རིན་ཐང་། དབྱེ་འབྱེད་པ་
 ཞིབ་བྱེད་མཁན་སོག་པ་ནི། པོ་ལན་གྱི་མངོས་རིག་མཁས་པ་ཨིན་ལྷ་ཏཱ་ཏན་(བྱི་ལོ་༡༤༩༩-༡༥༩༠)
 ཡིན་ཞིང་། ཁོས་སྐྱེ་ཆུལ་གྱི་རིན་ཐང་ནི། རྩིས་ཡིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་གནས་ཤིང་མངོན་པའི་
 ཆོས་ཤིག་དང་། མངོས་དབྱེད་ཀྱི་རིན་ཐང་ནི་སྟོག་མཁན་གྱིས་རྩིས་ཡིག་ལ་མངོས་དབྱེད་ཀྱི་
 སློབ་ལྟ་སྟོག་སྐབས་གཞི་ནས་མངོན་གྱི་ཡོད་པར་འདོད།

དེ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ཆུལ་བ་དང་། སྟོག་མཁན་གཞིས་ཐུན་མོང་གི་ཐོན་དངོས་ཤིག་སྟེ། སྐྱེ་ཆུལ་
 བས་བཅུ་མས་ཆོས་གསར་རྩིས་བྱེད་པ་ནི་རྩ་གནད་རང་བཞིན་དང་། དཔེ་དབྱིབས་རང་བཞིན་
 ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྟོག་མཁན་བརྒྱུད་བསྐྱར་བཞེངས་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་ལྟ་སྟོག་བྱེད་མཁན་གྱིས་བཅུ་མས་ཆོས་ཀྱི་བཞེངས་བཀོད་བྱས་པའི་བརྟ་དབྱིབས་
 གཞིར་བཟུང་། བཅུ་མས་ཆོས་ཀྱི་སློམ་གཞི་དང་། དཔེ་དབྱིབས་གྲུབ་སྟངས་ཐུན་སྟུང་ཆོགས་པ་དང་།
 དེས་གཏན་མེད་པའི་བྱལ་ཁོངས་ལ་ཁ་སྐོང་བྱས་ཏེ། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་
 རྒྱུན་སྟེ་ཆོགས་མངོན་གྱུར་བྱུང་ན་གཞི་ནས་བཅུ་མས་ཆོས་ཤིག་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད།

རྩིས་ཡིག་གང་ཞིག་གི་སྐྱེ་ཆུལ་རིན་ཐང་འཇམ་སྐབས།

༡། བཅུ་མས་ཆོས་ལས་མངོན་པའི་བསམ་སྟོའམ་སྟོ་སྟེད་རང་བཞིན།

- ༡། བཅམས་ཆོས་སྤོང་མི་སྒྲིའི་ཁྱད་ཆོས་འབྱར་དུ་དོད་མིན་དང་། དུས་རབས་ཀྱི་ཆབ་མཆོན་རང་བཞིན་ལྡན་མིན།
- ༡། བཅམས་ཆོས་ཀྱི་བཞུགས་དོན་དང་གོ་རིམ།
- ༡། བཅམས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུར་བཅས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བལྟ་ཆོག

༩། ཚུམ་ཡིག་ལས་མངོན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་སྒྱུ་རྩལ་དང་བཞིན།

སྒྲུབ་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་ཇི་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་ཆོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱད་པ་མཐར་བྱིན་པའི་འབྲས་ཉག་སྒྲུབ། གཞུང་དེ་དག་ལས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་བྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲག་དང་། བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྩ་བའི་འབྱུང་ཁུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་བྱིན་ཆད་པ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ།

དེ་ཡང་། སེམས་བསྒྲུབ་ཐེག་མཆོག་ལས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན། ཆོགས་གཉིས་ཀྱང་ལ་གསེར་གྱི་ཅི་ལྟ་བུ། རབ་འབྱམས་དགེ་ཆོགས་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་གཏོར། ཉེ་ལྷར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་དཔའ་པོ་ནམས། རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་མཐིལ་དུ་འཛིན། ཁྲིམ་པ་ལྷར་གྱུར་བའི་དོན་དངོས་ནམས། མི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཞིག་མཆོན་གཞིར་བབྱུང་ནས། དེས་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བབྱུང་སྟེ། མཐར་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་བར། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་མཉན་ན་ན་བར་སྟན་ཞིང་། བསམ་ན་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་ཚུམ་ཡིག་འདི་མཛད་དེ། སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ནམས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོད་མཐའ་མེད་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཁྱར་ཁྱེར་ནས། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མར་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་གདུང་བའི་གཞོན་པས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་སྒྲོ་བ་མེད་པར་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གང་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་ལས་གདམས་ངག་དང་། ཇིས་སྤྱོད་བསྟན་པ་ཆོལ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཚུམ་མོ། ཁྲིམ་བཙུན་འགྲུས་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ནི། རང་གི་ལུས་དང་སྤྱོད་ལ་སྤྱོས་པ་མེད་པར་ཡང་ཤ་དང་ཁྲག་དང་། ཀླད་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་ན། ཟང་ཟིང་།

གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཏོང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་ལའང་བཀྱར་བཞི་སྒྱུབ་པ་དང་། སྒྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་དང་། སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གོ་བཤོས་པའི་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངེ་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྟོན་པའི་སྟོ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་གནས་ན། ལྟ་དང་མེད་དབང་སྟུག་ལ་ཡིད་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་སླ་ན་མེད་པའི་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་དང་། བདག་ལས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡི་བར་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་གནས་པར་སྟོན་ན། རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་སྤྲོ་མོ་རྣམས་བཟོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་དང་། གང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་འདུག་པ་དང་། ལྷང་བར་ཡང་རྩས་ན་འཛིག་ཉེན་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བསྟུགས་པ་བཟོད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་བརྟས་པ་རྣམས་ནི། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་མིང་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པར་མི་འཛིན་ན། གཡོ་བའི་རང་ཆུ་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་རང་གི་ངོ་བོས་དབེན་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་ཤེས་རབ་ལ་བསྟུགས་པ་བཟོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བ་རྣམས་རང་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ། སྟུག་བསྟུལ་དུ་མས་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་ན། གང་གིས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པར་འདོད་པས། བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་གཏོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སུ་ཞིག་གསུམ་པར་མི་བྱེད་ཅིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་གཅིས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་བཟོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། དཀའ་བ་དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཕྱད་པར་དཀའ་བ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་རྩས་ནས། རྒྱལ་བ་སྤྱུང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྤངས་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་གུས་པ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་།

སྟོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་སྐྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱང་བའི་སྤྱགས་
ཆོར་བསྐྱང་ཞིང་། རོ་མཆར་བའི་སྤང་བརྟན་དེ་དག་གིས། རང་དང་གཞན་ལ་སློ་སྦྱོར་ཞེས་བའི་
བསམ་སློ་ཆོག་གི་སྐྱུ་ཅུལ་དུ་བཞེངས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་སྟན་དངགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་དངགས་ཀྱི་བཞིན་བྱར་མ་སྒྲངས་པ་རྒྱན་གྱིས་
སྤྲས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུངས་པ། དཔེར་ན།

རྒྱལ་སྤས་རྒྱལ་བའི་མད་བྱང་རྣམ་ཐར་ལ།

རྒྱ་ཐོད་སྟན་དངགས་ཚུལ་ལ་སྐྱངས་རྣམས་ཀྱིས།

སློ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཟུན།

བདེན་ན་འདི་ཡི་རྟོགས་བཞིན་མེད་པ་ཅི། ཞེས་དང་། བརྟན་བཅོས་
འདིའི་སྐྱུ་ཅུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞིན་པ་ལ། དེའི་མཇུག་ཏུ།

རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ནས་གསལ།

མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་པསྟོའི་ཆལ་བརྒྱ་འབྱེད།

སྤབ་བརྟན་བྱ་ལམ་མངོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ལ།

ཁོ་ཐོའི་སློ་གྲོས་ཉིན་བྱེད་ཤར་བ་ན།

སྟན་མོངས་རྒྱ་སྐར་ཁོད་ན་འོད་གསལ་ཞིང་།

ཕྱག་དོག་རི་དྲགས་མཆན་མས་སྤྱད་པ་ཡི།

མཁས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བ་དང་།

རན་རྟོག་འབྱུང་བོ་བྱ་ཡི་བཟོད་པར་དཀའ། ཞེས་སྟན་དངགས་ཀྱི་

བརྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་བཙམས་གྲུབ་འཕྲལ། སྤྱགས་སེམས་སློ་བས་བཏེགས་ཏེ། ཞལ་ཤོམ་དང་
བཅས་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བཞིན་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོན་བྱེད་ཆོག་སྦྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་
བྱེད་ལས་རྣམས་ཉམས་མཆར་ཞིང་། རྒྱུད་ཆེ་ལ། ཚུམ་ཅུལ་ལ་དཔའ་དང་སྤོབས་པས་ཁེངས་པའི་
ཆོགས་བཅད་འདི་ཚོ་མེད་རང་བཞིལ་ལྟ་བུར་འཐོར་བའི་ཉམས་བརྟན་པའོ།

གང་ལྟར་ལུབ་སྒྲིང་བས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་སྟོའི་སྒྲ་སྟོག་ཏུ་འབོད་པའི་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་ཚུལ་བསམ་སྟོའི་སྟོམ་གཞི་དང་། རྣམ་དབྱེ། རྣམ་པ། སྟོབས་སྤྱགས་སོགས་དཀྲུས་
གཅིག་ཏུ་མཆོན་པ་ལ།

དཔག་མེད་བསྐལ་བར་གཞན་དབང་གྱུར་བའི་སྤྱིང་རྗེ་ཤུགས་བྲག་གོམས་པའི་མཐུས།
 འགོ་བའི་དོན་ལ་རབ་དུ་བརྩོན་པའི་ཁུར་ཆེན་འབྱེར་བར་གྱུར་པ་ཡི།
 སེམས་དཔའ་མཆོག་ནམས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར་པའི་སྐབས་མེད་དེ།
 རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་གཞུང་རྒྱ་ནི་སུ་ཞིག་གིས་ནི་བསྐྱོག་པར་རུས།
 ལྷ་བྱ་དོན་གཞན་བཞོད་པའི་རྒྱ་ཁྱིམ་བཅིངས་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་

སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་མཆོན་པ་སྟེ།

སྒྲན་ངག་པ་ཏེ་ཀེར་གྱིས། ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱུ་ཚལ་གྱི་རིན་ཐང་ནི། བསམ་
 པའི་བཞོད་པ་དེ་རེད་ཅེས་ཚུམ་རིག་གི་སྐྱུ་ཚལ་ནི། འཚོ་བ་ཁོ་ནར་བསྟེན་པ་ཞིག་མིན་པར།
 བསམ་སྟོ་ལའང་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་། རྐབས་ཆེ་བའི་ཚུམ་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསམ་སྟོ་པ་
 ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ལྷ་ཚལ་བཏོན་པ་ལྟར་ཏེ། འདིར་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། མི་ནམས་ལ་རྟོགས་
 པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་སྟོབས་དེ། དཔའི་སྟོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རུས་
 པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཆོག་གིས་འཕེན་པར་བྱེད་དོ།

གཤམ་དུ། བཅམས་ཆོས་ཁྲོད་ཀྱི་མི་སྣ་འབྱར་དུ་དོད་སྐབས་ཀྱང་། བསམ་སྟོའི་འབྱེར་སོ་དང་
 འབྲེལ་ནས་མི་སྣའི་སྣང་བརྟན་བཞེངས་བསྐྱེད་བྱས་པ་དཔེར་ན། རྟག་དུ་དུའི་རང་གཤེས་མཆོན་
 སྐབས། ཕངས་པ་མེད་པར་བདག་གི་ལུས། ། སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྟག་དུས་དགེ་བའི་
 བཤེས་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་ཆེད་དུ་ལུས་སོག་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་གཏོང་སོད་པའི་བསམ་སྟོ་
 གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་། ལུས་སོག་གཏོང་རུས་པ་དེ་ཡང་སྟེན་པའི་ལྷ་ཚུགས་དང་སེམས་ཤུགས་ཙམ་
 མ་ཡིན་པར། ལུས་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པར་ལྷ་བའི་བསམ་སྟོའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་རབ་དུ་ནམ་
 འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཁོངས་ཡངས་པ་དང་དཀྱེལ་ཆེ་བ་སྟེན་པ་ལ་དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་དུ། རྟོད་སྦྱང་
 ལུས་འདི་མཛོད་གྱི་སྟོགས་ལ་ཏེ། ། ཞེས་པ་ནས། ལུས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་འདི་འདྲ་རིག་ནས་ནི། སེམས་
 ལྷན་སུ་ཞིག་འདི་ལ་སྟེད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་བསམ་
 སྟོའི་འབྱེར་སོ་རྐབས་ཆེ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཙོ་བོར་བརྟོག་ཡོད་པར་མ་ཟད། སེམས་མེད་ཀྱི་བྱ་
 དངོས་མང་པོར་བསམ་སྟོའི་སེམས་ལྷན་རབ་བཏགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཏེ་བཞོད་པའང་སྐྱེ་ཕྱིར་མང་པོ་ཞིག་
 ཡོད།

༡༽ བརྩམས་ཆོས་ཁྲོད་མི་སྣའི་བྱང་ཆོས་འབྱར་དུ་དོད་པ།

བརྩམས་ཆོས་འདིའི་ཁྲོད་གྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་ནི། རྟག་བྱ་བ་དང་། བདུད་སྤྱི་ཅན། ཆོང་
དཔོན་གྱི་བྱ་མོ། བརྒྱ་བྱིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་རྣམས་
ཡིན་ལ། དཔེར་ན། རྟག་བྱ་བའི་སྣང་བརྒྱན་ཆོག་གི་སྐྱུ་རྩལ་གྱི་ཚུམ་འགྲོས་སུ་འདྲེན་སྐབས། ཁོང་
གི་ཐུགས་སྟོབས་དང་། བཟོད་བསྐྱེད། བརྩོན་འགྲུས། གཏོང་སེམས། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་སྒྲོ། སྐྱུ་
མ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་སྤྲོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་མཆོན་
ཐབས་སུ།

ཕངས་པ་མེད་པར་བདག་གི་ལུས།
བཙོངས་ཏེ་དེ་ཡི་རིན་ཐང་གིས།
དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བར།
འདོད་ནས་གོང་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར།
སྟོད་སྦྱང་ལུས་འདི་མཛོད་གྱི་སྒོ་གསལ་ཏེ།
མཆིལ་མ་སྟེབས་དང་བཤང་བ་གཅི་ལ་སོགས།
དི་ང་རྒྱན་དུ་འབབ་པར་སྟོན་པ་འདི།
མི་གཙང་རུལ་བའི་བང་མཛོད་དག་ལ་ནི།
ཡིད་འོང་དངོས་པོ་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་རེ་ཞེས།
འདི་ཡི་མནའ་ནི་དོར་བྱིར་བཀོད་ལྟ་ཡི།
ལུས་ཀྱི་ངང་རྩལ་འདི་འདྲ་རིག་ནས་ནི།

སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་འདི་ལ་སྟེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུས་བསྟན་
ལ། བདུད་སྤྱི་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་མཆོན་པ་ན། འདི་ཡི་སྦྱོད་པའི་ལང་ཆོ་རྟོགས་པ་ན། ཞེས་པ་ནས།
གཞན་གྱི་ཐོས་པའི་ལམ་ལས་བསྐྱལ་པར་བྱས། །ཞེས་བདུད་སྤྱི་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་བསམ་
པའི་བྱིར་སོ་དང་། ཐུགས་བསམ་སོགས་དཔེ་དང་བཅས། ཉམས་ཆད་དེ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
ན། ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོའི་རང་བཞིན་མཆོན་པ་ལ།

སྟེ་བ་གཞན་དུ་སྦྱངས་པའི་བསོད་ནམས་མཐུས། །

དེ་ཡི་ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་མངེས་ཏུར་ཏེ།
 འཆི་མེད་བྱ་མོ་མངོན་སུམ་སྤང་བ་བཞིན།
 ཆགས་ལུན་སྐྱེ་བོའི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་ཏུར།
 དེ་ཡི་བཞིན་རས་ཚུ་གཏོར་མངེས་བྱེད་པ།
 མིག་གི་ལྷན་ལ་བྱང་དག་འགྲན་པ་བཞིན།
 བྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཏུ་མའི་ཁུར་གྱིས་སྒྲེག།
 རོ་སྤང་རྒྱས་ཤིང་སྐབས་བྱེད་ཡན་ལག་མངེས།
 དུལ་ཁིང་ཡིད་གཞུངས་དབང་པོ་ཉེར་ཞི་བ།
 དེ་ནི་ན་རྒྱུང་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ནས།
 ངི་ཟེའི་སྤྱད་བྱངས་ལྟ་བུར་སྤྲན་པ་ཡི།

ཐི་མང་སྤྱི་ཡིས་དགའ་བར་རོལ་ཁིང་འཁོད། ཅིས་སྒྲོན་སྤྱངས་དགེ་བའི་བསོད་
 བཀས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྟེན་པའི་འཆི་མེད་བྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ། ཆགས་ལུན་སྐྱེ་བོ་དག་
 གི་མིག་གི་བདུད་ཅིར་ཏུར་བའི་མངེས་ཉམས་བཞིན་རས་དང་། མིག་བྱང་། བྱང་གི་ཏུ་འབྱུང་། རོ་
 སྤང་རྒྱས་ཤིང་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མངེས་པས་ལང་ཆོས་ཁེངས་དེགས་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་
 བཤད་། བྱ་མོ་དེ་ཡི་བསམ་སྒྲུབ་འབྱེད་སོ་ནི། ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་སྟེ། དུལ་ཁིང་། ཡིད་གཞུངས་ལ།
 དབང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ཁིང་། བརྒྱ་བྱིན་བྲམ་ཟེ་བྱེད་སྤྱུལ་བའི་རང་བཞིན་
 རྟོག་སྐབས།

བདག་གི་རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་བའི།
 མཆོད་སྦྱིན་སྦྱིན་སྒྲེག་སྦྱབ་པའི་རྣམ།
 མི་ཡི་ཤ་དང་སྦྱིང་དང་ཁྲག།
 ཀླང་དང་རུས་པ་ཆོལ་པར་བྱེད།
 གལ་ཏེ་དེ་དག་གཏོང་བྱས་ན།

ངི་ལྟར་འདོད་པ་རིན་ཏུ་སྦྱིན། ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་
 ལ། ཉག་ཏུ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཉམས་སད་སྐབས། སྒོ་སྟོབས་དག་འབྱུང་དུ་དོད་ནས་མཆོན་པ་ལ།
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་ཡང་། མིག་སྟོང་སྤྱི་མའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་སོག་མའི་

ཕུང་པོ་ལྟར། །ཆགས་མེད་གཏོང་ལ་ཞུམ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། །བདེན་ཆེག་གྲུབ་པས་ལྟ་དབང་སྟོབས་
པ་བཅོམ། །ལྟ་བུ་གསུངས་ལ། ཉག་ཏུ་དང་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་གཡོག་ལྟ་བུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
ལམ་ཏུ་མཛོད་སུམ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།

སྟོན་སྒྲུབ་མ་དྲོས་མཆོ་ལས་ལེགས་འོངས་ཤིང་། །

ངོ་མཆར་སྟོན་པའི་སྒྲུབས་ཆེན་ཆལ་ཆེལ་གཡོ། །

བཅོན་པའི་བ་སྒྲུབས་སྟེང་བ་བྲག་ཏུ་འཁྱུགས། །

ལྟག་བསམ་ཁྱུར་ཅན་རྒྱལ་སྐུས་གཞུང་ལྟར། །

སྟན་པའི་སྒྲུབས་མཛེས་མའི་ཆུ་ཕྱན་འཁོར། །

ལྟ་བུར་བཅས་ཏེ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ། །

སྟོས་ལྟན་རྒྱ་མཆོའི་ངོགས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར། ། ཞེས་མཐའ་དག་

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བཅིངས་ཏེ། །གསོན་ཉམས་འབྱར་དུ་དོད་དེ་བཞོད་ཡོད། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་པ་འབྱར་དུ་དོད་སྐབས།

རྒྱ་སྐར་ཁྲོད་ན་ཀྱུ་ལྟར་གཉེན་ལྟར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏུང་བ་སེལ། །

རི་དྲགས་ཁྲོད་ན་སེང་གེ་ལྟ་བུར་འཁོར་དུ་འཛིགས་པ་ཀྱན་དང་བྲལ། །

སྒྲིང་བཞིའི་དབྱུང་ན་ལྟན་པོ་འི་བཞིན་དགེ་མཆོན་ཏུ་མས་ཀྱན་ནས་བཞིད། །

རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བཅགས་པའི་ཆོས་འཕགས་དེ་ཡིས་མཐོང་། ། ཞེས་

ཆོས་དཔེས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཤིང་། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་བའི་ཉམས་སྒྲུབ་འགོད་
སྐབས།

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་མཆོ། །

དགའ་བའི་སྒྲུབས་གྱིས་བསྟོན་པ་ནི། །

ཡང་དག་འཛོག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི། །

བདེ་བའི་དཔེར་ཡང་མི་བཟོད་དོ། ། ཞེས་བསྟན། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ངོ་

མཆར་དང་དེ་ལ་མེ་དོག་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་མཆོན་པ་ལ།

རྒྱལ་སྐུས་སྟོན་པ་ལྟ་ཡི་ལམ་ན་རྒྱ། །

གཏུལ་བྱའི་སྒྲིང་བཞི་ཀྱན་ལ་སྟོམས་པ་ཅན། །

ཤུགས་དྲག་བཙོན་འགྲུས་ཏ་ལྷང་ལྷོན་པ་ཞིག།

ཚུ་སྤྱོས་དུ་མའི་འོད་སྟོང་ཐོགས་ནས་སྤ།

གདུལ་བྱ་གསེར་རིའི་དབུས་ན་ལྷམ་མེ་བ།

ཆོས་འཕགས་ལྷན་པོའི་ངོས་ལ་འཁོར་བར་བྱེད། ཅིས་པ་ལྷ་བྱ་བཀོད་

ཡོད། གཞན་ཡང་། ཡུལ་ལྷོངས་ཀྱི་ནམ་པ་མཚོན་པ་ལ། མཆད་ལོ་མའི་གོས་ཀྱི་ཅིང་། སོགས་

དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ངོ་མཚར་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ། འོག་གཞི་ནོར་བུའི་སྤང་པོ་བདལ་བ་བཞིན།

སོགས་བཞིན་སྐྱ་དུ་མའི་དཔེ་དང་། འདི་ཡི་ངོ་མཚར་མད་བྱང་ཡོན་ཏན་ཆོགས། ཞེས་པ་ནས།

ལྷན་པོ་དོར་ཏེ་འདི་རུ་འོངས་སམ་སྤམ། ཞེས་དང་། འདོད་པ་བསྟེན་ཕྱིར་ལག་པ་གཡོབ་པ་འདྲ།

ཞེས་ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱིས་ངོ་མཚར་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་།

ཚུ་བོའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟགས་སྐབས།

ངོགས་ནམས་མངོས་ཤིང་ལྷོན་ཤིང་དུ་མས་དཀྱིགས།

སྟེང་དུ་སྤྱ་སྤྱག་བྱ་ནམས་དགའ་བས་ཅེ།

འགམ་ན་ལྷེམ་ལྷེམ་གཡོ་བའི་པ་སྤྱོའི་ཆོགས།

ཐིང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཆེ་ཆོད་པ་བཞིན། ལྷ་བྱ་དང་། མོ་བྱང་གི་བཀོད་པ་

ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་ནམ་པར་སྟོ་བ་ན། ཀ་བ་དུ་མས་ལེགས་དཀྱིགས་ཀ་གཞུ་ནོར་བུའི་སྤ་ཡིས་

སྤམ། སོགས་སྐྱ་རྒྱན་གྱི་ཚོམ་འགྲོས་སྤྱད་དེ། རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་གྱི་སྟོ་ནས་མདོན་སུམ་གསལ་རྩེན་

དང་། གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོག་པ་པོར་སྤྱ་ཆལ་དང་མངོས་དབྱེད་གྱི་འོངས་

སྟོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་སྤྱན་པར་བྱེད་དོ།

པ། བཅུ་མས་ཆོས་ཀྱི་བརྟེན་དོན་དང་གོ་རིམ།

བསྟན་བཙོས་འདིའི་བརྟེན་དོན་ནི། གཞུང་འདིའི་དངོས་པོ་ངོས་བསྟན་གྱི་སྐབས་སྤ།

སྟོན་ཆེ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ།

སྟོག་བསམ་སྟོག་པར་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་བརྟན་པ།

རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱས།

ཚཱ་ཕྱིར་ཚཱ་འཕགས་བསྟེན་ཚུལ་འདིར་བཤད་བྲ། །ཁེས་ལེའུ་
གསུམ་པའི་བར་ཆོད་བྱུང་ལྟ་བུ་གྱི་རྒྱ་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་
བྱས། ཚཱ་གྱི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་བྱ་དཀའ་ལ། གངས་མེད་པའི་རྒྱལ་སྐས་གྱི་སྦྱོད་
པ་སྦྱོད་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚཱ་འཕགས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཤེར་བྱིན་གྱི་གདམས་
ངག་ཉན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གོ་རིམ་སྒྲིག་པ་ན།

དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྟག་ཏུ་བྲ། ཤེར་བྱིན་བཙལ་བའི་ཆེད་དུ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་ཤིག་ཏུ་
བྱིན་པ་དང་། བར་སྐྱང་ལས་གཟུགས་མེད་པར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟར། ཕྱོགས་གང་
དུ་བཙལ་དགོས་པ་ཤེས་ནས་སོང་བ་དང་། ཡང་སོང་སོང་བ་དང་མང་ཆད་དེ། གྱེ་མ། བདག་གིས་
སྐྱོད་པ་ལ་འདི་ལྟར་འགོ་བཙུག་ཅིས་སོ། །ཁེས་ཡིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་བཞུགས་ཀྱི་དགྲ་བདུན་
འདས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་མངལ་བས། དེས་ད་དུང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཞིག་
དང་། འདི་ནས་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་ཙམ་ན། ཁྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་སྟོས་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་དེར། ཚཱ་སྟོན་
པའི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཆན་ཚཱ་འཕགས་ཟེར་བ་ཡོད་པ་ལུང་དུ་བསྟན་པས། ཁོང་སེམས་འཆབ་ཏེ།
འབུལ་བ་ཅི་ཞིག་འབུལ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་བཅོངས་ཏེ་དེ་ཡི་རིན་གྱིས་མཆོད་
དགོས་སྟམ་སྟེ། ལུས་སྟོག་པངས་མེད་དུ་བྱིན་པར་ཚཱ་པའི་ཆེ། ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོས་མཐོང་
སྟེ། མ་བཟོད་པར་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅི་དགོས་མཁོ་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་སྒྲངས་པ་དང་། བམ་ཟེའི་
གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། རང་གི་རང་རྒྱལ་གསལ་བོར་བསྟན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་བྱས་བདེན་
ཆོག་པོར་ཏེ་རང་ལུས་སྟོན་མེད་སྟར་ལྟར་སོས་པ། དེ་ནས་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་དང་བཅས་ཏེ། ཁྱོད་
ཁྱེད་སྟོས་ལྟ་བུ་སྟེ་བས་སྐབས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚཱ་འཕགས་ལོ་བདུན་དུ་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གཅིག་གི་རང་དུ་
འབྱམས་ཏེ་བཞུགས་པ། དེ་ནས་བཞེངས་པར་ཉེ་བ་ན་བདུད་རྟིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བརྩམས་
ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱང་ཏུ་རྒྱ་མི་སྐྱང་བར་བྱས་པས། རྟག་ཏུ་བྱས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་བཏོན་ཏེ། ས་
ཕྱོགས་ཆག་ཆག་བཏབ་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྲག་དེ་དག་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་བརྒྱར་བྱས་པའི་
ལྟའི་ཅན་དན་གྱི་རྒྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ། ཚཱ་འཕགས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྦྱོང་
ཉིད་ཟབ་མོའི་ཚཱ་བསྟན་པ་རྣམས་སྟེ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་སྟོན་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། གོ་རིམ་སྒྲིག་སྒྲངས་ཉམས་མཛར་ཞིང་། རྟག་ཏུ་བྱས་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། བཅོན་

འགྲུག་སྒོ་སྒོ་བས་བཅས་མཆོན་པའི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་། སྒོན་ལ་ཆིག་ལྷག་གི་སྒོ་
ནས་འཆད་ཅིང་། དེའི་དོན་སྒོ་རྩེ་ཤར་བ་ན། དེ་ཡང་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་སྒྲན་དབང་གསེ་བའི་སྒྲ་
ཅལ་གྱི་ཚུམ་འགོས་ཆིགས་བཅད་དུ་བསྒྲེབས་ཏེ་རོ་མཚར་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ཡང་གོ་རིམ་འདི་ནི། སྤྱིར་བཏང་དང་དོན་ཆིག་གིས་ཟིན་ཆོད་གྱི་གོ་རིམ་ཞིག་ཡིན་ལ།
བརྗོད་བྱ་དེས་དོན་ལྟར་ན། དོན་དངོས་ཐོག་འདི་ལས་གཏིང་ཟབ་པའི་གོ་རིམ་གཞན་ཞིག་སྒོན་
པ་སྟེ། ཉག་ཏུ་བའི་ནང་ཐུགས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་སྒོན་པ་ནི། བར་སྒྲུང་ལས་སྒྲ་འདི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོས་ཞེས་པས་འདི་དུས་ཉག་ཏུ་བ་ལ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་མ་ཐོབ་པས། གང་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆིག་དོན་གྲངས་ལས་འདས་པ་འདྲིན་
ནས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་མ་ཐོབ་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། བར་སྒྲུང་གི་སྒྲས་བསྒྲན་པའི་ལུས་ངལ་བ་
དང་གཉིད་དང་སྒྲུགས་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་དང་། ཆ་གྲང་ཡིད་ལ་
མི་བྱེད་པ་ཞེས་ཉིང་རེ་འདྲིན་དེ་ཐོབ་པའི་གཤམ་གཙུག་པོ་བྱིངས་ཆོད་དང་གཉིད་སྒྲུགས་དེ་དག་
སེལ་དགོས་པར་བསྒྲན་པ་ལྟར། ཉིང་རེ་འདྲིན་དེ་དགྲང་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་
མི་བྱེད་པར་བསྒོམས་པས། དགྲང་བདུན་འདས་པ་ན། དེའི་མདུན་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསེ་བའི་སྒྲ་
གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་བལྟ་ན་སྟག་པ། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་
མཐོང་རོ། ། ཞེས་དང་། གཞན་ས་ཕྱོགས་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
པས། ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ལ་དབང་འཕྱོར་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་དང་།

དེ་ཡིད་ཉིང་འདྲིན་རྒྱ་གཏེར་ལ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། །

རྒྱ་སྐར་ཕྱིང་བ་ཤར་ལྟར་སྒྲུང་། །

ཀུན་གྲང་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་སྒོན། ཞེས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ཐོབ་
པར་བསྒྲན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འདྲིན་དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསེ་བ་དེ་དག་གང་ནས་
བྱོན་པ་དང་། གང་དུ་བཞུད་པ་མ་འཆལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལུགས་ལ་བལྟས་ན། མཐོང་ཚུལ་
དེ་དག་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་ལས་གཟིགས་ཚུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་གསལ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། ། ་དཔོ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ནི་
ལྷག་པར་འཇུག། ་རང་ཤ་སྟེར་ལའང་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་

འཇུར། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྟར། ས་དང་པོར་བརྟུན་གཏེ་བ་ཐོབ་པའི་ནམས་ལེན་གྱི་གཙོ་རོ
པར་ཕྱིན་ཡིན་པས། སངས་པ་མེད་པར་བདག་གིས་ལུས། །བཙོངས་ཏེ་ཁྲིམ་སྐགས་གསུངས་
བཞིན་ཏུ་ས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སོ་སོའི་སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གུང་གོ་རིམ་བཞན་སྟབ་
པ་ཡང་ཁིབ་ཏུ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འཇུར་རོ། །

ད། བཅུ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལྗོངས།

བཅུ་མ་ཆོས་འདིའི་ལུས་ནི། ཆོག་མ་བཅད་དང་ལྷག་མ་སྒྲེལ་མར་བྱས་པ། དེ་ཡང་། རྒྱ་
རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་མཚུག་ཏུ།

ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ལྷན་པོའི་ཁྱོད་ལས་འཁྲུངས།

ལྷ་དོན་རྒྱན་གྱི་མེ་དོག་རྣམ་པར་བཟ། །

མངོན་བརྗོད་ཡལ་གའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྟུག །

རྟོགས་བརྗོད་སྟུན་དངགས་དཔག་བསམ་སྟོན་པ་འདི། ཁེས་པ་ལྟར་ཏེ། ཆོགས་
བཅད་རེ་རེའི་མིང་། ཆོག་ཕྱད། རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པའི་སྡེ་བ་སྦྱོར་འཇམ་ཁིང་། མཉེན་པར་མ་
བྱད། ཆོག་རྒྱུད་པའི་ཚུན་དཔར་ཆོག་གྲིམ་མང་ཁྱེད་སྟོམས་སྒྲིག་གི་སྐྱེ་ཆལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་
དཔེར་ན།

སྐྱ་གདངས་ཀྱི་དབྱངས་འགྲོས་དང་། སྐྱོག་པ་པོའི་གཙོད་མཚམས་ཀྱི་འཇུར་བྱགས་སམ།
 འདེགས་འདྲིལ་ཏུ་ལས་པའི་ཉམས་ཐོན་པ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དོན་མཚོན་པ་ལ་ཆིག་གི་གཙོད་
 མཚམས་གསལ་བ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཀྱི་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། ཁོགས་ཆིགས་བཅད་
 གཉིས་ཆེག་བྱིམ་དགུ་མ་དང་། དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ཁོགས་
 ཆེག་བྱིམ་བདུན་མ་བྱས་ཏེ། རོ་འདྲིན་བསྐྱོད་པ་མེད་ན་ཡང་། ཁེས་པའི་མཇུག་ཏུ། གདངས་ཀྱི་
 ཉམས་འཇུར་སྐར་ལས་སུན་སུམ་ངེ་ཆོགས་སུ་བཏང་སྟེ། ལེགས་ལམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་དག
 གྲུ་ལྟར་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཞུགས། རྩ་བུ་བར་ཆོད་བྱང་ལྟན་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱན་སྟེལ་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དེ་དབྱངས་ཀྱི་
 འཇུར་འགྲོས་ལས་ཉམས་མཚར་བར་བྱས་ཡོད།

སྤྱིར་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པ་ཆོག་གྱིས་བདུན་མ་དང་། དགྲུ་མ་ཤས་ཆེན་ཡང་། ལྷ་བས་རེར་
 ཆོག་གྱིས་བཅོ་ལྷ་ཅན་རེའི་མཐུག་ཏུ་བདུན་མ་དང་། མཆོམས་མཆོམས་སུ་བརྟུག་ཅིག་ཅན་དང་།

དགུ་མ་དང་། བདུན་མ་རིམ་པར་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་མ་ཅུང་ཟད་རེའི་མཇུག་སོགས་སུ་
བཀོད་པ། དེ་ལྟར་རིམ་པར་སྒྲེལ་བའི་ཆོ་ན་ཡང་། ལན་རེར། སྒྲ་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅད་བར་དུ་
སྒྲེལ་ནས་ངལ་བསའི་གཙོད་མཆོམས་དང་འབྲེལ། ཀང་པ་མན་ཚུན་དབར་གྱི་དབྱངས་གྱི་འདེགས་
འདྲིལ་ཆ་མི་སྟོམས་པ་དང་། འཇུར་ཁྱག་མང་བའི་དམིགས་བསལ་སྒྲ་དབྱངས་གྱི་ཉམས་འཇུར་སྒྲ་
མ་ལས་ཕྱི་མ་ངོ་མཆར་བའི་ཉམས་འཇུར་སོན་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་མིང་ཆོག་བེད་སྟོད་གཏོང་
སྐབས་ཀྱང་ཆོག་གི་ཀང་པའི་ནང་མངོན་བརྗོད་ཡོད་མེད་སྒྲེལ་ནས་བྲིས་པ། དཔེར་ན། གདོང་
བཞི་པའམ་མིག་སྟོང་ལྷན་པའམ། དྲག་པོའམ་དཔལ་མོའི་གཉེན་ནམ་མཁའ་ལྷ་པ། ཁྱེད་མིང་ཆོག་
མངོན་བརྗོད་གྱིས་བཅིངས་ཤིང་། ཆོག་ཀང་ཕྱི་མ་གཉིས་མངོན་བརྗོད་གྱིས་མ་བཅིངས་པར་རང་
སོར་ཡོད་པ། རྣམ་སོས་བྱའམ་ཉི་མའམ་ལྷ་བའམ། འཁོར་ལོས་སྦྱར་རམ་གང་ཞིག་སོབ་པར་འཇུར།
ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བཞག་ཡོད་དོ།

ན་། ཆོག་རྒྱན་སྒྲ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་ངོ་མཆར་བ།

བརྒྱམས་ཆོས་འདིའི་ནང་ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་པའི་སྒྲ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་ངོ་མཆར་བ་
ཞིག་ནི། ཆོག་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། གོ་སྤ་བའི་མངོན་བརྗོད་དང་མིང་ཆོག་འཇམ་
པའི་སྒྲེབ་སྟོར་ལེགས་པ་དེ་ཡིན། ཆོག་རྒྱན་སྐབས་སྟོད་ཤུགས་ཆེ་བ་ནི། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་
རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན། གཟུགས་རྒྱན། རབ་བཏགས་དང་། རོན་གཞན་བཀོད་པ། འགོག་རྒྱན་སོགས་
ཡིན་ལ། སྒྲ་རྒྱན་ལས་བར་ཆོད་བྱུང་ལྷན་གྱི་རྒྱན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེའི་རིགས་པ་ཀ་ལའི་སྤེང་
བར་བསྒྲིགས་པ་དེ་དག་ཡིན།

དཔེར་ན། འདིར་བཀོད་པའི་ཆོགས་བཅད་ཁ་ཤས་གྱི་རྒྱན་ངོས་བབྱུང་སྟེ་ངོ་སྟོད་ན། གང་
ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་སྟོས་པའི་ཆོགས། ཞེས་སོགས་མཆོད་བརྗོད་ནི། ཆོས་དཔེ་དང་། ཟབ་མའི་
ལམ། །བརྒྱ་ཕྱག་དཀར་བས་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་རྣམས་ཞེས་པས་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་།
རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཆོག་བཀོད་པས་སོགས་པའི་བརྗོད་གྱི་རྒྱན་དང་། དཔག་མེད་བསྐྱལ་བ་སོགས་
ཆོགས་བཅད་དེ་ནི་ཀུན་ལྷན་གྱི་རོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དང་། གང་ཞིག་མངོན་ཞེན་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་ནི། ཆཤས་གཟུགས་ཅན་དང་། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ཞེས་པའི་
ཆོགས་བཅད་ནི། སྤྱད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ནང་གི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་

འབྲས་བུ་སྤྱི་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་། འདི་ཡི་བཙུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟུང་མའི་ཚུལ། སྟོབས་ཆོག་
བཅད་ནི། སེམས་ལྷན་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དང་། མཚན་མའི་སྟོང་སྤྱི་པའི་སྟོབས་ལོ་རིང་དུ་པོ་
སྟོབས་ཆོག་པ་བཅད་བཞི་ནི། རིམ་པ་ལྟར། བྱ་བ་རང་བཞིན་བཟོད་པའི་རྒྱན་དང་། ཡིད་ལ་བུ་
ཤིང་མེད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟོབས་ཆོག་པ་བཅད་ནི། སྤྱི་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་། ཉེན་མོངས་ངེས་མ་དང་།
བྲལ་བའི། ཞེས་སྟོབས་ཆོག་པ་བཅད་ནི། བསྐྱེད་ཤིང་མ་བསྐྱེད་པའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་།
དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་མཁའ། ཞེས་སྟོབས་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་ནི། ཆ་ཤས་གཞུགས་ཅན་དང་། ཇི་
ལྟར་དུངས་པའི་མཚོ་ལ་སྤྱོད་གཞུགས་ལྟར། ཞེས་སྟོབས་ཆོས་དཔེ་དང་། དེ་ཡིད་རྒྱལ་གྱི་ས་འཛིམ་
ཅེར། ཞེས་སྟོབས་ཆོག་པ་བཅད་ནི། གཞུགས་རྒྱན་དང་ལྟན་ཅིག་བཟོད་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་མ་དང་།
བདག་ལྟའི་གཞི་ཅ་ཆེས་ཆེར་རབ་བརྟན་གསེར་གྱི་གཞིར། སྟོབས་ནི་ཆ་ཤས་གཞུགས་ཅན་དང་།
མངས་པ་མེད་པར་སྟོབས་བྱ་བ་རང་བཞིན་བཟོད་པ།

སྟོད་སྒྲུབ་ལུས་འདི་མཛོད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་ཏེ། སྟོབས་ནི་ལྷ་པ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་མེ་ལྷུག་
པའི་ཉམས་ལྷན་གྱི་རྒྱན་དང་། འདི་ཡི་སྟོད་པའི་ལང་ཆོ་རྟོགས་པ་ན། ཞེས་སྟོབས་ཆ་ཤས་གཞུགས་
ཅན་དང་། ལྷ་ཡི་ལམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། སྟོབས་ཆོག་པ་བཅད་ནི་སྤྱི་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་། ཉིང་
འཛིན་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་འབྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་མའི་ཅ་བར། སྤྱི་པ་དོགས་དང་དེས་དང་
འབྲ། མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སྟོབས་པའི། སྤྱི་པ་རབ་བརྟན་གསེར་ལ་བར་བྱེད། བཞིན་གྱི་སྤྱི་པ་དེ་
དང་འབྲ། ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ། འོག་དུ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཡོད་པའང་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །བདག་གི་
རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་བའི། ཞེས་སྟོབས་ནི། འཇིགས་པའི་ཉམས་ཅན་དང་། དེ་དུས་སྟོབས་བུ་མཆོག་
དེ་ཡི། སྟོབས་ནི། དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བའི་རྒྱན་དང་། སྤྱི་པ་གཞུགས་དུ་སྤྱངས་པའི་བསྟོད་ནམས་
མཐུས། སྟོབས་ཆོས་དཔེ་དང་། དཔེའི་གཞུགས་ཅན་དང་། རྣམ་རང་བཞིན་བཟོད་པའི་རྒྱན་ནོ། །
བདག་གི་ལུས་ལ་ཆགས་མེད་པར། སྟོབས་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དང་། གང་ཞིག་ལང་ཆོ་
གསར་པའི་མེ་རྟོག་གིས་བཟུང་ཞིང་། སྟོབས་ནི། མཐའ་དག་གཞུགས་ཅན་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཆ་ཟེར་
རབ་འབར་ཞིང་། སྟོབས་ནི་ཆ་ཤས་གཞུགས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་བདེན་ཆོག་བཟོད་མ་ཐག། ཞེས་སྟོབས་
ནི་མཐའ་དག་གཞུགས་ཅན་དང་རབ་བརྟན་གྱི་རྒྱན་འབྲེལ་མ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་
ཡང་། སྟོབས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་བཟོད་པ་དང་། མཐའ་དག་གཞུགས་ཅན་དང་། བསམ་པ་
རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ནོ། །

སྡོན་སྦྱང་མ་རྩོམ་མཆོ་ཆེན་ལས་འོངས་ཤིང་། སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནི་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་དང་། རྒྱ་སྐར་ཁྲི་དྲུག་སྟེན་ལྟར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུང་བ་སེལ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ནི་དགའ་བའི་རྒྱན་དང་། འོག་གཞི་ནོར་བུའི་ཕུང་པོ་བདལ་བ་བཞིན། སོགས་ནི་བཞིན་སྒྲ་དུ་མའི་དཔེ་དང་། འདི་ཡི་ངོ་མཆར་མཛད་ཕུང་ཡོན་ཏན་ཆོགས། སོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དང་། སྡོ་སངས་ལུས་མཛེས་རྟོག་པའི་རྩི་མ་བྲལ། སོགས་ལྷན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། འདོད་པ་བསྟེན་ཕྱིར་ལག་པ་གཡོབ་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དུ་གསལ་ལོ། །

རོགས་རྣམས་མཛེས་པའི་སྡོན་ཤིང་དུ་མས་དཀྱིགས། སོགས་རིམ་བཞིན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པའོ། །འགྲོ་འདོད་ཡིད་ཀྱི་རྒྱབས་འཁྲུགས་དྲག་པོ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། སྤངས་ནས་རང་གི་སྟེང་དུ་འཁོད་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། ཡང་། རང་གི་ལུས་ལ་དུ་མར་སྟོན་པ་ལྟ། སོགས་ནི་རབ་རྟོག་དང་། དངོས་དཔེ། རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པའོ། །དེ་ཡི་བཀོད་པའི་ཡ་མཆན་ལ། སོགས་ནི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དང་། གང་གི་ལྷ་བརྒྱའི་ཡན་ལག་མཆོག་དང་ལག་པའི་བརྗོད་མཛེས་བྱེད་པའི། སོགས་ནི། འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་དང་། སྤྲོས་བྲལ་དབུ་མའི་མཁའ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། ཞས། བརྗོད་གཉེན་འདིའང་སྒྲག་ནས་བྲོས་པ་འདྲ། སོགས་ཆོགས་བཅད་སྡུ་གཉིས་ཀ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དང་། འདི་ཡིས་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་བཀྱར་བྱིར། སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ནི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་དང་། གང་གི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཡིས། སོགས་ནི་དགའ་བའི་རྒྱན་དང་། ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན་རྣམས་སྟོག་གི་རྒྱ་ལས་གྲོལ། སོགས་ནི།

རྣམ་པའི་སྤྲ་མོའི་རྒྱན་དང་། གང་ཡང་འདི་ན་སྦྱ་མ་མཁས་པ་འགས། སོགས་ནི། འཛིགས་རུང་གི་ཉམས་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་དོན་རྒྱན་གྱི་བཅིངས་པ་རྣམས་དང་། ཡང་། སྤྲ་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་ནི། སྡོན་ཆེ་སྡོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དུ་མ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དང་། ཡང་། ལེགས་ལམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་དག སོགས་དང་། མཐུག་གི། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པ། སོགས་ནི་བར་ཆོད་བྱུང་ལྷན་གྱི་སྤྲ་རྒྱན་དང་། ཆོས་ཀྱན་སྦྱ་མ་སྟོན་མཛད་པ། སོགས་རྒྱང་པ་བདུན་གྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་བར་ཆོད་པའི་བྱུང་ལྷན་གྱི་སྤྲ་རྒྱན་དང་། ཡང་། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་མཆོད་པའི་གནས། སོགས་དང་། བདེན་བཞེ་རྟོགས་པའི་འོད་དཀར་ཅན། སོགས་དང་། འགྲོ་བའི་རྒྱབས་གཅིག་དོན་དམ་སྒྲ། སོགས་ནི་རྒྱང་པ་བཞེ་གའི་བར་ན་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་བྱུང་ལྷན་དང་། དེ་ཡང་གསུམ་དང་། བཞེ་དང་། གཅིག་གངས་གྱི་ཆོག་གིས་བརྒྱན་པ་དང་། གང་གི་ངལ་བརྒྱས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བཞིན་ཞེས་

སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ནི་ཐོག་མཐའ་སྐྱར་བའི་བྱང་ལྡན་གྱི་སྐྱ་རྒྱན་དང་། ཡང་། མ་ལུས་སྐས་བཅས་
རྒྱལ་བའི་ཡིད། མི་གནས་མྱང་འདས་སྟོན་དེ་ལ། སྐྱ་ཏིག་དོ་ཤལ་རྒྱན་རྣམས་དང་། མི་ཏིག་སིལ་མས་
མངོན་པར་གཏོར། །ལྟ་བུ་དབྱངས་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་བཞི་རིམ་པར་སྒྲེལ་བའི་ཚཱ་ལུགས་གསར་བའི་སྐྱ་
རྒྱན་དང་། ཡང་།

སྐྱང་བཞིན་མེད་ཕྱིར་སྐྱང་པས་སྟོང་། །

སྟོང་པས་སྐྱང་ཕྱིར་མེད་བཞིན་སྐྱང་། །

ལམ་ཟབ་ཆེས་དགའ་རྟོགས་པས་མཁམ། །

མཁམ་པས་རྟོགས་དགའ་ཆེས་ཟབ་ལམ། །

མཁམ་པས་རྟོགས་ཉིད་དེ་བཞིན་གནས། །

གནས་བཞིན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་མཁམ། །

ཚོངས་རྣམས་མཐོང་བ་ལོག་པས་འཁྲལ། །

འཁྲལ་བས་ལོག་པ་མཐོང་རྣམས་ཚོངས། ཞེས་པ་ནི། རྟག་པ་བརྟོག་
པའི་བྱང་ལྡན་ལས། དང་པོ། ཀྱང་པ་བརྟོག་པའི་བྱང་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཚིག་ཀྱང་དང་པོ་དེ་
ཉིད་ལུགས་ལས་བརྟོག་པས་དེའི་ཀྱང་པ་གཉིས་པ་འབྱུང་ཅིང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་
ལུགས་ལས་བརྟོག་པས་ཀྱང་པ་བཞི་པ་འབྱུང་པ་སོགས་བྱ་དགའ་བའི་སྐྱ་རྒྱན་དང་། ཡང་དེའི་
མཐུག་ཏུ། འདི་ན་ཞེན་པས་ཞེན་ན་འདི། འཁོར་བར་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་འཁོར། །ལྟ་བུ་ཚིགས་བཅད་
ཕྱིད་བརྟོག་པས་ཚོད་པའི་བྱང་ལྡན་གྱི་སྐྱ་རྒྱན། བྱ་དགའ་བའི་རིགས་དང་། ལྟག་པར་བྱ་ཡང་།

ཀྱ་བ་བྱ་མས་ལེགས་དཀྱིགས་ཀྱ་གཞུ་ལོར་བྱའི་ཕ་ཡིས་སྐས། །

ཁ་ཁྱེར་ཁྱེར་བཅེགས་ལེགས་བསྐྱོར་ཁ་པད་བྱ་བྱ་སྐྱ་ཞིང་མཐོ། །

པ་ཏ་འབྲེལ་བས་སྐྱ་ནས་ལེགས་བརྒྱན་པ་ལ་ཤ་ལྟར་ཡིད་འོང་བརྗོད། །

བ་གམ་མང་པོས་ཀྱན་ནས་ལེགས་སྐས་བ་མོའི་མདངས་ལྟར་ཆེས་དགའ་གསལ། །ལྟ་བུ་
ནི། ཀྱང་པ་བཞིའི་གནས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་བར་ཚོད་བྱང་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གང་ཞིག་ལ། ལེགས་
ཞེས་པ་ཀྱང་པ་བཞི་གའི་བར་ན་ཡོད་ཅིང་། ཀ་སོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀྱང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་
དང་། བར་ན། བར་ཚོད་བྱ་ཡོད་པའི་བྱང་ལྡན་གྱི་བྱ་དགའ་བའི་སྐྱ་རྒྱན་འདི་འདྲ་བའི་ཚཱ་སོལ་
ནི། ཆབ་སྒྲེལ་ཆེ་བརྟན་སྐྱ་རྒྱན་ཚིགས་ཀྱིས།⁽¹⁹⁾ རང་ཅག་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བྱད་ཆོས་

ལྷན་པའི་ཚུམ་རིག་ཚུམ་ཡིག་ཡིན་ལ། བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་བོ་བྱེད་པའི་ཚུམ་ཚུལ་འདི་
བཞིན། ཀ་བནའི་གོ་རིམ་ངས་ཅན་དུ་བསྐྱེགས་པས། དེ་ལ་རང་འབྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐབས།
གཞོན་ནུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ནམས་ཚུམ་རིག་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྡེ་ཁྲིད་ལྟ་བུའི་བྱེད་རྒྱས་འདོན་
པ་དང་། ཆིག་དོན་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཏན་གསོ་དང་། དག་སྦྱོར་བྱེད་བདེ་བོ་ཡོད་པའི་ལམ་
སྲོལ་འདི་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཉེ། སལ་ཆེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལ་ནམས་པ་དང་། སྒོ་
བ་མི་འབྲ་བའི་གསར་བཏོད་རྒྱ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཚུམ་རིག་གི་སྒྲུ་རྩལ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིས་
སུ་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་སྐྱེད་དངགས་མཁན་ནམས་ལ་སྡེ་ཁྲིད་དང་། སྒོ་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་
ཐོན་པ། དཔེར་ན། རྗེའི་དངོས་སློབ་ནམ་དཔྱོད་འགའ་ལྔ་དང་སལ་བ་ཞང་ཁྱེད་ཆོས་དབང་གཤགས་
པའི་རྒྱ་མ་ཁའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

ཀྱ་ལིང་ཀ་ཡི་བདག་པོ་དེའི།

ལ་ཡི་རྒྱ་མཆོ་མཆོད་སྦྱོན་གྱི།

གྲ་བུར་གཞུང་དེ་སྟེད་རྒྱུ།

ང་ལས་ཡོངས་ཞེས་དག་པོས་སྒྲས། ཞེས་དང་།

ཅ་ཙ་མུ་ཡིས་ཅོ་ནས་འབྲེན་ཁྱིད་ཅིར་ཡང་མཆོག་ཆིག་ཅེ་སྤྱད་སྐད་མཚུངས་ལུས་གཙུ་ཞིང་།

ཆ་ལུགས་ཅོག་ཕུས་ཆོ་ག་ལ་འབད་རྟུ་གཙང་མཆོད་ཡོན་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་སྒྲིགས་ནང་དུ།

ད་ཡི་བཏུང་བའི་ལུ་མའི་རྩོ་བོ་ཅི་ཙམ་དགེས་པའི་རྩོ་མང་འདོད་ཡོན་རྩོ་ཅའི་གོས་སྐགས་ཐོང་འདི་
དག

ཉ་གང་ལྷ་བར་འཆི་བའི་ཉི་འོད་ཉེ་བའི་སྐབས་མེད་ཉེ་ཆོང་རེ་བ་ཉུང་དུ་མེན་འདིའི་སྤྱད་དུའོ། ། ལྟ་
བྱ།

བཟང་གིས་མི་ལང་བ་དག་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གོ་རིམ་དང་ཆིག་གི་སྡེ་བ་སྦྱོར་
གྱི་གོ་རིམ་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་སྒྲུ་རྩལ་ཚུམ་རིག་གི་ཡང་ཅེར་སྐབས་པའི་རྟགས་མཆོན་ཏ་ཅང་
གསལ་ལོ།

དེ་ཡང་། སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སྒྲོས་སྒྲོན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་འབྲ་ཡང་། དོན་སོ་སོར་གོ་
བའི་ཉམས་གྱི་རྩལ་རྟོགས་ཤིང་། གཏན་འཁེལ་ནམས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱི་ཉམས་བཏོད་པའི་
ཆེད་དུ། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོག་པ་པོའི་སྒོ་ངོར་སྒྲེལ་བ་ལ། གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་རྒྱས་པའི་ཕྱིལ་

ཤུགས་ཡོད་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པ་དག་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ།
རྒྱས་མེད་པའི་གཞུར་གནས་སྒོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་གནས་སོ།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་། སྒྲོན་གྱི་རྒྱ་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲིབས་ཤིང་། ཆིག་
རྒྱ་གྱི་ངོ་བོ་འབྱར་དུ་དོད་དེ། ཆིག་གི་ཆལ་བྱང་བ་དཔེར་ན། འཇིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བུའི་ཆིག་པ་
རྒྱལ་པོ་བྱང་ནས་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོན་རྗེ། དམིགས་པའི་ཆང་ཆོང་མ་ལུས་པར་སྒྲིག་
པའི་དུས་མཐའི་ཉིན་བྱེད། སྒོ་གྲོས་གྱི་མིག་ཡོངས་སུ་ལྟོངས་པ་ནམས་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་ཐུག་
པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། ཡང་དེའི་ཆོ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ཞིག་སྟོན་
གྱི་རྒྱལ་བ་དུ་མ་ལ་དགེ་བའི་ཆ་བ་བསྐྱུན་པས་ན། གཞུགས་མཛེས་ཤིང་བལྟ་ན་སྐྱུག་པ་དང་། མིག་
ལྟ་ལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ། སྒྲ་མཐོན་མཐོང་དུ་འདུག་ཅིང་རྩ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། དགའ་ཆལ་གྱི་ལྟ་ཡི་བུ་
མོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེས། རང་གི་ས་ཡི་ཁང་པའི་ཡང་སྟོག་གི་སྟེང་ན། བུ་མོའི་འཁོར་བ་རྒྱ་ལྟ་བུ་མས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་ས་ལ་རོལ་མོ་བྱེད་ཅིང་གནས་ཡོད་ལྟ་བུ་དཔེ་རྒྱ་གྱིས་སྒྲས་པ་གང་ཞིག་ལ།
ཆིག་གི་ཉམས་འཇུར་མདུན་དུ་བྱུང་བའོ།

གང་ལྟར་སྟོན་གྱི་སྒྱུར་བའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་ནས་
བརྒྱུས་ཏེ། ཆོལ་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་རྟག་ཏུ་དུའི་རྟོགས་བརྗོད་འདིའི་ཚུམ་ཆལ་དང་། ཆིག་ཉམས་
གང་ལ་དཔགས་ན་ཡང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་ལ་གང་ཤར་བ་དང་། དེ་གར་སྐྱུག་ཅེའི་འབྲུག་
ཆལ་དང་། ཉམས་འཇུར་སྟོང་བརྗོད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་སྟོན་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་
སོ།

པ། གཞུང་འདིའི་ལྟ་བུ་གང་དུ་གནས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པ།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ཡིན་ཡང་། ཚུར་
མཐོང་གདུལ་བྱའི་སྤང་ངོར་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ཆོལ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་
དུས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་ནས་གདམས་ངག་བཅའ་བ་ལྟར་སྐྱུ་ངལ་ཆད་མེད་བསྟོན་
ཏེ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པར་གཞི་ནས། ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྟོགས་པའི་ཆུལ་མཛད་ཅིང་། ཟབ་མོ་

རྟེན་གྱི་དོན་འཆད་ཚུན་ཚུམ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
འཕེལ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། བཤད་སྒྲོས་སུ་རྟག་ཏུ་བྱའི་
འཛིན་དང་། མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་གཉིས་སུ་སྤྲོ་རབས་པའི་ལྟ་བའི་
ཀུན་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་ལ། ཐོས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལྟ་སྐབས་དོ་སྣང་བྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ན། སྟན་
པ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་པར་བྱིན་གྱི་གསལ་སྤྱོད་གྲུབ་སྟེ་བཙམས་
པར་བྱིན་པའི་ལྷགས་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ལྟ་གྲུབ་འཆད་པར་སྤང་སྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་

གང་ཞིག་སྤིང་ལས་བཀལ་བ་ཡི།

སྒོ་བ་མ་དང་ནི་བསེ་རུས་ཀྱང་།

སྤྱོད་བར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི།

བདག་གི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས། ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་
པ་ལས་བཀལ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་
མཐུན་པར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་སྤེང་བ་སྐབས་གསུམ་པའི་ནང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་རང་
དཔྱེད་པར་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། སེར་བྱས་དཔར་མ་ཤོག་ངོས།(༤༤༡) ལས། འདིར་ཉན་
གིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅེས་
ས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་དག་གིས་རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་བཀོད་ནས་བསྐྱབས་པ་མི་སྤང་
ཞེས་པ་ནས། དབྱུ་མ་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དང་། ཞི་
དཔོན་སྒོ་བ་དང་། འཕགས་སེང་རྗེས་འབྱུང་དང་བཅས་པའི་པར་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་
ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་
འདོད་། ལྷུ་མ་གྱི་རྒྱན་འདི་ལས། ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
དཔྱེད་པར་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་མི་འགྲིག་གོ། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་རིན་
ཆས་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་
ཡང་། ཤོག་ངོས་(༤༤༢)ལས། དེ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་ཟླ་གྲགས། རྩ་ཡ་ཨ་ནན་ཏ། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་
ལྷ། ཤེར་འབྱུང་། དགེ་བ་ལྷ། བི་མ་ལ་མི་ཏུ་རྣམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་
དཔྱེད་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་

མེད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཁྱད་སྤྲོད་སོ་སོར་བཞོད་དེ། འཕགས་ལྷལ་གྱི་ཐལ་རང་མཁས་པའི་བཞེད་སྒོལ་མི་འདྲ་ལྷགས་ཞིབ་དྲ་གསུངས་སོ། ། ཡང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་དུ། སྤྱི་རབས་པའི་ལྷ་བའི་ཤན་ཞུགས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན། གསེར་ཐོང་སྐབས་དང་པོ། (༡༠༥) ལས། ལྷ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ཏེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ། ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། ། ཞེས་པ་ལྷར་མེད་དགག་ཅམ་ལྷ་བས་བྱས་པའི་འདྲིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བས་གང་ལ་དམིགས་ན། དེ་དག་དྲུངས་འབྱེན་པའི་ཟབ་མོ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་ལྷར་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་(༢༡) ལས། འཕགས་གྲོལ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཉམ་གཞག་གི་ལྷལ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལྷལ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སྐབས་སུ་བཀག་ནས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལྷལ་ལྷལ་ཅན་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་མིན་གྱི། མཉམ་གཞག་རང་རིག་གི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཅོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་(༢༢) ལས། མདོར་ན། གཤིས་ལྷགས་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན། ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲིན་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱེ་བ་ལ་བྱེད་གྱི། དངོས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ལྷལ་ཇི་འདྲ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱེས་པ་ན་རང་དུས་ལ་ལྷལ་དེ་མེད་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པར་འདོག་པ་དང་འདྲ་བར་མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འདྲིན་པ་ན་དེ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྐབས་ལྷ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཚེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། སྤྱད་ཆ། ཤོག་ངོས་(༡༩)ལས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་མ་ཡིན་དགག་རྟོན་འབྲེལ་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་འདྲིའི་དམིགས་པའི་རྟོན་ཏེ། དེ་དམིགས་པས་འདི་སྦྱེས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་། (༡༩༠)ལས། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་གི་ཡང་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། འདིའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྟུན་པར་མི་རུས་པས་འཕགས་པའི་རང་རིག་གི་སྦྱོད་ལྷལ་ལོ། ། ཞེས་བསྒྲགས་པའོ། ། འདི་ལ་དམིགས་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བས་དམིགས་རྟོན་དུ་བཞག་གོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཤས་ཆེ་ལ། བསྟན་

བཅོས་འདིར་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕགས་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་
 གྱེས་ཏེ། གྱེས་བྱ་མཁས་པ་ནམས་ནི། དཔེའི་སྒོ་ནས་དོན་ཟབ་མོ་བདེ་ཐྱག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས།
 བདག་གིས་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྒྲུལ་ནས། ཐོག་མར་སྒྲིག་རྒྱུའི་དཔེས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་བྱོན་པ་དང་། བཞུད་པ་མེད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས། ཐིན་ཏུ་གསལ་བའི་
 བཞིན་འདྲུམ་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུལ་སོ། །ཉལ་འགྲོའི་རྒྱུ་ནམས་སྒྲོག་གི་རྒྱ་ལས་ཀྲོལ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཡང་། རྟོགས་པར་དགའ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་དཔེས་ཀྱང་སྟོན་པར་བཞེད་
 བས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་སྐད་ཀྱི་གདངས་གསལ་བར་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུལ་སོ། །གང་ཡང་འདི་ན་
 སྒྱུ་མ་མཁས་པ་འགས། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྱུ་འདི་གང་ལའང་མི་གནས་ངོ་མོས་སྟོང་། འདི་ཡི་རྒྱ་ཡང་
 དེ་ལྟར་བཅལ་བ་ན། དེ་ཡང་མིང་ཅམ་བརྒྱུ་ཅམ་བཅུགས་པ་ཅམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་
 རང་གང་གི་ལྷགས་སུའང་བཀྲལ་ཆོག་པ་ལྟར་སྟངས་བ་དང་། མཁས་པ་དུ་མས། གཞན་ངོར་རྟེན་
 འབྲེལ་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་བྲལ་བ་དེ་དག་ལ། རྟག་དང་ཆད་པའི་ཆོས་
 ནམས་རྒྱུང་རིང་སྟེ། རི་ལྟར་མོ་གཤམ་བྱ་ནི་མི་དམིགས་ན། དེ་ཡི་སྒྱེ་འཆི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་
 བཞིན། ཞེས་པ་ནི། གཞན་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་དང་། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་ཐ་སྟོད་
 ནི་སྒྲ་རབས་པའི་ལྟ་བའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གིན་འདུག་མོད། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་
 རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ཡི་གེར་སྟེལ་བ་ལམ་གཅོད་ནམ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ། སྟངས་བ་
 རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱབ་བཞེད་པ་དང་། རྟོང་པ་ཁས་ལེན་འབྲེལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། རི་སྟོང་སོ་སོར་སྟངས་
 བ་དེ་སྟོང་དུ། དྲ་དྲངས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། རྟམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་
 དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། དེས་ཤེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱན་འཛིག་ན། །
 དེ་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱང་པ་རྟོགས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་འདུག་པར་བརྟེན། དེས་སྒྲ་རབས་པའི་ལྟ་བ་
 དང་། ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་པར་བསྐྱབ་བྱས་སམ་མི་བྱས་དབྱང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དང་། སྟོག་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མའི་
 དཔེ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་འཆད་ཚུལ་ནི། ཐལ་རང་གང་གི་ལྷགས་སུའང་བཀྲལ་དུ་བྱང་བ་གང་ལྟར་
 ཡང་སྒྲ་རབས་པའི་ལྟ་བའི་ཤན་ཞུགས་ཟེར་བ་ལ་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་མེད་བཅལ་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྱིར་བོད་སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 ངོར་ཁས་ལེན་མེད། རྟོགས་མེད། དམ་བཅའ་མེད། གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གར་

མཁས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ཁུངས་སུ་བྱངས་ནས་དམ་བཅའ་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས། འདོད་ཚུལ་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ནས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་དེ།

ལམ་རིམ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས།^(༡༡) ད་ལྟ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དག་ནི། འོན་
དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པ་གང་ལ་བཙམས་པའི་ཁས་ལེན་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་མེད་དེ།
གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན། དེ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྟགས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་
ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་གང་ཡང་མེད་དེ། ཚེད་སྒྲོག་ལས།
གལ་ཏེ་རང་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྒྲིན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་
ལ་སྒྲིན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས། །འོན་ཀྱི་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །
བསྐྱབ་པའམ་བསྒྲོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ལྷན་ཀ་མེད། །ཅེས་དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས་
ཀྱང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག །རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་ཚེད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་
མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་གཤིས་ཡོད། །ཅེས་དང་། །བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་
མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་
ཡིན། །ཞིས་དབུ་མ་ལ་ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆིག་གསལ་ལས། དབུ་
མ་བ་ཡིན་ན་ནི། །རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་གཞན་
ཁས་སྲུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིས་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྒྲོག་པའི་འོན་དང་ཡང་པ་རོལ་བོ་
ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིས་དང་།
འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། །སུན་འབྲིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤང་སུན་ནི་འབྲིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་སྤང་
ནས་འབྲིན་ཞིས་སྒྲས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་
ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞིས་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་
པས་སྒྲིན་མི་འདུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབུ་མ་བས་
གཞན་གྱི་ངོར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅམ་སྟེ། འདུག་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་
འདོད་ལྟར། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྲུངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་
ཞེས། །འཛིག་ཏེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྦྱ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཚེད་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་། དགག་
བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །དེ་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྐྱར་བ་དེ་ནི་
ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ། །ཅེས་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞིས་སྦྱ་བར་བྱེད་དོ།

ཁོན་གྱི་དབུ་མ་བ་སྒོ་བ་དཔོན་སྒྲ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལྟར་དབུ་
 མ་བ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་རྣམས་
 ལེགས་པར་སྐྱོན་སྤྱད་ནས། རང་ལྷགས་ནི། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གཞལ་བྱ་དང་། ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་མཛོན་
 རྗེས་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། ཐ་སྙད་དུ་མ་དཔྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་
 ཁས་སྐྱངས་ནས་དབུ་མ་བ་རང་གིས་བྱི་ཚོལ་ལ་སྐྱབ་པའི་དག་བཀོད་པའི་སྟོན་པ་གཏན་ཆིག་ཡང་
 དག་གིས་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་པར་མི་འཇུག་བ་ནི་མ་
 དཔྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་སྟོན་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། གཉིས་པ་དེ་
 དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། ཞེས་སོགས་ལྷགས་བཞི་རིམ་པར་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷགས་གསུམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་(༦༥)ལས། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་
 ཡོད་དོ་ཞེས། འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། རྣམ་གཞག་ཐམས་
 ཅད་གཞན་ངོར་བྱེད་པའི་ཁྱད་སྲུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་ངོར་འཛོག་གི་ ཐ་སྙད་
 པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་པའི་ངོར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་འབྱུབ་ན་རིགས་
 ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ཡོད་དོ་ཞེས། འཛིག་
 རྟེན་ངོར་བྱས་ཞེས་གསུངས་པའི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ངོར་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀྱུན་རྫོབ་ཁས་མ་སྐྱངས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
 པས་གཞན་དབང་ཁས་སྐྱངས་པ་ལྟར་མ་སྐྱངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀྱུན་རྫོབ་དེ་རང་ལྷགས་ལ་
 ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། གཞུང་དེའི་མཚན་སྟོན་དུ་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འཐད་པའམ་རིགས་པས་གཞན་དབང་སེལ་
 བ། ཁྱོད་རང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་སེལ་ལོ་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་
 ཡིན་པས། གཞན་དབང་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོར་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱུན་རྫོབ་རྣམས་
 དེ་ལྟར་ངེད་མི་འདོད་པའི་རིགས་པས་འགོག་ནུས་མི་ནུས་མཚུངས་སོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་ཞེས་པ་ནི། རང་ལྷགས་མིན་པའི་གཞན་ངོ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་
 སྙད་པའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་རྫོབ་པའི་དོན་རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་

ཐམས་ཅད་ནི། དེའི་ངོ་རྒྱུ་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་འཛིག་པའི་ཚད་མ་དེ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་ཐ་སྙད་པའི་དོན་ནམས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་འབྲལ་བར། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་བྲངས་པས་ན་མེད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དོན་ཐ་དད་དུ་སོང་བ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་(༡༥)ལས།^(༡) འདིར་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྤང་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་འཛིག་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཛིག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་ཁས་ལེན་གྱི་རིགས་ངོར་མི་འཛིག་གོ། །སྐབས་འགར་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིག་པ་ནི། རང་ལུགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་གཞན་ངོ་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་པས་དེ་ཉིད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ངོར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་དེས་ནམ་གཞན་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་བཤད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དོན་གཏན་མིན་པ་ནི་འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ལུང་ནི་སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་ང་དང་ལྟན་ཅིག་ཚོད་ཀྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པ་འམ་སྟེ་འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པ་འམ་མཉམ་པ་འམ་བྱུང་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱིས་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་འཛིག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་གཞན་ངོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཚད་སྤང་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་པ་

མིན་ལ། གཞན་དེའི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་སོ། །

པ། མཆན་འགྲེལ།

སློབ་དཔོན་སེཌེ་བཟང་པོའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་། བསྟན་འཕྱར། <ཆ> (༡༠༠) ལུ་མ་རུ་པ་རྟག་དུའི་ལུ། ཤོག་ངོས་(༡༦༡༥-༡༦༧༧)བར་གསལ་བ་ལྟར། གཞིར་བབྱང་སྟེ། མིང་ཆོག་ཁ་ཤས་ལ་མཆན་འགྲེལ་ཞུ་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་བྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་སྟོང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་ཆོགས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་ནས་གོང་དུ་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ཆོལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་མདོན་ལ། ད་ལྟ་ནི་ས་བརྒྱ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ། །

ལུས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི། རུས་པ་དང་རྐང་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་སེམས་པ་དང་། སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི། སྤྱིང་སྦྱིན་པར་སྟོབ་དང་། རྟེན་པ་ནི། ཁོར་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བཀུར་བསྟེན་ནི། མང་དུ་གཅེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། གཤགས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པའོ། །

གདམས་ངག་དང་ཆེས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་པར་ནི། ཉི་ཤི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐོབ་ཟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན། ཆེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལྟར་ན། གོ་རིམ་བརྒྱུག་སྟེ་འདྲི་དགོས་སོ། །

བར་སྒྲུང་ལས། སྤྱི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོས་ཞེས་པས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་མ་ཐོབ་པས་བར་སྒྲུང་ལས་སྤྱི་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འདྲིན་འདི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་དགོས་པས། དེ་དུས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པར་གསལ་ལོ། །

ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་གཤགས་སུ་བྱེད་པ་ལུས་ཀྱི་ངལ་དུབ་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་འདི་ཡིན་པས། ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ལ་ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་པ་དང་རྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མི་ཚོལ་བ་དང་། ཡང་ཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་

ལ་བྱེད་ཅིང་སོང་ཞིག དེ་ལྟར་ན་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གདམས་ངག་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་
རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི། ཁངས་རྒྱས་ནམས་ལས་
ཞིག་ནས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་
ལྟར། གསེར་ཕྱེང་ལས། མཆོན་ཉིང་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན། རྒྱལ་བ་རྒྱམས་ལས་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གྲངས་ལས་འདས་པ་འཛིན་པར་བྱས་པའི་དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་
ལྟན་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བཤད་ལས། ལམ་འོག་མ་རྒྱམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་
མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཐོས་པའི་སྤྱི་བྱེད་རགས་པ་པལ་ཆེར་སྦྱངས་ནས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་
ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་བྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནི། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིང་ཅེས་གསུངས།

ཀྱི་མ་བདག་གིས་སྦྱ་དེ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་མ་དྲིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་གི་ས་
ལ། བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མདོན་པར་ཤེས། མདོན་པར་སྦྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། ཁངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ལ། མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཀྱན་ཏུ་འགོ། འདིས་ནི་
སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ། བསྐལ་པ་དཔག་མེད་བསྟེན་བཀྱར་བྱས། དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཁེམས་ནི་ལས་བྱང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་བཤད་པས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་
ཡང་། འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་མཐོང་བའི་བྱས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལུ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ཉིང་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲོས་དང་ལྟན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
མ་མཐོང་བས་བདག་གིས་སྦྱ་དེ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་མ་དྲིས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།

རྒྱ་མའི་ན་རྒྱུང་ལུས་ལ་རོལ་པ་ལྟར། །

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་ཡི། །

དགེ་བའི་བཤེས་སོགས་ནི།

སྦྱི་བ་ཀྱན་ཏུ་རྟག་པར་ཡང་། །

འཁོར་ལོའི་བརྒྱུར་བར་གྱུར་ནས་ནི། །

ཁེམས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །

ཐབས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་ལ། །

འཁོར་བ་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཉོན་མོངས་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་འཇུར། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐུ་བསམ་མི་བྱས། ། ཅིས་བཤད་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་ཐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པར་སྟོན་པ་ལ་
ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། སྟོན་པ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་ནི། ཉམས་པར་འཇུར་བ་
ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བཏབ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་དཀར་འཁོར་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་
གྲས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྐྱེ་རེགས་བདུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བཅིངས་ནས། མདུད་པའི་
གནས་བདུན་ལ་རང་གི་མིང་གི་རྒྱ་བདུན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས་
འདོད་དོ། ། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་ནི། ཆོག་གི་རྒྱ། ཤད་ཀྱི་རྒྱ། ལེའུའི་རྒྱ། བམ་པོའི་རྒྱ། བམ་
གངས་ཀྱི་རྒྱ། ལྷ་ཐིག་གི་རྒྱ། གདོང་ཡིག་གི་རྒྱ་ལས། སྐྱ་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་དང་བདུན་ནོ། ། ཞེས་དུང་དཀར་
རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། གང་ཞིག་སྤྱི་ལས་བཟུལ་བ་ཡི། སྟོན་མ་དག་ནི་བསེ་རུས་ཀྱང་། རྟོང་བར་
མ་ཇུར་གནས་དེ་ནི། བདག་གི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །^(༡༥) ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་རང་
གི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་ཇུར་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། འོག་ཏུ། བདོན་པར་ཞེན་རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་
བྱའི་ཕྱིར། ། གཞན་དོར་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། འདོན་པོར་ཁས་ལེན་བྲལ་བ་དེ་དག་
ལ། རྟག་དང་ཆད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུང་རིང་སྟེ། །^(༡༦) ཞེས་པ་འདི་ཆོ་བཤད་རྒྱུན་ལ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས།
རྟག་དུའི་རྟོགས་བརྟུན་ཆོས་སྐབས། འདུང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་མཛོགས་པའི་ཚུལ་གནད་
བར་གསུངས་པ་འདི་འདྲའི་ཆོག་ལ་བསམ་ནས་བཤད་པ་མིན་ན། བཤད་རྒྱུན་དེར་ཁྱེད་ལོད་མེད་
བཅའ་དཀར་འོ། ། དེ་ལྟར་ན།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་(༡༥)ལས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲམ་བྱ་བ་
བཤད་པ་ན། འབྲམས་ལྷས་པར་གོ་བ་སྐྱེད་ལ། ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན། བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་པན་
དང་། ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འཇུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་དོ། ། ཞེས་ལུང་བྱངས་ཏེ། འཆད་
ཐབས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་འབྲམས་ལྷས་པར་འཆད་དེ། དོན་ཆན་རེ་རེ་བསྟན་པའི་ཐ་མར་ཐད་
ཀར་དོན་དུ་འཇུར་ངས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་རྒྱག་དགོས་བསམས་ཏེ། ༡) སྟན་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོ་འདིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་

བསྟེན་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཚ་བར་ལྟ་ཚལ་དང་། ༡) ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དབུ་པར་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅའ་ཏེ་དཀའ་བ་སྟོང་
 ཚུལ། ༡) ཏུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བཤོད་པ་གཅིག་ཤུའི་ལམ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་
 གཅིགས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ། ༢) སྟན་དངགས་འདི་ལ་རྒྱ་གཞུང་སྟེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ཤན་ཐེབས་
 པའི་བག་ཆགས། ༣) སྟན་དངགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆོག་འགྲོས་སྟེབ་སྟོར་རྩེས་འདུག་
 མཁས་པ་སུའི་ཚུམ་རིག་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་ཡོད་མེད་ལྟ་བུ་སོགས་སྟོན་འདོད་ཀྱང་། རྩེ་རིན་
 བོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་(༡༩༥)ལས། དེ་དག་ཏུ་ཅང་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བས་འབྱམས་སྟེས་
 པའི་བཤད་པར་སྒྲུང་བས། བདག་གིས་ནི་ངལ་བ་མ་བྱས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་
 འདུག་ཆད་ཐམས་ཅད་གྱི་འགྲེལ་བཅའ་ནས་འཆད་ན། སྟོན་གཅིག་ཀྱང་ངེས་ཉིད་འཆོའི་བར་དུ་
 ཡང་བཤད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་ཚོད་ཚུམ་གསུམ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ལག་ཏུ་
 ལེན་དགོས་པར་དྲན་པས་རེ་ཞིག་ཚུམ་ཡིག་འདི་མཇུག་བསྟེས་པ་ལགས།

དབྱུང་ཞིབ་ཡིག་ཆ་ཁག

རྟག་དུའི་རྟོགས་བརྟུན་འདིར་འཆད་ཉན་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ངེས་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་བཟུང་
 དགོས་རིགས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བཀའ་འབྱུང་། ཉི་མི་ <ཨ> ཤོག་ངོས་༡༥༩ ར་༥ རས་༡༥༩ ར་༡ བར་གྱི་ཤོག་ལྡེབས་༡༩
 ལྡེ་དགོ་དཔར་མ། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ། <ག> ཤོག་ངོས། ༡༡༡ ར་༥ རས་༡༠༥ བ་༡ བར་ཤོག་ལྡེབས་༡༥ ལྡེ་དགོ་དཔར་
 མ། བརྒྱད་སྟོང་པ། <ག> ཤོག་ངོས། ༡༦༡ ར་༩ རས་༡༧༩ ར་༡ བར་གྱི་ཤོག་ལྡེབས་བྱེད་དང་ཉེར་བཞི། ལྡེ་དགོ་དཔར་
 མ། བསྟན་འབྱུར་དེབ་གཟུགས་དཔར་མ། ཤེས་ཕྱིན་ <ཆ> (༡༠༠)པར་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པ། བརྒྱད་
 སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱན་སྒྲུང་། ཤོག་ངོས་(༡༦༡༥-༡༦༧༧)བར་དང་། ཤེས་ཕྱིན། <ཇ>(༡༠༡) སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་
 པོས་མཛད་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེང་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་རྟག་དུའི་
 ལེའུ་སྟེ་སུམ་རུ་པའི་བཤད་པ། ཤོག་ངོས་(༡༥༠-༡༥༥)བར་དང་། ཤེས་ཕྱིན། <མ> (༡༠༩)རྒྱལ་པོའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་འགྲེལ་སྟེང་པོ་མཆོག་ ཤོག་ངོས།
 (༡༡༥༩-༡༡༦༩) བར་དང་། ཤེས་ཕྱིན། <ད> (༡༠༥) བཟླ་ཏུ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྲུང་གནས་སྟེས་པས་མཛད་
 པ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་གྱི་ལྷ་འོད། ཤོག་ངོས་(༤༡༥-༤༡༧)བར་དང་། ཤེས་ཕྱིན། <བ> (༡༠༧) དཔལ་

ཤེས་རིག ། སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་བརྒྱ་གཅིག་ལ།

ལྷན་ཀླུ་པོང་ག་རྒྱ་ལྟ་ལར་གནས་པས་མཛད་པ། སྤམ་རུ་པ་རྟག་དུའི་ལེན། ཤོག་ངོས་(༡༠༠—༡༡༥)བར་གཟིགས་ན།
མིང་ཆོག་གི་མཆན་དང་། སྤྱི་ཁོག་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཆོན་རེ་རེ་སྒྲིལ་ཏུ་ངེས་པ་ལ། བན་ཐོགས་ཡོད་པས་
གཟིགས་གནང་དགོས་པ་གསལ་ཆེ།

༡། རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ཁ་པ། མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གིས་བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་
༡༡/༡༤/༡༥ /༡༦ བཅས་ན་གསལ།

༢། རྩམ་ཐར་དང་པའི་འཕྲུག་ངོགས། ཐེར་བྱེས་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་ ༡༥ ན་གསལ།

༣། རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ཀ་པ། མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གིས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་དཔར་མ་ཤོག་ངོས་
༡༡༩ བཅས་ན་གསལ།

༤། རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ཁ་པ། མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གིས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་
༤༡༡ བཅས་ན་གསལ།

༥། རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ཁ་པ། མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གིས་བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་
༡༡༡ བཅས་ན་གསལ།

༦། རྩམ་ཐར་དང་པའི་འཕྲུག་ངོགས། ཐེར་བྱེས་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་ ༤༦ ན་གསལ།

༧། བྱང་ཐེམས་རྟག་ཏུ་དུའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་རྟོན་ཁྲུངས་དང་སྤྱན་ངག་གི་རང་བཞིན་སོགས་རགས་
ཅམ་སྒྲིང་བ། མཆོ་སྡོན་དཔེ་ཐོན་སྒྲོལ་ཆེན་མི་རིགས་དཔེ་ཐོན་སྒྲོལ་སྒྲིང་གི་སྤུལ་བྱ་དབྱེད་རྩིས་ཕྱོགས་
བསྐྱེགས། ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྒྲོལ་གསེའི་བའཕྲུག མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གི་དཔར་མ། ཤོག་
ངོས་ ༡༤༠ — ༡༤༡ ན་གསལ།

༨། རྩེའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ཁ་པ། མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གིས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་
༡༤༩ བཅས་ན་གསལ།

༩། བྱང་ཐེམས་རྟག་ཏུ་དུའི་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་རྟོན་ཁྲུངས་དང་སྤྱན་ངག་གི་རང་བཞིན་སོགས་རགས་
ཅམ་སྒྲིང་བ། མཆོ་སྡོན་དཔེ་ཐོན་སྒྲོལ་ཆེན་མི་རིགས་དཔེ་ཐོན་སྒྲོལ་སྒྲིང་གི་སྤུལ་བྱ་དབྱེད་རྩིས་ཕྱོགས་
བསྐྱེགས། ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྒྲོལ་གསེའི་བའཕྲུག མཆོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་གི་དཔར་མ། ཤོག་
ངོས་ ༡༤༡ ན་གསལ།

༡༠། རྩེ་ཅོང་ཁ་པའི་རྩམ་ཐར། དར་ཏན་མཁན་སྤུལ་སྒྲོ་བཟང་འཕྲིན་རྩམ་ཀླུ་ཀྱིས་བཅམས་པ། ཐུར་ཁ་མཐོ་
སྒྲོལ་དཔེ་ཐོན་སྤྱི་ལས་སྐབས་ཉེར་དགུ་པས་དཔར་མ་ཤོག་ངོས་ ༡༠ ན་གསལ།

༡༡། རྟག་དུའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་སྡོན་པ་ཆོད་ལྟའི་དབྱེད་ཞིབ། རབ་གསལ་གྱིས་བཅམས་པ། བྱི་ལོ་
༡༩༩༡ ལོའི་ཞོར་མཛོད་དེབ་དང་པོར་གསལ།

- ༡༣། རྟག་དུའི་རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་སྒྲོན་པ་ཚེད་ལྷའི་དབྱེད་ཞིབ། རབ་གསལ་གྱིས་བརྩམས་པ། བྱེ་ལོ་
༡༩༩༧ ལོའི་ལོ་མཚན་དེབ་དང་པོར་གསལ།
- ༡༣༣། མཁས་དབང་དུང་དཀར་ལྗོངས་འཕེན་ལས་གྱི་གསུང་འབུམ། <ཁ> མི་རིགས་དཔེ་སྟན་དཔར་མ་ཤོག་
ངོས་ ༣༣༡ ན་གསལ།
- ༡༣༤། ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྲེད། མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་ ༣༥ ན་གསལ།
- ༡༣༥། ཆོག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒྲོ་འབྲེད་འབྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་བསྐྱགས་པའི་མྱོང་ཆོར། གྲོགས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་བསམ་
འཆར་བརྗེ་རེས་རྩལ་དུ་བྱུལ་བ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོའི་སྤང་ཆར་དེབ་གཉིས་པར་གསལ།
- ༡༣༦། ཏུན་རྟོང་ཡིག་རྟིང་ལས་བྱུང་བའི་གནའ་རབས་སྐྱུ་རྩལ་དག་སྒྲོར་རགས་ཅམ་གྲོང་བ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་སྤང་ཆར་
དེབ་དང་པོར་གསལ།
- ༡༣༧། ར་བེན་བླ་མ་ཐེག་ཀོར་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་ཐལ་སྐུར་མ། དངོས་སྐུབ་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྐུར་བ། ༡༩༩༩ ལོའི་
ཤོག་ངོས་ ༩ པ་ན་གསལ། ལྷ་ལིའི་བོད་ཀྱི་ཁང་པ།
- ༡༣༨། དཔལ་དོན་སྐུབ་རྒྱལ་གྱིས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཁྱབ་བ་ ༡ ཆོས་ ༣༦ ལ་བྲིས་པ། ལོ་དེའི་སྤང་ཆར་དེབ་གཉིས་པར་
གསལ།
- ༡༣༩། མི་རབས་གསར་པའི་སྤྱི་ཁམས་གྱི་འཕར་ལྗོངས། ཨ་ཁྱེས་མ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
དཔར་མ། ཚུམ་རིག་སྐྱུ་རྩལ་དེབ་བྲེད་བཞི་བ། ཤོག་ངོས་ ༣༡ ན་གསལ།
- ༡༤༠། རྟོགས་བརྟུན་དཔག་བསམ་འཁྲིལ་ཤིང་། ༡༩༩༣ ལོའི་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་ ༣༥༧ ན་
གསལ།
- ༡༤༡། ཀ་བཤད་ཚུམ་རིག་སྒྲོར་བྱུང་བའི་གྲོང་བ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོའི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་སྐྱུ་རྩལ་དེབ་དང་པོར་གསལ།
- ༡༤༢། མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་ ༦༧༦ ལ་གསལ།
- ༡༤༣། འབྲས་སྐྱུངས་སྒོ་གསལ་གྱིང་དཔེ་མཚན་ཁང་གིས་བྱེ་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོའི་དཔར་མ།
- ༡༤༤། རྗེའི་གསུང་འབུམ་བོད་ཁ་བ། མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་
༡༩༣ ན་གསལ།
- ༡༤༥། རྗེའི་གསུང་འབུམ་བོད་ཁ་བ། མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་དཔར་མ། ཤོག་ངོས་
༣༡༩ ན་གསལ།

ཞེས་རིག

- ལུས་དེབ་འདི་འདི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་དང་སློབ་ཕྲུ་སློབ་ལྷ་ལག་གི་དགོ་ཆ་ན་ཆོད་ཤིས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་གོང་དུ་སྒྲེལ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
- ལུས་དེབ་འདིར་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་དང་ཚན་རིག་ སྤེས་རིག་སྐོས་གས་དང་
དེའི་འབྲེལ་གྱི་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལ་མ་སོགས་དེང་ལུས་ཀྱི་ཤིས་བྱའི་སློབ་དང་།
སློབ་ཕྲུ་བོད་རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་། སློལ་རྒྱ་ན་གྱི་
ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་ཡུལ་སློལ་གོམས་གཤིས་སོགས་བརྩོན་བྱར་བྱས་
པའི་བརྒྱམས་ཚོས་ཀྱང་དགོད་རྒྱ་ཡིན།
- རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལ་གཞན་རྒྱུ་དམི་འཛོག་པའི་མཁས་པ་དང་།
ཚྭ་པ་བོ་སོགས་རང་རིགས་ལ་ཁ་ཞི་གཤིས་ནས་ལ་རྒྱ་དང་ཤ་ཞིན་ཆེ་བ་རྣམ་
པས་གོང་གསལ་ནང་དོན་ཅན་གྱི་ཚྭ་ཡིག་དང་ལེགས་སྒྲེལ་ཉིས་འགོག་གི་
དགོངས་འཆར་གནང་བར་ཕྱིར་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུ།
- འདིར་བཀོད་བརྒྱམས་ཚོས་དག་ལ་ལེགས་གསོལ་ཚྭ་ཡོན་འོས་འཚམ་ལེ་
འདི་གའི་གནད་འབེབས་གཞིར་བཟུང་འབུལ་རྒྱ།
- འདིར་བཀོད་ཚྭ་ཡིག་ནང་དོན་རྣམས་འདི་གཤིས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལྷ་བ་
ཡིན་པས་མ་ཉམ།
- བརྒྱམས་ཚོས་གང་ཞིག་ལུས་དེབ་ཐོག་འགོད་མིན་གྱི་དབང་ཆ་དེ་ནི། ལུས་དེབ་
ཀྱི་ཚྭ་སྤྱིག་པ་ཁོ་ནར་ཡོད།
- འདིར་གར་བསྐྱར་འབྱོར་བྱུང་བའི་ཚྭ་ཡིག་རྣམས་ལུས་དེབ་ཐོག་འགོད་
མིན་ལ་མ་ཁྱོས་པར། ཚྭ་ཡིག་ཀྱིར་སློག་བྱ་རྒྱ་མིན་ན། རོ་བདག་སོ་སོས་མ་ཕྱི་
ཉར་ཆགས་གནང་རོགས་ཞུ།
- ལུས་དེབ་འདི་ཉུང་མཐར་ལོ་རེར་ཐེངས་ལེ་འདོན་རྒྱ།

